

Magyarországi útmutató az élelmiszerek nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához

Termék- és információáramlás

v1.0, lezárva 2018. április 16.

1 Összegzés

Dokumentum jellemzője	Jelenlegi érték
Dokumentum címe	Magyarországi útmutató élelmiszerek nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához Termék- és információáramlás
Utolsó módosítás dátuma	2018.04.16.
Kiadás	1.0
Dokumentum státusza	Végleges verzió
Dokumentum leírása	A jelen dokumentum iránymutatásként szolgál az élelmiszerek ellátási láncára vonatkozó globális szabványokon alapuló nyomonkövetési megoldások bevetéséhez. Jelen dokumentáció az alábbi útmutatók egyesítésével készült: • Magyarországi útmutató a hús és baromfihús nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához – v1.0, Végleges verzió, 2018. január 24. • Magyarországi útmutató a feldolgozott és feldolgozatlan hal termékek nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához – v1.0, Végleges verzió, 2018. január 24. • Magyarországi útmutató a tej és tejtermék nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához – v1.0, Végleges verzió, 2018. január 24. • Magyarországi útmutató a zöldség és gyümölcs nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához – v1.0, Végleges verzió, 2018. január 22. • Magyarországi útmutató a bor és pálinka nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához – v1.1, Végleges verzió, 2018. április 16.

A dokumentum összeállításában részt vett partnerek

A Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform (NÉNYP) keretében létrehozott munkacsoportok tagjai, a Földművelésügyi Minisztérium, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a GS1 Magyarország Nonprofit Zrt. munkatársainak vezetésével.

Közreműködők (a NÉNYP munkacsoportok tagjai és a GS1 Magyarország Nonprofit Zrt. munkatársai)

Név	Szervezet
Bart Ágnes	Földművelésügyi Minisztérium
Géher Dorottya	Földművelésügyi Minisztérium
Dr. Lucskai Attila	Földművelésügyi Minisztérium
Dull Péter	Földművelésügyi Minisztérium
Herbent Gergő	Földművelésügyi Minisztérium
Temesfalvi Rita	Földművelésügyi Minisztérium

Juhász Péter	Földművelésügyi Minisztérium
Szegedyné Fricz Ágnes	Földművelésügyi Minisztérium
Géher Dorottya	Földművelésügyi Minisztérium
Kuti Beatrix	Földművelésügyi Minisztérium
Hegedüs Csaba	5S Consulting & Training Kft.
Bojtárné Lukácsik Mónika	Agrárgazdasági Kutató Intézet
György Ágnes Irma	Agrárgazdasági Kutató Intézet
Kálmán Ákos	Agrárgazdasági Kutató Intézet
Dr. Dudás Gyula	Agrárgazdasági Kutató Intézet
Ferencz Anita	Agrárgazdasági Kutató Intézet
Begéné dr. Olasz Gyöngyi	Agrárgazdasági Kutató Intézet
Póti Gábor	Agrárgazdasági Kutató Intézete
Dudás-Szabó Tünde	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.
Albrecht Zalán	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.
Wippelhauser Edit	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.
Szabó Veronika	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.
Locsi Dora	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.
Majoros Gergely	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.
Lajos Áron	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.
Szabó Veronika	Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.
Andrássy Cintia	Alföldi Garabonciás Kft.
Keserűné Tóth Zsuzsanna	Alföldi Tej Kft.
Csathóné Ruff Dominika	Alföldi Tej Kft.
Mérainé Ivánkovics Gertrúd	Arany Kapu Zrt.
Horváth Dániel	Auchan Magyarország Kft
Gábor István	Auchan Magyarország Kft
Szirkbik Anikó	Auchan Magyarország Kft.
Héjja Zsuzsanna	Auchan Magyarország Kft.
Szilágyi Andrea Ágnes	Auchan Magyarország Kft.
Musulín Béla	Baranya Megyei Kormányhivatal
Kovács Attila	Baromfiudvar 2002 Kft.
Kun László	BIZERBA Mérleg Hungária Kft.
Horváth Tibor	BIZERBA Mérleg Hungária Kft.
Budai Zsófia	Bogád-Hús Kft.
Hajdú Rita	Bonduelle Central Europe Kft.
Turi Erika	Bonduelle Central Europe Kft.
Kapócs György	Borka Kft.
Burián László	Burián László e.v.
Berczeli Attila	Campden BRI Magyarország Nonprofit Kft.
dr. Sebők András	Campden BRI Magyarország Nonprofit Kft.
Horváth-Szakasits Mónika	CBA Kereskedelmi Kft.

Csalló Jenő	Csalló Pálinka Manufaktúra Kft
Dr. Pál Károly	Debreceni Egyetem
Dr. Peles Ferenc Árpád	Debreceni Egyetem
Fekete István	Debreceni Egyetem
Füzesi István	Debreceni Egyetem GTK
Rózsáné Várszegi Zsófia	Debreceni Egyetem MÉK
Dr. Peles Ferenc Árpád	Debreceni Egyetem MÉK
Dirner Attila	DIATRA Mérnöki Iroda Kft.
Traszkovics Zsolt	DIATRA Mérnöki Iroda Kft.
Zachár János	ECO-Invest Kft.
Vörös Attila	Élelmiszer-feldolgozók Országos Szövetsége
Szöllősi Réka	Élelmiszer-feldolgozók Országos Szövetsége
Sárközy Ildikó	Élelmiszerklub Alapítvány
Szabó-Széles Ivett	Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft.
Szentes Katalin	Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft.
dr. Kovács Vilmos	European-Cert doo
dr. Kovács Sárkány Hajnalka	European-Cert doo
Szommerné Egyed Linda	FINO-FOOD Kft.
Nagy László Bendegúz	FM Élelmiszeripari Főosztály
Pohankovics András	For-TÉSZ Kft.
Farkas Piroska	FrieslandCampina Hungária Zrt.
Erdélyi Viktória	FrieslandCampina Hungária Zrt.
Hegedűs Katalin	Fruitveb Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet
Hunyadi István	FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet
Ledó Ferenc	FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet
dr. Domján Erika	FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet
Antyipenkó Beáta	Gyümölcserő Kft.
Szabó Tamás	Hanság-Fertőmenti Szövetkezet
Szmlkó Gabriella	Hegyközségek Nemzeti Tanácsa
Salánki Sándor	Hilltop Neszmély Zrt.
Kovács Erik	Horizont Média Kft. / TransPack szaklap
Kohout Zoltán	Horizont Média Kft. / TransPack szaklap
Allacherné Szépkuthy Katalin	Hungária Öko Garancia Kft
Karbucz Beáta	HUNGERIT Baromfifeldolgozó és Élelmiszeripari Zrt.
Roszik András	Intersoft Hungary Kft.
Dr. Sütő Péter	Intersoft-Hungary Kft.
Turóczy Edit	Ízgyűjtő Kft.
Borbély Gyula	Jászkiséri Halas Kft.
Lakatos Balázs	Khell Food Kft
Horváth Zoltán	Kuning Baromfifeldolgozó Kft.
Lajkó Gábor	Lidl Magyarország Bt.

Félix János	Lidl Magyarország Bt.
Laurinyecz László	Lidl Magyarország Bt.
Jaczina Attila	Liquid Gold Kft.
Sinkalovics Rita	LT Communication Kft.
Dr. Szathmári László	Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet
Sziráki Bence	Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet
Bozánne Békefi Emese	Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet
Mostisch Martina	Magyar Húsiparosok Szövetsége
Takács Sándor	Magyar Sajt Kft.
Iván Ágnes	Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete
Kaltenecker Endre	Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete
Maszlik Zoltán	Maszlik Családi Gazdaság
Rutka Zoltán	Metro Kereskedelmi Kft.
Szundi Edina	Metro Kereskedelmi Kft.
Kovács Gábor	Metro Kereskedelmi Kft.
Dr Kápolna Beáta	Metro Kereskedelmi Kft.
Gergely Krisztián	Metro Kereskedelmi Kft.
Fábián Katalin	Metro Kereskedelmi Kft.
Csorjáné Vámos Jolán	Metro Kereskedelmi Kft.
Kató Zsanett	Metro Kereskedelmi Kft.
Lehoczky Péter	Metro Kereskedelmi Kft.
Varga-Fider Csilla	Metro Kereskedelmi Kft.
Blum Jean-Sebastien	Metro Kereskedelmi Kft.
Bróthágné Lantos Hajnalka	Metro Kereskedelmi Kft.
Dr. Dúl Udó Endre	MODUL-OK KFT.
Oláh László	MSZBSZ
Szilvás Erzsébet	Nagykörüi Örökségkezelő és Fejlesztő Nonprofit Zrt.
Dr. Jakabné Dr. Sándor	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Városi Orsolya	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Domján Gergely	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Patonai Melinda	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Pogonyi Tibor	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Dr. Szűcs Viktória	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Gillichné Makáry Petra	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Pápa Enikő	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Vadász Sándor	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Jakab Erika	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Városi Klára	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Varga László	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Mezei Tamás	Natur-Food Kft.
dr. Maczák Béla	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Ecsedi István	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Szabó Kristóf	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
dr. Antós-Nizsalóczki Magda	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Dr. Nagy Attila	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Herzog Balázs	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Dr. Tóth Nóra	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Domán Tamara	Nectared Bt.
Domász Tamara	Nectared Bt.
Homoki Tibor	Nemeskert Kft.
Sraud Katalin	Nyolc Tiszta Forrás Szociális Szövetkezet
dr. Dömölki Ferencné	Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület
Szabó József	ÖKO 2000 Vállalkozás Szabó József e.v.
Szabó Zsolt	ÖKO 2000 Vállalkozás Szabó József e.v.
Debreczeny Balázs	P3D Project Kft.
Rátz Balázs	P3D Project Kft.
Szöllősi Edit	Pálinka Céh Egyesület
Korinné Csipszer Gyöngyi	Pannontej Zrt.
Sárosy Péter	Pannontej Zrt.
Kácsor András	Parola Kft.
Sándor Csilla	Pátria Nyomda Zrt.
Tóth József	Pátria Nyomda Zrt.
Bajkai Tibor	Pick Szeged Zrt.
Fábián Dóra	Pick Szeged Zrt.
Süle Péter	SáGa Foods Zrt.
Kovács Tibor	SáGa Foods Zrt.
Horváth Tamás	SáGa Foods Zrt.
Dr. Lendvai Csaba	Servet-2000 Kft.
Berta Tamás	Smark Technology Zrt
Vargáné Haluska Adrienn	Sole-Mizo Zrt.
Gődér Zsolt	Sole-Mizo Zrt.
Bálint Áron	Sole-Mizo Zrt.
Zombory Csilla	SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Nagy Dorka	SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Móricz Bernadett	SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Hahn Endre	SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Balázs Eszter	SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Smucz Flóra	SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Tóth András	SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Zombori Csilla	SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.
Szokolics Ákos	Spirits-68 Kft.
Pásztorné dr. Huszár Klára	Szent István Egyetem, Élelmiszertudományi Kar

Danyikó László	Szerencsi Mezőgazdasági Zrt.
Molnár Pál	Szerencsi Mezőgazdasági Zrt.
Laczkóné Szilágyi Judit	Szerencsi Mezőgazdasági Zrt.
Takács Beáta	Szerencsi Mezőgazdasági Zrt.
Szabó István	Szigetpilot Kft.
Orth Tomas	T- alfasystem Kft.
Kovács Ágnes	Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács
Gombos László	Tejmanufaktúra Kft.
Szabó András	Tesco Global Áruházak Zrt.
Vizi-Kovács Réka	Tolnatej Zrt.
Szűcs Norbert	Tündéerkert Trading Kft.
Sántha Zsófia	Vágóállat-és Hús Szakmaközi Szervezet és Terméktanács
Kádár László	Vágóállat-és Hús Szakmaközi Szervezet és Terméktanács
Reményik Kálmán	Vászolyi Sajtmanufaktúra
Tatár Veronika	V-Bor Kft.
Paróczai Péter	Vonalkód Rendszerház
Menyhárt Sándor	Vonalkód Rendszerház
Ambrus Gézané	WABERER'S-SZEMEREY Logisztika Kft.
Pokács Szilvia	Wassim Sajt Kft.
Patakiné Gyökeres Mónika	Zwack Unicum Nyrt.
Dr. Hajdu Balázs	
Bém Szilvia	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Burányi Zsófia	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Kétszeri Dávid	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Krázli Zoltán	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Vatai Krisztina	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Bori Ágnes	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Csillag Katalin	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Tóth Zsuzsanna	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Vicsai Judit	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Maka Eszter	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.
Tóth Zsuzsanna	GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.

Az 1.0 kiadás változásainak jegyzéke

Kiadás száma	Változás dátuma	Módosító	Változások összegzése
1.0	2018.04.18.	GS1 Magyarország	Összevont verzió útmutató első verziója
1.1	2020.04.23.	GS1 Magyarország	9.3 ábra cseréje

1.1 Jogi nyilatkozat

Szellemi tulajdonjogra vonatkozó szabályzatának megfelelően a GS1 igyekszik elkerülni a szellemi tulajdonjogi igényekkel kapcsolatos mindenféle bizonytalanságot, ezért a jelen Útmutatót összeállító munkacsoport résztvevőitől megkövetelte, hogy a GS1 tagjainak adjanak jogdíjmentes engedélyt vagy RAND (ésszerű és nem diszkriminatív) licencet a GS1 szellemi tulajdonjogi szabályzata szerinti 'szükséges igények' érvényesítésére. Felhívjuk továbbá a figyelmet arra, hogy a jelen Útmutatóban említett bizonyos funkciók olyan szabadalmi vagy egyéb szellemi tulajdonjogi védelem alá eshetnek, amelyekre a szükséges igények nem vonatkoznak. Az ilyen szabadalmak vagy egyéb szellemi tulajdonjogok nem tartoznak a GS1 engedélyezési kötelezettségei körébe. Továbbá, a GS1 szellemi tulajdonjogi szabályzata alapján biztosított engedélyekre vonatkozó megállapodás nem terjed ki olyan harmadik felek szellemi tulajdonjogaira és igényeire, akik nem vettek részt a munkacsoportban.

Ennek megfelelően a GS1 azt ajánlja, hogy ha valamely szervezet a jelen Útmutató alapján bevezet egy rendszert, vizsgálja meg, hogy nincs-e olyan szabadalom, amely valamiképpen kiterjed a szervezet által kialakítandó rendszerre, és ezért nincs-e szükség a szabadalom vagy egyéb szellemi tulajdonjog alapján felhasználási engedélyre. A kérdést javasolt kifejezetten a szervezet által tervezett rendszer jellemzőire nézve, a szervezet szabadalmi ügyekben jártas tanácsadójával egyeztetve megvizsgálni.

Bár minden tőlünk telhetőt megtettünk annak érdekében, hogy a jelen útmutatóban foglalt nyomkövetési gyakorlatok és folyamatok megfeleljenek az élelmiszerek nyomon követését szabályozó, vonatkozó uniós rendeleteknek, a dokumentum kialakításában részt vett felek EZÚTON KIJELENTIK, hogy a dokumentum pontosságára és valamely célnak való megfelelésére nézve semmilyen, kifejezett vagy beleértett szavatosságot nem vállalnak, és EZÚTON KIZÁRJÁK a felelősségüket bármely kárért vagy veszteségért, amely a dokumentum használatából eredően, közvetlenül vagy közvetve felmerülhet. A dokumentum a technológia fejlődése, a szabványok változása vagy új jogi előírások megjelenése folytán módosításra kerülhet. Előfordulhat, hogy a jelen dokumentumban említett termék- vagy cégnevek az adott társaságok védjegyei vagy bejegyzett védjegyei.

A DOKUMENTUMOT A JELEN FORMÁJÁBAN, BÁRMINEMŰ SZAVATOSSÁG VÁLLALÁSA NÉLKÜL BOCSÁTJUK RENDELKEZÉSRE, IDEÉRTVE A FORGALOMKÉPESSÉGRE, A JOGSÉRTÉSEK HIÁNYÁRA VAGY MEGHATÁROZOTT CÉLRA VALÓ ALKALMASSÁGRA VONATKOZÓ SZAVATOSSÁGOT, ILLETVE A JELEN ÚTMUTATÓBÓL EREDŐ BÁRMELY MÁS SZAVATOSSÁGOT IS. A GS1 a jelen Útmutató használatából vagy helytelen használatából eredő kártérítési felelősségét teljes mértékben kizárja; ideértve a különleges, közvetett, következményi vagy kompenzációs célú kártérítést, továbbá a szellemi tulajdonjogok megsértéséért fennálló, a jelen dokumentumban található vagy arra támaszkodó információkkal kapcsolatban felmerülő felelősséget is.

A GS1 fenntartja a jogot, hogy a jelen dokumentumon bármikor, értesítés nélkül változtatásokat eszközöljön. A GS1 nem vállal szavatosságot a dokumentum használatáért, nem vállal felelősséget az abban esetlegesen előforduló hibákért, és nem vállal kötelezettséget az abban szereplő információk aktualizálásáért.

Tartalomjegyzék

1	Összegzés.....	2
1.1	Jogi nyilatkozat	8
2	Bevezetés.....	18
2.1	A dokumentum célja és tárgya.....	18
2.2	Az Útmutató alapja.....	19
2.3	Kinek válhat hasznára az Útmutató?	19
2.4	Az Útmutató tartalma és hatálya	19
2.5	Hogyan használjuk ezt a dokumentumot?	20
3	A nyomon követés általános áttekintése	21
3.1	Hatáskör	21
3.2	A nyomon követés általános kérdései.....	22
3.2.1	A nyomon követés szükségessége.....	22
3.2.2	Az adatok fontossága	22
3.2.3	A piaci nyomás és a szabályozási igények	23
3.2.4	Keresztfunkcionális.....	23
3.2.5	A nyomonkövetési adatok szükségessége	24
3.2.6	Az egyedi azonosítás szükségessége	25
3.3	Nyomonkövetési adatok és nyomonkövetési rendszerek	26
3.3.1	Nyomonkövetési adatok egy szervezeten belül	27
3.3.2	Nyomonkövetési adatok az ellátási láncban	28
3.3.3	Nyomonkövetési adatok kezelése	29
3.3.4	A nyomonkövetési adatok forrásai	30
3.3.4.1	A nyomonkövetési adatok pontossága	31
3.3.4.2	A nyomonkövetési adatok érzékenysége	32
3.3.4.3	A nyomonkövetési adatok minősége	33
3.3.4.4	Nyomonkövetési adatok megosztása.....	33
3.4	Nyomonkövetési rendszerek.....	35
3.4.1	Alkotóelemek	36
3.4.2	Hatáskör	36
3.4.3	Nyomonkövetési egységek azonosítása	36
3.4.3.1	Nyomon követhető egységek az elosztásban és a logisztikában	38
3.4.4	Nyomonkövetési résztvevők	38
3.4.5	Nyomonkövetési helyszínek.....	38
3.4.6	Tranzakciók és dokumentumok.....	39
3.5	Nyomonkövetési adatok megosztása.....	39
3.5.1	A tartalom és a kommunikációs módszer elkülönítése.....	39
3.5.2	GS1 adatmegosztási szabványok és szolgáltatások.....	40

3.5.3	Adatkeresés, bizalom és hozzáférés-vezérlés	40
3.6	Adatkezelési felelősség.....	41
4	A GS1 szabványrendszer és elemei.....	43
4.1	A GS1 rendszer alapjai.....	43
4.1.1	Azonosítás	43
4.1.2	Jelölés	45
4.1.3	Adatgyűjtés- és megosztás	45
4.2	Azonosítás a nyomon követéshez	47
4.2.1	A fogyasztói egység (alapegység) és kereskedelmi egység	47
4.2.2	Logisztikai egység	48
4.2.3	Partnerek és helyek	49
4.2.4	Göngyölegek.....	50
4.2.5	Összetett adatelemek: GS1 Adattartalom azonosítók	51
4.3	Adatgyűjtés a nyomon követéshez	52
4.3.1	Egy- és kétdimenziós vonalkódok.....	52
4.3.1.1	EAN/UPC jelképrendszer	52
4.3.1.2	ITF–14 jelkép	54
4.3.1.3	GS1–128 jelkép.....	54
4.3.1.4	GS1 DataBar jelképrendszer	55
4.3.1.5	GS1 DataMatrix jelkép.....	56
4.3.2	Változó mennyiségű termékek.....	56
4.3.3	Szállítási egységek jelölése – A gyűjtő- és logisztikai címke	57
4.4	Adatmegosztás a nyomon követéshez.....	57
4.4.1	Törzsadatok – GDSN	57
4.4.2	Tranzakciós (forgalmi) adatok– GS1 eCOM.....	58
4.4.3	Láthatósági eseményjellegű (nyomonkövetési) adatok – EPCIS	60
5	Útmutató a hús és baromfihús nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához	62
5.1	Az Útmutató hatálya alá tartozó termékek.....	62
5.2	Szabályozási környezet.....	62
5.2.1	A legfontosabb uniós és hazai jogszabályok felsorolása	62
5.2.2	A kulcsfontosságú adatelemek és jogi előírások forrástáblázata.....	64
5.2.3	Jelölési követelmények.....	69
5.2.3.1	Általános jelölési követelmények.....	69
5.2.3.2	A származási hely feltüntetése a jelölési rendelet értelmében	70
5.2.3.2.1	1. eset: A származási országra vonatkozó félrevezető tájékoztatás elkerülése..	70
5.2.3.2.2	2. eset: Friss hús származási helye (1337/2013/EU végrehajtási rendelet).....	70
5.2.3.2.3	3. eset: Az elsődleges összetevők származási helyének megjelölése	71
5.2.3.2.4	4. eset: A származási hely feltüntetése a marhahús-címkézési rendelet értelmében	72

5.3	Friss hús és húskészítmény ellátási lánc.....	72
5.3.1	Takarmányelőállító és -forgalmazó	75
5.3.1.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	75
5.3.1.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	75
5.3.1.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	75
5.3.1.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával	76
5.3.1.5	Legjobb gyakorlatok	76
5.3.2	Élőállat.....	78
5.3.2.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	78
5.3.2.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	78
5.3.2.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	78
5.3.2.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával	79
5.3.2.5	Legjobb gyakorlatok	79
5.3.3	Hús ellátási lánc.....	80
5.3.4	Vágóhíd.....	83
5.3.4.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	83
5.3.4.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	83
5.3.4.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	83
5.3.4.4	Nyomonkövetési adatok kódolása	83
5.3.4.5	Legjobb gyakorlatok	83
5.3.5	Elsődleges feldolgozó üzem(ek) 1.	84
5.3.5.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	84
5.3.5.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	84
5.3.5.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	84
5.3.5.4	Nyomonkövetési adatok kódolása	84
5.3.5.5	Legjobb gyakorlatok	86
5.3.6	Feldolgozó üzem(ek) 2.....	86
5.3.6.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	86
5.3.6.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	86
5.3.6.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	87
5.3.6.4	Nyomonkövetési adatok kódolása	87
5.3.6.5	Legjobb gyakorlatok	89
5.3.7	Nagy- és kiskereskedelem	91
5.3.8	Elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára.....	93
5.3.8.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	93
5.3.8.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	93
5.3.8.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	93

5.3.8.4	Nyomonkövetési egység jelölése	94
5.4	Friss hús és húskészítmény ellátási lánc vadon élő állatokból	96
5.4.1	Vadászati társaságok és begyűjtők.....	97
6	Útmutató a tej és tejtermék nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához	99
6.1	Az Útmutató hatálya alá tartozó termékek.....	99
6.2	Szabályozási környezet.....	99
6.2.1	A legfontosabb uniós és hazai jogszabályok felsorolása	99
6.2.2	Jelölési követelmények.....	100
6.2.2.1	Általános jelölési követelmények.....	100
6.3	Tej és tejtermék ellátási lánc.....	101
6.3.1	Takarmányelőállító és -forgalmazó	104
6.3.1.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	104
6.3.1.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	104
6.3.1.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	104
6.3.1.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával	104
6.3.1.5	Legjobb gyakorlatok	105
6.3.2	Tejtermelő gazdaság.....	106
6.3.2.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	106
6.3.2.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	106
6.3.2.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	107
6.3.2.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával	107
6.3.2.5	Legjobb gyakorlatok	107
6.3.3	Tejgyűjtő állomás	107
6.3.3.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	107
6.3.3.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	107
6.3.3.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	107
6.3.3.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával	108
6.3.3.5	Legjobb gyakorlatok	108
6.3.4	Tejfeldolgozó	108
6.3.4.1	Nyomonkövetési egység meghatározása	108
6.3.4.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	108
6.3.4.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	109
6.3.4.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával	109
6.3.4.5	Legjobb gyakorlatok	109
6.3.5	Nagy- és kiskereskedelem	110

6.3.6	Elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára.....	111
6.3.6.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	111
6.3.6.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	111
6.3.6.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása.....	111
6.3.6.4	Nyomonkövetési egység jelölése.....	112
7	Útmutató a feldolgozott és feldolgozatlan hal termékek nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához.....	115
7.1	Az Útmutató hatálya alá tartozó termékek.....	115
7.2	Szabályozási környezet.....	115
7.2.1	A legfontosabb uniós és hazai jogszabályok felsorolása.....	115
7.2.2	A kulcsfontosságú adatelemek és jogi előírások forrástáblázata.....	117
7.2.3	Jelölési követelmények.....	119
7.2.3.1	Általános jelölési követelmények.....	119
7.3	Az általános hal ellátási lánc áttekintése.....	119
7.3.1	Feldolgozott és feldolgozatlan hal ellátási lánc.....	119
7.3.2	Takarmányelőállító és -forgalmazó.....	123
7.3.2.1	Nyomonkövetési egység meghatározása.....	123
7.3.2.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	123
7.3.2.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása.....	123
7.3.2.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával.....	124
7.3.2.5	Legjobb gyakorlatok.....	124
7.3.3	Élőállat – haltenyészet, halgazdaság.....	125
7.3.3.1	Nyomonkövetési egység meghatározása.....	126
7.3.3.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	126
7.3.3.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása.....	126
7.3.3.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával.....	126
7.3.3.5	Legjobb gyakorlatok.....	126
7.3.4	Halfeldolgozó.....	127
7.3.4.1	Nyomonkövetési egység meghatározása.....	127
7.3.4.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	127
7.3.4.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása.....	128
7.3.4.4	Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával.....	128
7.3.4.5	Legjobb gyakorlatok.....	128
7.3.5	Nagy- és kiskereskedelem.....	129
7.3.6	Elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára.....	129
7.3.6.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	129

7.3.6.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	130
7.3.6.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	130
7.3.6.4	Nyomonkövetési egység jelölése	130
8	Útmutató a zöldség és gyümölcs nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához	133
8.1	Az Útmutató hatálya alá tartozó termékek.....	133
8.2	Szabályozási környezet - Európai Unió és hazai jogszabályi környezet áttekintése	133
8.2.1	A zöldség és gyümölcs ágazat jogszabályi környezetének áttekintése	133
8.2.2	Jelölési követelmények.....	133
8.2.3	Nyomonkövetési követelmények.....	134
8.3	Ellátási láncok áttekintése és a nyomon követési megoldások alkalmazásba vétele	135
8.3.1	A friss- illetve a feldolgozott zöldség és gyümölcs ellátási lánc és szereplői.....	135
8.3.1.1	Általános ellátási folyamat	135
8.3.1.2	Rövid Ellátási Lánc (REL)	136
8.3.1.3	Biatermékek speciális elvárásai.....	136
8.3.2	Zöldségek és gyümölcsök kiserelési egységei.....	139
8.3.2.1	Fogyasztói egységek	139
8.3.2.2	Kereskedelmi egységek	140
8.3.2.3	Logisztikai egységek.....	141
8.3.3	Bevezetési útmutató a termelők számára.....	141
8.3.3.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	141
8.3.3.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	142
8.3.3.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	142
8.3.3.4	Nyomonkövetési egység jelölése	142
8.3.3.5	Legjobb gyakorlatok	145
8.3.4	Bevezetési útmutató az elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára.....	145
8.3.4.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	145
8.3.4.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	145
8.3.4.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	145
8.3.4.4	Nyomonkövetési egység jelölése	146
8.3.4.5	Legjobb gyakorlatok	148
8.3.5	Bevezetési útmutató a TЭСZ és az integrátor számára.....	148
8.3.5.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	148
8.3.5.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	148
8.3.5.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	148
8.3.5.4	Nyomonkövetési egység jelölése	149
8.3.5.5	Legjobb gyakorlatok	153
8.3.6	Bevezetési útmutató a feldolgozó számára	153
8.3.6.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	153

8.3.6.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	153
8.3.6.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	154
8.3.6.4	Nyomonkövetési egység jelölése	154
8.3.6.5	Legjobb gyakorlatok	157
8.3.7	Bevezetési útmutató a nagy- és kiskereskedő számára	157
8.3.7.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	157
8.3.7.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	158
8.3.7.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	158
8.3.7.4	Nyomonkövetési egység jelölése	159
8.3.7.5	Legjobb gyakorlatok	159
9	Útmutató a bor és pálinka nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához	160
9.1	Az útmutató hatálya alá tartozó termékek	160
9.2	Szabályozási környezet - Európai Unió és hazai jogszabályi környezet áttekintése.....	160
9.2.1	A szőlő-bor ágazat jogszabályi környezetének áttekintése.....	160
9.2.1.1	Szőlő-Bor ágazat nyomonkövetési, nyilvántartási, adatszolgáltatási jogszabályai .	160
9.2.1.2	Nyomon követés és adatszolgáltatás	160
9.2.1.3	Nyilvántartás vezetése	161
9.2.1.4	Új jövedéki kategória: Kisüzemi bortermelő	161
9.2.2	A pálinkák és szeszesitalok jogszabályi környezetének áttekintése.....	161
9.2.2.1	A pálinkák és szeszesitalok nyomonkövetési, nyilvántartási, adatszolgáltatási jogszabályai	161
9.2.2.2	Nyomon követés és adatszolgáltatás	162
9.2.2.3	Nyilvántartás vezetése	162
9.3	Ellátási láncok áttekintése és a nyomon követési megoldások alkalmazásba vétele	162
9.3.1	A bor általános ellátási lánc és szereplői.....	162
9.3.2	A pálinka általános ellátási lánc és szereplői.....	162
9.3.3	Bevezetési útmutató a borszőlő termelő számára.....	166
9.3.3.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	166
9.3.3.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	166
9.3.3.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	166
9.3.3.4	Nyomonkövetési egység jelölése	167
9.3.3.5	Legjobb gyakorlatok	167
9.3.4	Bevezetési útmutató a gyümölcstermelő alapanyagbeszállító számára.....	167
9.3.4.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	167
9.3.4.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	168
9.3.4.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	168
9.3.4.4	Nyomonkövetési egység jelölése	168
9.3.4.5	Legjobb gyakorlatok	169
9.3.5	Bevezetési útmutató az elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára.....	169

9.3.5.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	169
9.3.5.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	169
9.3.5.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	170
9.3.5.4	Nyomonkövetési egység jelölése	170
9.3.5.5	Legjobb gyakorlatok	171
9.3.6	Bevezetési útmutató a borászat számára	172
9.3.6.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	172
9.3.6.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	172
9.3.6.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	173
9.3.6.4	Nyomonkövetési egység jelölése	173
9.3.6.5	Legjobb gyakorlatok	177
9.4	Bevezetési útmutató a kereskedelmi szeszfőzde számára.....	177
9.4.1.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	177
9.4.1.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	177
9.4.1.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	177
9.4.1.4	Nyomonkövetési egység jelölése	178
9.4.1.5	Legjobb gyakorlatok	180
9.4.2	Bevezetési útmutató a nagy- és kiskereskedő számára	180
9.4.2.1	A nyomon követendő egység meghatározása.....	180
9.4.2.2	Nyomonkövetési egység azonosítása.....	181
9.4.2.3	Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása	181
9.4.2.4	Nyomonkövetési egység jelölése	182
9.4.2.5	Legjobb gyakorlatok	182
10	Különleges kérdések	183
10.1	Vegyes (egynél több állatfajból készült) termékek	183
10.2	Származási hely: EU / nem EU	183
10.3	Több származási hely feltüntetése	183
10.4	Eredetvédelem	183
10.5	A termékeket érintő változások kezelése.....	184
10.6	Allergének feltüntetése	184
10.7	Első fagyasztás dátuma	185
10.8	Hozzáadott víz feltüntetése.....	186
10.9	A releváns állattartási időszak meghatározása	186
10.10	Más állatból származó fehérje	186
10.11	Miért nem elegendő a vállalat saját belső nyomon követhetőségi rendszere?	187
10.12	Miért fontos a GTIN-t és a gyártási tételszámot minden gyűjtőcsomagoláson feltüntetni? 187	
10.13	Miért fontos minden logisztikai egységet SSCC-vel és gyártási tételszámmal ellátni?	187
10.14	Miért fontos a GTIN-t és a gyártási tételszámot GS1-128 vonalkódba kódolni?	187

10.15	Miért fontos rögzíteni ezeket az információkat?	187
10.16	Mi az „egy lépés felfelé, egy lépés lefelé” nyomon követhetőség előnye?	188
10.17	Mi az elektronikus feladási értesítés előnye?	188
11	Mellékletek	189
11.1	Nyomonkövetési rendszer kialakítása	189
11.2	Szószedet és fogalommeghatározások	192
11.3	Nyomonkövetési rendszerek megfelelőségének értékelése	196
11.4	A releváns GS1 Adattartalom azonosítók (AI) listája	200
11.5	DESADV példaüzenet	203
12	Ábrajegyzék	205
13	Táblázatjegyzék	208

2 Bevezetés

A félkész és a kész élelmiszer-összetevők, valamint az élelmiszerforrások eredetének azonosítása elsődleges fontossággal bír a fogyasztók védelme szempontjából, különösen, ha a termékek hibásnak bizonyulnak. A nyomon követhetőség megkönnyíti az élelmiszerek visszavonását, és lehetővé teszi, hogy a fogyasztók célzott és helytálló tájékoztatást kapjanak az érintett termékekről. (Európai Bizottság, 2007)

Mind a mezőgazdasági termelők, mind az ellátási lánc többi szereplője, feldolgozó vállalkozások, nagy- és kiskereskedők és harmadik fél logisztikai szolgáltatók (3PL) számára kihívást jelent, hogy fizikai termékeiket és a kapcsolódó adatok áramlását hatékonyan nyomon kövessék.

Ez az útmutató az európai és magyarországi élelmiszer ellátási láncokon belül felmerülő nyomonkövetési igényekkel foglalkozik. Bemutatja, hogyan alkalmazandó a GS1 rendszer az egyes ágazatokban annak érdekében, hogy működhessen az érdekelttek közötti adatcsere, és létrejöhessen a nyomonkövetési adatok szorosan kapcsolódó áramlása.

Az útmutató célja olyan iparági ajánlások kialakítása, amelyek a globális GS1 szabványokra épülnek, azonban illeszkednek az EU tagállamokban érvényes uniós jogszabályokhoz. A dokumentum bemutatja, hogyan kaphatnak a végfelhasználók több és átláthatóbb terméktájékoztatást, és hogyan egyszerűsíthető az élelmiszerlánc egyes résztvevői közötti nyomonkövetési folyamat a GS1 eszközök használatának köszönhetően.

Az útmutató kialakításában három tényező szolgált hajtóerőként:

- Az uniós jogi szabályozás, amely szigorúbb ellenőrzést irányoz elő a termékek származásának nyomon követésére nézve.
- Az iparágak igénye annak tisztázása iránt, hogyan alkalmazható a GS1 rendszer olyan módon, hogy minél kevésbé térjen el egymástól a nyomon követhetőségre vonatkozó, nemzeti és közösségen belüli üzletági gyakorlat.
- Azért, hogy a jobb ellátási lánc-menedzsment (supply chain management - SCM) segítségével jobban elérhetővé váljanak az információk a végfogyasztó számára.

Az SCM egyik elsődleges célja, hogy a termékek gyorsabb és pontosabb azonosítása, és a rájuk vonatkozó pontosabb információk gyorsabb elérhetővé tétele révén védje a fogyasztót. Ez főképp akkor kritikus fontosságú, ha a terméket vissza kell hívni az ellátási láncból. Az útmutató ezért elsősorban arra fókuszál, hogyan valósítható meg a termékek azonosítása és a digitális információcsere az ellátási lánc-menedzsmentre vonatkozó globális GS1 szabványok alapul vételével.

Ezeket a szabványokat az iparágak alakították ki, hogy a teljes nyílt ellátási láncra nézve optimalizálják az üzletági gyakorlatokat. A jelen útmutatóban foglaltak szerint alkalmazva a GS1 szabványok mindhárom fent felsorolt tényező megvalósítását szolgálják. Biztosítják, hogy az iparági szereplők be tudják tartani az uniós rendeleteket és irányelveket.

A GS1 rendszer hatékony nyomonkövetési és visszakeresési infrastruktúra kialakítását teszi lehetővé, amely biztonságos, megbízható és átfogó tájékoztatást nyújt a termékről az ellátási láncban tevékenykedő partnerek és a végső fogyasztók számára is.

Az útmutató áttekintést nyújt a szektorokra vonatkozó főbb jogi előírásokról. Az áttekintés nem kimerítő jellegű, és az ágazatokban működő vállalkozásoknak részletesen tanulmányozniuk kell a hatályos jogi előírásokat.

2.1 A dokumentum célja és tárgya

A jelen dokumentum célja, hogy a tej és tejtermék, hús és baromfihús, hal, bor és pálinka, valamint zöldség és gyümölcs ellátási láncok valamennyi szereplőjét – és ezen belül különösen az Európai

Unióban tevékenykedőket – segítse az európai uniós és hazai jelölési és nyomonkövetési szabályok betartásában, valamint a termékekkel kapcsolatos fogyasztói elvárások teljesítésében. A javasolt bevált gyakorlatok a GS1 ellátáslánc-menedzsmentre és termékazonosításra vonatkozó, globális szabványain és szolgáltatásain alapulnak.

2.2 Az Útmutató alapja

A jelen útmutató a Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform (FM, GS1, 2015) munkacsoportjainak egyeztetésével és az alábbi dokumentumok felhasználásával készült:

- Útmutató az EU hús- és baromfihús nyomon követésére vonatkozó előírásainak betartásához – Termék- és információáramlás, 1.0 kiadás, 2015 szeptember – GS1 in Europe
- Tejtermékek, csemegék és pékáruk nyomon követése alkalmazási útmutató, U.S.A., 2013. – Nemzetközi Tejtermék, Csemege és Pékáru Szövetség, GS1 US
- Friss zöldségek és gyümölcsök nyomon követése- Implementációs Útmutató, 2.0 kiadás, 2010. május – GS1.
- Integrált Útmutató 1 rész: Bevezetés – Friss zöldségek és gyümölcsök ellátási lánc menedzsmentje, 1.0 kiadás, 2014. április – GS1 in Europe.
- A bor ellátási láncának nyomon követése – GS1 alkalmazási útmutató, 2008. szeptember – GS1 AISBL
- A halárúk, tengeri ételek és az akvakultúrából származó termékek nyomonkövetési útmutatója, 1.0 ratifikált kiadás, 2015 június – GS1 AISBL
- Fish Traceability in Europe Guideline, 3 Issue 1.0, Final , March 6, 2015 – GS1 in Europe
- Integrált Útmutató 4a rész: Fogyasztói egységek címkézése – Friss zöldségek és gyümölcsök ellátási lánc menedzsmentje, 1.0 kiadás, 2016. szeptember – GS1 in Europe.
- GS1 Globális Nyomonkövetési Szabvány – A GS1 keretrendszere az ellátási láncok interoperábilis nyomonkövetési rendszereinek kialakításához, 2.0 kiadás, 2017 augusztus – GS1 AISBL

2.3 Kinek válhat hasznára az Útmutató?

Ez a gyakorlati útmutató azoknak szól, akik felelősek azért, hogy cégük tevékenységei során, az ellátási láncban kapcsolódóan és annak teljes hosszában alkalmazásra kerüljenek az élelmiszer jelölésére és nyomon követésére vonatkozó jogi előírások és vásárlói követelmények, valamint a GS1 szabványai. A dokumentum iránymutatást nyújt az ellátási lánc szereplőinek, így a termelőknek, üzemeknek, import- és exportvállalkozások, forgalmazók, továbbá a nagy- és kiskereskedők, valamint élelmiszeripari szolgáltató cégek számára is. Az egyes szervezetek esetenként több elemet is végeznek ezen tevékenységek közül.

Az útmutatóban a felhasználóknak szóló megjegyzések és példák is találhatók, amelyek segítségképpen jelzik, ha további kötelező vagy választható követelmények is léteznek az adott tárgykörben.

Ezeket a következő ikon jelöli:

2.4 Az Útmutató tartalma és hatálya

A jelen dokumentum célja, hogy ajánlásokat fogalmazzon meg a tárgykörébe tartozó termékek jelölésével és nyomon követésével kapcsolatos bevált gyakorlatokra alapozva. Ezek a piacon már bevezetett azonosítási és tájékoztatási szabványokra támaszkodnak, mint például a termékek globálisan egyedi azonosítója (Globális kereskedelmi áruazonosító szám – GTIN; Szállítási Egység Sorszám Kód – SSCC), amely fogyasztási cikkeken az EAN/UPC (vagy GS1 DataBar) szimbólumba, logisztikai egységeken a GS1-128 (vagy GS1 DataBar) szimbólumba kódolva szerepel.

A követelmények némelyike csak a tárgyalt termékcsoporthoz egy részére vonatkozik. A származási hely vagy az első fagyasztás napjának feltüntetése például csak a további feldolgozáson át nem esett, friss hús esetén kötelező. A tápérték adatok és az allergének feltüntetése ezzel szemben kötelező a húskészítmények és az előkészített húsok esetén.

2.5 Hogyan használjuk ezt a dokumentumot?

Ezt a dokumentumot bármilyen méretű szervezet, valamint az ellátási lánc összes résztvevője és érdekelt felei használhatják. Ha Önnek vagy szervezetének szüksége van a nyomon követési adatok elérésére vagy megosztására, akkor ez a dokumentum használható forrás lesz az Ön számára.

1. lépés: Amennyiben a nyomon követés vagy a GS1 globális szabványok még nem ismertek az Ön cége számára, tanulmányozza az 3. és a 4. fejezetet.
2. lépés: Tevékenységi területének megfelelő útmutatók az 5., 6., 7., 8., és 9. fejezetben érhetők el.
3. lépés: Az implementáció alkalmazásához segítségül a hivatkozási dokumentumok/mellékletek szolgálnak. A felhasználóknak tisztában kell lenniük a célpiacaik különböző állami és/vagy iparági szabályaival, illetve kereskedelmi gyakorlataival (pl.: dokumentum megőrzés, származás/lelőhely, azonosítás, e-kereskedelmi követelmények stb.).

3 A nyomon követés általános áttekintése

A nyomon követés a képesség egy adott objektummal kapcsolatos tevékenység folyamatának, a felhasználásának, illetve a helyzetének követésére [ISO 9001: 2015]. Termék vagy szolgáltatás esetén, a nyomon követhetőség a következőkre vonatkozhat:

- anyagok és összetevők eredete;
- feldolgozási történet;
- a termék vagy szolgáltatás elosztása és elhelyezése a szállítás után.

A GS1 megközelítése az ellátási lánc-szintű nyomon követés érdekében a nyílt szabványok használatára összpontosít, hogy biztosítsa az ellátási láncok szempontjából releváns objektumok láthatóságát. Ezen dokumentum célja, hogy segítse a szervezeteket és az iparágakat az teljes ellátási lánc-szintű nyomon követés megvalósításában:

- Olyan módszertan biztosítása, amelyet a szervezetek használhatnak az igényeiknek és célkitűzéseiknek megfelelő nyomonkövetési rendszerek kialakítására vonatkozó követelmények kidolgozása során.
- A sikeres és interoperábilis kommunikáció lehetővé tétele az ellátási láncok között azáltal, hogy következetes módszereket nyújt a nyomon követhető objektumok azonosítására, valamint az objektumok mozgását vagy a velük kapcsolatos eseményeket rögzítő szabványos adatok létrehozására és megosztására az objektum teljes életciklusa során.
- A meglévő és bevált szabványok meglévő igényeknek (üzleti, technológiai, folyamatirányítási) megfelelő alkalmazásával elkerülhetőek az adott használati esetekre vonatkozó eltérő nyomon követési megközelítések.

3.1 Hatáskör

A GS1 Globális Nyomonkövetési Szabványt végponttól végpontig terjedő ellátási láncok mentén történő felhasználásra szánták, és releváns minden olyan eseményhez, amely egy nyomon követhető objektum életciklusát befolyásolja, ideértve:

- A nyersanyagok, összetevők, köztes termékek és alkotórészek átalakítása és feldolgozása a termékben.
- A termékek egyesítése és szétbontása, valamint az eszközökhöz való kapcsolódás (például visszaváltható eszközök).
- Szállítás és forgalmazás, beleértve a határokon átnyúló kereskedelmet is.
- A termék karbantartásával, kisebb és nagyobb mértékű javításaival kapcsolatos műveletek többszörös használati vagy szolgáltatási ciklusokon keresztül.
- A termékek fogyasztása, beleértve az adagolást és az alkalmazást.
- A termék eldobása és megsemmisítése, valamint az anyagok újrahasznosítása.

Ezen dokumentum feltételezi, hogy minden egyes szervezetnek megvan a saját célja a nyomon követési rendszerek és az üzleti tevékenységet ösztönző eszközök létrehozása során. Ahhoz, hogy sikeresek legyenek, minden egyes szervezetnek biztosítani kell, hogy rendszereik **interoperábilisak**, összekapcsolhatóak legyenek, azaz együttműködjenek a többi szervezet rendszereivel az ellátási láncok mentén.

Ez a dokumentum a nyomon követés **adatkezelési** szempontjaira összpontosít. Meghatározza és hivatkozik az adatgyűjtésre és -megosztásra vonatkozó szükséges követelményekre egy egyszerű modell segítségével, amely az ismert és megbízható felügyeleti vagy tulajdonosi láncok mentén működik. A nyomonkövetési adatokat a "ki, mit, mikor, hol és miért" dimenziók mentén rögzítjük és megosztjuk annak érdekében, hogy az alkalmazások számára megfelelő **üzleti környezetet** biztosítsunk az adatok hatékony felhasználásához.

Ezenkívül olyan alapot is biztosít, amely lehetővé teszi az adatmegosztást az összetettebb ellátási láncok között, ahol a feleknek olyan vállalatoktól kell az információt beszerezniük, amelyek nem közvetlen kereskedelmi partnereik, és amelyekkel bizalmi kapcsolat kialakítására lehet szükség, mielőtt az adatokat megosztanák.

Ez a dokumentum **technológiailag semleges**. Alapvető elveken alapul, amelyek a GS1 szabványrendszerének középpontjában állnak: Azonosítás - Adatgyűjtés - Megosztás. Ezek az alapelvek arra szolgálnak, hogy elmagyarázzák, hogyan lehet a GS1 szabványrendszert felhasználni a nyomonkövetési megoldásokhoz. A dokumentum különböző adatgyűjtési és adatmegosztási technológiákat és kapcsolódó GS1 szabványokat említ, beleértve a GS1 vonalkódokat, az EPC / RFID-t, a GDSN-t, az EDI-t és az EPCIS-t.

A GS1 Globális Nyomonkövetési Szabvány nem arra irányul, hogy versenyezzen más nemzetközi szabványokkal, amelyek olyan nyomonkövetési követelményeket tartalmaznak, mint például az ISO szabványok, a Globális Élelmiszerbiztonsági Kezdeményezés (GFSI) vagy egyéb tanúsítási rendszerek, hanem kiegészítik és kiteljesítik azokat. Amíg ezek a szabványok meghatározzák, hogy "mi a követelmény", a GS1 Nyomonkövetési Szabvány (GTS) segítséget nyújt a cégeknek és a szervezeteknek, hogy megértsék, "hogyan" teljesíthetik ezeket a követelményeket a szabványosított nyomonkövetési adatok felhasználásával.

3.2 A nyomon követés általános kérdései

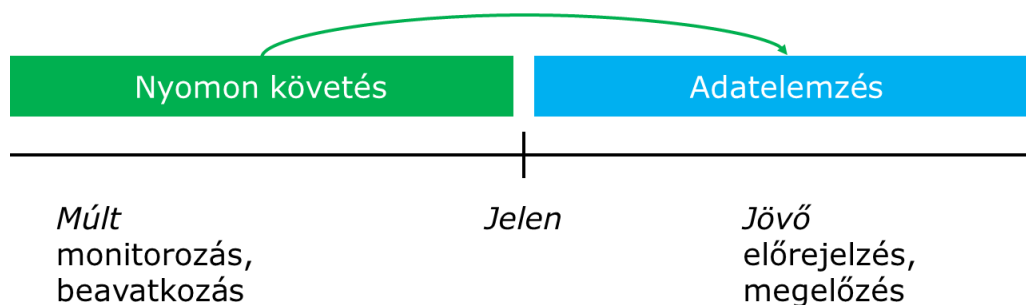
3.2.1 A nyomon követés szükségessége

A nyomon követés egyértelmű alapkövetelménnyé vált a szervezetek számára világszerte. Az ellátási lánc minőségének, hatékonyságának és átláthatóságának javítása mellett a nyomonkövetési adatok kötelezően elvégzendő megosztása és felhasználása lehetővé teszi olyan megoldások kifejlesztését, amelyek növelik az ellátási lánc biztonságát.

3.2.2 Az adatok fontossága

A nyomon követés lehetővé teszi az adott tárgyhoz (objektumhoz) tartozó releváns adatokhoz való hozzáférést, hogy az adatok elemezhetőek legyenek, és döntéseket lehessen hozni. Az adatok hozzáférhetősége kulcsfontosságú a válaszadási sebesség és az elemzés pontosságának növeléséhez.

3-1. ábra: Nyomon követés a könnyebb döntéshozatal érdekében

Ez magában foglalja az összes fontos eseményről szóló részletes információk összegyűjtését, tárolását és az ezekről készült beszámolókat az ellátás és a termelés során. Ezt az információt többféle módon lehet felhasználni a műveletek javítására vagy a látszólag nem kapcsolódó kihívások megoldására.

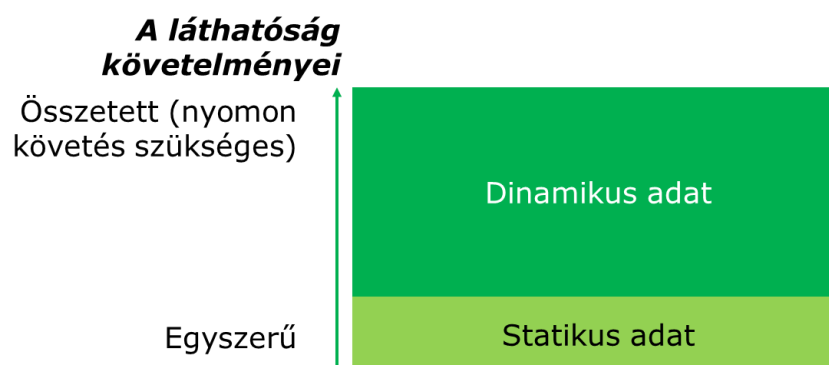
A nyomonkövetési adatok sokkal több mindenre használhatóak fel, mint a válság-menedzsment. Az adatok és a hozzájuk kapcsolódó módszerek, például az adatelemzés az egyik legfontosabb módja annak, hogy a szervezetek ellenőrizzék, és proaktívan figyelemmel kísérjék az ellátási láncukat.

Megjegyzés: A nyomonkövetési adatok nem az egyetlen forrásai a hatékony adatelemzésnek. Különböző egyéb forrásokat, például időjárás-információkat, földrajzi adatokat, demográfiai adatokat is alkalmaznak.

Az átláthatóság, amely utal arra, hogy biztosítani kell a láthatóságot, és a pontos információhoz való hozzáférést az ellátási láncok között (beleértve a fogyasztókat is), gyakran a nyomonkövetési projektek gyakori fontos mozgatórugója. Bizonyos átláthatósági követelmények teljesíthetők az ügyfelekről, a beszállítókról, a termékekről és a gyártási feltételekről szóló statikus adatok felhasználásával. A bonyolultabb követelményekhez statikus adatokra, valamint a tényleges ellátási lánc eseményekre és tranzakciókra vonatkozó dinamikus adatokra van szükség, azaz a nyomon követésre.

3.2.3 A piaci nyomás és a szabályozási igények

3-2. ábra: Láthatóság, nyomon követés és a szükséges adatok

A mai ellátási láncok hosszúak és bonyolultak. Gyakran keresztezik egymást más ellátási láncok sokaságával, így a nyomon követés több résztvevőből és több láncból álló kihívást jelent.

A nyomon követés kritikus tényezői a piaci nyomás és az új szabályozások. A nyomon követés bonyolult dimenziója a változó és átalakuló szabályozásnak való megfelelés. A mai globális gazdaságban az ellátási lánc nyomon követése magában foglalja az ellátási láncban részt vevő országok és a régió több joghatóságának való együttes megfelelését.

Ennek eredményeként minden szervezetnek számos belső és külső nyomonkövetési követelménnyel kell szembenéznie. Ezen dokumentum célja, hogy az összetett és hosszú ellátási láncok alapvető adatmegosztási igényeit mindenre vonatkozólag elmagyarázza.

3.2.4 Keresztfunkcionális

Mivel a nyomonkövetési adatok megosztása és használata hatással lehet az üzleti tevékenységek sok szempontjára, nem meglepő, hogy a nyomonkövetési eszközök és megoldások a szervezetek számos funkciójában és részlegében jelentősek, többek között, de nem kizárólag:

- Minőség- és biztonságtechnikai csoportok (kockázatkezelés, felidézési készség, auditálás, hibák és események kezelése, lejáratidő kezelése, állományforgatás).
- Szabályozási és szervezeti követelményekkel foglalkozó megfelelőségi csoportok.
- A fogyasztókkal kapcsolatba kerülő csoportok, amelyeknek meg kell osztaniuk a vonatkozó információkat.
- Belső csoportok, amelyek feladata a hamisítás elleni küzdelem, lehetővé téve az ellátási lánc biztonságát vagy a márka védelmét.

- Az etikai és környezetvédelmi témákra összpontosító társadalmi felelősségvállalási csoportok.
- A termék életciklus menedzsment csoport.
- A szállítással és a logisztikával foglalkozó csoportok.
- Rendszerfejlesztési és irányítási csoportok.

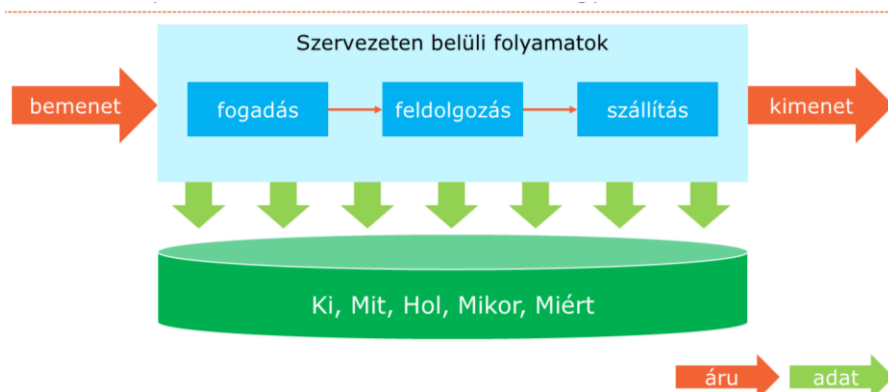
Az ilyen különféle funkciókért felelős személyek gyakran különböző perspektívákkal rendelkeznek a nyomonkövetési rendszerek és eszközök igényeiről. Mindezek a különböző perspektívák fontosak, és ezen dokumentum célja a szükségletek közös megértése:

- Közös nyelv létrehozása a nyomon követés adatkezelési vonatkozásairól
- Az interoperábilis nyomonkövetési rendszerek létrehozására vonatkozó elvek meghatározása, amelyek valamennyi érdekelt fél szükségleteit képesek szolgálni.

3.2.5 A nyomonkövetési adatok szükségessége

A nyomonkövetési rendszereket nyomonkövetési adatok működtetik. A nyomonkövetési adatok az egyes szervezetek által végrehajtott különböző üzleti folyamatok végrehajtásával jönnek létre.

3-3. ábra: Nyomonkövetés adat létrehozása – egy szervezet esetén

Minden olyan esetben, amikor egy nyomon követéshez kapcsolódó folyamatot végrehajtanak bármely szervezetben, nyomonkövetési adatok keletkeznek. Ezek az adatok üzleti adatokat tartalmaznak az adatokat használó alkalmazások számára, és öt fontos dimenzióra kiterjedő információt tartalmaznak: Ki, mi, hol, mikor és miért.

Ki: Mely felek vesznek részt?

Egyedileg azonosított entitások, amelyek az ellátási láncban haladó objektumok kezelésében, felügyeletében vagy tulajdonlásában vesznek részt. Ha szükség van az entitás és szerepének megkülönböztetésére a folyamatban, akkor érdemes ezt bevonni.

Mi: Mi az elsődleges objektum, amelyet nyomon kell követni? Milyen kapcsolódó objektumokat kell nyomon követni?

Az ellátási láncban haladó objektumok egyedi azonosítása rendkívül fontos. Ezek lehetnek egyedi termékek, valamint termékek nagyobb szállítmányai. Tartalmazhatnak más fizikai vagy virtuális objektumokat is, például közlekedési eszközöket, felszereléseket (beleértve a visszaszolgáltatható szállítási tételeket) és dokumentumokat.

Hol: Hol történtek ezek a mozgások vagy események?

Az egyedileg azonosított helyszínek kritikus fontosságúak ahhoz, hogy megértsük az objektumnak az ellátási láncban átívelő útját. Lehet egy gyártási helyszín, egy speciális gyártósor, egy raktár, egy mező, egy óceán, egy értékesítési hely, egy kórház, egy hajó vagy egy vasúti kocsi.

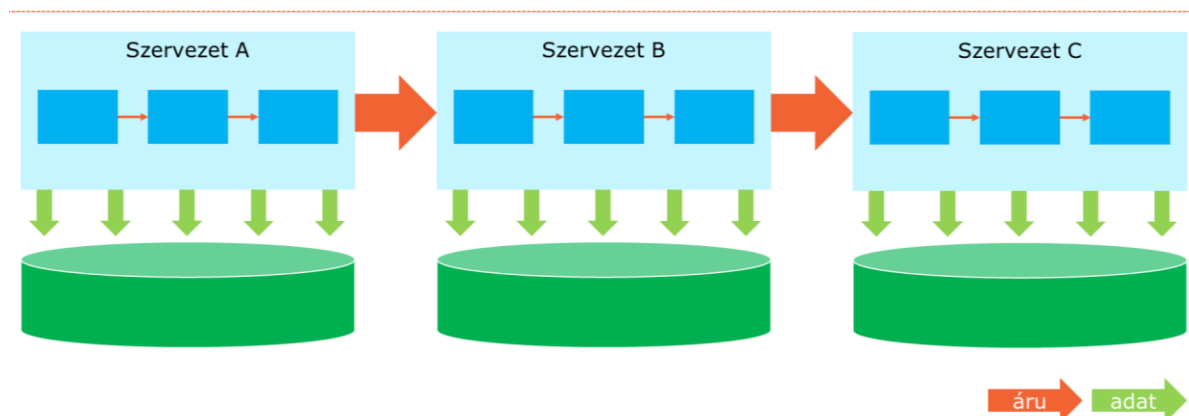
Mikor: Mikor történt olyan mozgás vagy esemény, amely érintette az objektumot?

A dátum, az idő és az időzóna, amikor egy adott esemény bekövetkezik, biztosítja az objektum mozgásának idővonalát az ellátási láncon keresztül.

Miért: Mi történt? Milyen üzleti folyamat zajlott az esemény bekövetkezésének idején? Milyen üzleti tranzakciókra került sor? Miért volt az objektum azon a helyszínen abban az időpontban?

Ez megmutatja az objektum történetét. Ez biztosítja az üzleti kontextust az események körül. A szállítási és fogadó események a felügyeleti vagy tulajdonjogi láncban bekövetkezett változásokat jelölik, míg egy adagolási esemény azt jelezheti, hogy egy beteg számára egy adott gyógyszer került beadásra. A gyártás során az átalakulási események jelzik, ha egy vagy több összetevő visszafordíthatatlan kombinálásából egy vagy több új kimenetet vagy terméket hoztak létre.

3-4. ábra: Nyomonkövetési adat létrehozása – ellátási láncban

Amikor a teljes ellátási láncra kiterjesztjük ezt a nézetet, világossá válik, hogy minden egyes szervezet a saját nyomonkövetési adatsorát kezeli. A végponttól végpontig terjedő ellátási lánc nyomon követéséhez több szervezetből származó adatokhoz kell hozzáférni és azokat egymással kombinálni.

3.2.6 Az egyedi azonosítás szükségessége

Minden nyomonkövetési rendszer középpontjában nyomon követhető objektumok azonosítása áll.

A **nyomon követhető objektum** olyan fizikai vagy digitális objektum, amelyre vonatkozóan szükség van annak történetére, alkalmazásaira vagy helyére vonatkozó információk lekérésére. A nyomon követhető objektumok közé tartoznak például a termékek (például fogyasztási cikkek, gyógyszerek, elektronikus eszközök), logisztikai egységek (például raklapos áruk, csomagok) és eszközök (például teherautók, hajók, vonatok, villás emelők).

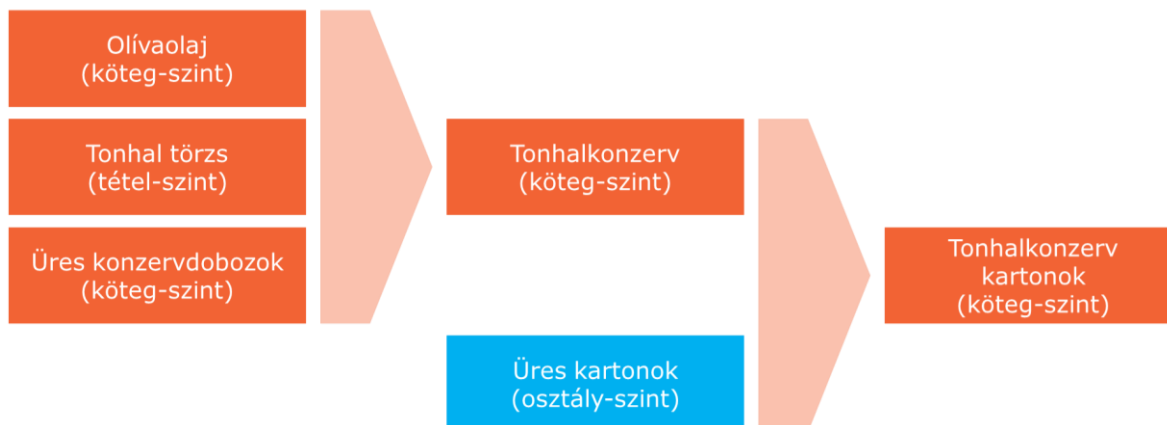
A nyomon követhető objektumok fizikai azonosításához általában három fő azonosítási szint különböztethető meg:

- **Osztály-szintű azonosítás**, ahol az objektum azonosítható a termék / alkotóelem-azonosítóval, így megkülönböztethetővé válik más különböző típusú termékektől vagy alkatrészekről.
- **Köteg-szintű azonosítás**, ahol a termék / alkotóelem-azonosítót gyártási tételszámmal bővítik, korlátozva az azonos azonosítóval rendelkező nyomon követhető objektumok számát egy kisebb tételcsoportra (például egyidejűleg előállított tételekre).
- **Tétel-szintű azonosítás**, ahol a nyomon követhető objektum szerializált azonosítóval azonosítható, korlátozva az ugyanazon azonosítóval rendelkező nyomon követhető objektumok számát egy adott tételre.

A nyomonkövetési rendszer és az ellátási lánc célkitűzései kulcsfontosságú kritériumok a megfelelő azonosítási szint meghatározásához. Például a nagy kockázatokkal járó termékeket és összetevőket mindig köteg vagy tétel szinten kell azonosítani.

A vállalatok gyakran az azonosító szintek kombinációját alkalmazzák. Ez például a gyártás során felmerülő transzformációs események általános gyakorlatát jelenti, ahol a gyártási folyamat bemenetei közé tartoznak az elsődleges és másodlagos összetevők / anyagok. A konzerv tonhal készítésének példája (lásd a 3-5. ábrát), az elsődleges összetevők / anyagok a tonhalat, az olívaolajat és a konzervdobozokat tartalmazzák, míg az üres tároló dobozok (amelyekbe a konzervdobozok be vannak csomagolva) a másodlagos anyagok közé tartoznak.

3-5. ábra: Példa azonosítási szintek kombinációira

Megjegyzés: Az üres tároló dobozok eltérő színnel jelennek meg, mivel azok osztály-szinten azonosíthatók. Ez biztosítja az átláthatóságot, de nincs valódi nyomon követhetőség.

Egy másik példa a gyártási tétel-szintű és a termékszintű azonosítás egyidejű használatára ugyanazon a terméken: Minden egyes termék egy szerializált azonosítót kap, de az elosztó egységek (például külső dobozok) az ellátási láncok és az ellátási lánc partnereinek logisztikai rendszerei általi felhasználásakor gyártási tétel-szinten azonosíthatóak.

A megvalósítás ideje és költsége minden egyes azonosító szintnél nagymértékben változik. Nincsenek megoldás-sémák, és az ellátási lánc partnereivel való koordináció létfontosságú a szervezet (és annak ellátási láncai) által igényelt azonosítási szintek meghatározásakor.

3.3 Nyomonkövetési adatok és nyomonkövetési rendszerek

Ez a fejezet keretet nyújt a GS1 szabványrendszeren alapuló interoperábilis nyomonkövetési rendszerek létrehozásához. Meghatározza az interoperábilis nyomonkövetési rendszerek eléréséhez szükséges minimális elemeket, és leírja, hogyan lehet további elemeket hozzáadni bizonyos ágazatok, termék kategóriák, régiók és alkalmazási területek követelményeinek kielégítésére.

3-6. ábra: GTS keretrendszer interoperábilis nyomonkövetési rendszerekhez

A keretrendszer alapjainak célja, hogy fedezze az összes szektor, régió, alkalmazás és kereskedelmi partner alapkövetelményeit.

A keretrendszer alapja kiterjeszthető olyan ágazati és regionális rétegekre is, amelyeket speciális követelményeknek, például szabályozási követelményeknek megfelelően alakítottak ki.

Ezen túlmenően a rendszer továbbfejleszthető az ellátási lánc partneri kapcsolatokon és megállapodásokon alapuló igények kielégítésére.

Fontos: Ha lehetséges, kerülni kell a felhasználó-specifikus (nem szabványos) kiterjesztéseket, mivel ezek növelik az ellátási lánc többi szereplőjének összetettségét és költségét, valamint csökkentik az interoperabilitást.

A teljes mértékben GS1-alapú implementációk mellett a GTS keretrendszer támogatja a hibrid implementációt is, ahol a GS1 szabványokat nem GS1 szabványokkal (például ISO) vagy más előírások szerinti megoldásokkal kombinálják. Néhány példa:

- Az állatok azonosítása (a szabályozó által kijelölt azonosító kötelező lehet)
- Intermodális konténer azonosítás (az ISO szabvány által lefedett BIC kód formálisan jóváhagyásra kerül a GS1 EPCIS szabványban)

Pontosan meg kell határozni azokat a feltételeket és szabályokat, amelyek alapján a nem GS1 szabványokat lehet alkalmazni, annak érdekében, hogy megakadályozzák a duplikált megoldásokat ugyanarra az üzleti igényre.

Végül a GTS keretrendszer olyan útvonalat biztosít a szervezetek számára, amelyek növelik nyomonkövetési rendszerük interoperabilitását. Az iparágak például haladhatnak bizonyos azonosítók (pl. GLN-ek) és adatmegosztási szabványok elfogadása felé, de még nem érik el a 100%-os elfogadást.

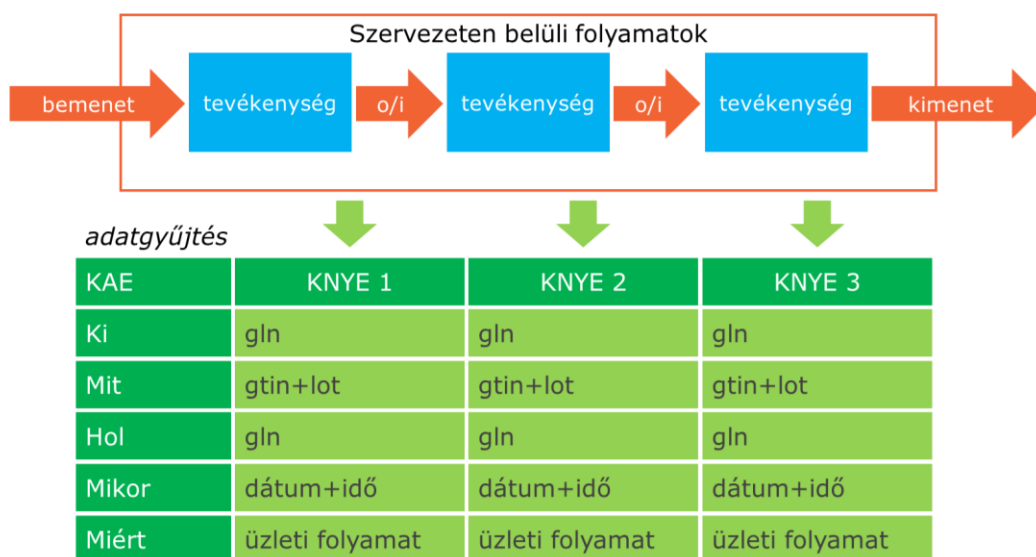
3.3.1 Nyomonkövetési adatok egy szervezeten belül

Amikor a nyomonkövetési adatokról van szó, a szervezetnek először meg kell vizsgálnia belső üzleti (termék-előállítás, termelési, átvételi, kiszállítási stb.) folyamatait termékenként és a cég egészére nézve. A szervezetnek meg kell határoznia, hogy ezen folyamatok milyen fontos lépéseket tartalmaznak nyomon követhetőségi szempontból. Ezután a szervezetnek olyan folyamatokat kell létrehoznia, amelyek meghatározzák és rögzítik a folyamatok lépéseivel kapcsolatos összes releváns adatot, amelyek lehetővé teszik az adatok hatékony és eredményes felhasználását a szervezeten belül és kívül.

Ezek a folyamatok kiterjednek a szervezet különböző szervezeti egységeire, ezért a közös nyelv kritikus fontosságú az adatgyűjtési megoldások megvalósításához. Ennek lényege két fogalom:

- Kritikus Nyomonkövetési Események (KNYE): Ezek azok a tényleges események, amelyek a nyomon követhető objektumok életciklusa során előfordulnak, mint például a fogadás, átalakítás, csomagolás, szállítás.
- Kulcsfontosságú Adatelemek (KAE): Ezek azok az adatelemek, amelyek leírják a KNYE-k tényleges előfordulásait. Az adatok általában a 3.2.5 szakaszban leírt öt dimenziót (ki, mi, mikor, hol, miért) írják le.

3-7. ábra: Kritikus nyomonkövetési események és kulcsfontosságú adatelemek - példa

A végponttól végpontig terjedő ellátási lánc nyomon követése kiterjeszti a szervezet felelősségét, hogy magába foglalja az adatcserét bármelyik vállalkozás külső kapcsolatain (lásd a 3.3.2 fejezetet).

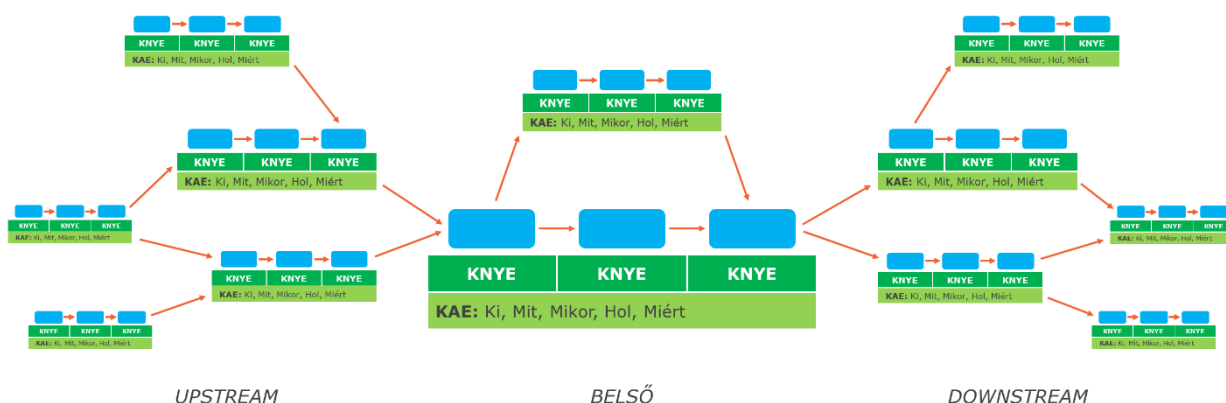
Az ellátási lánc minden tagjának képesnek kell lennie nyomon követni legalább a nyomon követhető objektumok közvetlen szállítóit, és nyomon követni a nyomon követhető objektumok közvetlen címzettjeit (egyes esetekben még a végfelhasználókat is beleértve). Ez lehetővé teszi valamennyi fél számára, hogy hozzáférést biztosítson a további releváns adatokhoz a közvetlen kereskedelmi partnerek lekérdezései révén (gyakran a 3.3.4.4 fejezetben részletesen ismertetett „egyet fel-egyet le” megközelítésként ismerik).

3.3.2 Nyomonkövetési adatok az ellátási láncban

Az ellátási láncok több olyan szereplővel rendelkeznek, amelyek kölcsönösen függenek egymástól (a nyomon követés tekintetében). Függetlenül attól, hogy Ön egy alapanyag szállító vagy egy kiskereskedő, minden résztvevő fél, amely nyomon követhető objektumokat kezel, vagy azokkal kereskedik, megosztott felelősséggel tartozik a teljes láncú nyomon követés elérése tekintetében.

Bár mindegyik fél saját nyomonkövetési rendszerrel rendelkezhet, ezeknek a megoldásoknak meg kell érteniük egymást, és képesnek kell lenniük az adatok egymás közötti cseréjére. Ez igaz a közös nyomonkövetési rendszerek (például a vertikálisan integrált kiskereskedelmi műveletek) esetében is. Minden egyes rendszer kialakítása a végfelhasználói lánc minden résztvevőjének nyomon követhetőségi felelősségén alapul, és befolyásolható külső erő, mint például a szabályozás által.

3-8. ábra: Nyomon követési adat az ellátási láncok között

A végponttól végpontig tartó nyomon követés arra utal, hogy egy objektumot az értelmezés vizsgálat szerinti hosszúságú életciklusán keresztül és a termelésben, felügyeletben, kereskedelembe, átalakításban, felhasználásban, karbantartásban, újrahaznosításban vagy megsemmisítésben részt vevő valamennyi érdekelt fél nyomon követhet. A nyomonkövetési követelmények az upstream iránytól (nyersanyagok, összetevők és alkotóelemek beszállítói) egészen a downstream irányig terjedhetnek (késztermékek fogyasztói, beleértve a végfelhasználókat is).

Az előírások és a legtöbb ellátási láncban rejlő bonyolultság miatt minden résztvevő félnek biztosítania kell, hogy a nyomonkövetési adatok mindkét irányba (előre és vissza) áramolhassanak. A rendszereknek támogatniuk kell a résztvevő felek adatlekérdezési igényeit az adott szervezettől előre- és visszamutató folyamataihoz kapcsolódóan. Az 5. fejezetben leírtaknak megfelelően az azonosításra, a rögzítésre és a megosztásra vonatkozó szabványok kulcsfontosságú szerepet töltenek be a különböző felek rendszerei közötti kapcsolatok kialakításához szükséges interoperabilitás elérése érdekében.

Felbukkanó ellátási láncok

Jelentős kihívás a nyomonkövetési rendszerek számára, hogy a legtöbb terméknel a felügyeleti láncot és a tulajdoni láncot nem határozzák meg előre. Ehelyett általában láncok vagy utak vannak az ellátási lánc hálózatán keresztül, amelyek idővel átalakulnak a normális ellátási lánc műveletei során. Ezeket az ellátási láncokat „felbukkanónak” nevezzük.

Például egy olyan termék példányai, amelyeket együtt gyártanak és szállítanak, végül különböző úti célokat érhetnek el, és a gyártónak vagy a márka tulajdonosának általában nincsenek ismeretei a termék egyes példányai által megtett útvonalokról. Hasonlóképpen, upstream irányban, a résztvevő fél gyakran nem ismeri a szállítók beszállítóinak kilétét (2. szintű beszállítók és azon túl). Ezek a kapcsolatok érzékeny kereskedelmi információt jelenthetnek, minél tovább haladunk upstream irányban (3., 4., 5. szint stb.), annál kevésbé lesznek láthatóak az érintettek felek.

Ezeknek a komplexitásoknak köszönhetően bizonyos (ellenőrző) szervezetek számára elengedhetetlen, hogy feltárások útján megértsük, mely felek vettek részt egy ellátási lánc tevékenységében, és kik azok, akik releváns nyomonkövetési adatokkal rendelkezhetnek. Továbbá, ha a felek nem rendelkeznek egymás közötti közvetlen üzleti kapcsolattal, az elvárt minőség biztosításán túl, a bizalom kialakítása rendkívül fontos, mivel kereskedelmi szempontból érzékeny adatok forognak, vagy keletkeznek.

3.3.3 Nyomonkövetési adatok kezelése

A belső nyomonkövetési adatok a vállalatokon belüli különböző funkciókból és folyamatokból származnak, beleértve a termék tervezési és minőségellenőrzési adatait; gyártási folyamat-adatokat; beszerzési adatokat, logisztikai és terjesztési adatokat. Egyes részlegeket esetleg be kell vonni, és számos belső rendszernek kell szerepet vállalnia. Bizonyos adatok kereskedelmi szempontból

érzékenyek lehetnek, és különleges feldolgozásra vagy részleges szerkesztésre lehet szükség, mielőtt harmadik felek rendelkezésére bocsátják őket.

Bizonyos adatok stabilabbak lesznek az idő múlásával (például törzsadatok), és a nyomon követhető objektumok kézhezvételét megelőzően továbbíthatók. Egyéb adatok kerülnek hozzáadásra, ha releváns kritikus nyomon követési események vagy tranzakciók fordulnak elő.

Az idővel összegyűjtött nyomonkövetési adatok mennyisége meglehetősen jelentős lehet, ami az adatgyűjtéshez, tároláshoz és az adatokhoz való hozzáférés biztosítása szempontjából idő- és költségbeli kihívást jelenthet. Fel kell készülni az adatok megőrzésére, hogy ezen kihívásokat kezelni tudjuk.

3.3.4 A nyomonkövetési adatok forrásai

Négy adatforrás járul hozzá ahhoz, amit "nyomonkövetési adatoknak" nevezünk. Ez a négy adatforrás kezelhető a szervezet különböző rendszereiben, de együtt biztosítják azokat az információkat, amelyek elengedhetetlenek a nyomonkövetési adatok teljes körű megértéséhez.

- Törzsadatok: A törzsadatok az egységes forrásai azon közös üzleti vagy hatósági azonosító adatoknak, amelyet a szervezet minden rendszerben, alkalmazásban és folyamatban használ.
- Statikus törzsadatok: (ebben a dokumentumban „statikus adatok”) *jellemzően a termékek, a felek, a helyszínek és az eszközök leírására szolgálnak.*
- Az ellátási lánc kapcsolataira vonatkozó törzsadatok (ebben a dokumentumban "kapcsolati adatok"): jellemzően leírják egy szervezet ellátási láncbeli partnereit (azaz beszállítóit és ügyfeleit), amelyeket a termékkategória és a helyszín határoz meg. Ha a kapcsolati adatok a szervezetek között összekapcsolódnak, ez lehetővé teszi az ellátási lánc (upstream és downstream) teljes térképének létrehozását. És ha a kapcsolati adatok minőségi adatokkal, például minősítésekkel bővülnek, ez segít a szervezeteknek abban, hogy betekintést nyerjenek az ellátási lánc termelési, termékellátási, pénzügyi, környezetvédelmi, etikai és biztonsági vonatkozásaiba.
- Tranzakciós adatok: A tranzakciós adatok az üzleti tranzakciók eredményeként kerülnek rögzítésre, úgy, mint a tulajdonjog átruházása (például megrendelések, számlák) vagy a felügyelet átruházása (például szállítási utasítás, kézbesítési igazolás). A tranzakciós adatok rögzíthetők elektronikus adatcserével (EDI) és AIDC technológiával (pl. POS szkennelés) is.
- Láthatósági eseményjellegű adatok: A láthatósági eseményjellegű adatok azon üzleti folyamatok lépései elvégzésének feljegyzései, amelyek során fizikai vagy digitális entitásokat kezelnek. Minden láthatósági esemény meghatározza, hogy mely objektumok vettek részt a folyamatban, mikor zajlott a folyamat, hol voltak az objektumok, hol lesznek utána, és miért (vagyis mi volt az az üzleti környezet, amelyben a folyamat zajlott). A többi adattípustól eltérően a láthatósági események adatait gyakran kiemelten rögzítik a láthatóság és a nyomon követhetőség szempontjából. A láthatósági eseményeket gyakran az AIDC-technikák, például a vonalkódok vagy az RFID segítségével rögzítik.

3-9. ábra: Nyomon követési adat forrásai

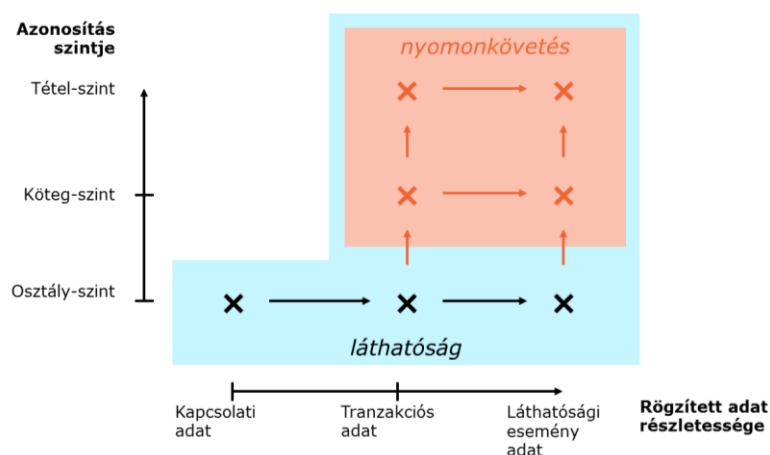

3.3.4.1 A nyomonkövetési adatok pontossága

A nyomonkövetési adatok pontosságát két fő dimenzió határozza meg:

1. A nyomon követhető objektumok (termékek és erőforrások) azonosításának szintje,
2. A nyomonkövetési adatok feljegyzésének részletessége

3-10. ábra: Nyomonkövetési adat pontossága

Ez a két dimenzió együttesen biztosítja a szervezetek számára az optimális precizitási szint kialakítását.

Amint a 3-10. ábrán látható, a legalacsonyabb pontosságú kombinációk segítenek az átláthatóság biztosításában, amely a nyomon követés alapja. A legmagasabb pontosságú kombinációk segítik a nyomon követést, lehetővé téve a szervezetek számára, hogy konkrét nyomon követhető objektumokat keressenek az ellátási láncban.

A sorozat-szinten rögzített láthatósági események a legmagasabb szintű megbízhatóságot jelentik abban az értelemben, hogy:

1. A láthatósági események adatai rögzítik az egyes üzleti folyamatok lépéseinek végrehajtását, beleértve a "belső" feldolgozási lépéseket is, amelyek nem utalnak közvetlenül a kereskedelmi partnerek közötti konkrét tranzakciókra.
2. Egy szerializált objektum egyetlen időpontban csak egyetlen helyen lehet, így egyetlen egyértelmű útvonalat eredményez az ellátási lánc hálózaton keresztül.

A következő példa bemutatja, hogy ezek a kombinációk hogyan vonatkoznak a kereskedelmi árukra:

- A kereskedelmi elemek azonosíthatók osztályszinten (GTIN), a gyártási tétel-szinten (GTIN + gyártási tételszám) vagy termékszinten (GTIN + sorozat azonosító).
- A kereskedelmi árukat érintő kapcsolatokra, ügyletekre és láthatósági eseményekre vonatkozóan rendelkezésre állhatnak adatok.

Ez a rendelkezésre álló nyomonkövetési adatok alábbi lehetséges szintjeit eredményezi.

3-1. táblázat: A kereskedelmi áruk nyomonkövetési adatainak pontossága

Az azonosítás részlete	A kapcsolatok törzsadatai	Tranzakciós adatok	Láthatósági eseményjellegű adatok
GTIN	A szállítók / ügyfelek kereskedelmi árunként.	A szállítók / ügyfelek és a kapcsolódó ügyletek (például megrendelések és számlák) kereskedelmi árunként.	A szállítók / ügyfelek és a kapcsolódó események (például gyártás, komissiózás, csomagolás, szállítás) kereskedelmi árunként.
GTIN + gyártási tételszám		Ugyanaz, mint a fentiek, de a gyártási tétel szinten megadva.	Ugyanaz, mint a fentiek, de a gyártási tétel szinten megadva.
GTIN + sorozat azonosító		Ugyanaz, mint fent, de sorozat-szinten.	Ugyanaz, mint fent, de sorozat-szinten.

3.3.4.2 A nyomonkövetési adatok érzékenysége

Fontos szempont a nyomonkövetési adatok szempontjából, amelyeket a szervezet megoszt a többi résztvevő féllel, azok potenciális érzékenysége.

Általánosságban különbséget kell tenni a belső adatok között - olyan adatok, amelyek nem alkalmasak más felekkel való megosztásra, vagy nem szükséges azok megosztása, például kereskedelmi vagy adatvédelmi okokból - és külső adatok - olyan adatok, amelyek alkalmasak más felekkel való megosztásra, vagy megosztásuk szükséges, ha bizonyos előre meghatározott feltételek teljesülnek. Példaként lásd a 3-2 táblázatot egy szervezet belső vagy külső adatként kezelt adataival kapcsolatban!

Megjegyzés: A szervezetnek meg kell fontolnia a hozzáférési korlátozásokat is minden olyan belső adatra vonatkozóan, amely a szervezeti határokon túl megosztásra kerülhet. A belső hozzáférési korlátozások nagymértékben eltérnek az iparágak és a régiók között.

3-2. táblázat: Egy szervezet belső vagy külső adatainak példája

Az adatok érzékenysége	Törzsadatok		Tranzakciós adatok	Láthatósági eseményjellegű adatok
Külső adatok	Statikus adatok: - Helyszínek - Katalógus elemek - Eszközök 	Kapcsolati adatok: - Beszállítók - Ügyfelek - Harmadik fél szolgáltatók ...	- Beszerezési megrendelések - Feladói értesítések - Szállítási instrukciók ...	- Előállítás - Kommissiózás - Csomagolás - Szállítás - Átvétel ...
Belső adatok	- Terméktervezés - Gyártási folyamat - Személyzet ...	- Szerződések ...	- Minőségellenőrzési adatok - Laboreredmények ...	- Vizsgálat - Begyűjtés - Megőrzés ...

Ez a dokumentum elsősorban a külső nyomonkövetési adatok megosztására összpontosít.

3.3.4.3 A nyomonkövetési adatok minősége

Az egyes kereskedelmi partnerek által nyújtott adatok minősége kritikus, mert a kereskedelmi partnerek közötti pontatlan adatok befolyásolhatják az egyéb üzleti folyamatokat, például nyomonkövetési kérelmet vagy visszahívási tevékenységet.

A nyomonkövetési adatok jó minőségi szintjének megteremtése és fenntartása nagy kihívás. Néhány fontos szempont:

- Teljesség: Minden vonatkozó adatot rögzítettek?
- Pontosság: A rögzített adatok pontosan tükrözik-e, ami történt?
- Következetesség: Az adatok igazodnak a rendszerekhez?
- Érvényesség: Az adatok el vannak-e látva időbélyeggel, hogy az adatok érvényességi időszaka egyértelmű legyen?

3.3.4.4 Nyomonkövetési adatok megosztása

Amikor a nyomonkövetési adatokhoz hozzáférést biztosítanak az ellátási láncbeli partnerek vagy más érdekelttek számára, öt fő modellt (nyomonkövetési koreográfiát) lehet megkülönböztetni. Ezek a különböző nyomon követési adatok szisztematikus tárolása és más felek számára történő hozzáférhetővé tételének különböző módjaiból származnak.

Az alábbi példa bemutatja az öt különböző nyomonkövetési koreográfia összehasonlítását egy egyszerű forgatókönyv alapján, amely három különböző szervezetet foglal magában:

3-11. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák

Az **egy lépést fel, egy lépést le** modellben a résztvevő felek a nyomonkövetési adatokat a saját helyi rendszerükben tartják. Az információs kérelmeket az upstream vagy downstream azonnali kereskedelmi partnerek között cserélik. Ez a modell lehetővé teszi, hogy a nyomonkövetési adatokat

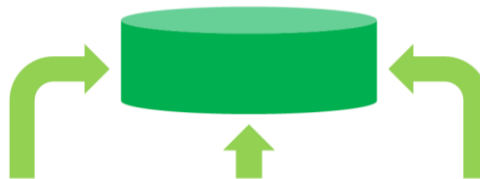
kicserélik és részlegesen ellenőrzik a kereskedelmi partner-pár között és upstream vagy downstream irányokban, egyszerre egy lépést megtéve.

3-12. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák – egy lépést fel, egy lépést le

A **centralizált** modellben a felek megosztják a nyomonkövetési adatokat egy központi adattárban, és ideküldik el információk kéréseiket.

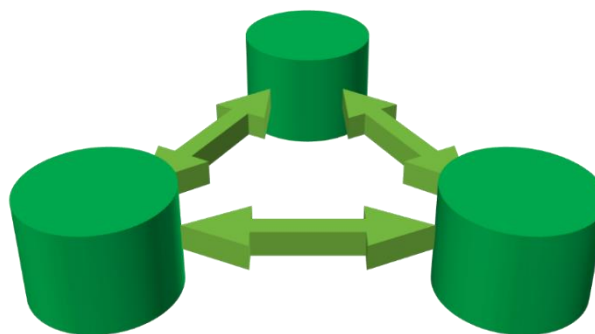
3-13. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák - centralizált

Megjegyezzük, hogy egyes központi adattárak (például a szabályozó hatóság által működtetettek) csak elfogadó felületet biztosíthatnak, de a lekérdezési felületet nem biztosíthatják minden résztvevő fél számára, inkább korlátozzák a lekérdezési hozzáférést kizárólag az adattár tulajdonosára. Más központosított adattárak támogathatják a különböző hozzáférés-vezérlési irányelveket, és lekérdezést biztosíthatnak minden fél számára - vagy az ellátási láncbeli szerepére alapozva -, vagy arra, hogy a lekérdező fél bizonyítani tudja, hogy a lekérdezésben meghatározott objektumok felügyeleti / tulajdonosi / tranzakciós láncában szerepel.

A **hálózati** modellben a felek a nyomonkövetési adatokat saját helyi rendszerükben követhetik, és olyan módon teszik hozzáférhetővé, hogy az összes ellátási láncbeli partner (nem csak az azonnali kereskedelmi partnerek) lekérdezhesse az adatokat.

3-14. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák - hálózati

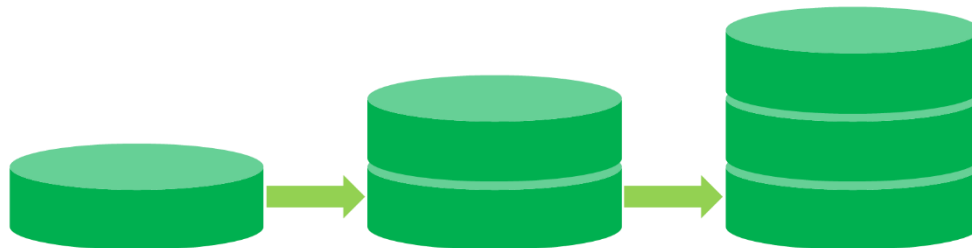

A hálózati modellek eltérhetnek a hozzáférés-szabályozási jogosultságoktól függően a tekintetben, hogy ki jogosult az adatok lekérésére. Bizonyos modellekben az ellátási láncban részt vevő partnerek közösségének vagy hálózatának bármely tagja jogosult lehet adatok lekérdezésére és lekérésére. Más modelleknel a hozzáférés függhet az ellátási láncban betöltött szereptől, pl., hogy megakadályozza, hogy a gyártók más versenytárs gyártói adatokat kérdezzenek le; vagy a hozzáférés függhet attól, hogy a lekérdező fél bizonyítani tudja-e, hogy a lekérdezésben meghatározott objektumok tényleges felügyeleti / tulajdonjogi / tranzakciós láncában szerepel.

A **halmozott** modell egy olyan „push” módszer, ahol a nyomkövetési adatokat szisztematikusan továbbfejlesztik és a termékáramlással párhuzamosan továbbítják a következő résztvevő felek számára a láncban. Lehetővé teszi az upstream adatok megosztását a downstream felekkel, de nem fordítva.

Ez a megközelítés nagyfokú aszimmetrikus átláthatóságot eredményez az ellátási lánc egészében, amelyben a downstream felek megkapják az összes releváns upstream adat teljes másolatát, míg az upstream felek nem láthatnak adatokat tovább, mint a közvetlenül egyvel alattuk található ügyfél szintje.

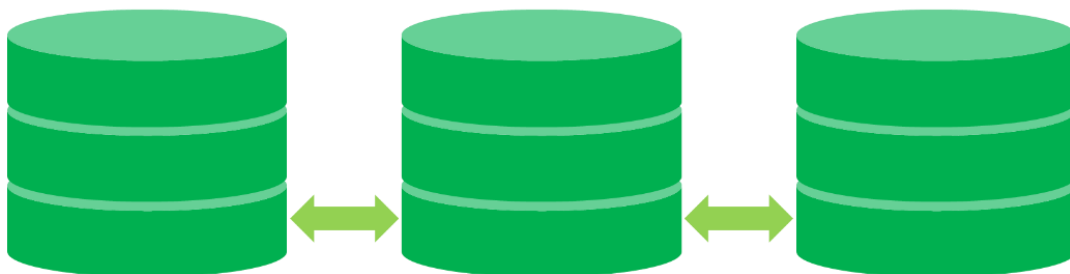
3-15. ábra: Nyomkövetési koreográfiák - halmozott

Ez a megközelítés elég nagy kihívást jelenthet a downstream felek számára is a nagy mennyiségű nyomkövetési adatok fogadása és feldolgozása miatt, különösen akkor, ha a feldolgozás magában foglalja a többszörösen beágyazott digitális aláírások ellenőrzését

A teljesen **decentralizált és többszörözött** modell a halmozott és a hálózati modellek keveréke, amely főként a blockchain-technológiára jellemző. A nyomkövetési adatok szisztematikusan bővülnek, és a hálózatba bevont összes ellátási láncbéli partner helyi másolatokat tárol az adatokról.

3-16. ábra: Nyomkövetési koreográfiák - decentralizált

Lásd a 3.5 fejezetet a GS1 adatmegosztási szabványok nyomkövetési koreográfiákkal való kapcsolódási módjairól szóló további információkért.

3.4 Nyomkövetési rendszerek

Amikor a „nyomkövetési rendszer” kifejezést használjuk, akkor azokra a módszerekre, eljárásokra és rutinokra támaszkodunk, amelyeket az egyes felek használnak az ellátási láncban a nyomon követés kezelésére.

A nyomkövetési rendszereket az egyes felek használják, hogy növeljék az átláthatóságot a saját szervezetükön belül, megosszák ezeket a láthatósági adatokat az upstream és a downstream felekkel, hogy hozzájáruljanak a végponttól végpontig tartó ellátási lánc nyomon követéséhez.

Minden szervezet a saját nyomkövetési rendszerét a költségek, előnyök és kockázatok gondos egyensúlyára alapozza. Teszik mindezt a szélesebb ellátási láncban betöltött szerepüket figyelembe véve, mivel a közvetlen ügyfelek és a végfelhasználók igényei fontos szempontként jelennek meg.

Minden nyomonkövetési rendszert úgy kell megtervezni, hogy csökkentse a kockázatot, és melléktermékként lehetővé tegye a termék életciklusának láthatóságát.

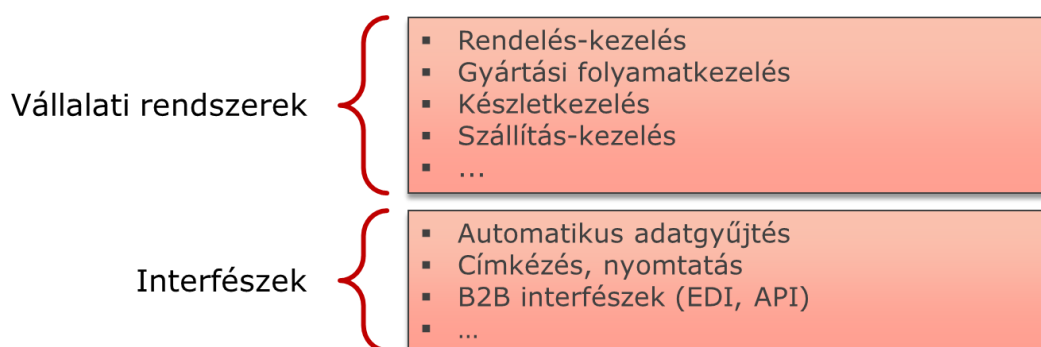
3.4.1 Alkotóelemek

A teljes nyomonkövetési rendszer olyan alkotóelemeket tartalmaz, amelyek kezelik az alábbiakat:

- A nyomon követhető objektumok, résztvevő felek és helyszínek azonosítása, megjelölése és hozzárendelése.
- Az objektumokat érintő mozgások vagy események automatikus összegyűjtése (beolvasás vagy leolvasás során).
- A nyomonkövetési adatok rögzítése és megosztása, akár belsőleg, akár az ellátási láncban részt vevő felekkel, annak érdekében, hogy a megtörtént események átláthatósága megvalósulhasson.

A szervezet méretétől függően több informatikai komponens is részt vehet, és a szervezetnek be kell építenie a nyomonkövetési képességet ezekbe a komponensekbe.

3-17. ábra: Nyomonkövetési képességek IT összetevőkben

Az interoperabilitás fontos tényező a szervezet különböző rendszerkomponensei közötti zavartalan kölcsönhatás biztosításában.

3.4.2 Hatáskör

A résztvevő felek nyomonkövetési rendszerének hatóköre a felek szerepétől és a nyomon követés kérdéses pontjaitól függ. Néhány olyan elem, amely meghatározza a nyomonkövetési rendszer alkalmazási körét:

- Az ellátási láncokon belül felfelé és lefelé irányokban hány szintig szükséges megosztani az adatokat?
- Csak a közvetlen ellátási láncbeli partnerekkel való kapcsolattartásra lesz szükség, vagy a rendszernek szélesebb hatókörre lesz szüksége?
- Csak a főbb összetevőket követi nyomon, vagy csomagolást és közvetett anyagokat is?
- Rendszerének integrálnia kell-e az adatmegosztást a végső fogyasztókkal / végfelhasználókkal?

3.4.3 Nyomonkövetési egységek azonosítása

A GS1 rendszer globálisan egyértelmű azonosítási kulcsokat szolgáltat, amelyek közös nyelvet biztosítanak a termékinformációk vállalatok közötti kommunikációjához, és választási lehetőséget kínálnak a kereskedelmi áruk azonosításának részletességét illetően, ami különböző szintű pontosságot és ezáltal nyomon követést eredményez, a következő táblázatban foglaltak szerint.

3-3. táblázat: Kereskedelmi áruk azonosítása - precíziós szintek

Részletesség	Megjegyzés
Osztály-szintű	Valamennyi adott típusú termék (például 10 darab lekvárosüveg gyűjtőcsomagolásban) azonos módon van megjelölve. Lehetséges, hogy egy információs rendszer megkülönböztessen két terméket egymástól (pl. a 10 darabos gyűjtőcsomagolást a 24 darabostól), de nem képes megkülönböztetni ugyanazt a terméktípust (két különálló 10 darabos gyűjtőcsomagolás). Ez jellemzően a legkevésbé költséges jelölés, mert a jelölés beilleszthető a tömegesen kinyomtatott csomagolásijelölésbe.
Köteg-szint	Az adott típuson belüli összes termék (például 10 darab lekvárosüveg gyűjtőcsomagolásban) azonos gyártási tételen belül azonos jelöléssel van ellátva. Lehetséges, hogy egy információs rendszer megkülönböztessen két terméket egymástól (pl. a 10 darabos gyűjtőcsomagolást a 24 darabostól), és két azonos típusú terméket, amelyek különböző gyártási tételekből származnak (10 darab lekvárosüveg gyűjtőcsomagolásban a #20100201 számú gyártási tételből és 10 darab lekvárosüveg gyűjtőcsomagolásban a #20100204 számú gyártási tételből), de nem képes megkülönböztetni két ugyanolyan típusú terméket, amelyek ugyanabból a gyártási tételből származnak.
Tétel-szint (teljes szerializáció)	Egy adott termék minden egyedi előfordulását (például 10 darab lekvárosüveg gyűjtőcsomagolásban) egyedi sorozatszámmal jelölték meg, így a GTIN + sorozatszám kombinációja globálisan egyedi azonosítót nyújt egy egyedi termékpéldányhoz, amely különbözik a világ összes többi fizikai objektumától.

Felülről lefelé haladva, minden egyes választás egyre fejlettebb nyomonkövetési lehetőséget kínál az ellátási láncban, jóllehet ezzel együtt megnövekedett adattárolási, azonosítási, könyvelési és a termékjelölési költségeket is eredményez.

Az osztály-szintű azonosítás (GTIN) lehetővé teszi, hogy megtekinthessék, hol használják a különböző termékeket az ellátási láncban, és összegyűjtik az adatokat a termékek számán alapulva. Ez magában foglal számos leltármegfigyelést, értékesítési elemzéseket stb. Ezen a szinten azonban egy adott termék minden példány megkülönböztethetetlen, ami megakadályozza a valódi nyomon követést.

A gyártási-tétel-szintű azonosítás (GTIN + gyártási tételszám) lehetővé teszi az egy adott gyártási tételben lévő termékek megkülönböztetését egy másik gyártási tételtől. Ez különösen hasznos azon üzleti folyamatokban, amelyek olyan, minőséggel kapcsolatos problémákkal foglalkoznak, amelyek általában gyártási tételenként változnak, például egy szennyezett gyártási tétel termékeinek visszahívása. A gyártási tétel-szintű nyomon követhetőség segítségével azonosíthatóvá válik az ellátási lánc minden olyan helye, amelyet egy adott gyártási tétel elért, és megerősíti az adott gyártási tételből jelen lévő tételek számát.

A tétel-szintű, vagy teljes mértékben szerializált azonosítás (GTIN + sorozat azonosító) lehetővé teszi, hogy az egyes terméktételeket egyenként azonosítsa. Ez lehetővé teszi, hogy az egyes termékpéldányokat egyedileg nyomon követhessük, és így pontos összefüggésbe hozzassuk a különböző időpontú megfigyeléseket az ellátási láncban. Ez például hasznos lehet hosszú életciklussal rendelkező termékek esetében, ahol a nyomonkövetési követelmények kiterjednek a termék használatával és karbantartásával kapcsolatos üzleti folyamatokra.

A tétel-szintű azonosítás egyedülálló előnye, hogy az azonosító egy olyan egyedi tételt képvisel, amely egy adott időpontban csak egy adott helyen létezhet. A többi azonosítási szint lehetővé teszi, hogy egy adott időpontban több tétel vagy mennyiség (állandó vagy változó mennyiségű) ugyanazzal az azonosítóval jelenjen meg egyszerre több helyszínen, ami korlátozza az egyes tételekre vonatkozó információk teljes ismeretét. Például egy objektum specifikus felügyeleti láncát akkor lehet pontosan értékelni, ha termékszintű azonosítókat használnak - de egyébként csak valószínűsítési módon becsülhető meg.

Megjegyzés: Az ellátási lánc és a logisztikai rendszerek gyakran csak a gyártási tétel-szintű nyomon követést támogatják, mivel azok egyidejűleg a termékek széles választékát kezelik. Ez azt jelenti, hogy

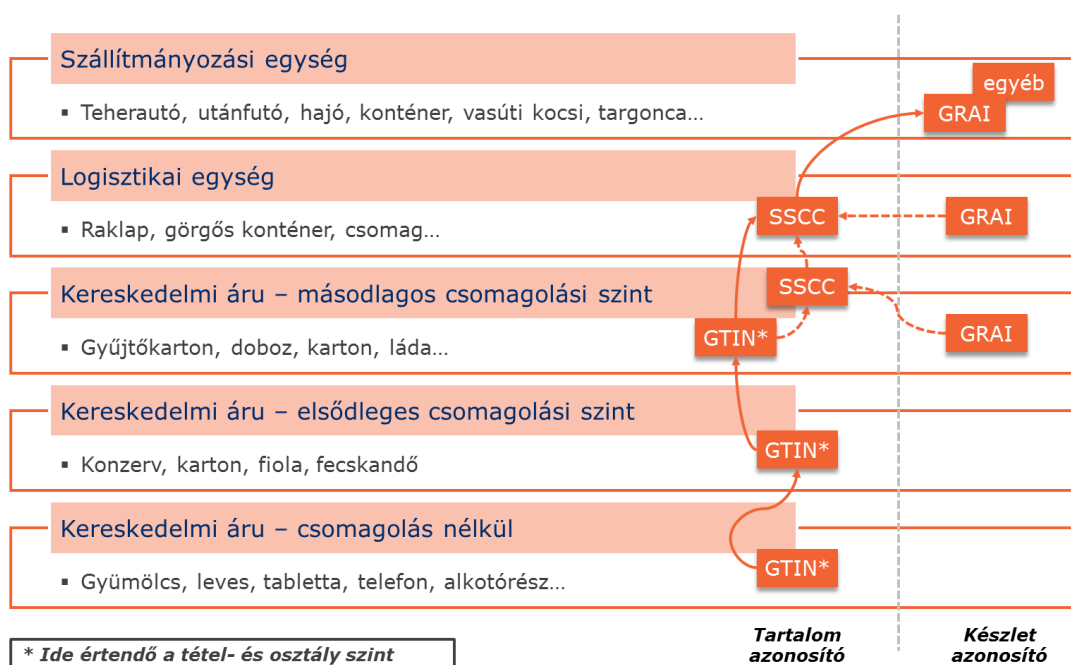
még akkor is, ha minden egyes végtermék példánya sorozat-azonosítót kap a gyártás során, ajánlatos egy gyártási tételszámot is alkalmazni mind a terméken, mind a külső csomagoláson.

3.4.3.1 Nyomon követhető egységek az elosztásban és a logisztikában

A disztribúciós és logisztikai műveletek során a kereskedelmi árukat gyakran tömbösítve kezelik (csoportosítva, csomagolva, felrakodva). Ennek következményeként szükségessé válik egy másik nyomon követhető objektum nyomon követése és visszakövetése is, például logisztikai egységek, konténerek, teherautók vagy hajók. Az alábbi diagram bemutatja, hogyan viszonyulnak egymáshoz ez ebbe a típusba tartozó objektumok, és hogyan alkalmazhatóak a GS1 azonosító kulcsok. (Lásd 4. fejezet!)

Annak érdekében, hogy a magasabb egyesítési szintek és a tárolt kereskedelmi áruk közötti kapcsolatot megőrizzük, a különböző egyesítési szintek közötti kapcsolatot az objektumok konténerekbe történő pakolásával párhuzamosan rögzíteni kell. Ez a nyomonkövetési rendszer egyik alapvető eleme, és kulcsfontosságú a különböző felek nyomonkövetési rendszerei (beleértve a logisztikai szolgáltatókat) közötti kapcsolatok kialakításához.

3-18. ábra: Nyomon követhető egységek szintjei és ezek azonosítókulcsai

3.4.4 Nyomonkövetési résztvevők

Minden nyomonkövetési rendszerben fontos megkülönböztetni azokat a különböző szereplőket, akik érintettek az ellátási lánc felügyeleti láncában vagy tulajdonosi láncban. Az ellátási láncban részt vevő felek közé tartozhatnak gyártók, ügynökök, disztribútorok, szállítók vagy kiskereskedők. Annak érdekében, hogy megértsük a nyomon követés teljes körű összefüggéseit, meg kell érteni, hogy KIK játszottak szerepet, és néha a láncban az egymással való kapcsolatuk ismerete is elengedhetetlen. A felek azonosítása a Globális Hely- és szervezetazonosító Szám segítségével (GLN) teljesíthető. Bizonyos esetekben, különösen az érintett személyek azonosításakor, a Globális Szolgáltatási Kapcsolat Szám (GSRN) is szerepet játszhat.

3.4.5 Nyomonkövetési helyszínek

A nyomonkövetési helyszín olyan kijelölt fizikai terület, amelyet a nyomonkövetési rendszer hatásköre alá tartozónak választunk.

A szervezet által az üzleti tevékenységükre meghatározott fizikai helyszínek a Globális Helyazonosító Szám (GLN) segítségével azonosíthatók.

A GLN használható az üzleti helyszínek azonosítására, amelyeket egy adott fél határoz meg. A nyomkövetési rendszerekben más helyszínek is fontosak lehetnek. Ezért a GS1 szabványok további módon támogatják a helyek azonosítását, például földrajzi koordinátákat.

3.4.6 Tranzakciók és dokumentumok

Azokban az esetekben, amikor a dokumentumokra vagy tranzakciókra vonatkozó hivatkozásokat meg kell osztani a felek között, a globálisan egyedi azonosítók egyértelmű azonosítást tesznek lehetővé a felek rendszerei között. Például a globálisan egyedi azonosítók alkalmazhatóak a minősítő testületek által kiállított minőségi tanúsítványok esetében.

3.5 Nyomkövetési adatok megosztása

Más résztvevő felek nyomkövetési adatainak összegyűjtése és az adatok más felek részére történő átadása lényeges elemek a megosztott nyomkövetési rendszerekben. Az öt nyomkövetési koreográfia (lásd a 3.3.4.4 fejezetet) mindegyike különböző követelményeket támaszt a szabvány alapú adatcserére vonatkozóan.

3.5.1 A tartalom és a kommunikációs módszer elkülönítése

Fontos elv az adattartalom elválasztása az adatcsere módjától (a kommunikációs módszer).

Az adattartalom tekintetében az üzleti adatokra vonatkozó GS1 szabványok három olyan üzleti adatkategóriára vonatkoznak, amelyek a végfelhasználók között oszlanak meg:

- **Törzsadatok**, melyek leíró attribútumokkal jellemzik a GS1 azonosító kulcsokkal azonosított valós entitásokat, így például a kereskedelmi árukat, feleket és a fizikai helyszíneket.
- **Tranzakciós adatok**, amelyek kereskedelmi ügyletekből állnak, egy üzleti folyamat során meghatározott funkció végrehajtását kiváltják vagy megerősítik explicit (pl. Szállítói szerződés) vagy implicit üzleti megállapodás (például vámfeldolgozás) által meghatározott módon, az üzleti folyamat megkezdésétől (pl. a termék megrendelése) végéig (pl. végső egyezség), valamint a GS1 azonosító kulcsok használatával.
- **A láthatósági eseményjellegű adatok** megadják a termékek és más fizikai vagy digitális eszközök tevékenységéről szóló részleteket, kulcsszavakkal azonosítva, és részletezik, hogy ezek az objektumok hol vannak adott időben és miért; nem csak az adott vállalat falai között, hanem az egész ellátási láncban belül. Lehetővé teszi az áruk nyomon követését és visszakeresését élő adatokkal a folyamat során.

A GS1 szabványokban alkalmazott kommunikációs módszerek nagyjából két csoportba sorolhatók:

- **Push** módszerek, ahol az egyik fél egy előzetes tájékoztatás hiányában egyoldalúan adatokat továbbít a másiknak. A push módszerek tovább osztályozhatók az alábbiak szerint:
 - **Bilaterális**, ahol felek közötti adatátadás, ahol az egyik fél az adatokat közvetlenül egy másik félnek továbbítja.
 - **Közzététel / feliratkozás**, ahol az egyik fél adatokat küld adatbázishoz vagy adattárhoz, ami szintén továbbítja az adatokat olyan feleknek, akik korábban érdeklődtek az adatok iránt az azokra történő feliratkozással ("szelektív push").
 - **Közvetítés**, ahol a résztvevő fél egy jól ismert vagy nyilvánosan elérhető helyen, például egy világhálós oldalon közzéteszi üzleti adatait, ahol bármelyik érdekelt fél lekérheti. A közvetítés nem feltétlenül jelenti azt, hogy az adatok bárki számára elérhetőek; az adatok titkosíthatók egy konkrét tervezett felhasználó vagy adatelosztó csatorna (például weboldal) számára, megkövetelheti a hitelesítést a fogadó féltől, és

csak meghatározott hozzáférési szabályzatok szerint adhat hozzáférési engedélyt a megosztott adatokhoz.

- **Pull** vagy lekérdezési módszerek, ahol az egyik fél speciális adatokat kér egy másik féltől, aki a kívánt adatokkal válaszol. Megjegyezzük, hogy a Push módszerek fenti osztályozásában a Közvetítési módszer magában foglalhatja a Pull lekérdezést is, hogy az adatokat nyilvánosan hozzáférhető helyről (például egy weboldaltól) lehessen lekérni.

3.5.2 GS1 adatmegosztási szabványok és szolgáltatások

A GS1 számos szabványt és szolgáltatást kínál a fent leírt adatfajták és kommunikációs módszerek alapján. Minden GS1 adatszereire vonatkozó szabvány és szolgáltatás a GS1 azonosító kulcs használatán alapszik, nem pedig belső azonosítókra vagy leíró elemekre támaszkodik. A globálisan egyedi kulcsok használata nagyban leegyszerűsíti a kereskedelmi partnerek közötti megvalósításokat, mivel azok kölcsönösen átláthatóvá teszik a különböző rendszereket.

3.5.3 Adatkeresés, bizalom és hozzáférés-vezérlés

A 3.3.4.4 fejezetben említett nyomonkövetési koreográfiák, mind illeszkednek a háromféle adattartalomra. Azonban minden koreográfia a kommunikációs módszerek különböző kombinációját alkalmazza, amint az az alábbi táblázatban látható.

3-4. táblázat: Nyomonkövetési koreográfia - alkalmazható kommunikációs módszerek

Nyomonkövetési koreográfia	Közzététel / Közreműködés	Igény szerinti szelektív lekérdezés (egyidejű)	Szelektív állandó lekérdezés (nem egyidejű)
Egy lépést fel - egy lépést le (például kétoldali EDI üzenetek)	Adatokat ad át az érintett kereskedelmi partnernek (egy szinttel feljebb vagy lejjebb)	Pull (kérés, válasz)	Közzététel és feliratkozás (az előző állandó lekérdezéses előfizetéshez tartozó átadott értesítéseket kapja)
Központosított (például központosított EPCIS adattárház)	Adatok küldése a központi adattárba	Pull (kérés, válasz)	
A hálózati erőforrások felfedezése (*) (például Keresési Szolgáltatás)	Hivatkozás átadása egy Keresési Szolgáltatáshoz	Pull (kérés, válasz)	
Hálózati (*) (például forgalmazott EPCIS adattárházak)	Adatokat ad át a saját adattárhoz	Pull (kérés, válasz)	
Halmozódó	Átadja a halmozott adatokat a tőle eggyel alacsonyabb szinten álló félnek	Nem alkalmazandó (a downstream felek automatikusan megkapják a releváns upstream adatokat, nincs szükség szelektív lekérdezések támogatására)	
Decentralizált és többszörözött (például blockchain nyilvántartás)	Adatokat ad át egy csomópont az érvényesítéshez, majd beillesztés és a többszörözés decentralizált tárházban vagy nyilvántartásban	Nem alkalmazandó (A decentralizált többszörözött nyilvántartáshoz kapcsolódó összes fél olvasási hozzáférést kap a nyilvántartás összes adatához, automatikus frissítéssel, amint új adatokat adnak hozzá a nyilvántartáshoz; mindegyik fél indexelheti és lekérdezheti a nyilvántartás másolatát, és kivonhatja abból a szükséges adatokat. Bár a decentralizált többszörözött nyilvántartás adatai mindenki számára olvashatóak, előfordulhat, hogy bizonyos érzékeny adatokat titkosított vagy kódolt módon tároltak, amelyek ezáltal nem mindenki számára érthetőek)	
(*) A hálózati koreográfia egy kezdeti feltérási fázist igényel (a megfelelő hálózati adattárolók megtalálása), majd ezt követi az egyes adattárolókkal folytatott közvetlen interakció.			

3.6 Adatkezelési felelősség

Az alábbi táblázat foglalja össze a fő adatkezelési feladatokat az ellátási lánc szereplőire vonatkoztatva.

3-5. táblázat: Adatkezelési felelősség megosztása az ellátási láncban

Adatkezelési felelősség	Elsődleges résztvevő fél (adatforrás, kezdeményező)	Másodlagos résztvevő fél (adatfogadó, egyebek)
(AZONOSÍTÁS) GS1 azonosító kulcs kezelés		
GTIN	Márkatulajdonos (*)	nem alkalmazandó
GLN	Helyszín tulajdonosa, helyszín elsődleges felhasználója (**)	nem alkalmazandó
GCN	Kupon kibocsájtó	nem alkalmazandó
SSCC	Fizikai építettő, illetve márkatulajdonos	nem alkalmazandó
GINC	Fuvarozó, illetve szállítmányozó	nem alkalmazandó
GSIN	Feladó, küldő	nem alkalmazandó
GIAI, GRAI	Eszköz tulajdonosa vagy kezelője	nem alkalmazandó
GSRN	Szolgáltatást kínáló szervezet	nem alkalmazandó
GDTI	Dokumentum kibocsátó	nem alkalmazandó
CPID	Vásárló (OEM)	nem alkalmazandó
(ADATMEGOSZTÁS) Törzsadat		
Kereskedelmi áru törzsadat	Adatforrás (márkatulajdonos (*), lásd GTIN)	Bármely fél, amely teljesíti azokat az feltételeket, amelyek mellett ezen adatok megosztásra kerülnek.
Résztvevő fél és helyszín törzsadat	Adatforrás (helyszín tulajdonosa vagy kezelője, lásd GLN)	
Egyéb törzsadat (eszközökhöz, szolgáltatási kapcsolatokhoz,	Résztvevő fél, aki hozzárendelte az azonosítási kulcsot, lásd fent.	
(ADATRÖGZÍTÉS ÉS -MEGOSZTÁS) Láthatósági eseményjellegű adatok gyűjtése, rögzítése és megosztása		
Objektum események	Bármely fél, amely a következő üzleti lépések bármelyikében érintett: megbízás, küldés, átvétel, fuvarozás.	Bármely fél, amely teljesíti azokat az feltételeket, amelyek mellett ezen adatok megosztásra kerülnek, például a felügyeleti láncra vagy a tulajdonosi láncra alapozva.

Átalakítási események	Bármely fél, amely a következő üzleti lépések bármelyikében érintett: megbízás, feldolgozás.	
Összevonási események	Bármely fél, amely a következő üzleti lépések bármelyikében érintett: csomagolás, betöltés, kirakodás.	
(ADATMEGOSZTÁS) Tranzakciós adatok megosztása		
Feladási értesítés	Feladó, küldő, eladó	Átvevő, címzett, vevő
Átvételi értesítés	Átvevő, címzett, vevő	Feladó, küldő, eladó
Szállítási állapotra vonatkozó értesítés	Logisztika szolgáltatásnyújtó, fuvarozó	Átvevő, címzett, vevő
Termék-visszahívási értesítés	Termék visszahívás kezdeményezője	Termék visszahívás átvevője
Termékeltávolítási megerősítés	Termék visszahívás átvevője	Termék visszahívás kezdeményezője
Termék visszahívás lezárásáról szóló értesítés	Termék visszahívás kezdeményezője	Termék visszahívás átvevője

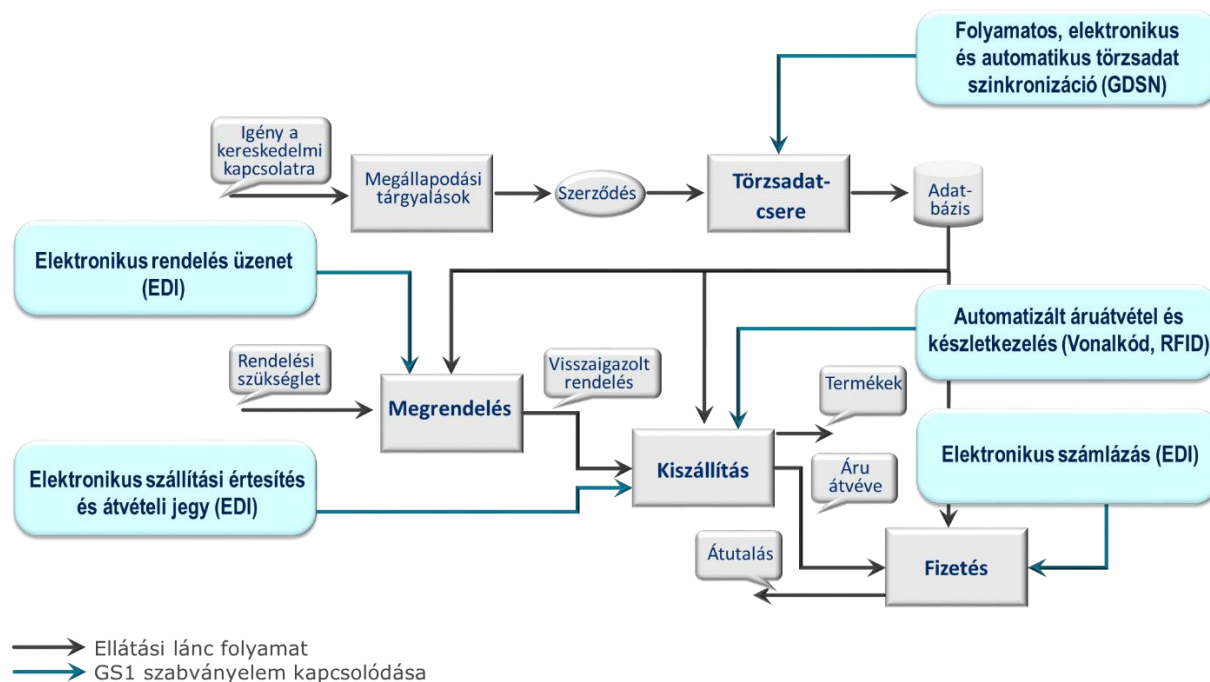
4 A GS1 szabványrendszer és elemei

4.1 A GS1 rendszer alapjai

A GS1 egy olyan rendszer, amely biztosítja a kereskedelmi áruk, partnerek, helyek, szállítási egységek, tárgyak és dokumentumok azonosítását és nyomon követését a teljes ellátási láncon keresztül.

A GS1 szabványrendszer egyes szabványelemei – amelyeket jelen fejezetben ismertetünk – az ellátási lánc egyes lépéseit támogatják vagy az áru fizikai áramlásához, vagy ahhoz rendelt információcseréhez kapcsolódóan. Ezt mutatja be az 4-1. ábra.

4-1. ábra: Az ellátási lánc és a GS1 szabványelemek kapcsolódási pontjai

Ezek az alkalmazások olyan adatstruktúrákon alapulnak, amelyekkel az összes releváns tétel, illetve azok adatai azonosíthatók. Az azonosító számok kulcsfontosságúak az adatbázishoz történő hozzáféréshez és a tranzakciók során kezelt áruk egyértelmű azonosításához. Minden információ, amely leír egy terméket vagy szolgáltatást, illetve ezek jellemzőit, adatbázisokban található. Ezeket a szállító közli a felhasználóval egyszer, az első - szabványos üzenettel vagy elektronikus katalógussal lebonyolított – tranzakció előtt.

Az azonosító számokat vonalkódok jelenítik meg, lehetővé téve az automatikus adatgyűjtést minden olyan ponton, ahol egy egység elhagy vagy megérkezik egy helyszínre. A vonalkód létrehozása rendszerint beépül a gyártási folyamatba a gyártó oldalán: más információkkal együtt a csomagoló anyag grafikájába szerkesztik bele, vagy a gyártási folyamatban címkére nyomtatva rögzítik az egységre. Napjainkra a jövő jelölési megoldásaként egyre több területen jelenik meg az RFID (rádiófrekvenciás azonosítás) technológián alapuló EPC (elektronikus termékkód) címke.

Az azonosító számokat használják az EDI (elektronikus adatcsere) üzenetekben is, biztosítva, hogy az áru, tranzakcióra vonatkozó minden információja eljusson a megfelelő kereskedelmi partnerekhez. A GS1 rendszer egyik nagy előnye, hogy a szabványos számozási struktúrák biztosítják a világviszonylatban garantált összetéveszthetetlen azonosítást a megfelelő alkalmazási körben.

4.1.1 Azonosítás

Az egységes azonosíthatóság érdekében a GS1 rendszer GS1 Prefixet és GS1 Cégprefixet biztosít az alkalmazóknak. A GS1 Prefix egy két vagy több számjegyű szám, amelyet a GS1 Globális Iroda kezel, és

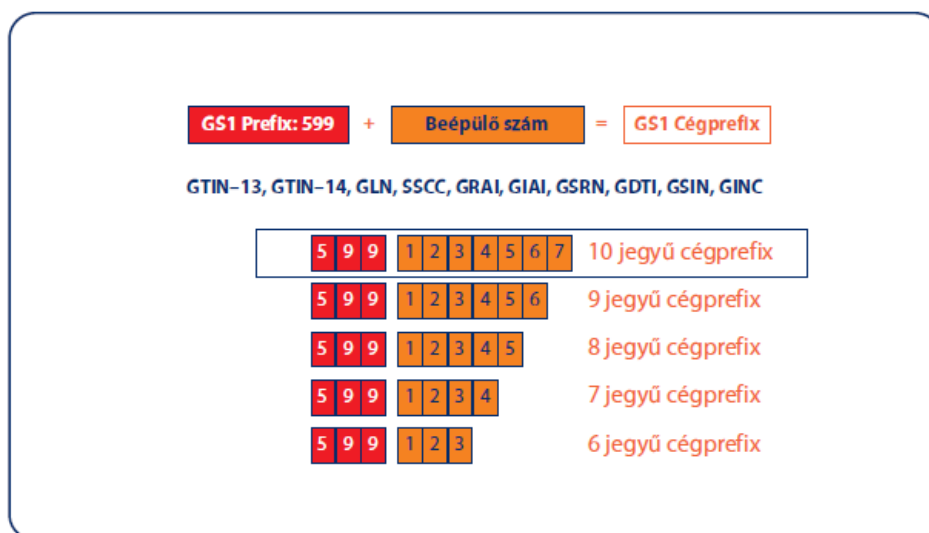
amelyet a GS1 Tagszervezeteknek osztottak ki. A GS1 Prefixek egy kisebbik hányada olyan speciális alkalmazási területekhez kapcsolódik, amelyek nemzetközileg egységes azonosítószám-képzési struktúrát igényelnek, pl. a folyóiratok azonosítószámának képzése a 977-es prefixszel, míg a könyveké a 978-as prefixszel történik.

A GS1 Cégprefix a GS1 adatstruktúra része, a GS1 által kezelt GS1 Prefixből és a GS1 Tagszervezet által kiadott Beépülő számból áll. A GS1 Cégprefix egy olyan 6–10 számjegy hosszúságú karaktersor, amely egyértelműen azonosítja azt a jogi személyt, aki számára azt a GS1 Tagszervezet kiadja.

A GS1 Cégprefix hozzáférést biztosít az összes GS1 rendszerű azonosítási szabványt használó alkalmazáshoz: **a GS1 Cégprefix felhasználásával képezhetők a GS1 Azonosító kulcsok.** A GS1 Tagszervezetek valamely partnerének kiadott GS1 Cégprefix feljogosítja az adott szabványalkalmazó partnerét az összes GS1 Azonosító kulcs létrehozására.

A legkisebb számú azonosítást biztosító GS1 Cégprefix a 10 jegyű, amely például GTIN számképzésekor 100 féle áru azonosítását teszi lehetővé. Ez azért van így, mert a szabvány alapján a 13 jegyű GTIN szám GS1 Cégprefixből, Referencia számból, illetve egy Ellenőrző számból áll, és 10 jegyű cégprefix esetén 2 számjegy marad csak, amely referencia számként felhasználható, hiszen az utolsó pozíció az Ellenőrző számnak van fenntartva.

4-2. ábra: Különböző hosszúságú GS1 Cégprefixek felépítése Magyarországon

Ez a 2 számjegy 00–99-ig sorszámként futtatható, azaz 100 eltérő szám hozható létre, amivel 100 féle árut lehet megkülönböztetni.

A képezni kívánt azonosítószám típusából, illetve a GS1 Cégprefix hosszából az azonosítható cikkek száma meghatározható.

4-3. ábra: Példa: az azonosítható elemek száma a GS1 Cégprefix hosszának függvényében GTIN–13 esetén

GS1 Cégprefix	Hány cikkelem azonosítására szolgál (db)
10 jegyű	100
9 jegyű	1 000
8 jegyű	10 000
7 jegyű	100 000
6 jegyű	1 000 000

A GS1 Magyarországtól kapott GS1 Cégprefixből minden 4.1 fejezetben megismert GS1 Azonosító kulcs képezhető.

A GS1 Magyarország az eltérő igényeknek megfelelően különböző hosszúságú GS1 Cégprefixeket nyújt, amelyek hosszúságát az igénylés során kell megválasztani. Ennek érdekében már korábban érdemes végig gondolni, hogy hány féle elemet kíván azonosítani. Az azonosítani kívánt elemek száma alapján már meghatározható az igényelni kívánt GS1 Cégprefix hossza.

4.1.2 Jelölés

Az adatok automatikus, hibamentes, gyors rögzítésére, informatikai rendszerbe történő bevitelére a legelterjedtebb megoldás a vonalkódok alkalmazása. Széles körben jelenleg három vonalkód jelképrendszert használnak a GS1 Rendszer vonalkódjai közül:

- EAN/UPC;
- ITF–14;
- GS1–128.

Kiskereskedelmi pénztári olvasásra csak az EAN vonalkódok használhatók ugyanakkor logisztikai alkalmazásoknál, például az üzletek áruátvételi helyein, illetve a raktárakban mindhárom jelképrendszer, az EAN/UPC, az ITF–14 vagy a GS1–128 is alkalmazható.

Az utóbbi években a GS1 Rendszer két további jelképrendszere került bevezetésre, és jelenik meg alkalmazási előnyeik okán egyre több területen, úgy mint:

- A GS1 DataBar –, melynek egyes típusai kódolhatják az összes GS1 Adattartalom azonosítót, és 2010-től nemzetközileg, 2014-től pedig Magyarországon is elindult a kiskereskedelmi pénztárnál történő alkalmazása.
- A GS1 DataMatrix – amely szintén kódolhatja az összes GS1 Adattartalom azonosítót, és kiskereskedelmi pénztári- és logisztikai területen is van példa alkalmazására, de a fogyasztóknak szánt nyomon követési adatok feltüntetésére is alkalmazható.

Meg kell említeni, hogy a GS1 2010-ben vonalkód jelképei közé emelte a kétdimenziós QR kódot. Alkalmazása bevezetés alatt van a közvetlenül fogyasztóknak szánt információk és kupon azonosítók feltüntetésére.

4.1.3 Adatgyűjtés- és megosztás

Az adatgyűjtés során a fő kérdések a következők:

1. Mely folyamatlépéseket kell megragadni?
2. Mi a legköltséghatékonyabb módja az adatgyűjtésnek?

Általában az első lépés a logisztikai egységek átvételkori beolvasása. A vonalkódok esetében ez gyakran kézi eszközök használatával történik. Az EPC / RFID címkékhez fix beolvasók használhatók. A folyamat további lépései az adatgyűjtés után a tárolás, komissiózás, csomagolás, szállítás, fuvarozás, értékesítés. Gyakran rögzített szkennerek vagy olvasók és kézi eszközök kombinációját alkalmazzák a kritikus nyomonkövetési események rögzítésére.

Különös figyelmet érdemel a mobileszközök megjelenése itt, mivel növeli a szkennelési képességek elérhetőségét (így a szkennelést olyan elterjedtté teszi, mint a vonalkódok), és ezáltal megvalósítható további események rögzítése korlátozott többletköltséggel.

A GS1 számos szabványt és szolgáltatást kínál a fent leírt adatfajták és kommunikációs módszerek alapján. Minden GS1 adatcserére vonatkozó szabvány és szolgáltatás a GS1 azonosító kulcs használatán alapszik, nem pedig belső azonosítókra vagy leíró elemekre támaszkodik. A globálisan

egyedi kulcsok használata nagyban leegyszerűsíti a kereskedelmi partnerek közötti megvalósításokat, mivel azok kölcsönösen átjárhatóvá teszik a különböző rendszereket.

4-1. táblázat: A GS1 adatmegosztási szabványok áttekintése

Szabvány	Leírás	Kommunikációs módszer
Törzsadat		
GS1 Globális Adat szinkronizációs Hálózat® (GDSN)	A GS1 Globális Adat szinkronizációs Hálózat® (GDSN) lehetővé teszi a kereskedelmi partnereknek, hogy automatikusan megosszák egymással üzleti adataikat. Ez azt jelenti, hogy a szervezetek meggyőződhetnek arról, hogy amikor az egyik beszállító frissíti adatbázisát, a saját adatbázisuk hasonlóan frissül. Mindenki ugyanazokhoz a folyamatosan frissített adatokhoz fér hozzá.	Közzététel / feliratkozás
GS1EDI	A GS1 EDI néhány üzenetet nyújt a kétoldali törzsadat cseréhez, különösen EANCOM PRICAT, a PRODAT & PARTIN üzeneteket és a GS1 XML Item adatértékesítéseket.	Kétoldali push
EPCIS	A törzsadatok EPCIS-en keresztül továbbítására számos mód van: (1) Törzsadat lekérdezés (2) Termék / Gyártási tétel törzsadatok (ILMD), (3) EPCIS dokumentum fejléce (4) EPCIS törzsadat dokumentum.	Pull (az igény szerinti egyidejű lekérdezések támogatására), valamint Push (közzététel / feliratkozás az állandó lekérdezési értesítésekre).
Tranzakciós adatok		
GS1 EDI	A GS1 EDI a kereskedelmi partnerek számára hatékony üzleti eszközt biztosít a kereskedelmi adatok automatikus átviteléhez egy számítógépes alkalmazásból közvetlenül a másikba. Az EDI-ben a vállalatok között korábban küldött összes papír alapú üzleti iratot olyan üzenetekkel váltották fel, amelyek számítógépes alkalmazások közötti elektronikus cserére alkalmasak.	Kétoldali push
Láthatósági eseményjellegű adatok		
EPC Információs Szolgáltatások (EPCIS) és Alap Üzleti Szótár (CBV)	A GS1 EPCIS szabvány lehetővé teszi a különféle alkalmazások számára a láthatósági eseményjellegű adatok létrehozását és megosztását mind a vállalaton belül, mind a vállalatok között. A GS1 CBV szabvány meghatározza a szókészletek szerkezetét és a GS1 EPCIS szabványhoz tartozó szókészlet elemek specifikus értékeit.	Pull (az igény szerinti egyidejű lekérdezések támogatására), valamint Push (közzététel / feliratkozás az állandó lekérdezési értesítésekre).

4.2 Azonosítás a nyomon követéshez

A GS1 Rendszer egy globálisan egyedi és egyértelmű azonosító rendszert biztosít a világ számára a GS1 Azonosító kulcsok használatával. Minden GS1 Szabvány legalább egy GS1 Azonosító kulcsot magába foglal, kötelező azonosítóként.

A GS1 rendszer globálisan egyértelmű azonosítási kulcsokat szolgáltat, amelyek közös nyelvet biztosítanak a termékinformációk vállalatok közötti kommunikációjához.

A jelenlegi 12 GS1 Azonosító kulcsból a legjelentősebbek a következők:

- Globális kereskedelmi áruazonosító szám (GTIN);
- Globális helyazonosító szám (GLN);
- Globális visszatérő tárgyzonosító szám (GRAI);
- Szállítási egységek sorszám kódja (SSCC).

Egyetlen GS1 Azonosító kulcs sem hordoz önmagában információt: az egy olyan egyedi karaktersor, amely elérési útként, kulcsként szolgál az általa azonosított egység korábban megadott és adatbázisokban tárolt tulajdonságaihoz.

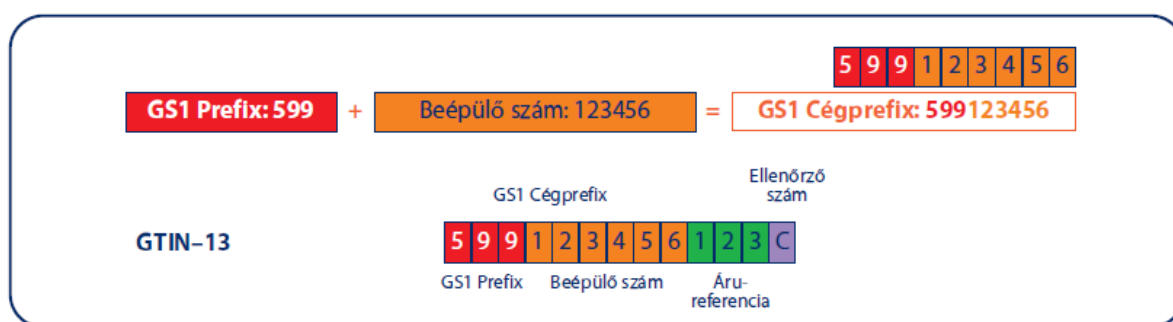
A GS1 szabvány megadja az azonosító kulcsok hosszát, felépítését, illetve alkalmazási lehetőségeit és szabályait egyaránt. A GS1 Azonosító kulcsok egyes típusait és azok részletes felépítését a következő alfejezetek ismertetik.

4.2.1 A fogyasztói egység (alapegység) és kereskedelmi egység

A kereskedelmi áruk azonosítására szolgáló szám a Globális kereskedelmi áruazonosító szám (GTIN), amely GS1 Cégprefixből, Árureferenciából és egy Ellenőrző számból áll. A GTIN a kereskedelmi áruk világviszonylatú egyedi azonosítására használt szám.

Fontos: Kereskedelmi áru minden olyan egység (termék vagy szolgáltatás), amelynél igény a rá vonatkozó, előre meghatározott információk visszanyerése, és ezen információknak az ellátási lánc bármely pontján árazás, megrendelés vagy számlázás céljából történő felhasználása a résztvevők között.

4-4. ábra: A GTIN-13 azonosító szám felépítése, például 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén

A kereskedelmi áruk azonosítása és vonalkóddal történő jelölése lehetővé teszi a kiskereskedelmi pénztári értékesítés, az áruátvétel illetve a leltári munka automatizálását, az automatikus utánrendelést, értékesítés elemzést, és egyéb üzleti alkalmazások széles körét. (Lásd 4.1.1 fejezetet!)

Például az 599955101 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén:

Fogyasztói egység azonosítása – 1 üveg ásványvíz kereskedelmi áruazonosító száma:

5999551010017

Gyűjtőcsomagolás azonosítása – 6 üveg ásványvízből álló zsugorfóliás kereskedelmi áru azonosító száma:

5999551010024

A GTIN számok helyes képzéséhez és nyilvántartásához a GS1 Magyarország minden partnerének számkiadó és nyilvántartó szoftvert biztosít.

4.2.2 Logisztikai egység

A szállítási egység olyan tetszőleges összeállítású egység, amelyet szállítás és/vagy raktározás céljára képeztek és az ellátási lánc tárgyát képezi.

A GS1 rendszer egyik fontos alkalmazása a logisztikai egységek nyomon követése az ellátási láncon keresztül. Erre a célra használandó az SSCC (Szállítási egység sorszám kódja), amely a logisztikai egységet azonosítja be. Ez a szám minden logisztikai egységre vonatkozólag egyedi, minden logisztikai alkalmazásnál használható. Ha a kereskedelmi partnerek – beleértve a szállítót és harmadik partnereket – mindegyike leolvassa az SSCC-t és EDI üzeneteket cserélnek, amely a logisztikai egység teljes leírását adja, és a megfelelő adatállomány online rendelkezésre áll, amivel ez az információ elérhető, akkor semmilyen információ feltüntetése nem szükséges az SSCC-n kívül. Ezek a feltételek azonban ritkán valósulnak meg, ezért jól használható az SSCC-hez kapcsolódó jellemzők vonalkódos ábrázolása a logisztikai egységen.

Mivel minden logisztikai egységet el kell látni saját egyedi SSCC-jével, az SSCC-t tartalmazó vonalkód nyomtatása az adatok keletkezésekor, vagyis a szállítási egység létrehozásakor célszerű. Továbbá a logisztikai egység egyes esetekben egyben kereskedelmi egység is lehet, amelynél szükséges az SSCC-n túl az árura vonatkozó információk feltüntetése is. Ekkor logikus egyetlen címkét készíteni, ami tartalmazza az összes szükséges információt vonalkóddal és szemmel olvashatóan egyaránt.

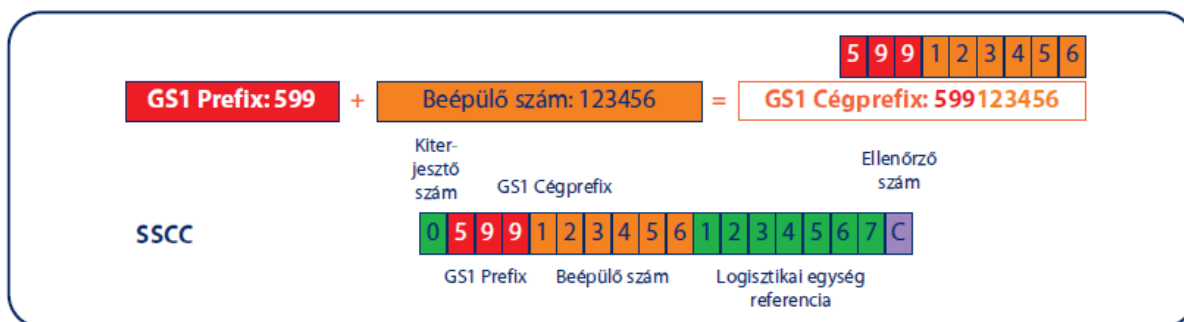
Az SSCC szám nem utal logisztikai egység tartalmára. A logisztikai egységen jelölt SSCC olvasása az egység egyenkénti keresését és fizikai mozgásának nyomon követését teszi lehetővé az árumozgás és a hozzátartozó információáramlás közötti kapcsolat megteremtésével. Továbbá széleskörűen felhasználható, például átrakodás, szállítmányirányítás, automatizált áruátvétel stb. esetében.

Amennyiben egy cég meg akarja különböztetni gyártó üzemeit az SSCC-ben, megteheti, hogy az egyes üzemeknek SSCC blokkokat ad ki. Az SSCC-t deklarálják a szállítási értesítésben, szállítólevélben és minden szállítási üzenetben.

A Szállítási egység sorszámkódja (SSCC) logisztikai egység (szállítási és/vagy raktározási) egyedi azonosítására használt 18 számjegyű GS1 rendszerű azonosító kulcs, amely Kiterjesztő számból, GS1 Cégprefixből, Logisztikai egység referenciából és Ellenőrző számból áll.

Fontos: A Logisztikai egység egy bármilyen összeállítású egység, amelyet szállítás és/vagy raktározás céljára képeztek, és az ellátási lánc részét képezi.

4-5. ábra: Az SSCC szám felépítése, például 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén

Például az 599955101 9 jegű GS1 Cégprefix esetén:

Az 599955101 cégprefixhez rendelt szervezet 0000001 számú szállítási egységének azonosítása:

059995510100000017

A GS1 Cégprefix és a Logisztikai egység referencia együtt 16 számjegyből áll. A Logisztikai egység referencia egy adott cég logisztikai egységeinek sorszáma. A Kiterjesztő szám ezt a referencia szám tartományt növeli meg egy számjeggyel, értéke 0 és 9 között változhat a felhasználó döntése alapján. A Kiterjesztő számot az SSCC-t képező cég adja ki.

Az SSCC szám a GS1-128-as vonalkóddal tüntethető fel, az AI (00) adattartalom azonosító segítségével.

4.2.3 Partnerek és helyek

Egy kereskedelmi folyamat számos céget érint: gyártót, szállítót, nagykereskedőt, esetleg logisztikai szolgáltatót stb. Az üzleti partnerek részére szükséges saját maguk és partnereik, valamint az üzleti folyamatokra jellemző helyek egyértelmű azonosítása. Ezt a szabványos Globális helyazonosító szám (GLN) teszi lehetővé.

A GS1 Magyarország kétféle GLN számot különböztet meg egymástól:

- a jogalanyokat azonosító GLN Globális szervezetazonosító számot; valamint
- a fizikai helyeket, illetve a jogalanyok virtuális egységeit azonosító GLN Globális helyazonosító számot.

GLN számmal tehát a következő egységek azonosíthatók:

- GLN Globális szervezetazonosító számmal:
 - Jogalanyok – a GS1 Rendszerhez csatlakozott:
 - jogi személyek (gazdálkodó szervezetek, pl.: gazdasági társaságok, államigazgatási-, költségvetési
 - intézmények stb.);
 - vagy természetes személyek (egyéni vállalkozók, őstermelők stb.).
- GLN Globális helyazonosító számmal:
 - Fizikai helyek – közvetlen eléréssel – egy tényleges címmel:
 - a gazdálkodó szervezetek tényleges címmel rendelkező telephelyei;
 - a vállalkozáson belül meghatározott részlegek, osztályok, raktárak, átvevőhelyek, vagy egy épületben akár egy szoba, polc stb.;
 - Funkcionális egységek – a jogalany valamely szervezeti egysége, virtuális helye, például a számviteli osztály EDI postafiókja.

A GLN nem adható el, nem lízingelhető vagy nem adható kölcsön más önálló jogalanynak.

A GLN-eket használó cég felelőssége, hogy üzleti partnereit informálja GLN Globális szervezetazonosító számáról, illetve az általa kiadott összes GLN Globális helyazonosító számról, továbbá az azonosított helyekről tárolt tulajdonságokról. A GLN sokféle módon használható. Például az EDI kommunikációban az összes érintett szervezet és fizikai hely azonosítására GLN számot használnak, illetve vonalkód formában is feltüntethetők meghatározott GS1 Adattartalom azonosítók segítségével.

A 13 karakter hosszúságú GLN Globális szervezetazonosító számot egy megbonthatatlan egységként kell kezelünk, amelyet hazánkban kizárólag a GS1Magyarország képezhet, és amely nemzetközileg egyedileg azonosítja a jogalanyt.

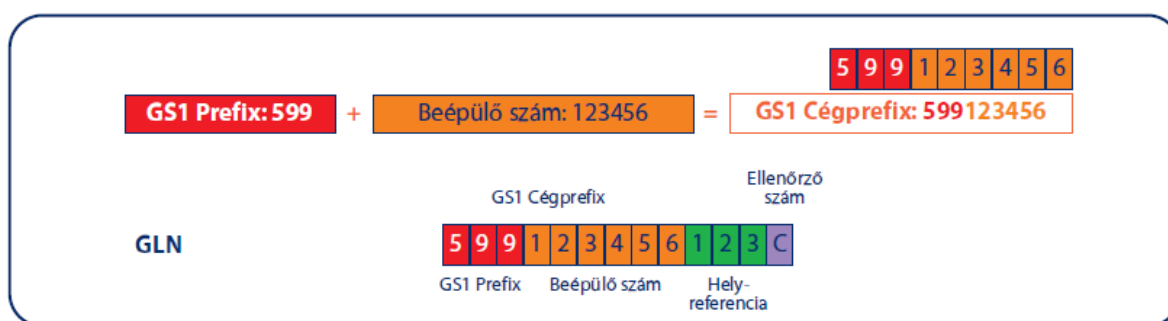
A GS1 Magyarország minden GS1 Rendszerhez csatlakozó partnerének központilag biztosít GLN Globális szervezetazonosító számot.

A szintén 13 karakter hosszúságú GLN Globális helyazonosító szám ugyanakkor GS1 Cégprefixből, Helyreferenciából és egy Ellenőrző számból áll. GLN Globális helyazonosító számok Magyarországon a GS1 Magyarország által kiadott bármely GS1 Cégprefixből képezhetők. Kérés esetén a GS1 Magyarország külön GS1 Cégprefixet biztosít kizárólag GLN Globális helyazonosító számok képzésére.

A konkrét hely azonosításához képzett azonosító számot jelentse be a GS1 Magyarországnál!

Fontos: A szervezet- és helyazonosító számok használata az EDI előfeltétele. (Lsd. 4.2.3. fejezetet!)

4-6. ábra: A GLN Globális helyazonosító szám felépítése, például 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén

Például az 599955101 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén:

GS1 Magyarország adatparkjának helyazonosító száma: **5999551010031**

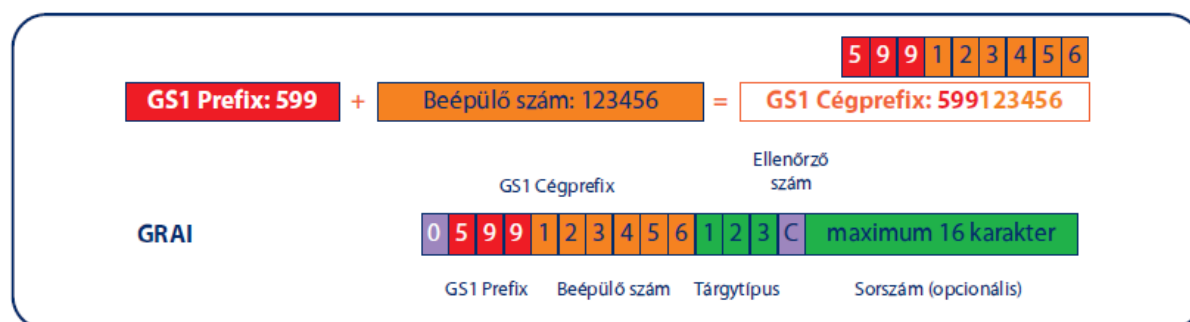
4.2.4 Göngyölegek

A GS1 Globális visszatérő tárgyazonosító szám (GRAI) a kereskedelmi folyamatok során rendszeresen, adott gyakorisággal visszatérő göngyölegek azonosítására és nyomon követhetőségére alkalmazható.

A 14 karakter hosszúságú GRAI azonosító szám egy kötelező 0 értékkel kezdődik, majd GS1 Cégprefixből, Tárgytípus referenciából és egy Ellenőrző számból áll. A tárgytípus egy adott cég visszatérő tárgytípusainak sorszáma. Ugyanakkor egy adott tárgytípuson belül egy konkrét visszatérő tárgy egyedi azonosítása is megoldható.

Ezt az Ellenőrző szám után opcionálisan feltüntethető sorszám biztosítja, amely legfeljebb 16 karakterből áll, és számokon kívül betűket és egyéb karaktereket is tartalmazhat.

4-7. ábra: A GRAI azonosító szám felépítése, például 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén

Például az 599955101 9 jegű GS1 Cégprefix esetén:

A 005. féle visszatérő göngyöleg típus (pl. fa raklap) és annak A06. számú egysége:

5999551010055A06

4.2.5 Összetett adatalemek: GS1 Adattartalom azonosítók

Több GS1 Azonosító kulcs azonos hosszúságú, esetenként még teljesen megegyező felépítésűek is. Például a tizenháromkarakteres GTIN–13 valamint a szintén tizenháromkarakteres GLN Globális helyazonosító szám képzéséhez ugyanazok a karakterek használhatók, ráadásul teljesen egyforma struktúrában. (Lásd a 4.2.1. és 4.2.3 alfejezeteket!) A két azonosító szám mégis jól elkülöníthető egymástól. Ezt a feladatot az azonosító számokat tartalmazó adatbázisokban, illetve az azokat továbbító elektronikus üzenetekben adatminősítőkkal, míg vonalkódos feltüntetésüknél az úgynevezett GS1 Adattartalom azonosítókkal tudjuk biztosítani.

Ugyancsak a GS1 Adattartalom azonosítók teszik lehetővé, hogy az azonosítást biztosító GS1 Azonosító kulcsok mellett további információkat is fel tudjunk tüntetni az azonosított egységen vonalkód formájában.

Több információ egymás utáni feltüntetése szabványos elemfüzerek láncolásával valósítható meg, ahol minden elemfüzér egy GS1 Adattartalomazonosítóból és a hozzá tartozó adatmezőből épül fel. Az adatmező állandó, illetve változó adatot is tartalmazhat.

A GS1 Adattartalom azonosítók (Application Identifier, AI) olyan kettő-, három-, vagy négy karakterű kódok, amelyek egyértelműen meghatározzák az AI-t követő adatmező jelentését és formátumát. Az AI-t követő információ tartalmazhat numerikus és/vagy alfanumerikus karaktereket 30 karakterig terjedő tetszőleges szerinti hosszúságban az AI-től függően, és az adatmezők lehetnek kötött (fix) vagy változó hosszúságúak. Például a 21-es adattartalom azonosító (AI (21)) megadja, hogy az őt követő adat a gyártási szám. Az AI (21) adattartalomazonosító 2 numerikus karakterből áll (n2), míg az adat a felhasználó döntése alapján legfeljebb 20 darab számot, betűt és egyéb karaktert tartalmazó karakterből állhat (an...20).

A kereskedelmi egység esetében használható mértékegység tulajdonságokat kereskedelmi mértékegységeknek (ezek mindig nettó egység esetén használható), a logisztikai egységek tulajdonságait pedig logisztikai mértékegységeknek (ezek mindig bruttó mértékegységek) nevezik.

A leggyakrabban használt GS1 Adattartalom azonosítókat a 4-2. táblázat, míg az AI-k teljes listájának mezőgazdaságban, állattenyésztésben és az élelmiszeriparban releváns kivonatát a 11.4 fejezet tartalmazza.

4-2. táblázat: Leggyakrabban alkalmazott GS1 Adattartalom azonosítók

AI	Tartalom megnevezése	Angol megnevezése	Formátum
00	Szállítási egység sorsszám kódja (SSCC)	Serial Shipping Container Code (SSCC)	n2 + n18
01	Globális kereskedelmi áruazonosító szám (GTIN)	Global Trade Item Number (GTIN)	n2 + n14
02	Logisztikai egység tartalmának GTIN-je	GTIN of Contained Trade Items	n2 + n14
10	Gyártási tételszám	Batch or Lot Number	n2 + an...20
11	Gyártás napja (ÉÉHHNN)	Production Date	n2 + n6
15	Minőségmegőrzési határidő (ÉÉHHNN)	Best Before Date	n2 + n6
17	Fogyaszthatósági határidő (ÉÉHHNN)	Expiration Date	n2 + n6
21	Gyártási szám	Serial Number	n2 + an...20
310(n)*	Nettó tömeg, kg (változó mennyiségű kereskedelmi áru)	Net weight, kilograms (Variable Measure Trade Item)	n4 + n6
37	Logisztikai egységben lévő kereskedelmi egységek száma (db)	Count of Trade Items	n2 + n...8
401	Globális küldeményazonosító szám (GINC)	Global Identification Number of Consignment	n3 + an...30
402	Globális szállítmányazonosító szám (GSIN)	Global Shipment Identification Number	n3 + n17
420	Belföldi szállítási cím postai irányítószámmal	Ship to – Deliver to Postal Code Within a Single Postal Authority	n3 + an...20

* (n) a tizedesjel helyi értékét határozza meg, jobbról balra léptetve azt.

* (n) a tizedesjel helyi értékét határozza meg, jobbról balra léptetve azt.

4.3 Adatgyűjtés a nyomon követéshez

4.3.1 Egy- és kétdimenziós vonalkódok

4.3.1.1 EAN/UPC jelképrendszer

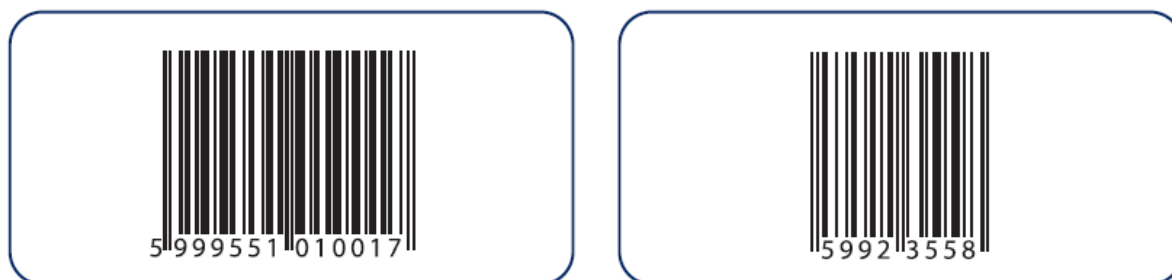
Az **EAN** jelképrendszerhez tartozó EAN–13, EAN–8 vonalkód jelképek omnidirekcionálisan, azaz több irányból olvasható vonalkódok. Ezt kell használni minden terméken, amelynek vonalkódját kiskereskedelmi pénztárnál (PoS) leolvassák, de használható kereskedelmi termékek raktári környezethez történő jelölésére is. Kizárólag az áruazonosító GTIN szám megjelenítésére alkalmazható.

A mindennapi életben a 13 számjegyű GTIN–13 azonosító számmal találkozhatunk a leggyakrabban, a legtöbb kiskereskedelmi értékesítésre kerülő és vonalkóddal ellátott termék esetében ezt láthatjuk az árun feltüntetve a vonalkód alatti szemmel olvasható részen.

Az EAN–8 vonalkód jelkép azon csomagolásokra áll rendelkezésre, amelyeken nincs elég felület más jelkép használatára.

Forduljon a GS1 Magyarországhoz, amennyiben észak-amerikai üzleti partnerei UPC-A vagy UPC-E jelképeket kérnek termékeire!

4-8. ábra: Példa EAN jelképrendszerhez tartozó EAN–13 illetve EAN–8 vonalkód jelképre

Amennyiben a nyomtatási feltételek és/vagy a nyomathordozó nem megfelelőek arra, hogy a jelképet közvetlenül a csomagolásra nyomtassák, úgy a jelképet csomagolásra ragasztható címkére kell nyomtatni. A következő vonalkódok itt alapl méretben láthatók (nagyítási tényező: 100%) a nyugalmi mezővel (világos mezővel) együtt.

EAN–8 jelkép:

- Optimális modulméret (100%): 0,330 mm
- Minimális méret (80%): 21,38 mm x 17 mm
- Optimális méret (100%): 26,73 mm x 21 mm
- Maximális méret (200%): 53,46 mm x 43 mm

EAN–13 jelkép:

- Optimális modulméret (100%): 0,330 mm
- Minimális méret (80%): 29,83 mm x 21 mm
- Optimális méret (100%): 37,29 mm x 26 mm
- Maximális méret (200%): 74,58 mm x 52 mm

Fontos: A fenti méretek a jelkép teljes szélességére (nyugalmi mezőkkel együtt) és a jelkép teljes magasságára (szemmel olvasható számsorral együtt) vonatkoznak. A vonalkód magassága kerekített érték. A meghatározott minimum méret csak a kiskereskedelmi eladási pontoknál (POS) értelmezendő.

A névleges méretek alapján az EAN jelképek 80% és 200% közötti nagyítási tényezővel nyomtathatóak. Ha a jelképet szállítópályán történő leolvasásra szánják, akkor legalább 150%-os nagyítási tényező használata szükséges. Ebben az esetben a jelkép omnidirekcionális (többirányú) olvasásra van tervezve.

A magasságcsökkentés (a jelkép magasságának csökkentése) megszünteti az omnidirekcionális tulajdonságot. A magasságcsökkentés csak, mint utolsó lehetőség használandó, olyan esetekben, amikor csak csökkentett magasságú vonalkód jelkép elhelyezésére van hely.

Hasznos eszköz a Nyugalmi mező (világosmező) kezelésére egyes gyártási eljárások folyamán a “kisebb, mint” (<) és/vagy a “nagyobb, mint” (>) karakterek használata a Nyugalmi mező hegyével kijelölt Szemmel olvasható mezőben. Ezek a jelzők „Nyugalmi mező” jelzőként ismertek.

4.3.1.2 ITF–14 jelkép

Az **ITF–14 (Átfedéssel kettő az ötből)** jelkép a GTIN szám feltüntetésére alkalmazható, és használata kizárólag olyan kereskedelmi áruk azonosító számainak vonalkódolására korlátozott, amelyek nem keresztezik a kiskereskedelmi pénztárt.

Olyan cégek számára, akik közvetlenül kartonra vagy hullámpapírlemezre akarnak vonalkódot nyomtatni, az ITF-14 jelkép a legalkalmasabb, mert a nyomtatási követelmények kevésbé szigorúak. Előre nyomtatás vagy hőtranszferes, illetve tintasugaras közvetlen nyomtatás lehetséges.

4-9. ábra: Példa az ITF-14 vonalkód jelképre

Az alábbi méretek nem tartalmazzák a keretet:

- Optimális modulméret: 1.016 mm
- Minimális méret (50%): 71.40 mm x 12.70 mm
- Optimális méret (100%): 142.75 mm x 32.00 mm
- Maximális méret (100%): 142.75 mm x 32.00 mm

Minden környezetben – beleértve a szállítópályán történő olvasást is – a biztonságos olvasás érdekében a jelkép közel 100%-os, de legalább 50%-os nagyítási tényezővel nyomtatandó.

4.3.1.3 GS1–128 jelkép

A **GS1–128**-as vonalkód jelkép az azonosító számon (pl.: GTIN) túl a GS1 Adattartalom azonosítók használatával további adatok (pl.: gyártási tételszám, fogyaszthatósági határidő) megjelenítésére is alkalmas. Felhasználói környezetét tekintve elmondható, hogy a kiskereskedelmi pénztárakon áthaladó kereskedelmi áruk azonosító számainak megjelenítésére nem alkalmas, kizárólag az általános raktári elosztás, illetve belső alkalmazási területeken használják.

A GS1–128 jelképrendszer a Code–128 jelképrendszer egy változata. A korábban EAN–128 jelkép megnevezéssel megismert GS1–128-at kizárólagos engedéllyel használja a GS1.

4-10. ábra: GS1-12 jelkép GTIN szám-mal és kiegészítő információkkal (fogyaszthatósági határidő és gyártási tételszám)

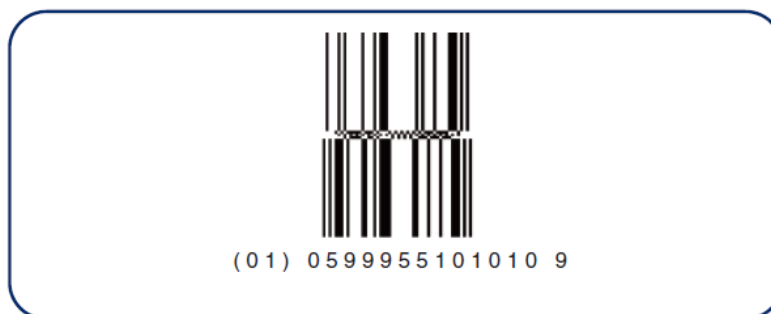
A GS1–128 változó hosszúságú jelkép, függően a kódolt karakterek számától, típusától, és az elért (teljes jelkép méretet eredményező) X-mérettől. Egy adott adathosszúsághoz a jelkép hossza meghatározott határok között változhat, alkalmazkodva a különböző nyomtatási eljárások által elérhető minőségi osztályokhoz. A jelkép beépített vagy mozgatható olvasókkal végzett kétirányú olvasásra van tervezve. Az optimális méret alapján (X-méret: 1mm) a GS1 jelkép 25% és 100% közötti nagyítási tényezőjű méretben nyomtatható. A minden környezetben – beleértve a szállítópályán történő olvasást is – a biztonságos olvasás érdekében a jelkép legalább 50%-os nagyítási tényezővel nyomtatandó.

4.3.1.4 GS1 DataBar jelképrendszer

A GS1 DataBar egy lineáris jelképrendszer család. A jelképrendszer hét vonalkód típusból áll. A GS1 DataBar összes típusa kódolja a GTIN-t, ellenben kiegészítő információkat csak a GS1 DataBar Kiterjesztett, és a GS1 DataBar Kiterjesztett halmozott típusai képesek megjeleníteni. Használata kizárólag a GS1 számára engedélyezett.

A GS1 DataBar kisebb méretéből adódóan lehetővé teszi, a nehezen jelölhető, például friss áruk GTIN–13 azonosító számainak megjelenítését.

4-11. ábra: Példa csak GTIN számot megjelenítő GS1 DataBar Halmozott omnidirekcionális jelképre

A GS1 DataBar Halmozott omnidirekcionális jelkép egy kétsoros, teljes magasságú jelkép a GS1 Databar jelképcsaládból, amit arra terveztek, hogy a kiskereskedelmi eladási pontoknál (PoS) pultskennerrel omnidirekcionálisan, azaz többirányú módon olvashatóak legyenek. A GS1 DataBar Halmozott omnidirekcionális alkalmazása lehetővé teszi az össlesztett áruk mérését a kiskereskedelmi eladási pontoknál (PoS).

4-12. ábra: Példa az EAN–13 jelkép helyigényére a legkisebb szabványos modulmérettel, illetve a GS1 DataBar omnidirekcionális valamint a GS1 DataBar Halmozott omnidirekcionális vonalkódok helyigényére

A GS1 DataBar másik nagy előnye, hogy GS1 Adattartalom azonosítókat kezel, és ezen képessége megnyitja az utat a nemzetközileg egységesen értelmezhető azonosító számok képzésére a kiskereskedelmi pénztáron keresztül eladott változó mennyiségű kereskedelmi áruk jelölésekor is, vagy bármely nyomon követést biztosító adat feltüntetésére.

4-13. ábra: Példa GS1 DataBar Kiterjesztett jelképre, amely itt GTIN-t, illetve egy kiegészítő információt (minőségmegőrzési határidő) jelenít meg.

- Minimális modulméret: 0,264 mm
- Optimális modulméret: 0,33 mm
- Maximális modulméret: 0,41 mm

Fontos: A meghatározott minimum méret csak a kiskereskedelmi eladási pontoknál (POS) értelmezendő.

4.3.1.5 GS1 DataMatrix jelkép

A GS1 DataMatrix segítségével a GTIN-t és a termékre jellemző egyéb kiegészítő adatokat tudjuk megjeleníteni nagyon kicsi helyen. A GS1 Adattartalom azonosítót alkalmazó GS1 DataMatrix a DataMatrix jelkép ECC 200-as változata FNC1 funkciójellel.

A DataMatrix kód elsősorban az elektronika és gépgyártás területén terjedt el az alkatrészek közvetlen jelölésére, míg a GS1 DataMatrix-ot napjainkban az egészségügyi ágazatban, a mobiltelefonokhoz kapcsolódó alkalmazásokban, és különféle nyomon követési megoldásokban alkalmazzák. A jelkép képes akár 3116 numerikus (szám) vagy 2335 alfanumerikus (szám és betű) karakter feltüntetésére.

A GS1 DataMatrix bevezetését egy GS1-es kiadvány is segíti, amelyben részletes információk találhatóak.

4-14. ábra: Példa DataMatrix jelképre, amely itt GTIN-t, illetve egy kiegészítő információt (gyártási szám) jelenít meg.

- Minimális modulméret: 0,396 mm
- Optimális modulméret: 0,495 mm
- Maximális modulméret: 0,990 mm

4.3.2 Változó mennyiségű termékek

A „változó mennyiségű” kifejezést azon termékek megnevezésére használják, amelyek értékesítési, rendelési, gyártási mennyisége folyamatosan változhat, mint pl.: gyümölcs és zöldség, hús, sajt, kötél, lánc, textil méteráru, szőnyeg tekercsben stb.

2010. előtt a pénztári leolvasáshoz az EAN-13-as vonalkódnak tartalmaznia kellett a súlyt, a darabszámot vagy az árat. Azaz, az azonosító számnak a kereskedelmi termék azonosításán kívül a termék változó tulajdonságának, úgy, mint tömegének, esetleg árának vagy darabszámának

megadását is biztosítani kellett. Így a jelképben nem volt elegendő hely egy GTIN részére. A termék azonosítására egy rövidebb számot kellett meghatározni és alkalmazni. A megoldás jelenleg is alkalmazható. Ennek megvalósítása során a mennyiség vagy ár a pénznemtől függően 4 vagy 5 számjegyből állhat, és speciális árellenőrző számot tartalmazhat. A pontos struktúrát a GS1 Tagszervezetek határozzák meg az illetékességi területükre. A rövid, ún. PLU (Price Look-Up, vagyis árlelívó) termékazonosító számot – országonként eltérő módon – kiadhatja:

- a kiskereskedő a tagszervezet által rendelkezésre bocsátott számtartományból;
- a szállító, a GS1 Tagszervezet számára kiadott számtartományból;
- a GS1 Tagszervezet, adott típusú termékekhez meghatározott általános belföldi számok esetén;
- a GS1 Prefixet a GS1 Tagszervezet határozza meg a 20-tól 29-ig terjedő tartományból.

Magyarországon a PLU számokat a kiskereskedő adja ki, a GS1 Magyarország által meghatározott GS1 Prefixek mögé téve azokat.

2010-től lehetőség van arra is, hogy a termék változó tulajdonsága az azonosító szám mellé kerüljön fel, meghagyva az azonosításhoz a GTIN alkalmazhatóságát, míg változó adatainak megadásához a GS1 Adattartalom azonosítók használatát. A pénztári megoldásban az alkalmazandó vonalkód típus a GS1 DataBar, annak is Kiterjesztett vagy Kiterjesztett halmozott változata (Lsd.: 4.2.5. és 4.3.1.4 fejezeteket).

4.3.3 Szállítási egységek jelölése – A gyűjtő- és logisztikai címke

A szállítási egységek jelölésére a gyűjtő-, vagy a logisztikai címke szolgál. Gyűjtőcsomagolásról akkor beszélünk, amikor több egyforma vagy különböző, de önállóan értékesíthető és vonalkóddal ellátott kiskereskedelmi terméket csomagolunk össze. Ilyenkor magát a gyűjtőnyi árut, vagy a gyűjtőben lévő kereskedelmi terméket tudjuk azonosítani.

A gyűjtőcsomagolás címkéjén az AI (01) -es adattartalom azonosító mögött lévő karaktersor a termék GTIN száma, ami 14 karakterből áll. További információk feltüntetésére is van lehetőség, például a minőségmegőrzési határidő: AI (15) és a gyártási tételszám: AI (10) került szemmel olvasható módon megadásra és egyúttal vonalkóddal feltüntetésre.

A logisztikai egység egy olyan tetszőleges összetételű, szállítás vagy tárolás céljából létrehozott áruegység, leggyakrabban raklapnyi áru, amely a gyártótól a kiskereskedőig halad az ellátási láncban. Logisztikai egység azonosításánál a teljes egységet (általában raklapnyi terméket), vagy az abban lévő gyűjtőnyi, illetve kereskedelmi árut tudjuk azonosítani.

A logisztikai egységek nyomon követhetőségének egyik alapfeltétele, hogy az adatok helyesen, egy helyen és könnyen hozzáférhető módon legyenek elhelyezve a szállítási egységeken. Az adatok szabványos megjelenítésére a GS1 Logisztikai címke szolgál.

4.4 Adatmegosztás a nyomon követéshez

4.4.1 Törzsadatok – GDSN

A GS1 globális adatszinkronizációs hálózata segítségével a világ minden táján működő cégek szabványosított és szinkronizált ellátási lánc adatokat cserélhetnek kereskedelmi partnereikkel (gyártókkal, kiskereskedőkkel, forgalmazókkal, kórházakkal, nagykereskedőkkel és csoportos beszerzési társulásokkal). Ez a kapcsolat az egymással együttműködő GDSN-tanúsított adatbankok internetalapú, összekapcsolt hálózatán keresztül jön létre egy globális regisztrációs adatbázis, a GS1 Globális Regiszter segítségével.

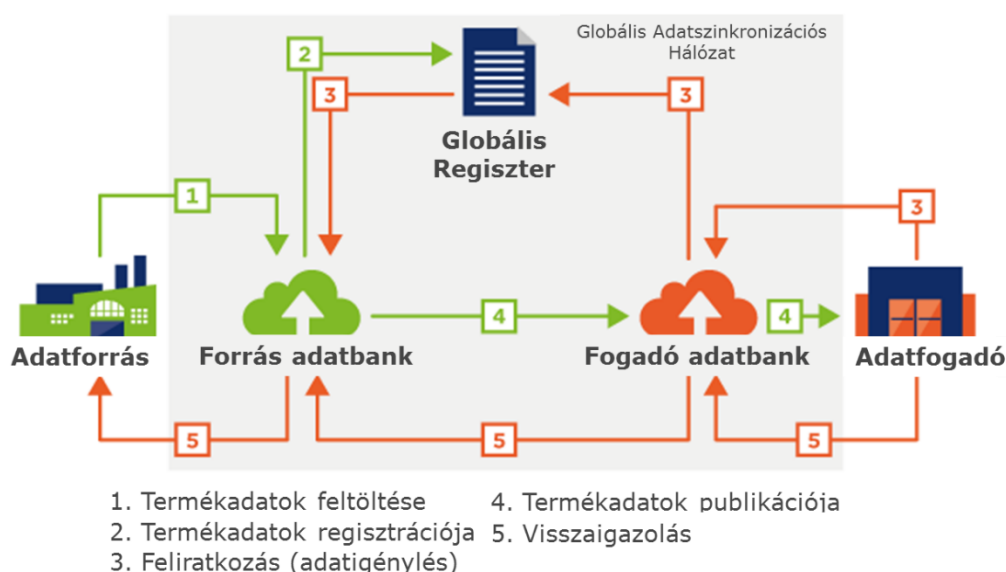
A GDSN összekapcsolt, minősített adatbankok és a Globális Regiszter internet-alapú hálózata, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy termékeik törzsadatait folyamatosan szinkronizálják

kereskedelmi partnereikkel. Célja, hogy egyetlen kommunikációs csatorna használatával biztosítsa a gazdasági szereplők számára, hogy üzleti folyamataik megbízható, pontos és folyamatosan karbantartott termék-törzsadatokra épüljenek.

Előnyei:

- Kevesebb erőforrás- és költségráfordítás az adatkarbantartás során.
- Kevesebb hiba az üzleti folyamatokban.
- Globális elérhetőség mind az adatfogyó, mind az adatforrás oldalon.

4-15. ábra: A GDSN folyamatai

A GS1 azonosító kulcsok a kereskedelmi áruk – e hálózaton belüli – azonosításakor jutnak szerephez. Segítségükkel azonosíthatók az áruk, a szolgáltatások, a helyszínek, a logisztikai egységek, a visszaváltható konténerek stb.

A GDSN esetében három specifikus azonosító kulcs van. Ezek segítségével azonosíthatóak a kereskedelmi áruk, név szerint: a Globális kereskedelmi áruazonosító szám (GTIN), a Globális hely és szervezetazonosító szám (GLN) és a Globális termékbesorolás (GPC).

Használatukkal csökkenthető az adminisztráció idő- és erőforrásigénye, a hibák számának csökkentése révén javul az adatminőség, és a törzsadatok valós idejűek lesznek (pl. összetevők felsorolása, allergén anyagokra vonatkozó tájékoztatás stb.).

4.4.2 Tranzakciós (forgalmi) adatok– GS1 eCOM

Az üzleti tranzakciókhoz kapcsolódó információcsere támogatására szolgál az EDI vagy Electronic Data Interchange (elektronikus adatcsere). Egy köznapi és hasznos definíció az EDI-re a következő: "A strukturált adatok átvitele elfogadott üzenetszabványokkal, egyik számítógépes rendszerből egy másikba, elektronikus eszközök segítségével, minimális emberi beavatkozással."

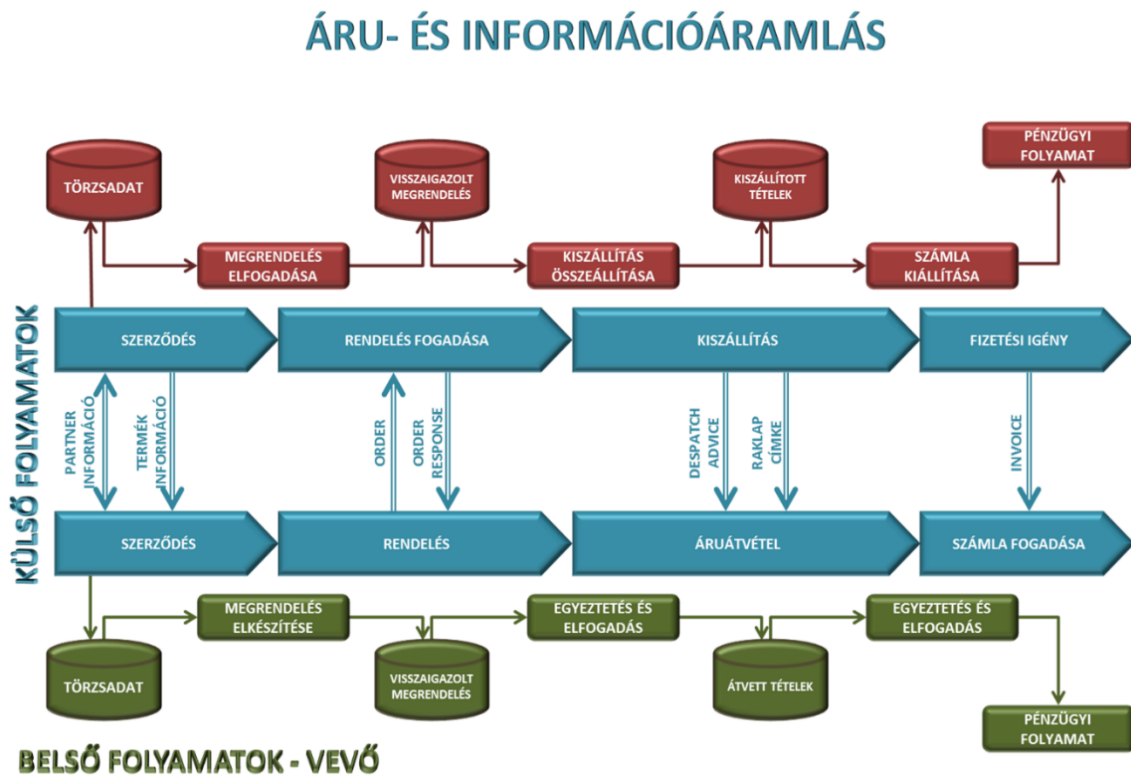
Ennek megfelelően a tranzakciókat szabványos elektronikus üzenetekre kell átfordítani és a partnerek informatikai rendszereit erre képessé tenni és összekapcsolni. Egy lehetséges EDI-kapcsolati forgatókönyvet mutat be a 4-16. ábra.

4-16. ábra: Kereskedelmi partnerek informatikai rendszerei közötti EDI üzenetek

Egy tipikus üzleti kapcsolat áru- és információ áramlásához, illetve a partnerek külső és belső folyamataihoz kapcsolódóan a 4-17. ábrán megjelenő elektronikus üzenetek segíthetik a gyorsabb, hibamentesebb és kevesebb emberi erőforrást igénylő kommunikációt.

4-17. ábra: Áru- és információáramláshoz kapcsolódó külső és belső folyamatok, illetve az ahhoz rendelhető elektronikus üzenetek

A GS1 rendszerben az eCom terület foglalkozik az EDI-vel, melyhez két elektronikus üzenetszabványt kínál a felhasználók számára: EANCOM és GS1 XML.

Az EANCOM részletezett bevezetési irányelv az UN/EDIFACT szabványos üzeneteihez. Üzleti üzeneteket tartalmaz az adatmezők használatára vonatkozó világos meghatározásokkal és értelmezésekkel. Ez lehetővé teszi a kereskedelmi partnereknek a kereskedelmi dokumentumok egyszerű, pontos és olcsó cseréjét. Különböző, minden kereskedelmi igényt kielégítő üzenet típusok állnak rendelkezésre a különböző kereskedelmi partneri kapcsolatokhoz.

Az Internet gyors fejlődésével, a vállalkozások kifejezték igényüket arra vonatkozóan, hogy ezt az eszközt használják az üzleti dokumentumok cseréjére. Ennek az igénynek felel meg az XML – eXtensible Mark-up Language –, amelyet a különböző alkalmazások közötti automatikus üzleti dokumentumcserére használnak, az Interneten keresztül. A GS1 különböző XML üzenet szabványokat fejlesztett ki. Mindegyikük szabványos hivatkozási számokat, például GTIN-t és GLN-t használ. A 11.5 fejezetben mutatunk be egy példát a feladási értesítés üzenetre EANCOM formátumban.

4.4.3 Láthatósági eseményjellegű (nyomonkövetési) adatok – EPCIS

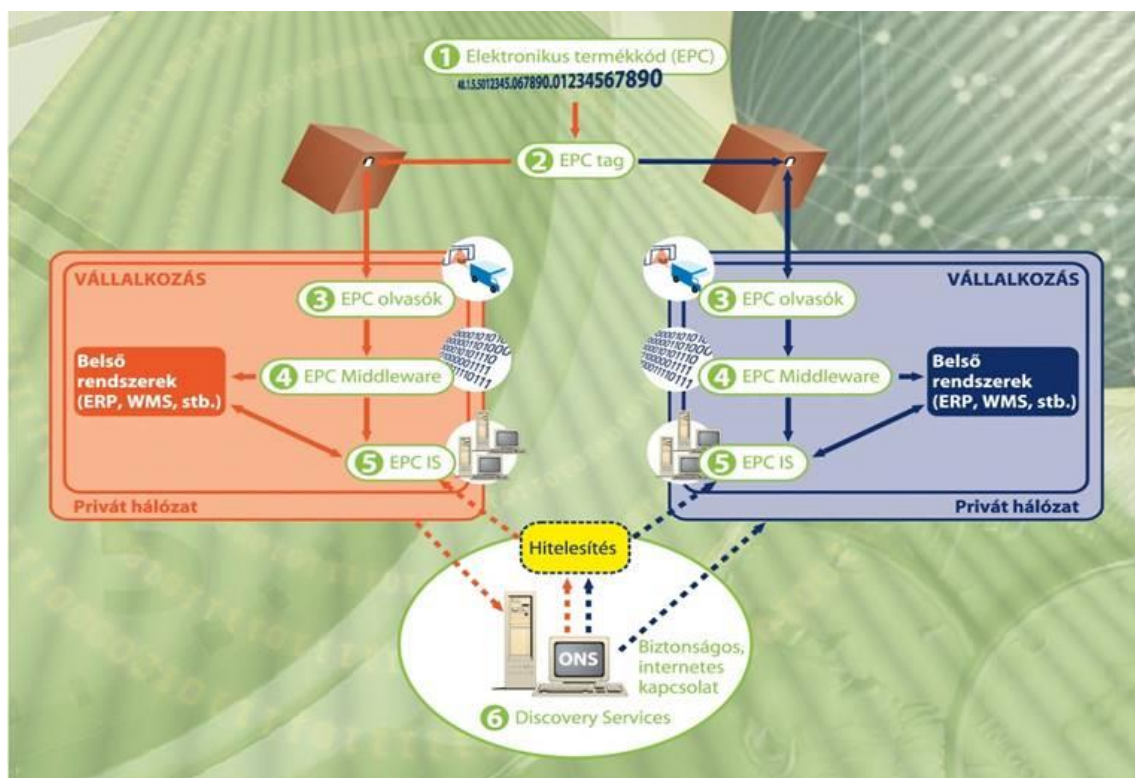
Az élelmiszeripari vállalkozók manapság egyre gyakrabban elektronikus úton továbbítják a nyomon követéshez szükséges információkat, amelyhez a strukturálatlan, kétoldalú adatformátumok mellett szabványosított (pontosan megfeleltethető) adatcsere szükséges. A lánc legmagasabb fokú, teljes láthatósága érdekében az EPCIS-alapú hálózati megoldás alkalmazása javasolt.

Az EPCIS eseményadatokat tárol, amelyek dokumentálják a nyomon követendő egységet (termék) (mi), a nyomon követési esemény időpontját (mikor), az üzleti lépcsőt, a tevékenységet (miért), és a nyomon követési esemény helyét (hol).

A láthatósági adatok megosztását szolgáló minden EPCIS esemény így a következő adatokat tartalmazza:

- A mi dimenzió az átvett terméket azonosítja; ez esetben a termék GTIN kódjának és gyártási számának (vagy gyártási tételszámának) segítségével.
- A mikor dimenzió jelzi, hogy a műveletre mikor került sor.
- A hol dimenzió árulja el, hol történt a művelet, pl. a 2. számú árukiadó területén.
- A miért dimenzió adja meg az üzleti folyamatot. Így magában foglalja az üzleti folyamat „átvételi” lépését, amely a termék azon állapotára utal, miszerint az szabályosan halad a továbbító ellátási láncban; valamint hozzákapcsolja az üzleti tranzakciós dokumentumokhoz, mint pl. a vonatkozó megrendelés és a számla; és azonosítja a tulajdonjog átruházásában részes feleket (azaz a gyártót és a kiskereskedőt).

4-18. ábra: EPCIS-alapú rendszer áttekintése

A négy dimenziót, melyek leírják, hogy a tárggyal a fizikai, illetve a virtuális világban mi történik, az alábbi négy "EPCIS event type" típus, tárolja, amely minden eseménytípus általános alapját adja:

- ObjectEvent,
- AggregationEvent,
- TransformationEvent,
- TransactionEvent

5 Útmutató a hús és baromfihús nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához

5.1 Az Útmutató hatálya alá tartozó termékek

E fejezet tárgyköre kiterjed a friss hús és húskészítmény ellátási láncra. Ennek megfelelően a következők szerint alakul:

- Az útmutató az emberi fogyasztásra szánt friss vörös és baromfihúsra, vadhúsra, előkészített húsról és húskészítményekre összpontosít.
- A húsellátási láncot egészében vesszük figyelembe.
- Tekintetbe vesszük a logisztikai egységeket, kereskedelmi árukat és a fogyasztási cikkeket.
- A hús- és baromfihús ellátási lánc forgatókönyvei kiterjednek az alábbiak mindegyikére:
 - Friss hús és húskészítmény ellátási lánc négylábú háziállatokból (marha, sertés, kecske, juh, nyúl) és kétlábú háziszárnyasokból (csirke, pulyka, liba, kacsa)
 - Friss hús és húskészítmény ellátási lánc vadon élő állatokból

5.2 Szabályozási környezet

Az állat típusától függően a logisztikai/kereskedelmi és a fogyasztói információkra különböző jogszabályi követelmények vonatkoznak a nyomon követhetőség, jelölés és címkézés tekintetében.

Az Európai Unióban horizontális és vertikális szabályok széles köre van hatályban a húsipari szektorra vonatkozóan. Az uniós rendeletek és irányelvek (végrehajtási rendeleteikkel együtt) valamennyi tagállamra és az Európai Unió területén forgalomba kerülő termékekre vonatkoznak, a nemzeti jogszabályok csak az adott országban alkalmazandók.

Az élelmiszer-vállalkozóknak részletesen tájékozódniuk kell az áruik rendeltetési országában hatályos nemzeti előírásokról.

5.2.1 A legfontosabb uniós és hazai jogszabályok felsorolása

A mindenkor hatályos élelmiszer-jogszabályok a NÉBIH által folyamatosan frissített jogszabálygyűjteményben érhetők el az alábbi weboldalon: <http://portal.nebih.gov.hu/-/elelmiszer-jogszabalyok-jegyzeke>

Az alábbi felsorolás a húsipar szempontjából legfontosabb uniós rendeleteket tartalmazza:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1760/2000/EK RENDELETE (2000. július 17.)

a szarvasmarhák azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, továbbá a marhahús és marhahústermékek címkézéséről, valamint a 820/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

- A BIZOTTSÁG 931/2011/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2011. szeptember 19.) a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az állati eredetű élelmiszerek nyomon követésével kapcsolatban megállapított követelményeiről

- A BIZOTTSÁG 1825/2000/EK RENDELETE (2000. augusztus 25.)

a 2000/1760/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a marhahús és a marhahústermékek címkézése tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok meghatározásáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 178/2002/EK RENDELETE (2002. január 28.)

az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról

- A TANÁCS 21/2004/EK RENDELETE (2003. december 17.)

a juh- és kecskefélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet, továbbá a 92/102/EGK és a 64/432/EGK irányelv módosításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 852/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az élelmiszer-higiéniáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 853/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 854/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különleges szabályok megállapításáról

- A BIZOTTSÁG 275/2007/EK RENDELETE (2007. március 15.)

az 1760/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a marhahús és a marhahústermékek címkézése tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok meghatározásáról szóló 1825/2000/EK bizottsági rendelet módosításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1169/2011/EU RENDELETE (2011. október 25.)

a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről

- A BIZOTTSÁG 16/2012/EU RENDELETE (2012. január 11.)

a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletének az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű fagyasztott élelmiszerekre vonatkozó előírások tekintetében történő módosításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1308/2013/EU RENDELETE (2013. december 17.)

a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

- A BIZOTTSÁG 1337/2013/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2013. december 13.) az 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak a friss, hűtött vagy fagyasztott sertés-, juh-, kecske- és baromfihús származási országa vagy eredete helyének feltüntetése tekintetében történő megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 653/2014/EU RENDELETE (2014. május 15.)

az 1760/2000/EK rendeletnek a szarvasmarhafélék elektronikus azonosítása és a marhahús-címkézés tekintetében történő módosításáról

Hazai jogszabályok:

- 36/2014 FM rendelet

Az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásról

- 22/2012. Kormányrendelet

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról

- 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet

a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól

- 2008. évi XLVI tv. 16. § (1), (2) és 22. § (1) b) (Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről)
- 3/2010 VM r. 5.§ (1), (2), (3); 2.§ 5. pont (Az élelmiszer-előállítással és - forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomon követhetőségről)

5.2.2 A kulcsfontosságú adatelemek és jogi előírások forrástáblázata

Az uniós rendeletekből eredő követelmények a 5-1 táblázatban szereplő 22 attribútummal fedhetők le:

5-1. táblázat: Az uniós rendeletekből levezethető követelmények (Figyelembe kell venni az állatfajt, a hasznosítási módot, és a termékpályán elhelyezkedő szereplőt).

#	Attribútum / kulcsfontosságú adatelem	Rendelet
1	GTIN	1337/2013/EU rendelet 3. cikk
2	Tétel	(1) 2: azonosítási és nyilvántartási rendszer a) a hús és az állat vagy állatcsoport közötti megfelelés b) az információk hússal együtt történő továbbítása a termelés és a forgalmazás későbbi szakaszaiban érintett gazdasági szereplők számára Valamennyi, ugyanazzal az azonosító tételszámmal rendelkező csomagon azonos jelzéseket kell feltüntetni (1337/2013/EU rendelet) 5. cikk: Címkézés 1: minimális jelölési és tájékoztatási követelmények (c) minden egyes tétel azonosítószáma (931/2011/EU rendelet) 3. cikk Nyomonkövetési követelmények 1: nyomonkövetési információk (g) az adott küldemény, tétel, illetve szállítmány azonosítására vonatkozó referencia 1169/2011/EU rendelet 26. cikk (2) bek.
3	Mennyiség vagy nettó tömeg	(1169/2011/EU rendelet) 9. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 1: megfelelő jelölés (e) az élelmiszer nettó mennyisége (931/2011/EU rendelet) 3. cikk Nyomonkövetési követelmények 1: nyomonkövetési információk

		(b) az élelmiszer volumene vagy mennyisége
4	Minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági idő	(1169/2011/EU rendelet) 9. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 1: megfelelő jelölés (f) a minőségmegőrzési idő
5	Az élelmiszer neve	(1169/2011/EU rendelet) 9. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 1: megfelelő jelölés (a) az élelmiszer neve
6	Származási ország	(1760/2000/EU rendelet) 13. cikk Címkézés 5: megfelelő címkézés (b) Származási hely: Tagállam / harmadik ország neve (1337/2013/EU rendelet) 5. cikk Címkézés 2: megfelelő címkézés (a) Származási hely: Tagállam / harmadik ország neve (1169/2011/EU rendelet) 9. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 1: megfelelő jelölés (i) Származási ország vagy az eredet helye (1169/2011/EU rendelet) 9. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 2: megfelelő jelölés vagy címkézés (b) Származási ország vagy az eredet helye
7	Születési ország	(1760/2000/EU rendelet) 13. cikk Címkézés 5: megfelelő jelölés (a) a tagállam vagy harmadik ország, ahol az állat született (1169/2011/EU rendelet) 26. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 9: megfelelő jelölés (a) születés helye
8	Állattartás/hizlalás országa	(1760/2000/EU rendelet) 13. cikk Címkézés 5: megfelelő címkézés

		(a) minden tagállam vagy harmadik ország, ahol az állatot hizlalták (1169/2011/EU rendelet) 26. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 2: megfelelő jelölés (b) Állattartás helye (1337/2013/EU rendelet) 5. cikk Címkézés 1: megfelelő jelölés (a) az a tagállam vagy harmadik ország, ahol az állat nevelkedett
9	Vágás országa	(1760/2000/EU rendelet) 13. cikk Címkézés 5: megfelelő jelölés (a) a tagállam vagy harmadik ország, ahol az állatot levágták (1169/2011/EU rendelet) 26. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 9: megfelelő jelölés (a) a vágás helye (1337/2013/EU rendelet) 5. cikk Címkézés 1: megfelelő jelölés (b) a tagállam vagy harmadik ország, ahol az állatot levágták
10	Vágóhíd jóváhagyási száma	(1760/2000/EU rendelet) 13. cikk Címkézés 2: megfelelő jelölés (b) A vágóhíd jóváhagyási száma
11	Csontozás/darabolás (feldolgozás) országa	(1760/2000/EU rendelet) 13. cikk Címkézés 2: megfelelő jelölés (c) azon tagállamok vagy harmadik országok, ahol a darabolást/feldolgozást végezték
12	Daraboló üzem jóváhagyási száma	(1760/2000/EU rendelet) 13. cikk Címkézés 2: megfelelő jelölés (c) A daraboló üzem jóváhagyási száma
13	A hús és az állat vagy állatok közötti kapcsolatot biztosító	(1760/2000/EU rendelet) 13. cikk Címkézés 2: megfelelő jelölés

	referenciaszám, referenciakód	vagy	(a) egy referenciaszámot vagy referenciakódot, amely biztosítja a kapcsolatot a hús és az állat vagy állatok között
14	Az előállítás napja		(16/2012/EU rendelet melléklete Az „előállítás” meghatározása 2: tájékoztatás az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű fagyasztott élelmiszerek esetében (a) az előállítás napja
15	Vágás napja ¹		(853/2004/EU rendelet) Higiénia az előállítás során és után III. fejezet, V. szakasz, III. melléklet 2: A darált hús előállítására vonatkozó követelmények (b) a darált hús előállítási határidői
16	A fagyasztás napja		(16/2012/EU rendelet) melléklete Információk hozzáférhetősége 2: tájékoztatás az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű fagyasztott élelmiszerek esetében (b) a fagyasztás napja, ha az az előállítás napjától eltér
17	Élelmiszervállalkozó, akitől az élelmiszert szállították Név Cím		(931/2011/EU rendelet) 3. cikk Nyomonkövetési követelmények 1: nyomonkövetési információk (c) azon élelmiszer-vállalkozó neve és címe, akitől az élelmiszert szállították
18	Feladó (tulajdonos) / Szállító Név Cím		(931/2011/EU rendelet) 3. cikk Nyomonkövetési követelmények 1: nyomonkövetési információk (d) a feladó (tulajdonos) neve és címe, ha az eltér attól az élelmiszer-vállalkozótól, akitől az élelmiszert szállították (1169/2011/EU rendelet) 9. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás 1: megfelelő jelölés vagy címkézés

¹ Nem csak darált húsnál érdekes, hanem fogyaszthatóság szempontjából az összes friss, hűtött húsnál is.

		(h) A szállító neve és címe
19	Az élelmiszert átvevő élelmiszer-vállalkozó Név Cím	(931/2011/EU rendelet) 3. cikk Nyomonkövetési követelmények 1: nyomonkövetési információk (e) azon élelmiszer-vállalkozó neve és címe, aki az élelmiszert átveszi
20	Címzett (tulajdonos) Név Cím	(931/2011/EU rendelet) 3. cikk Nyomonkövetési követelmények 1: nyomonkövetési információk (f) azon címzett (tulajdonos) neve és címe, ha az eltér attól élelmiszer-vállalkozótól, aki az élelmiszert átveszi
21	Az elszállítás dátuma	(931/2011/EU rendelet) 3. cikk Nyomonkövetési követelmények 1: nyomonkövetési információk (h) az elszállítás dátuma
22	Füljelző száma	(1760/2000/EU rendelet) 3. cikk (a) Füljelző 4. cikk (1) Az egyes állatok és a születési helyükül szolgáló gazdaságok azonosítását lehetővé tevő füljelző azonosítószáma (21/2004/EU rendelet) 4. cikk (1) Valamennyi állatot azonosítani kell MELLÉKLET A. pont: Füljelzők (1337/2013/EU rendelet) 3. cikk 2: Nyomonkövetési rendszer (a) a hús és a között az állat vagy állatcsoport közötti megfelelést, amelyből a hús származik; a vágás szakaszában

A felsorolt rendeletekben a jogalkotó számos, az élelmiszervállalkozókra vonatkozó fogalom meghatározásra utal. A vállalkozások különböző szerepeket és felelősségi köröket kötelesek vállalni és betartani attól függően, hogy fizikailag a birtokukban van a termék és/vagy küldik azt (feladó), jogilag felelősek-e érte, kapják (címzett) vagy éppen importálják a terméket.

Az egyes élelmiszer-vállalkozók szerepének (szerepeinek) megfelelően különböző adattartalom azonosítók érhetők el (11.4. fejezet).

5.2.3 Jelölési követelmények

5.2.3.1 Általános jelölési követelmények

A jelölési rendeletként (FIC) ismert 1169/2011/EU rendeletnek köszönhetően most először vonatkoznak egységes jelölési követelmények az EU teljes területére. A jogi követelmények nagy része 2014. december 13-tól vonatkozik az előre csomagolt élelmiszerekre. Emellett az előre csomagolt élelmiszerek nagy részére nézve 2016. december 13-tól kell kötelezően alkalmazni a kötelező tápértékjelölési szabályokat. Az 1337/2013/EU rendelet értelmében a juh-, sertés-, kecske- és baromfihúsról 2015. április 1-jétől új, a származási országra vonatkozó információkkal kapcsolatos, további követelmények érvényesek.

- Az előre csomagolt élelmiszereknél az összetevők felsorolásában ki kell emelni az allergén anyagokat.
- A nem előre csomagolt élelmiszereknél (beleértve a vendéglátóipart is), az allergénekre vonatkozó információkat elérhetővé kell tenni a fogyasztók részére.
- A legtöbb előre csomagolt élelmiszer esetén (kivéve pl. az egy összetevőből állókat) kötelező a tápérték információk feltüntetése, amelyet egységes formában kell megjeleníteni.
- Meghatározott a minimális betűméret az élelmiszerek címkéjén lévő kötelező tájékoztatásra nézve, úgy, mint az élelmiszer neve, összetevők felsorolása, dátumjelzések stb. Ez a csomagolás elején lévő (FOP), önkéntesen feltüntetett tápanyag információkra is vonatkozik.
- A friss, hűtött és fagyasztott juh-, sertés-, kecske- és baromfihús esetén fel kell tüntetni a születés és tartás szerinti országot. Ezt a követelményt az 1337/2013/EU végrehajtási rendelet rögzíti, és 2015. április 1-jétől alkalmazandó.
- A születés, állattartás, vágás országa (másképpen „származási ország”), a bontás országa, valamint a vágóhíd és a daraboló üzem jóváhagyási száma. Ezt a követelményt az 1760/2000/EU rendelet – amelyhez számos végrehajtási rendelet kapcsolódik – rögzíti, és 2000-től már alkalmazandó.
- A fagyasztás napját (vagy, ha a terméket egynél többször fagyasztották, az első fagyasztás napját) kötelező feltüntetni a friss és fagyasztott húson, amelyeket a fogyasztóknak ilyen formában árúsítanak.
- A húson és húskészítmények esetében az élelmiszer nevéhez kapcsolódóan az 1169/2011/EU rendelet értelmében kötelezően feltüntetendő adatok.

Pl. a darált hús összetételére vonatkozó előírások: az 1169/2011/EU rendeletben rögzített feltételek értelmében a darált hús megnevezés csak akkor használható, ha a darált hús megfelel bizonyos, a zsír- és kollagén tartalomra vonatkozó összetételi előírásoknak: húsfehérje arány (lásd a rendelet VI. mellékletének B. részét).

Olyan húskészítmények és előkészített húsonk esetében, amelyek megjelenése darab, ízület, szelet, állati test vagy félttest, amennyiben a hozzáadott víz a késztermék tömegének 5 %-át meghaladja, az élelmiszer nevében fel kell tüntetni, hogy a termék hozzáadott vizet tartalmaz.”

- A húskészítmények és előkészített húsonk esetén az állati eredetű hozzáadott fehérjét fel kell tüntetni az élelmiszer nevében.

- A jelölési rendelet mellett a marhahús származási adatainak feltüntetésére 2000 óta egy másik EU rendelet is vonatkozik (1760/2000/EU rendelet), amely a BSE-válság nyomán került elfogadásra.

Kötelezően feltüntetendő adatok: A születés, állattartás, vágás országa (másképpen „származási ország”), a bontás országa, valamint a vágóhíd és a daraboló üzem jóváhagyási száma.

- A 853/2004/EU rendelet értelmében a darált hús készítéséhez felhasznált nyesedékeket az állat levágásától számítva egy bizonyos maximális időtartamon belül fel kell használni (baromfinál: a

levágástól számított legfeljebb 3 napon belül, csontozott vákuum-csomagolt marha és borjú esetében: a levágástól számított 15 napon belül, egyéb fajok esetén pedig legfeljebb 6 napon belül).

■ Amennyiben a termék előállításához csontokról mechanikusan szeparált húst használtak összetevőként, ezt is fel kell tüntetni a termék jelölésén.

A rendelet nem teszi kötelezővé, hogy a felsorolt információk bármelyikét vonalkód formájában kell kódolni – az automatikus nyomon követhetőség érdekében azonban javasolt a kódolás. A GS1 segít ezen előírások teljesítésében.

„előrecsomagolt élelmiszer”: a végső fogyasztónak vagy vendéglátásnak, illetve közétkeztetésnek való eljuttatásra szánt olyan egység, amely az élelmiszerből és az élelmiszer csomagolásából áll, amelybe az élelmiszert értékesítésre való felkínálás előtt csomagolták be – függetlenül attól, hogy a csomagolás teljes egészében vagy csak részben tartalmazza-e az élelmiszert – oly módon, hogy a csomagolás tartalmát ne lehessen megváltoztatni a csomagolás felnyitása vagy megváltoztatása nélkül; az értékesítés helyszínén a fogyasztó kérésére vagy közvetlen értékesítés céljára becsomagolt élelmiszer nem minősül előrecsomagolt élelmiszernek;

Az jelölési rendelet értelmében a jelölés valamennyi forgalmazási csatornára nézve kötelező, beleértve a távértékesítést is.

5.2.3.2 A származási hely feltüntetése a jelölési rendelet értelmében

A rendelet és a friss húsról vonatkozó végrehajtási rendelete értelmében háromféle olyan üzleti eset van, amikor a származási hely feltüntetése kötelező.

5.2.3.2.1 1. eset: A származási országra vonatkozó félrevezető tájékoztatás elkerülése

Ha a származási ország feltüntetésének hiánya félrevezetheti a fogyasztót az élelmiszer valódi származási országa vagy az eredet helye tekintetében, az ország nevét fel kell tüntetni.

Egy csomag szeletelt csirkehús csomagolásán Nagy-Britannia szerepel származási helyként, mivel a kész terméket Nagy-Britanniában állították elő. Mivel azonban a baromfi Lengyelországban született és nevelkedett, ezt az országot is fel kell tüntetni a címkén az állatok származási helyeként.

5.2.3.2.2 2. eset: Friss hús származási helye (1337/2013/EU végrehajtási rendelet)

■ Vonatkozik a sertéshúsról (beleértve a vaddisznót is, ahol a kötelezettség értelmezhető), baromfira, bárányra és kecskére

■ A nevelésre vonatkozó tájékoztatás az „utolsó tartás időszakán” alapul, és az állat fajtájától, a vágáskori életkorától és bizonyos esetekben a súlyától is függ

■ Nem tartozik a hatálya alá: belsőségek, csontok, az előkészített hús és a feldolgozott húskészítmények

A „származási hely” keretében kötelezően feltüntetendő adatok:

■ Az „állattartás utolsó helyszíne” (ország, név) vagy amennyiben az utolsó tartási időszak egynél több országot érintett:

☐ „az Európai Unió több tagállama” vagy „a tagállamok felsorolása”

☐ „több Európai Unión kívüli ország” vagy „az Európai Unión kívüli országok felsorolása”

☐ „az Európai Unió több tagállama és több Európai Unión kívüli ország” vagy „a tagállamok és Európai Unión kívüli országok felsorolása”

■ A „vágás helye” (országnev)

■ Hivatkozási szám

Összefoglalásként, az alábbi „állattartási” információk lehetségesek:

■ „Szarmazási hely” feltüntetése

Az az uniós tagállam vagy Unión kívüli ország, ahol az állat „született, nevelkedett, levágták”

■ „Állattartás helye” nyilatkozat

- ☐ Az Európai Unió különböző tagállamai
- ☐ Az Európai Unió kívüli, különböző országok
- ☐ Az Európai Unió különböző tagállamai, különböző, Európán kívüli országok/államok
- ☐ Az Európai Unió tagállamainak és az Európai Unió kívüli államok/országok felsorolása

Az olyan állatok esetén, amelyek nem egy EU tagállamon / harmadik országon belül érik el az utolsó tartási időszak minimális időtartamát, valamennyi olyan EU tagállamot /harmadik országot fel kell tüntetni, ahol az állat nevelésére sor került.

Kivétel: darált hús és nyesedékek

A darált hús és a nyesedékek esetében a rendelet megengedi, hogy a friss hús származásával kapcsolatban csak annyi kerüljön feltüntetésre, hogy „EU” vagy „nem EU”:

- „eredet: EU” vagy
- „Az állattartás és a vágás helye: Európai Unió”
- Az állattartás és a vágás helye: az Európai Unió kívül
- Az állattartás helye: az Európai Unió kívül és a vágás helye: Európai Unió
- Az állattartás és a vágás helye: Európai Unió és az Európai Unió kívül

A „állattartás helyére” vonatkozó tájékoztatás esetében figyelembe kell venni a vonatkozó időtartamokat, az állatfajtól függően. Az időtartam mindig az állattartás utolsó időszakára vonatkozik. Baromfi, juh és kecske esetén a vonatkozó állattartási időszak a tartás utolsó hónapjára korlátozódik. Sertések esetében a vonatkozó állattartás időszak a vágáskori életkor és súly alapján változik.

Mindkét rendelet, a marhahús címkézési és az élelmiszer-információs rendelet alapján is lehetséges az „állattartás helye” és a „vágás helye” helyett „származási helyet” feltüntetni. Ez akkor lehetséges, ha a születést is beleértve valamennyi esemény ugyanabban az EU tagállamban /harmadik országban történt.

Kivétel: vaddisznó

„Szarmazási hely” megjelölése (az az ország, ahol az állatot elejtették)

5.2.3.2.3 3. eset: Az elsődleges összetevők származási helyének megjelölése

Elsődleges összetevő: valamely élelmiszer olyan összetevője vagy összetevői, amelyek az adott élelmiszer több mint 50 %-át teszik ki, vagy amelyet a fogyasztó rendszerint az adott élelmiszer nevével azonosít, és amely esetében legtöbbször mennyiségi jelölés is szükséges. Amennyiben feltüntetik az élelmiszer származási országát vagy eredetének helyét, de az nem egyezik meg elsődleges összetevője vagy összetevői származási országával vagy eredetének helyével, akkor az elsődleges összetevő származási országát vagy eredetének helyét is meg kell adni vagy eltérőként kell feltüntetni. Például: A felvágott jelölésén szerepel: „Szarmazási hely: Magyarország”, a termék elsődleges összetevője, a hús viszont Németországból származik, akkor a helyes jelölés: „Szarmazási hely: Magyarország. A hús Németországból származik.”, vagy „Szarmazási hely: Magyarország. A hús nem magyar.”.

5.2.3.2.4 4. eset: A származási hely feltüntetése a marhahús-címkézési rendelet értelmében

A marhahús-címkézési rendelet (1760/2000/EU rendelet) származás megjelölésére vonatkozó követelményei nagyrészt hasonlóak a FIC követelményeihez.

- Hatálya kiterjed a rendeletben felsorolt Kombinált Nomenklatúra (KN) kódokba tartozó hússokra (beleértve a borjút, vízi bivalyt és bölényt)
- Nem tartozik a hatálya alá: belsőségek, csontok, az előkészített hús és a feldolgozott húskészítmények

Az utóbbi esettől eltérően a marhahús-címkézési követelmények keretében kötelező az alábbiak feltüntetése:

- a „születés helye”
- a „állattartás helye / helyei”
- a „vágás helye” és a vágóhíd jóváhagyási száma
- vagy ehelyett a „származási hely”
- a levágás helye/ helyei és a vágóhíd / vágóhidak jóváhagyási száma(i)
- minden egyes állat gyártási tételszáma / egyedi száma

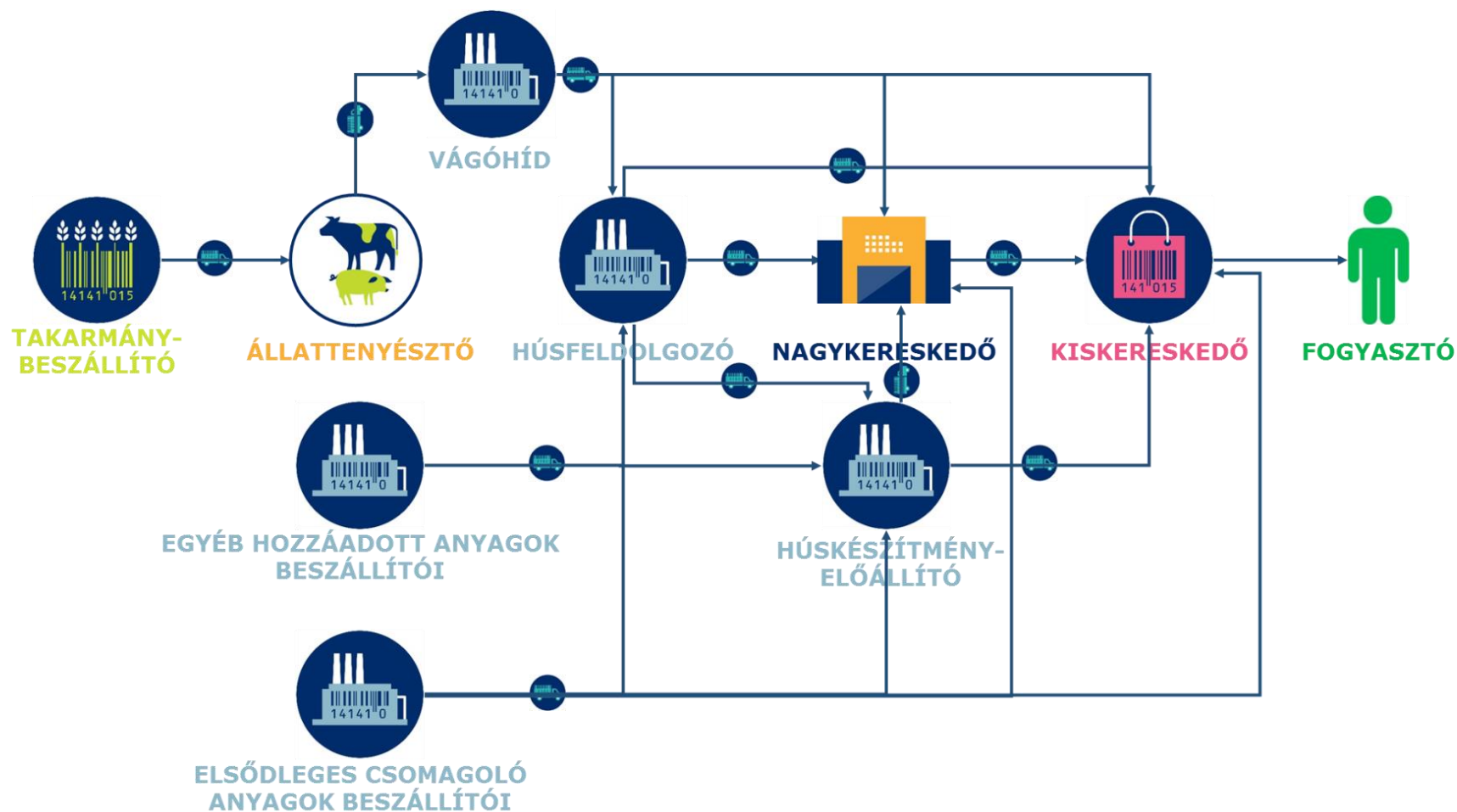
Kivétel: darált hús és nyesedékek

- A születés és állattartás szerinti országok együtt is említhetők (születés és állattartás helye: országnevek felsorolása)
- A „levágás” helyett
 - Darált hús esetén: előállítás helye/előállító: országnév
 - Nyesedékek esetén: előállítás helye/előállító: országnév + a gyártó telephely jóváhagyási száma
 - A húsdarabok címkézése esetén a 3+3 szabály („előre csomagolt termék”):
 - a „vágás helye” csoportba tartozó állatok: országnév és legfeljebb 3 vágóhíd jóváhagyási száma
 - a „darabolás helye” csoportba tartozó hús esetén: országnév + legfeljebb 3 daraboló üzem jóváhagyási száma

5.3 Friss hús és húskészítmény ellátási lánc

Jelen fejezet ismerteti a magyarországi FRISS HÚS ÉS HÚSKÉSZÍTMÉNY ELLÁTÁSI LÁNC négy lábú háziállatokból (marha, sertés, kecske, juh, nyúl) és kétlábú háziszárnyasokból (csirke, pulyka, liba, kacska) érintett szereplőit, folyamatait és az egyes szereplőkhöz köthető, a 3. fejezetben tárgyalt nyomonkövetési előírásoknak való megfelelés eszközeit. Az érintett szereplőket és az ellátási láncot a 5-1. ábrában foglaltuk össze. A friss hús és húskészítmény vadon élő állatokból ellátási lánc folyamatait és szereplőit, illetve az azokat érintő nyomon követési kötelezettségeket az 5.4. fejezetben foglaltuk össze. Az egyes szereplők által alkalmazható EDI üzenetet, vagyis elektronikus feladási értesítést bemutató példánkat a 11.5 fejezet tartalmazza.

5-1. ábra: FRISS HÚS ÉS HÚSKÉSZÍTMÉNY ELLÁTÁSI LÁNC - négylábú állatokból – marha, sertés, kecske, juh, nyúl és kétlábú állatokból – csirke, pulyka, liba, kacs

Az egyes ellátási lánc szereplők további bontását, illetve tevékenységük leírását a 5-2 táblázat foglalja össze

5-2. táblázat: A friss hús és húskészítmények ellátási lánc szereplői és tevékenységeinek leírása

Szerep	Leírás
Takarmánybeszállítók	Takarmányt szállítanak az állattenyésztő gazdaságoknak.
Állattenyésztő gazdaságok	Élő állatot szállítanak a vágóhíd részére.
Vágóhíd	Olyan vállalkozások, amelyek élő állatok húsát továbbértékesítésre előkészítik.
Húsfeldolgozó	Olyan vállalkozások, amelyek a vágóhídtól átvett húst különböző adalék és ízanyagokkal, valamint kiegészítőanyagokkal fogyasztásra alkalmas terméké alakítják.
Szállító / fuvarozó	A kereskedelmi partnerek között szállítja a friss húst és a hústermékeket, kezeli a tényleges kereskedelmi árukat (gyűjtőcsomagolások vagy raklapok), gondoskodik a megfelelő higiéniai körülményekről és hőmérsékletről, vezeti az elszámoltathatósági információkat (hőmérséklet, nyomon követhetőség, stb.).
Nagykereskedő	Átveszi az elosztó központtól érkező friss húst és húskészítményeket, és rendelésre kiszállítja vevőinek. Ezek a szervezeteket a vendéglátásban és közétkeztetésben „forgalmazóknak” is nevezzük.
Kiskereskedő	Átveszi a friss húst és húskészítményeket a láncban előtte lévő beszállítótól, és eladja a terméket a fogyasztóknak.

A takarmány beszállítók az állattartók számára biztosítják az állatok etetéséhez szükséges takarmányokat. A fogadó fél, vagyis az állattartók felé kötelesek kommunikálni a tételekre vonatkozó nyomon követési információkat a 3. fejezetben részletesen ismertetett jogszabályi előírások szerint.

Az állattenyésztő gazdaságok a szállítmány érkezése előtt legalább 24 órával kötelesek megadni a vágásra küldött állatok azonosító adatait a vágóhíd részére. Ezt követően az ennek megfelelő adatokat kell kommunikálni a láncban visszafelé is; az ellátási láncban mindvégig ezen adatok alkalmazandók, egészen a fogyasztói egység végső címkézéséig, azt is beleértve.

A marha- és sertéshús esetén a levágott állatokat a további feldolgozás előtt tipikusan félbe vagy negyedbe hasítják. Egyéb fajták, úgy, mint a bárány, kecske vagy baromfi egészben maradnak a vágás és a következő feldolgozási szakasz között. Az egész vagy hasított tőkehúst általában kampókra akasztva szállítják és tárolják.

Az EU-n belül a friss hús következetesen, a felhasználástól kezdve nyomon követhető a gyártási tételszám vagy az állat egyedi azonosítószáma (gyártási szám / füljelző száma) alapján. A marhahúsipar BSE-váltsága óta kötelező minden marhahústermék címkéjén feltüntetni (nem előre csomagolt termékek esetén, az eladási helyen a megfelelő információt írott és jól látható formában kell eljuttatni a fogyasztóhoz) valamennyi jogilag kötelező információt, a félbe vagy negyedbe hasítás fázisától kezdve. Az egyéb állatfajták esetén a cégek vagy hasonló címkézési megoldásokat alkalmaznak, vagy automatizált folyamatokon alapuló, vállalati erőforrás-tervező (ERP) rendszerekkel kombinált, megfelelő rendszereket vezetnek be.

A feldolgozás következő szakasza a tökehús elsődleges darabolása. Ezek az elsődleges darabok különböző súlyúak. Újra hasznosítható rekeszekbe vagy dobozokba helyezik őket, és vagy az adott termelési egységben tárolják, vagy további feldolgozás céljából átszállítják egy másik létesítménybe.

A feldolgozás során következő fázisai sokféleképpen alakulhatnak, mind a további feldolgozás mibenlétét, mind a bevont feldolgozók számát tekintve. A következő szakaszokban – akár az ellátási lánc adott szereplőjén belül, akár azok között zajlanak – a termékeket sok, emberi szemmel olvasható információval látják el, és gyakran vonalkódokba kódolt adatokkal is. Az információk köre azonban vállalkozásról vállalkozásra változik.

Jelen dokumentum a 5.4 fejezetben tárgyalja a vadon élő állatokból előállított friss hús és húskészítmény ellátási láncban megjelenő – a tenyésztett állatok ellátási láncától eltérő – vállalkozások nyomonkövetési kötelezettségeit és legjobb gyakorlatait.

A GS1 globálisan különböző GS1 adathordozók használatát fogadja el a logisztikai alkalmazásokban. Napjainkban a GS1-128 szimbólumba kódolt GS1 adattartalom azonosító (AI szabvány) Európa-szerte széles körben használatos az ellátási láncba kerülő kereskedelmi árukon, logisztikai egységeken, míg a fogyasztói egységeken a GS1DataBar alkalmazása teszi lehetővé a nyomonkövetési információk kódolását.

A következő alfejezetek azzal kapcsolatban adnak útmutatást, hogy az ellátási láncban belüli pozíció függvényében – a takarmány-szállítástól a fogyasztókig – milyen információkat kell megadni. Az előírt adatok köre az adatkommunikációra használt technológiától függetlenül mindig azonos.

Az előírt adatok köre a hús fajtájától függően változik (marha, sertés, baromfi, bárány és kecske).

A 11.4-es fejezetbenünkben foglaltuk össze az egyes kötelező adattartalmak GS1 szabvány szerinti megadási lehetőségeit.

5.3.1 Takarmányelőállító és -forgalmazó

A takarmányok előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának egyes szabályairól szóló 65/2012. (VII. 4.) VM rendeletben előírtaknak megfelelően engedélyezettett és/vagy regisztrált vállalkozások jelenhetnek meg a magyarországi ellátási láncokban. Tevékenységükre vonatkozó adatokat a gazdálkodási naplóban kell rögzíteniük. Az állattartóknak történő szállításaik során kötelesek a fogadó fél felé az előírt nyomonkövetési adatokat biztosítani. A nyomonkövetési egységek azonosítására és a nyomonkövetési adatok megadására az alábbi GS1-szabványos megoldások alkalmazhatók.

5.3.1.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

A takarmányelőállító és -forgalmazók jellemzően zsákos vagy ömlesztett kiszerelésben szállítanak az állattartóknak, ezért esetükben **állandó vagy változó tömegű zsákok és változó tömegű ömlesztett nyomonkövetési egységek** azonosítása és kiegészítő információval történő ellátása szükséges.

5.3.1.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Az állandó tömegű egységek azonosítása GTIN-nel történik. A változó tömegű egységek azonosítása is történhet GTIN-nel, de a változó tömeg esetén szükséges a tömegadatok hozzárendelése is. Mindkét egység esetén alkalmazható SSCC, ennek alkalmazásakor azonban figyelembe kell venni, hogy állandó tömegű egység esetén a nyomonkövetési adatokat, változó tömegű egység esetén pedig a nyomonkövetési adatokat és a tömeget is fel kell tüntetni az alkalmazott jelölésnek megfelelően szemmel olvasható és kódolt formában is.

5.3.1.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A takarmányelőállítóknak és -forgalmazóknak hatósági és kereskedelmi adatszolgáltatásaik során az alábbi adatokat kell elérhetővé tenniük az adott kommunikációs csatornának megfelelő formában. Tehát kereskedelmi szállításaik során ezeket kell a kísérő dokumentációban, és vonalkód- vagy EDI-alkalmazás esetén a nyomonkövetési egységekhez rendelt címkéken, illetve üzenetekben közölniük:

- Nyomonkövetési egység megnevezése
- Nyomonkövetési egység azonosítása
- Nyomonkövetési egység mennyisége
- Nyomonkövetési egység értéke (hatósági adatszolgáltatás)
- Nyomonkövetési egység tételszáma
- Első hazai betárolás helye (hatósági adatszolgáltatás)

5.3.1.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az egyes adatok megjelenítésére az alábbi GS1-elemek alkalmazása szükséges:

- Nyomonkövetési egység megnevezése – szöveges megjelenítés logisztikai címkén vagy EDI üzenetben
- Nyomonkövetési egység azonosítása – GTIN, SSCC
- Nyomonkövetési egység mennyisége – mennyiség megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben
- Nyomonkövetési egység értéke – érték megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben
- Nyomonkövetési egység tételszáma – tételszám megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben
- Első hazai betárolás helye – az első hazai betárolás helye: vállalkozás neve és címe, engedély- vagy nyilvántartási száma; a vállalkozás GLN azonosítójának megjelenítése kísérő címkén; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben

A megjelenítendő adatok és a vonatkozó GS1-szabványelemek összerendelését a 3. sz. melléklet tartalmazza.

5.3.1.5 Legjobb gyakorlatok

Az alábbiakban a fenti alfejezetekben leírt megoldások konkrét alkalmazásait mutatjuk be, illetve az alkalmazandó AI-kat ismertetjük:

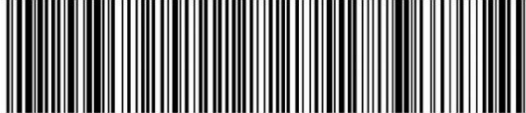
5-2. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)) és tételszám (AI (10)) feltüntetése
GS1-128 vonalkóddal, zsákos kiserelésre
alkalmazható címke.

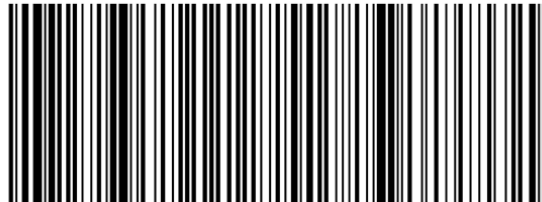
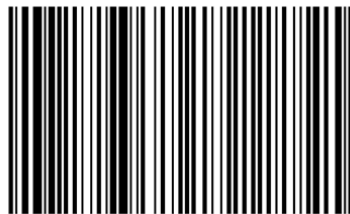
5-3. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)) és
tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128
vonalkóddal, zsákos kiszerezésre alkalmazható
címke.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Marhatakarány-keverék típus 1.0
GTIN:	9596507302007
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	5,30 kg
 (01) 9 5996507 30200 7 (3102) 000530 (10) 20171107_ABC	

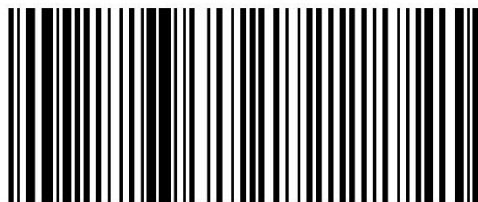
5-4. ábra: Homogén, állandó tömegű, magasabb
szintű csomagolási egység azonosítása GTIN-nel
és SSCC-vel:

a GTIN (AI (01)), az SSCC (AI (00)) és a tételszám
(AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal
raklapcímken.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Marhatakarány-keverék típus 1.0 250 kg
SSCC:	059965073010000007
GTIN:	05996507303001
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	250,00 kg
 (01) 0 5996507 30300 1 (10) 20171107_ABC	
 (00) 0 5996507 301000000 7	

5-5. ábra: Heterogén, állandó tömegű, magasabb
szintű csomagolási egység azonosítása SSCC-vel:

az SSCC (AI (00)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal
raklapcímken.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
SSCC: 059965073020000004	
 (00) 0 5996507 301000000 7	

**5-6. ábra: Változó tömegű, ömlesztett
nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:**

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)) és tételszám
(AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal,
láda/rekesz címkéjén

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Marhatakararmány-keverék típus 1.0
GTIN:	95996507304001
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	21,70 kg
 (01) 9 5996507 30400 1 (3102) 002170 (10) 20171107_ABC	

5.3.2 Élőállat

Ide tartoznak a vágóhidaknak szállító agrárvállalkozók (pl. állattartók, élőállat-forgalmazók). Az élő állatokra számos jogszabály vonatkozik az EU-s joganyagban és az egyes országok joganyagában.

5.3.2.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

Az élőállat nyomonkövetési egysége szarvasmarha esetén az egyed, amelyet füljelző számmal azonosítottak, míg a további fajok esetén az élőállat meghatározott csoportja.

5.3.2.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Szarvasmarha esetén az egyed azonosítása füljelző számmal (ENAR) történik, míg a további fajok esetén hasznosítási iránytól függően egyed, vagy meghatározott csoportjaihoz (beszállító, fajta, súly) GTIN azonosító rendelhető, amelyekhez minden esetben hozzá kell rendelni a tételszámot is.

5.3.2.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A vonatkozó információk közé az alábbiak tartoznak:

- Állattartó tenyészetének száma
- Az élő állat egyedi azonosítója (pl. szarvasmarha esetén a füljelző száma) vagy – az állat típusától függően – az állatcsoport egyedi azonosítója
- Az állat kora (a borjú és a szarvasmarha marhahús-címkézési rendelet szerinti megkülönböztetéséhez, vagy a felnevelés (utolsó nevelési időszak) helyének az élelmiszer-információs rendelet szerinti meghatározásához)
- A születés és az állattartás országának feltüntetése
- Az állat egészségi állapota
- Az állat/állatcsoport részére adott gyógyszerek és más kezelések
- Olyan betegségek jelenléte, melyek a veszélyeztetett állaton jelentkezhetnek
- Vonatkozó esetben: az állatokból a betegség diagnosztizálása érdekében levett minták elemzésének eredményei
- Vágási szám (sertés)
- Sütni való hús: sűrűség (baromfiak esetén)
- Az állatorvos neve és címe
- A borjú vágóhidra küldésének előjegyzett dátuma

- A vágóhídra küldött állatok száma (legalább 24 órával az állatok vágóhídra való megérkezése előtt)
- Import esetén: a harmadik országok megnevezése
- A sertés, baromfi, juh és kecske származási helyének jelöléséhez szükséges információk: a vágóhidaknak a származási hellyel kapcsolatban a gazdától vagy egyéb beszállító élelmiszer-vállalkozótól származó, megfelelő írásos információra van szükségük az egyes állatok/állatcsoportok származási helyéről.

5.3.2.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az adatok kódolása és kommunikációs GS1-szabványelemei megegyeznek a 3. sz. mellékletben található táblázatokban foglaltakkal.

5.3.2.5 Legjobb gyakorlatok

5-7. ábra: 48 db élő szürkemarha átadását kísérő címke:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet (élő állat) azonosító GTIN-t (AI (01)), az átadott élő állatok számát (AI (30)), a hozzájuk rendelt tételszámot (AI (10)), az állattartó azonosítóját (HU-999), az állatok korát és a születésük (AI (422)), nevelésük/hízlalásuk (AI

(423)) országát, illetve az állattartó nevét, címét és GLN azonosítóját. Az adott tételszámhoz tartozó egyedi ENAR számok megadása az átvevő fél részére elektronikus, és előzetesen megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik. Ez a példa feltételezi, hogy az élőállatok fajtánként/korcsoportonként/tömegük alapján történő csoportosítás szerint egyedi típusazonosításnak megfelelően rendelkeznek GTIN azonosítóval.

Állattartó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Élő szürkemarha GTIN: 95996507305008 LOT: 20171109_XYZ MENNYISÉG: 48 db	JÓVÁHAGYÁSI SZÁM: HU-999 ÁLLAT KORA: 18 hónap SZÜLETÉS ORSZÁGA: Magyarország NEVELÉS/HÍZLALÁS ORSZÁGA: Magyarország
 (01) 9 5996507 30500 8 (30) 48 (422) 348 (423) 348 (10) 20171109_XYZ	

5-8. ábra: 315 db élő állat átadását kísérő címke:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet (élő állat) azonosító GTIN-t (AI (01)), az átadott élő állatok számát (AI (30)), a hozzájuk rendelt tételszámot (AI (10)), az állattartó azonosítóját (HU-999), és a születésük (AI (422)), nevelésük/hízlalásuk (AI

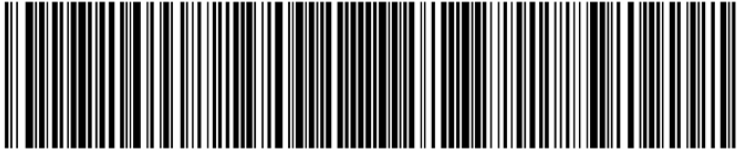
(423)) országát, illetve az állattartó nevét, címét és GLN azonosítóját. Az adott tételszámhoz tartozó egyedi azonosítók megadása – ahol ez szükséges – az átvevő fél részére elektronikus, és előzetesen megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik. Ez a példa feltételezi, hogy az élőállatok fajtánként/korcsoportonként/tömegük alapján történő csoportosítás szerint egyedi típusazonosításnak megfelelően rendelkeznek GTIN azonosítóval.

Állattartó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Élő állat (sertés, juh, kecske, nyúl fajta megnevezéssel) GTIN: 95996507306005 LOT: 20171109_XYZ	MENNYISÉG: 315 db JÓVÁHAGYÁSI SZÁM: HU-999 SZÜLETÉS ORSZÁGA: Magyarország NEVELÉS/HÍZLALÁS ORSZÁGA: Magyarország
 (01) 9 5996507 30600 5 (30) 315 (422) 348 (423) 348 (10) 20171109_XYZ	

5-9. ábra: 562 db élő állat átadását kísérő címke:

amely tartalmazza a
nyomkövetési egységet
(élő állat) azonosító GTIN-t
(AI (01)), az átadott élő
állatok számát (AI (30)), a
hozzájuk rendelt
tételszámot (AI (10)), az
állattartó azonosítóját (HU-
999), és a születésük (AI
(422)), nevelésük/hízlalásuk

(AI (423)) országát, illetve az állattartó nevét, címét és GLN azonosítóját. Az adott tételszámhoz tartozó
egydi azonosítók megadása – ahol ez szükséges – az átvő fél részére elektronikus, és előzetesen
megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik. Ez a példa feltételezi, hogy
az élőállatok fajtánként/korcsopontonként/tömegük alapján történő csoportosítás szerint egyedi
típusazonosításnak megfelelően rendelkeznek GTIN azonosítóval.

Állattartó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Élő állat (csirke, pulyka, liba, kacsá megnevezéssel) GTIN: 95996507307002 LOT: 20171109_XYZ	MENNYISÉG: 562 db JÓVÁHAGYÁSI SZÁM: HU-999 SZÜLETÉS ORSZÁGA: Magyarország NEVELÉS/HÍZLALÁS ORSZÁGA: Magyarország
 (01) 9 5996507 307002 (30) 562 (422) 348 (423) 348 (10) 20171109_XYZ	

5.3.3 Hús ellátási lánc

A húsellátási lánc az állatok levágásával kezdődik, végpontja pedig a termék értékesítése, illetve
felszolgálása a végső fogyasztó részére a kiskereskedő vagy a közétkeztetésben működő gazdasági
szereplő által.

Az élelmiszerjog a kötelező adatok feltüntetésénél minden esetben azt kívánja meg, hogy az
információ egyértelmű legyen, és előírja a feldolgozott és csomagolt termékeknél a fogyasztói
csomagoláson való megjelenítés mikéntjét is. A GS1 azonban a vonatkozó termék- és
nyomkövetési adatok lehető leghatékonyabb, elektronikus és zökkenőmentes rögzítése és
megosztása érdekében javasolja a globális azonosítási és kommunikációs szabványok
használatát elsősorban az üzleti szereplők között, de a fogyasztói tájékoztatás eszközeként is.

Az alábbi táblázatok az automatikus azonosítás és adatgyűjtés (AIDC) alapján mutatják be, hogy az
élelmiszer-vállalkozó a vonatkozó jogszabályok szerint az egyes állattípusok esetében mely adatokat
köteles átadni a terméket a feldolgozás következő szakaszában átvő szereplő számára.

A táblázatok az alábbi rövidítéseket használják:

K Kötelező információk, amelyek a GS1 szabványok használata esetén biztosítják a
termékazonosítást és nyomon követést.

Amennyiben a vállalkozások szabványosított elektronikus módon (pl. EDI, EPCIS) osztják meg a
származási adatokat, a nyomon követhetőség biztosításához elegendő a GTIN-t / gyártási tételszámot
a címkére nyomtatott vonalkódba kódolni.

V Választható információ; a GS1 szabványok használatával osztandó meg a „származás
feltüntetésére” vonatkozó jogszabályi követelményeknek megfelelően

(V) Választható információ; ha a fogyasztási cikken EAN-13 helyett GS1 DataBar-t
használnak

☒ Az információ (egyértelmű) feltüntetése jogszabályilag kötelező

NA Nem alkalmazandó

1) Választható információ; AI 410 - AI 415 az élelmiszer-vállalkozó szerepétől függően

2) „A 4. cikk (2) bekezdése értelmében jóváhagyás-köteles telephelyen kezelt, állati eredetű
terméket az élelmiszer-vállalkozó csak akkor vihet a piacra, ha rendelkezik vagy állat-egészségügyi

jelöléssel ...”. A marhahús esetén a fentiek mellett kötelező feltüntetni a vágóhíd/daraboló üzem/feldolgozó üzem jóváhagyási számát is, a címkén feltüntetett országmegjelöléssel összhangban.

3) Választható információ; a GS1 szabványok használatával osztandó meg a „származás feltüntetésére” vonatkozó jogszabályi követelményeknek megfelelően (pl. 3+3 gyártási tétel képzése az előre csomagolt marha esetén)

* EAN-13, EAN-8 vagy egyes országokra jellemző RCN használata a POS-nál

5-3. táblázat: Nyomonkövetési adatok kötelezősége fajonként, és az adatok kódolása

GS1 attribútum / kulcsfontosságú adatalem	AIDC	Marha	Jogszábaályilag kötelező információ (érthetően)	Sertés	Baromfi	Bárány	Kecske	Jogszábaályilag kötelező információ (érthetően)
Feladó / szállító GLN-je 1)	AI (412) PURCHASE FROM	V		V	V	V	V	
Szállító neve	GLN törzsadat		☒					☒
Szállító címe	GLN törzsadat		☒					☒
Címzett GLN-je 1)	AI (410) SHIP TO LOC	V		V	V	V	V	
Címzett neve Szállítási cím								
SSCC	AI (00) SSCC	V		V	V	V	V	
GTIN	AI (01) GTIN vagy AI (02) CONTENT	K		K	K	K	K	
Termék neve	GTIN törzsadat		☒					☒
Termékkategória (pl. borjú, bika, üsző) a „marha” helyett								
Gyártási tétele szám vagy gyártási szám	AI (10) BATCH/LOT AI (21) SERIAL	K	☒	K	K	K	K	☒
Füljelző száma (marha)	AI (251)	K	☒	K	K	K	K	
Mennyiség vagy nettó tömeg	AI (30) VAR.COUNT AI (310) NET WEIGHT (kg)	V	☒	V	V	V	V	☒
Tőkehús osztályba sorolása			☒					☒
								(sertés és bárány)
Minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági határidő	AI (15) Best Before Date AI (17) USE BY OR EXPIRY	NA		NA	NA	NA	NA	
Vágóhíd jóváhagyási száma 2)	AI (7030) PROCESSOR	V	☒	V	V	V	V	
Vágóhíd neve								
Daraboló/csontozó üzem jóváhagyási száma 2)	AI (7031) PROCESSOR	NA		NA	NA	NA	NA	
Daraboló / csontozó üzem neve	GLN törzsadat							
Feldolgozó üzem jóváhagyási száma 2)	AI (7032) PROCESSOR	NA		NA	NA	NA	NA	
Feldolgozó üzem neve	GLN törzsadat							
További feldolgozó üzemek/ vágóhidak neve	GLN törzsadat							
Vágás napja	AI (7007) HARVEST DATE	V		V	V	V	V	
Első fagyasztás dátuma (vonatkozó esetben)	AI (7006) FIRST FREEZE DATE	V	vonatkozó esetben	V	V	V	V	vonatkozó esetben
Gyártás napja	AI (11) PROD DATE	NA		NA	NA	NA	NA	
Születési ország	AI (422) ORIGIN	V	☒	V	V	V	V	feltételes
Állattartás/hizlalás országa	AI (423) COUNTRY - INITIAL PROCESS.	V	☒	V	V	V	V	☒
Vágás országa	AI (424) COUNTRY - PROCESS.	V	☒	V	V	V	V	☒
Teljes feldolgozás országa (vonatkozó esetben)	AI (426) COUNTRY - FULL PROCESS	V	☒	V	V	V	V	☒
Darabolás/csontozás országa	AI (425) COUNTRY - DISASSEMBLY	NA		NA	NA	NA	NA	

5.3.4 Vágóhíd

Ide tartoznak: Daraboló üzemnek tökehúst szállító élelmiszer-vállalkozók (pl. vágóhidak)

5.3.4.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

A vágóhidak jellemzően a fél-, negyedtesteket, illetve nagyobb testrészeket szállítanak a daraboló, vagy feldolgozó üzemekbe. Így, az előírások szerint, vagy a testen közvetlenül, vagy a testrészeket tartalmazó ládát vagy rekeszt, vagy ezek egy csoportját tekintjük nyomonkövetési egységnek. Ezek minden esetben változó tömegű egységek.

Állatfajtól függően a levágott és felhasználási cél szerint megmunkált carcass előírás szerint jelölve elsődlegesen darabolva, vagy kereskedelmi bontásban szállítják a további feldolgozást végzőhöz, aki vagy további darabolást, illetve fizikai megmunkálást végez (szeletel, darál stb) vagy húsfeldolgozást végez. Mindkettőhöz kapcsolódhat csomagolási, illetve szállítási tevékenység is. Ameddig az állati test, vagy annak meghatározott testtája azonosítható, az azonosítás aszerint történik, a felhasználási cél szerint rendezett húsrészeket általában az őket befogadó edényzet alapján követik nyomon.

5.3.4.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Szarvasmarha esetén az egyed ENAR száma tüntetendő fel a testen, míg a további fajok esetén az élőállat átvétel során hozzárendelt tételszám, vagy vágási sorszám és dátum. A rekeszekben vagy ládákban szállított egységekhez a tartalmazott terméket azonosító GTIN-t kell hozzárendelni, valamint feltüntetni a tömeget és a tételszámot is.

5.3.4.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési adatokat, illetve azok kötelezőségét fajonként a kódolási információkkal együtt az 6.1.4.4 fejezet tartalmazza.

5.3.4.4 Nyomonkövetési adatok kódolása

5.3.4.5 Legjobb gyakorlatok

A marhahús-információs rendelet értelmében a vonatkozó információkat kötelező közvetlenül a termékre írni (pl. a termék címkéjére, vagy a termék közelében lévő ládára vagy dobozra). Ezzel szemben az élelmiszer-információs rendelet a kísérő dokumentumokon is megengedi az információk feltüntetését.

5-10. ábra: Változó tömegű, homogén nyomonkövetési egység rekesz/láda címkéje:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet azonosító GTIN-t (AI (01)), az átadott egységek darabszámát (AI (30)), a nettó tömeget (AI (3102)), a hozzájuk rendelt tételszámot (AI (10)), az állattartó azonosítóját (HU-998), és a születésük (AI (422)), nevelésük/hízlalásuk (AI (423)), valamint a vágás (AI (424)) országát, illetve az állattartó nevét, címét és GLN azonosítóját. Az adott tételszámhoz tartozó egyedi azonosítók megadása – ahol

ez szükséges – az átvevő fél részére elektronikus, és előzetesen megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik. Ez a példa feltételezi, hogy az átadott test, fél-/negyedtest, egyéb tovább feldolgozandó húsrész fajtánként/korcsopontonként/tömegük alapján történő csoportosítás szerint egyedi típusazonosításnak megfelelően rendelkeznek GTIN azonosítóval.

Vágóhíd KFT. 5000 Szolnok Példa u. 3. Feladó GLN: 5996507400021	
TERMÉK NÉV: Tisztított egész csirke	JÓVÁHAGYÁSI SZÁM: HU-998
GTIN: 95996507308009	SZÜLETÉS ORSZÁGA: Magyarország
LOT: 20171115_DEF	NEVELÉS/HÍZLALÁS ORSZÁGA: Magyarország
NETTÓ TÖMEG: 74,30 kg	VÁGÁS ORSZÁGA: Magyarország
MENNYISÉG: 24 db	
 (01) 9 5996507 30800 9 (3102) 007430 (30) 24 (422) 348 (423) 348 (424) 348	
 (10) 20171115_DEF	

5.3.5 Elsődleges feldolgozó üzem(ek) 1.

Ide tartoznak: Feldolgozó (pl. daráló üzem, hentes, bontó és csomagoló üzemek, nagykereskedők) számára darabolt húst szállító élelmiszer-vállalkozók

5.3.5.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

A beérkező carcások és/vagy fő testrészek szerint darabolt állati testrészek beérkezése jellemzően függesztve húskampón, mozgatása felsőpályás sínen, vagy speciális szállítóeszközön történik a másodlagos darabolásig, azt követően húsrészek szerint edényzetben, kiszállítása jellemzően rekeszekben vagy ládákban állandó vagy változó tömegben történik. Így megmunkálás során, és azt követően a csomagolásig, az azokat tartalmazó ládát vagy rekeszt, vagy ezek egy csoportját tekintjük nyomonkövetési egységnek.

5.3.5.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A rekeszekben vagy ládákban szállított egységekhez a tartalmazott terméket azonosító GTIN-t kell hozzárendelni, valamint fel kell tüntetni az utolsó darabolási folyamat során képzett tételszámot, és változó tömegű egység esetén a tömeget is. Az egyes rekeszek vagy ládák azonosítása történhet SSCC-vel is, ebben az esetben a belső adatbázisokban kell hozzárendelni a tételszámot.

5.3.5.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési adatokat, illetve azok kötelezőségét fajonként a kódolási információkkal együtt az 6.1.5.4 fejezet tartalmazza.

5.3.5.4 Nyomonkövetési adatok kódolása

5-4. táblázat: Nyomunkövetési adatok kötelezősége fajonként, és az adatok kódolása

GS1 attribútum / kulcsfontosságú adatalem	AIDC	Marha	Jogszábaályilag kötelező információ (érthetően)	Sértés	Baromfi	Bárány	Kecske	Jogszábaályilag kötelező információ (érthetően)
Feladó / szállító GLN-je 1)	AI (412) PURCHASE FROM	V		V	V	V	V	
Szállító neve	GLN törzsadat		☒					☒
Szállító címe	GLN törzsadat		☒					☒
Címzett GLN-je 1)	AI (410) SHIP TO LOC	V		V	V	V	V	
Címzett neve								
Szállítási cím								
SSCC	AI (00) SSCC	V		V	V	V	V	
GTIN	AI (01) GTIN vagy AI (02) CONTENT	K		K	K	K	K	
Termék neve	GTIN törzsadat		☒					☒
Termékkategória (pl. borjú, bika, üsző) a „marha” helyett			☒					
Gyártási tételszám vagy gyártási szám	AI (10) BATCH/LOT AI (21) SERIAL	K	☒	K	K	K	K	☒
Füljelző száma (marha)	AI (251)							
Mennyiség vagy nettó súly	AI (30) VAR.COUNT AI (310) NET WEIGHT (kg)	V	☒	V	V	V	V	☒
Minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági határidő	AI (15) Best Before Date AI (17) USE BY OR EXPIRY	V	☒	V	V	V	V	☒
Vágóhíd jóváhagyási száma 2)	AI (7030) PROCESSOR	V	☒	V	V	V	V	
Vágóhíd neve								
Daraboló/csontozó üzem jóváhagyási száma 2)	AI (7031) PROCESSOR	V	☒	V	V	V	V	
Daraboló / csontozó üzem neve	GLN törzsadat							
Feldolgozó üzem jóváhagyási száma 2)	AI (7032) PROCESSOR	NA		NA	NA	NA	NA	
Feldolgozó üzem neve	GLN törzsadat							
További feldolgozás üzemek/ vágóhidak jóváhagyási száma	(AI (7033-7039) PROCESSOR#s	NA		NA	NA	NA	NA	
További feldolgozó üzemek/ vágóhidak neve	GLN törzsadat							
Vágás napja	AI (7007) HARVEST DATE	V		V	V	V	V	
Első fagyasztás dátuma (vonatkozó esetben)	AI (7006) FIRST FREEZE DATE	V	vonatkozó esetben	V	V	V	V	vonatkozó esetben
Az előállítás napja	AI (11) PROD DATE	V		V	V	V	V	
Születési ország	AI (422) ORIGIN	V	☒	V	V	V	V	feltételes
Állattartás/hizslálás országa	AI (423) COUNTRY -INITIAL PROCESS.	V	☒	V	V	V	V	☒
Vágás országa	AI (424) COUNTRY - PROCESS.	V	☒	V	V	V	V	☒
Teljes feldolgozás országa (vonatkozó esetben)	AI (426) COUNTRY - FULL PROCESS	V	☒	V	V	V	V	☒
Darabolás/csontozás országa	AI (425) COUNTRY - DISASSEMBLY	V	☒	V	V	V	V	feltételes

5.3.5.5 Legjobb gyakorlatok

A marhahús-információs rendelet (1760/2000/EK RENDELETE) értelmében a vonatkozó információkat kötelező közvetlenül a termékre írni (pl. a termék címkéjére, vagy a termék közelében lévő ládára vagy dobozra). Ezzel szemben az élelmiszer-információs (1169/2011/EU RENDELETE) rendelet a kísérő dokumentumokon is megengedi az információk feltüntetését.

5-11. ábra: Változó tömegű, homogén nyomonkövetési egység rekesz/láda címkéje:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet azonosító GTIN-t (AI (01)), az átadott egységek darabszámát (AI (30)), a nettó tömeget (AI (3102)), a hozzájuk rendelt tételszámot (AI (10)), az állattartó azonosítóját (HU-997), és a születésük (AI (422)), nevelésük/hízalásuk (AI (423)), a vágás (AI (424)), valamint a darabolás (AI (425)) országát, illetve az állattartó nevét, címét és GLN azonosítóját. Az adott tételszámhoz tartozó egyedi azonosítók megadása – ahol ez szükséges – az átvevő fél részére elektronikus, és előzetesen megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik. Ez a példa feltételezi, hogy az átadott test, fél-/negyedtest, egyéb tovább feldolgozandó húsrész fajtánként/korcsopontonként/tömegük alapján történő csoportosítás szerint egyedi típusazonosításnak megfelelően rendelkeznek GTIN azonosítóval.

Daraboló KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400038	
TERMÉK NÉV: Egész csirkecomb	JÓVÁHAGYÁSI SZÁM: HU-997
GTIN: 95996507309006	SZÜLETÉS ORSZÁGA: Magyarország
LOT: 20171116_HIJ	NEVELÉS/HÍZALÁS ORSZÁGA: Magyarország
NETTÓ TÖMEG: 22,70 kg	VÁGÁS ORSZÁGA: Magyarország
MENNYISÉG: 48 db	DARABOLÁS ORSZÁGA: Magyarország

 (01) 9 5996507 30900 6 (30) 48 (3102) 002270 (10) 20171116_HIJ	
 (422) 348 (423) 348 (424) 348 (425) 348	

5.3.6 Feldolgozó üzem(ek) 2.

Ide tartoznak: A végső fogyasztók számára értékesítő cégeknek (kiskereskedőknek), nagykereskedőknek és a közétkeztetésben, vendéglátásban működő gazdasági szereplőknek beszállító húsfeldolgozó és húskészítmény-előállító vállalkozások.

5.3.6.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

Ezen szereplők esetében a nyomonkövetési egység meghatározása nagyban függ attól, hogy logisztikai folyamataikban, illetve kereskedelmi kapcsolataikban milyen szinten valósítják meg nyomonkövetési megoldásaikat. Így nyomonkövetési egység lehet:

- Fogyasztói kiszerelés
- Gyűjtőcsomagolás
- Raklap/logisztikai egység

Ezek mindegyike megjelenhet állandó és változó tömegű kiszerelésben is.

5.3.6.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

- Állandó tömegű fogyasztói kiszerelés azonosítása
 - GTIN+tételszám
- Változó tömegű fogyasztói kiszerelés azonosítása
 - GTIN+tömeg+tételszám
- Állandó tömegű gyűjtőcsomagolás azonosítása
 - GTIN+tételszám
 - SSCC
- Változó tömegű gyűjtőcsomagolás azonosítása
 - GTIN+tömeg+tételszám
 - SSCC+tömeg

- Állandó tömegű Raklap/logisztikai egység azonosítása
 - SSCC
- Változó tömegű Raklap/logisztikai egység azonosítása
 - SSCC+tömeg

5.3.6.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési adatokat, illetve azok kötelezőségét fajonként a kódolási információkkal együtt az 6.1.6.4 fejezet tartalmazza.

5.3.6.4 Nyomonkövetési adatok kódolása

5-5. táblázat: Nyomonkövetési adatok kötelezője fajonként, és az adatok kódolása

GS1 attribútum / kulcsfontosságú adatalem	AIDC	Marha	Jogszabályilag kötelező információ (érthetően)	Sertés	Baromfi	Bárány	Kecske	Jogszabályilag kötelező információ (érthetően)
Feladó / szállító GLN-je 1)	AI (412) PURCHASE FROM	V		V	V	V	V	
Szállító neve	GLN törzsadat		☒					☒
Szállító címe	GLN törzsadat		☒					☒
Címzett GLN-je 1)	AI (410) SHIP TO LOC	V		V	V	V	V	
Címzett neve								
Szállítási cím								
SSCC	AI (00) SSCC	V		V	V	V	V	
GTIN	AI (01) GTIN vagy AI (02) CONTENT	K		☒	☒	☒	☒	
Termék neve	GTIN törzsadat		☒	☒	☒	☒	☒	☒
Termékkategória (pl. borjú, bika, üsző) a „marha” helyett			☒					
Gyártási tételszám vagy gyártási szám	AI (10) BATCH/LOT AI (21) SERIAL	K	☒	K	K	K	K	☒
Füljelző száma (marha)	AI (251)							
Mennyiség vagy nettó tömeg	AI (30) VAR.COUNT AI (310) NET WEIGHT (kg)	V	☒	V	V	V	V	☒
Minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági határidő	AI (15) Best Before Date AI (17) USE BY OR EXPIRY	V	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Vágóhid jótárhagyási száma 2)	AI (7030) PROCESSOR	V	☒	V	V	V	V	
Vágóhid neve								
Daraboló/csontozó üzem jótárhagyási száma 2)	AI (7031) PROCESSOR	V		V	V	V	V	
Daraboló / csontozó üzem neve	GLN törzsadat							
Feldolgozó üzem jótárhagyási száma 2)	AI (7032) PROCESSOR	V	☒	V	V	V	V	
Feldolgozó üzem neve	GLN törzsadat							
További feldolgozó üzemek/ vágóhidak jótárhagyási számai	AI (7033-7039) PROCESSOR#s	V	vonatkozó esetben	V	V	V	V	vonatkozó esetben
További feldolgozó üzemek/ vágóhidak neve	GLN törzsadat							
Vágás napja	AI (7007) HARVEST DATE	V		V	V	V	V	
Első fagyasztás dátuma (vonatkozó esetben)	A1 (7006) FIRST FREEZE DATE	V	vonatkozó esetben	V	V	V	V	vonatkozó esetben
Az előállítás napja	AI (11) PROD DATE	V		V	V	V	V	
Születési ország	AI (422)ORIGIN	V	☒	V	V	V	V	feltételes
Állattartás/hizálás országa	AI (423) COUNTRY -INITIAL PROCESS.	V	☒	V	V	V	V	☒
Vágás országa	AI (424) COUNTRY - PROCESS.	V	☒	V	V	V	V	☒
Teljes feldolgozás országa (vonatkozó esetben)	AI (426) COUNTRY - FULL PROCESS	V	☒	V	V	V	V	☒
Darabolás/csontozás országa	AI (425) COUNTRY - DISASSEMBLY	V	☒	V	V	V	V	feltételes

5.3.6.5 Legjobb gyakorlatok

5-12. ábra: Állandó tömegű, fogyasztói kiszerelés címkéje:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet azonosító GTIN-t (AI (01)), a hozzárendelt tételszámot (AI (10)), és az állatok születésének (AI (422)), nevelésének/hízalásának (AI (423)), a vágásnak (AI (424)), valamint a darabolásnak (AI (425)) az országát. A fogyasztói egységek vonalkódjának leolvasása jellemzően kiskereskedelmi értékesítési pontoknál (POS) történik. Ebben a leolvasási környezetben a GS1-128 nem alkalmazható. Az azonosítón túli, kiegészítő adatok vonalkódban történő megjelenítésére a fogyasztói egységek esetében a GS1 DataBar kódtípus használata javasolt, ahogy példánk is mutatja.

5-13. ábra: Változó mennyiségű, fogyasztói kiszerelés címkéje:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet azonosító GTIN-t (AI (01)), a darabszámot (AI (30)) és a nettó tömeget (AI (3102)), a hozzárendelt tételszámot (AI (10)), és az állatok születésének (AI (422)), nevelésének/hízalásának (AI (423)), a vágásnak (AI (424)), valamint a darabolásnak (AI (425)) az országát. A fogyasztói egységek vonalkódjának leolvasása jellemzően kiskereskedelmi értékesítési pontoknál (POS) történik. Ebben a leolvasási környezetben a GS1-128 nem alkalmazható. Az azonosítón túli, kiegészítő adatok vonalkódban történő megjelenítésére a fogyasztói egységek esetében a GS1 DataBar kódtípus használata javasolt, ahogy példánk is mutatja.

5-14. ábra: Állandó tömegű, gyűjtőkarton címkéje:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet azonosító GTIN-t (AI (01)), a hozzárendelt tételszámot (AI (10)), és az állatok születésének (AI (422)), nevelésének/hízalásának (AI (423)), a vágásnak (AI (424)), valamint a darabolásnak (AI (425)) az országát.

5-15. ábra: Változó mennyiségű, gyűjtőkarton címkéje:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet azonosító GTIN-t (AI (01)), a darabszámot (AI (30)) és a nettó tömeget (AI (3102)), a hozzárendelt tételszámot (AI (10)), és az állatok születésének (AI (422)), nevelésének/hízalásának (AI (423)), a vágásnak (AI (424)), valamint a darabolásnak (AI (425)) az országát.

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV: Fagyasztott egész csirkecomb GTIN: 95996507313003 LOT: 20171117_NOP NETTÓ TÖMEG: 19,20 kg MENNYISÉG: 10 db	JÓVÁHAGYÁSI SZÁM: HU-996 SZÜLETÉS ORSZÁGA: Magyarország NEVELÉS/HÍZALÁS ORSZÁGA: Magyarország VÁGÁS ORSZÁGA: Magyarország DARABOLÁS ORSZÁGA: Magyarország ELSŐ FAGYASZTÁS DÁTUMA: 2017.11.17

 (01) 9 5996507 31300 3 (30) 10 (3102) 001920 (10) 20171117_NOP

 (422) 348 (423) 348 (424) 348 (425) 348 (7006) 171117

5-16. ábra: Homogén, állandó tömegű raklap címkéje:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet azonosító GTIN-t (AI (01)), a hozzárendelt tételszámot (AI (10)), és az állatok születésének (AI (422)), nevelésének/hízalásának (AI (423)), a vágásnak (AI (424)), valamint a darabolásnak (AI (425)) az országát, és az egyedi raklapazonosítót, az SSCC-ét (AI (00)).

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
SSCC: 059965073030000001 TERMÉK NÉV: Szeletelt csirkesonka 400 kg GTIN: 05996507314007 LOT: 20171118_KLM NETTÓ TÖMEG: 400,00 kg	JÓVÁHAGYÁSI SZÁM: HU-996 SZÜLETÉS ORSZÁGA: Magyarország NEVELÉS/HÍZALÁS ORSZÁGA: Magyarország VÁGÁS ORSZÁGA: Magyarország DARABOLÁS ORSZÁGA: Magyarország

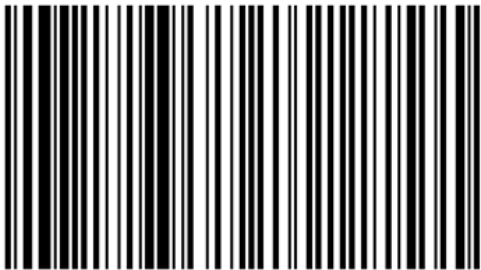

 (01) 0 5996507 31400 7 (422) 348 (423) 348 (424) 348 (425) 348

 (10) 20171118_KLM

 (00) 0 5996507 303000000 1

5-17. ábra: Heterogén, állandó tömegű raklap címkéje:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet, azaz az egyedi raklapot azonosító SSCC-ét (AI (00)). Ebben a példában az egyedi raklaphoz tartozó, további nyomonkövetési adatot előzetesen továbbított, elektronikus szállítólevélben, vagy a kísérő dokumentumokban kell feltüntetni.

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045
SSCC: 059965073040000008 NETTÓ TÖMEG: 650,00 kg JÓVÁHAGYÁSI SZÁM: HU-996
 (00) 0 5996507 304000000 8

5.3.7 Nagy- és kiskereskedelem

Idetartoznak: Az olyan élelmiszer-vállalkozók, akik előre csomagolt, vagy nem előre csomagolt (csomagolás nélkül, fogyasztó kérésére, vagy a fogyasztó távollétében csomagolt) fogyasztási cikket értékesítenek közvetlenül a végső fogyasztó számára.

Az alábbi kötelező címkézési követelmények csak a pultkészre csomagolt termékekre vonatkoznak, a vendéglátóipari szektorra nem. A közétkeztetésben működő gazdasági szereplők (pl. éttermek, étkezdék) beszállítói azonban (az 1169/2011/EU rendeletnek megfelelően) kötelesek vevőiknek átadni a megfelelő származási információkat.

A nagy- és kiskereskedelmi szereplők jellemzően a hozzájuk beszállító vállalkozások által az értékesítési egységükön már elhelyezett címkéket alkalmazzák folyamataikban. Az általuk csomagolt termékek esetében (pl. csemege pult) a feldolgozóknál feltüntetett, fogyasztói egységre vonatkozó legjobb gyakorlatok mutatnak példát. Amennyiben egy nagykereskedő képez olyan nyomonkövetési egységeket, amelyek magasabb csomagolási szinten jelennek meg, akkor a feldolgozóknál megjelenített kötelezettségek vonatkoznak rá, és a gyűjtőkartonokhoz rendelt címkézési példákat vehetik figyelembe.

Amennyiben a címkén EAN-13 helyett GS1 DataBar van, a vonalkód a GTIN-hez vagy a változó tömegű termékek korlátozott térbeli elosztású számához képest több információt is tartalmazhat; pl. gyártási tételszám, nettó tömeg, minőségmegőrzési idő. Így az EPCIS-alapú informatikai rendszerek még a terméket eladó üzlet pénztáránál is használhatóak. A termékek GS1 DataBar-ban való azonosításakor a GS1 szabványok nem támogatják a GTIN helyett az RCN használatát.

5-6. táblázat: Nyomonkövetési adatok kötelezősége fajonként, és az adatok kódolása

GS1 attribútum / kulcsfontosságú adatalem	AIDC	Marha	Jogsabályilag kötelező információ (érthetően)	Sertés	Baromfi	Bárány	Kecske	Jogsabályilag kötelező információ (érthetően)
Feladó / szállító GLN-je 1)	AI (412) PURCHASE FROM	NA		NA	NA	NA	NA	
Szállító neve	GLN törzsadat		☒					☒
Szállító címe	GLN törzsadat		☒					☒
Címzett GLN-je 1)	AI (410) SHIP TO LOC							
Címzett neve								
Szállítási cím								
SSCC	AI (00) SSCC	NA		NA	NA	NA	NA	
GTIN *	AI (01) GTIN	K		K	K	K	K	
Termék neve	GTIN törzsadat		☒					☒
Termékkategória (pl. borjú, bika, üsző) a „marha” helyett			☒					
Gyártási tételszám vagy gyártási szám	AI (10) BATCH/LOT AI (21) SERIAL	(V)	☒	(V)	(V)	(V)	(V)	☒
Füljelző száma (marha)	AI (251)							NA
Mennyiség vagy nett tömeg	AI (30) VAR.COUNT AI (310) NET WEIGHT (kg)	(V)	☒	(V)	(V)	(V)	(V)	☒
Minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági határidő	AI (15) Best Before Date AI (17) USE BY OR EXPIRY	(V)	☒	(V)	(V)	(V)	(V)	☒
Vágóhid jóváhagyási száma 2)	AI (7030) PROCESSOR	NA	☒	NA	NA	NA	NA	☒
Vágóhid neve								
Daraboló/csontozó üzem jóváhagyási száma 2)	AI (7031) PROCESSOR	NA	☒	NA	NA	NA	NA	☒
Daraboló / csontozó üzem neve	GLN törzsadat							
Feldolgozó üzem jóváhagyási száma 2)	AI (7032) PROCESSOR	NA	☒	NA	NA	NA	NA	☒
Feldolgozó üzem neve	GLN törzsadat							
További feldolgozó üzemek/ vágóhidak jóváhagyási számai	AI (7033-7039) PROCESSOR#s	NA	☒	NA	NA	NA	NA	vonatkozó esetben
További feldolgozó üzemek/ vágóhidak neve	GLN törzsadat							☒
Vágás napja	AI (7007) HARVEST DATE	NA		NA	NA	NA	NA	
Első fagyasztás dátuma (vonatkozó esetben)	AI (7006) FIRST FREEZE DATE	NA	☒					vonatkozó esetben
Az előállítás napja	AI (11) PROD DATE	NA		NA	NA	NA	NA	☒
Születési ország	AI (422) ORIGIN	NA	☒					feltételes
Állattartás/hizlalás országa	AI (423) COUNTRY -INITIAL PROCESS.	NA	☒	NA	NA	NA	NA	☒
Vágás országa	AI (424) COUNTRY - PROCESS.	NA	☒					☒
Teljes feldolgozás országa (vonatkozó esetben)	AI (426) COUNTRY - FULL PROCESS	NA	☒	NA	NA	NA	NA	☒
Darabolás/csontozás országa	AI (425) COUNTRY - DISASSEMBLY	NA	☒	NA	NA	NA	NA	feltételes

5.3.8 Elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára

5.3.8.1 A nyomon követendő egység meghatározása

Az elsődleges csomagolóanyag beszállítók a termékkel közvetlenül érintkező csomagoló anyagokat gyártanak (pl.: rekesz, tartály, karton stb.).

5.3.8.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomon követendő egység a csomagoló anyag típusa és annak gyártási tétele, illetve annak logisztikai (szállítási) egysége.

Minden logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkeznie (pl.: dobozok, ládák, raklapot stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszáma kódjának használata (SSCC).

A kereskedelmi áru azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egységszinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

A termelő/betakarító cég egyedi megkülönböztetéséhez a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

5.3.8.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A csomagolóanyag nyomon követhetősége érdekében minden olyan információt rögzítenie és tárolnia kell a gyártónak, amely a termék előállítás során meghatározó lehet annak minőségére és jellemzőire vonatkozóan (pl.: alapanyagok és beszállítók, gyártásba bevont gépek és személyek stb.). Ezen túlmenően a vevők és a hozzájuk szállított termékek azonosítóinak rögzítése is szükséges.

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani, amelyek azt a minimum adatkört képviselik, mellyel biztosítható a nyomonkövethetőség a termelő és üzleti partnerei között.

- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi árumennyiség és mértékegység
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) logisztikai tétele:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum

- Feladó fél azonosítása (GLN)
- Átvevő fél azonosítása (GLN)

5.3.8.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A gyűjtőcsomagolásban értékesített csomagolóanyag adatait gyűjtő-, abból képzett logisztikai egység esetén logisztikai címkén kell feltüntetni. Az azonosítók és a hozzá tartozó adatok vonalkóddal is feltüntethetők a GS1 Adattartalom azonosítók segítségével.

5-18. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, gyűjtőegység (doboz) címke.

5-19. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

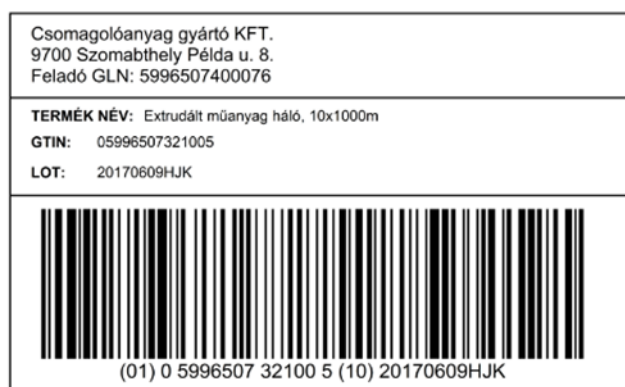
5-20. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési
egység azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10))
feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal
raklapcímkén.

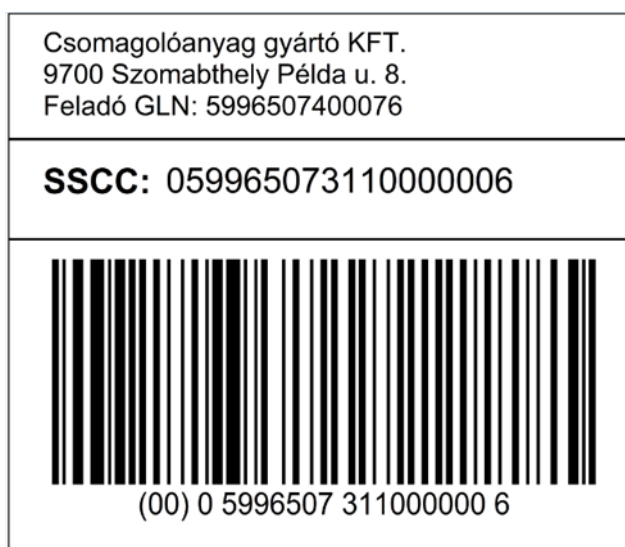
5-21. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési
egység azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10))
feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal
raklapcímkén.

5-22. ábra: Heterogén szállítási (logisztikai)
egység azonosítása SSCC-vel:

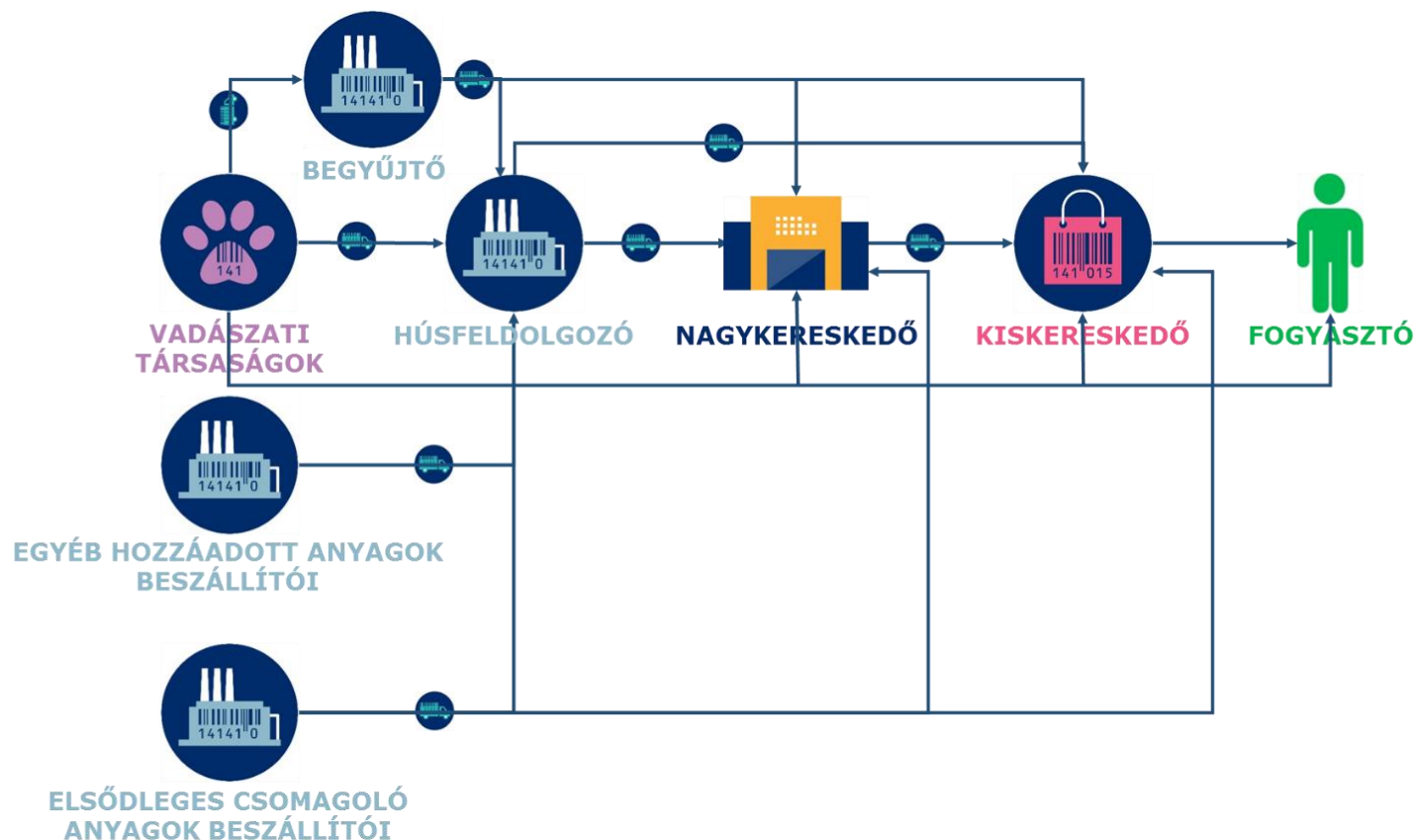
az SSCC (AI (00)) feltüntetése GS1-128
vonalkóddal raklapcímkén.

5.4 Friss hús és húskészítmény ellátási lánc vadon élő állatokból

Ebben a fejezetben a tenyésztett négylábú és kétlábú állatok, illetve abból készült friss hús és húskészítmény ellátási láncától eltérő szereplőkre vonatkozóan adunk áttekintést. Így csak a vadászati társaságok és begyűjtők kötelezettségeire és nyomonkövetési feladataira térünk. A további szereplőkre az 5.3 fejezetben leírtak adnak iránymutatást.

5-23. ábra: FRISS HÚS ÉS HÚSKÉSZÍTMÉNY ELLÁTÁSI LÁNC – vadon élő állatokból

5.4.1 Vadászati társaságok és begyűjtők

A vadon élő állatok ellátási láncában érdekelt szereplőknek, elsősorban a vadászatra jogosultaknak, az elejtett (nem tenyésztett, és nem elhullva talált) állatok begyűjtőinek, illetve az azokat végső fogyasztóként átvevő, vagy megvásárló természetes személynek, jogi személynek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek vagy a végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi vagy vendéglátó egységnek, vagy az elejtett vad felvásárlásával és továbbértékesítésével foglalkozó élelmiszeripari vállalkozónak vagy vadfeldolgozó üzemnek a 43/2011. (V. 26.) VM rendelet (az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai feltételeiről) szerint kell eljárnia.

A fentieknek megfelelő átadás minden esetben képesített vadhúsvizsgáló, vagy hatósági, vagy magán állatorvos által kitöltött vadkísérő jeggyel (nagyvadak esetében), vagy gyűjtőigazolással (apróvadak esetében) történik.

Az elejtett vad minden esetben a tulajdonosra a vadászra, vadra nézve alapjelölésként vonatkoztatható jelölő szalagot kap, majd a vadat be kell szállítani a vadbegyűjtő helyre vadkísérő jegy vagy gyűjtőigazolás mellett. A vadhús termékpálya kezdete a hatósági állatorvos által megvizsgált és fogyasztásra engedélyezett vadhús. A vad elsődleges feldolgozása hasonló a háziállatok elsődleges feldolgozásához (engedélyezett feldolgozó üzem stb.). A másodlagos darabolást követően általában csomagolt, fagyasztott termék az egyik végtermék (amelynek jelölési és azonosítási követelményei egyezők a csomagolt hússal előírtakkal) a másik termék az ételkészítési eljárások alkalmazása utáni, csomagolt termék, amelynek előírásai egyezők a csomagolt élelmiszerekre előírtakkal.

A nagyvadak esetében az állat egyedi azonosítása szükséges az azonosító jel sorszáma², míg apróvadak esetében fajok szerint az egy tételben átvételre kerülő állatok csoportját kell azonosítani az átadást kísérő gyűjtőigazolás sorszámaival.

A vad-kísérő jegyen az alábbi adatokat kell feltüntetni:

- Azonosító jel sorszáma
- Vadászatra jogosult kódszáma
- Elejtő neve
- Elejtés helye, ideje (év, hónap, nap, óra)
- Elejtett vad faja, kora:
- Elejtés előtt tapasztalt elváltozások
- Elejtett vad testének és zsigereinek vizsgálatkor észlelt elváltozások
- Vizsgálat helye, ideje (év, hónap, nap, óra)
- Vizsgáló nyilvántartási száma, vagy bélyegzőszáma
- Vizsgáló neve, aláírása

A sorszámmal³ ellátott gyűjtőigazoláson az alábbi adatokat kell feltüntetni:

- Apróvad faja
- Apróvad darabszáma fajonként
- Elejtés helye, ideje (év, hónap, nap, óra)
- Vadászatra jogosult kódszáma
- Vizsgálat helye, ideje (év, hónap, nap, óra)
- A vizsgálat megállapításai
- Vizsgáló nyilvántartási száma, vagy bélyegzőszáma

² 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról; § 57

³ A vadásztársaság helye szerinti megye kódja (NUTS) és egy hat számjegyű futósorszám.

- Vizsgáló neve, aláírása

Az elejtett vad, végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi létesítménybe történő szállításához az alábbi adatok feltüntetése szükséges a kísérő dokumentumon, a hússzállítási igazoláson:

- Ügyiratszám
- Elejtett nagyvad faja
- Azonosító jel sorszáma
- Elejtett apróvad faja
- Elejtett apróvad darabszáma
- Apróvad gyűjtőigazolás sorszáma
- Vadászatra jogosult kódszáma
- Vizsgálat helye, ideje (év, hónap, nap, óra)
- Elejtett vad rendeltetési helye
- Hatósági állatorvos neve
- Hatósági állatorvos bélyegzőjének száma
- Kiállítás dátuma
- A vizsgáló bélyegzőjének lenyomata és aláírása

E dokumentumnak tartalmaznia kell továbbá a hatósági állatorvos nyilatkozatát a fogyasztásra alkalmasságról. A hússzállítási igazolás a kiállítástól számított 2 napig érvényes, az előírt tárolási, szállítási és értékesítési feltételek esetén.

Tekintve, hogy ebben az ellátási láncban a nyomonkövetési egységek nem tipizálhatók, mint pl. az előre-csomagolt élelmiszerek különböző kiserelése, a gyakorlatban nem jellemző az adatok vonalkóddal történő megjelenítése, illetve nem terjedt el az elektronikus kommunikáció, vagy hálózatok használata. Amennyiben erre egy adott üzleti kapcsolatrendszerben igény merül fel, akkor a kísérő dokumentumokhoz rendeltén alkalmazhatók a 91-99-ig terjedő adattartalom azonosítók a GS1-128 vagy a GS1 DataBar vonalkódok használatával.

6 Útmutató a tej és tejtermék nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához

6.1 Az Útmutató hatálya alá tartozó termékek

E fejezet tárgyköre kiterjed a tej és tejtermékek ellátási láncára. Ennek megfelelően a következők szerint alakul:

- Az útmutató az emberi fogyasztásra szánt tej és tejtermékre összpontosít.
- A tej és tejtermék ellátási láncot egészében vesszük figyelembe.
- Tekintetbe vesszük a logisztikai egységeket, kereskedelmi árukat és a fogyasztási cikkeket.
- A tej és tejtermék ellátási lánc forgatókönyvei kiterjednek az alábbiak mindegyikére:
 - Tejtermelő gazdaságok, tejgyűjtő állomások, tejfeldolgozó üzemek, illetve az ezen szereplőktől származó feldolgozott és feldolgozatlan termékek forgalmazásában részt vevő nagy- és kiskereskedők

6.2 Szabályozási környezet

A logisztikai/kereskedelmi és a fogyasztói információkra különböző jogszabályi követelmények vonatkoznak a nyomon követhetőség, jelölés és címkézés tekintetében.

Az Európai Unióban horizontális és vertikális szabályok széles köre van hatályban a tejre és a tejtermékekre vonatkozóan. Az uniós rendeletek és irányelvek (végrehajtási rendeleteikkel együtt) valamennyi tagállamra és az Európai Unió területén forgalomba kerülő termékekre vonatkoznak, a nemzeti jogszabályok csak az adott országban alkalmazandók.

Az élelmiszer-vállalkozóknak részletesen tájékozódniuk kell az áruik rendeltetési országában hatályos nemzet előírásokról.

6.2.1 A legfontosabb uniós és hazai jogszabályok felsorolása

A mindenkor hatályos élelmiszer-jogszabályok a NÉBIH által folyamatosan frissített jogszabálygyűjteményben érhetők el az alábbi weboldalon: <http://portal.nebih.gov.hu/-/elelmiszer-jogszabalyok-jegyzeke>

Az alábbi felsorolás a tej és tejtermékek szempontjából legfontosabb uniós rendeleteket tartalmazza:

- 2008 évi XLVI. törvény

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről

- 3/2010. VM rendelet

Az élelmiszer-előállítás és -forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomon követhetőségről

- 36/2014 FM rendelet

Az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásról

- 22/2012. Kormányrendelet

A Nemzeti Élelmiszer-biztonsági Hivatalról

- 152/2009. (XI.12.) FVM rendelet

A Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól

- 2008. évi XLVI tv. 16. § (1), (2) és 22. § (1) b) (Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről)

- 3/2010 VM r. 5.§ (1), (2), (3); 2.§ 5. pont (Az élelmiszer-előállítás és - forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomon követhetőségről)

Az alábbi felsorolás a tej és tejtermék szektor szempontjából legfontosabb uniós rendeleteket tartalmazza:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 178/2002/EK RENDELETE (2002. január 28.)

az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 852/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az élelmiszer-higiéniáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 853/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 854/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különleges szabályok megállapításáról

- A BIZOTTSÁG 931/2011/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2011. szeptember 19.) a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az állati eredetű élelmiszerek nyomon követésével kapcsolatban megállapított követelményeiről

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1169/2011/EU RENDELETE (2011. október 25.)

a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályaon kívül helyezéséről

- A BIZOTTSÁG 16/2012/EU RENDELETE (2012. január 11.)

a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletének az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű fagyasztott élelmiszerekre vonatkozó előírások tekintetében történő módosításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1308/2013/EU RENDELETE (2013. december 17.)

a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről

- A TANÁCS 1184/2006/EK RENDELETE (2006. július 24.) az egyes versenyszabályok mezőgazdasági termékek termelésére és kereskedelmére történő alkalmazásáról

6.2.2 Jelölési követelmények

6.2.2.1 Általános jelölési követelmények

A jelölési rendeletként (FIC) ismert 1169/2011/EU rendeletnek köszönhetően most először vonatkoznak egységes jelölési követelmények az EU teljes területére. A jogi követelmények nagy része 2014. december 13-tól kötelező az előre csomagolt élelmiszerekre. Emellett az előre csomagolt élelmiszerek nagy részére nézve 2016. december 13-tól kötelezővé vált a tápértékjelölés.

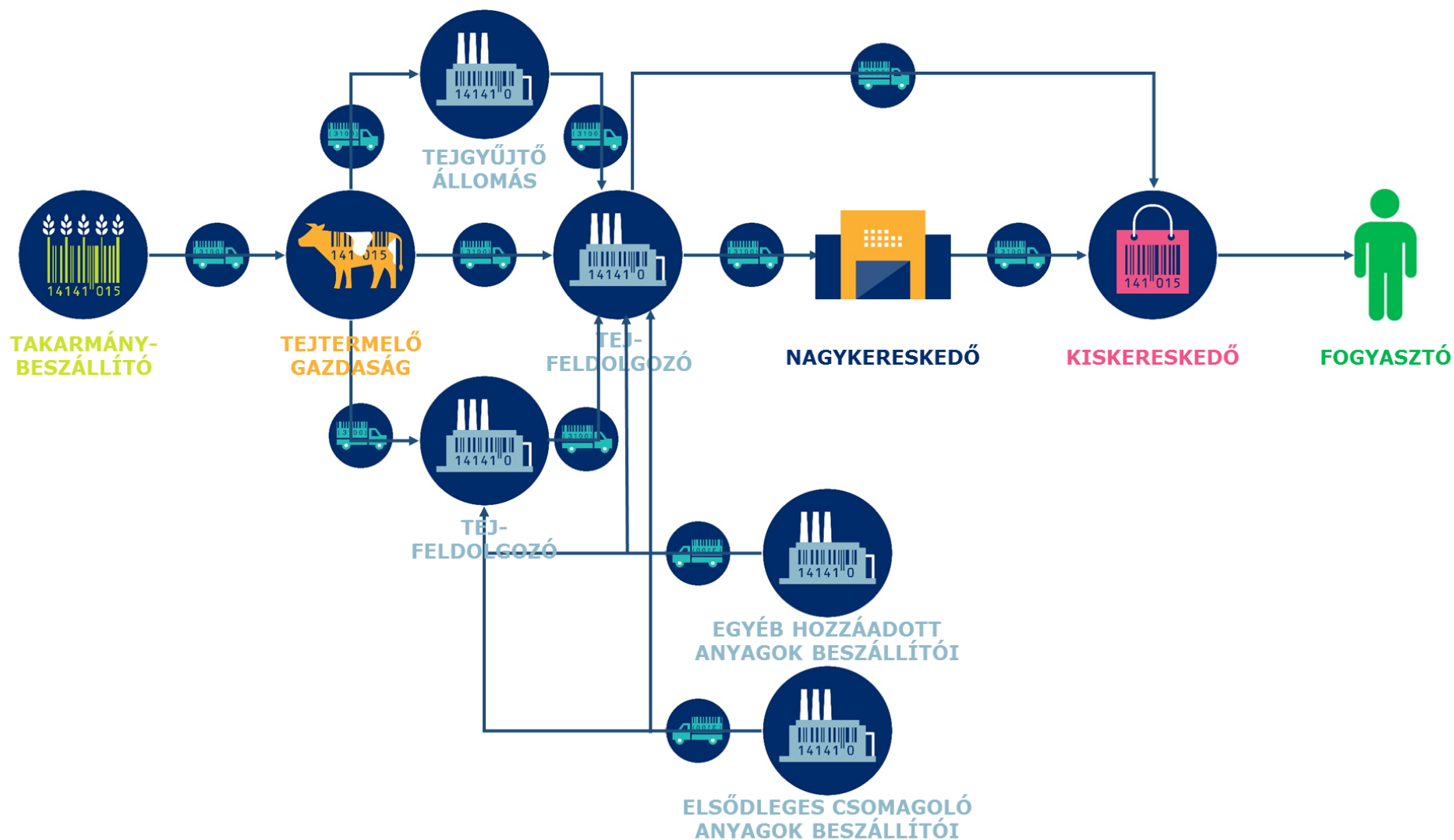
- Az előre csomagolt élelmiszereknél az összetevők felsorolásában ki kell emelni az allergén anyagokat.

- A nem előre csomagolt élelmiszereknél (beleértve a vendéglátóipart is), az allergénekre vonatkozó információkat elérhetővé kell tenni a fogyasztók részére.
 - A legtöbb előre csomagolt élelmiszer esetén (kivéve pl. az egy összetevőből állókat) kötelező a tápérték információk feltüntetése, amelyet egységes formában kell megjeleníteni.
 - Meghatározott minimális betűméret az élelmiszerek címkéjén lévő kötelező tájékoztatásra nézve, úgy, mint az élelmiszer neve, összetevők felsorolása, dátumjelzések stb. Ez a csomagolás elején lévő (FOP), önkéntesen feltüntetett tápanyag információkra is vonatkozik.
- A rendelet nem teszi kötelezővé, hogy a felsorolt információk bármelyikét vonalkód formájában kell kódolni – az automatikus nyomon követhetőség érdekében azonban javasolt a kódolás. A GS1 segít ezen előírások teljesítésében.
- „előre csomagolt élelmiszer”: a végső fogyasztónak vagy vendéglátásnak, illetve közétkeztetésnek való eljuttatásra szánt olyan egység, amely az élelmiszerből és az élelmiszer csomagolásából áll, amelybe az élelmiszert értékesítésre való felkínálás előtt csomagolták be – függetlenül attól, hogy a csomagolás teljes egészében vagy csak részben tartalmazza-e az élelmiszert –, oly módon, hogy a csomagolás tartalmát ne lehessen megváltoztatni a csomagolás felnyitása vagy megváltoztatása nélkül; az értékesítés helyszínén a fogyasztó kérésére vagy közvetlen értékesítés céljára becsomagolt élelmiszer nem minősül előre csomagolt élelmiszernek;
- A jelölési rendelet hatályba lépését megelőzően a jelölési követelmények főként az üzletekben értékesített előre csomagolt termékekre vonatkoztak. Az élelmiszer-információs rendelet értelmében a jelölés valamennyi forgalmazási csatornára nézve kötelező, beleértve a távértékesítést is.

6.3 Tej és tejtermék ellátási lánc

Jelen fejezet ismerteti a magyarországi TEJ ÉS TEJTERMÉK ELLÁTÁSI LÁNC érintett szereplőit, folyamatait és az egyes szereplőkhöz köthető, a 3. fejezetben tárgyalt nyomonkövetési előírásoknak való megfelelés eszközeit. Az érintett szereplőket és az ellátási láncot a 6-1. ábrában foglaltuk össze. Az egyes szereplők által alkalmazható EDI üzenetet, vagyis elektronikus feladási értesítést bemutató példánkat 11.5-ös fejezet tartalmazza.

6-1. ábra: TEJ ÉS TEJTERMÉK ELLÁTÁSI LÁNC

Az egyes ellátási lánc szereplők további bontását, illetve tevékenységük leírását a 6-1 táblázat foglalja össze

6-1. táblázat: A tej és tejtermék ellátási lánc szereplői és tevékenységeinek leírása

Szerep	Leírás
Takarmánybeszállítók	Takarmányt szállítanak a tejtermelő gazdaságoknak.
Tejtermelő gazdaságok	Olyan állattartó vállalkozások, amelyek a (többnyire) szarvasmarhákat tej-előállítás céljával tartják. A lefejt tejet vagy maguk szállítják a tejfeldolgozó üzemeknek, vagy tejgyűjtő állomásokra viszik, vagy tejgyűjtő autók gyűjtik be tőlük. A tejtermelő gazdaságok végezhetnek feldolgozó tevékenységet is, ez esetben a tejfeldolgozók számára meghatározott kötelezettségeket is figyelembe kell venniük nyomonkövetési megoldásaik kialakításakor.
Tejgyűjtő állomások	A tejtermelő gazdaságoktól gyűjtik össze a nyers tejet és elszállítják a tejfeldolgozó üzemeknek.
Tejfeldolgozó	A tejtermelő gazdaságoktól, vagy a tejgyűjtő állomásoktól veszik át a nyers tejet, majd hőkezelés után a tejet különböző fogyasztói kiserelésekben értékesítik, illetve különböző tejtermékeket (túró, joghurt, tejföl, tejszín, kefir, sajt, stb) állítanak elő.
Szállító / fuvarozó	A kereskedelmi partnerek között szállítja a tejet és a tejtermékeket, kezeli a tényleges kereskedelmi árukat (gyűjtőcsomagolások vagy raklapok), gondoskodik a megfelelő higiéniai körülményekről és hőmérsékletéről, vezeti az elszámoltathatósági információkat (hőmérséklet, nyomon követhetőség, stb.).
Nagykereskedő	Átveszi az elosztó központtól érkező tejet és tejterméket, és rendelésre kiszállítja vevőinek. Ezek a szervezeteket más néven „vendéglátóipari forgalmazóknak” is nevezzük.
Kiskereskedő	Átveszi a tejet és tejterméket a láncban előtte lévő beszállítótól, és eladja a terméket a fogyasztóknak.

A takarmány beszállítók az állattartók számára biztosítják az állatok etetéséhez szükséges takarmányokat. A fogadó fél, vagyis az állattartók felé kötelesek kommunikálni a tételekre vonatkozó nyomonkövetési információkat a 3. fejezetben részletesen ismertetett jogszabályi előírások szerint.

A feldolgozás során következő fázisai sokféleképpen alakulhatnak, mind a további feldolgozás mibenlétét, mind a bevont feldolgozók számát tekintve. A következő szakaszokban – akár az ellátási lánc adott szereplőjén belül, akár azok között zajlanak – a termékeket sok, emberi szemmel olvasható információval látják el, azonban gyakran vonalkódokba kódolt adatokkal is. Az információk köre azonban vállalkozásról vállalkozásra változik.

A GS1 globálisan különböző GS1 adathordozók használatát fogadja el a logisztikai alkalmazásokban. Napjainkban a GS1-128 szimbólumba kódolt GS1 adattartalom azonosító (AI szabvány) Európában széles körben használatos az ellátási láncba kerülő kereskedelmi árukon, logisztikai egységeken, míg a fogyasztói egységeken a GS1DataBar alkalmazása teszi lehetővé a nyomonkövetési információk kódolását.

A következő alfejezetek azzal kapcsolatban adnak útmutatást, hogy az ellátási láncban belüli pozíció függvényében – a takarmány-szállítástól a fogyasztókig – milyen információkat kell megadni. Az előírt adatok köre az adatkommunikációra használt technológiától függetlenül mindig azonos.

A 11.4-es fejezetünkben foglaltuk össze az egyes kötelező adattartalmak GS1 szabvány szerinti megadási lehetőségeit.

6.3.1 Takarmányelőállító és -forgalmazó

A takarmányok előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának egyes szabályairól szóló 65/2012. (VII. 4.) VM rendeletben előírtaknak megfelelően engedélyezett és/vagy regisztrált vállalkozások jelenhetnek meg a magyarországi ellátási láncokban. Tevékenységükre vonatkozó adatokat a gazdálkodási naplóban kell rögzíteniük. A tejtermelő gazdaságok felé történő szállításaik során kötelesek a fogadó fél felé az előírt nyomonkövetési adatokat biztosítani. A nyomonkövetési egységek azonosítására és a nyomonkövetési adatok megadására az alábbi GS1-szabványos megoldások alkalmazhatók.

6.3.1.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

A takarmányelőállítók és -forgalmazók jellemzően zsákos vagy ömlesztett kiszerezésben szállítanak az állattartóknak, ezért esetükben **állandó vagy változó tömegű zsákok és változó tömegű ömlesztett nyomonkövetési egységek** azonosítása és kiegészítő információval történő ellátása szükséges.

6.3.1.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Az állandó tömegű egységek azonosítása GTIN-nel történik. A változó mennyiségű egységek azonosítása is történhet GTIN-nel, de a változó mennyiség esetén szükséges a mennyiségi adatok hozzárendelése is. Mindkét egység esetén alkalmazható SSCC, ennek alkalmazásakor azonban figyelembe kell venni, hogy állandó mennyiségű egység esetén a nyomonkövetési adatokat, változó mennyiségű egység esetén pedig a nyomonkövetési adatokat és a mennyiséget is fel kell tüntetni az alkalmazott jelölésnek megfelelően szemmel olvasható és kódolt formában is.

6.3.1.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A takarmányelőállítóknak és -forgalmazóknak hatósági és kereskedelmi adatszolgáltatásaik során az alábbi adatokat kell elérhetővé tenniük az adott kommunikációs csatornának megfelelő formában. Tehát kereskedelmi szállításaik során ezeket kell a kísérő dokumentációban, és vonalkód- vagy EDI-alkalmazás esetén a nyomonkövetési egységekhez rendelt címkéken, illetve üzenetekben közölniük:

- Nyomonkövetési egység megnevezése
- Nyomonkövetési egység azonosítása
- Nyomonkövetési egység mennyisége
- Nyomonkövetési egység értéke (hatósági adatszolgáltatás)
- Nyomonkövetési egység tételszáma
- Első hazai betárolás helye (hatósági adatszolgáltatás)

6.3.1.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az egyes adatok megjelenítésére az alábbi GS1-elemek alkalmazása szükséges:

- Nyomonkövetési egység megnevezése – szöveges megjelenítés logisztikai címkén vagy EDI üzenetben
- Nyomonkövetési egység azonosítása – GTIN, SSCC
- Nyomonkövetési egység mennyisége – mennyiség megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben
- Nyomonkövetési egység értéke – érték megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben

- Nyomonkövetési egység tételszáma – tételszám megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben
- Első hazai betárolás helye – az első hazai betárolás helye: vállalkozás neve és címe, engedély- vagy nyilvántartási száma; a vállalkozás GLN azonosítójának megjelenítése kísérő címkén; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben

A megjelenítendő adatok és a vonatkozó GS1-szabványelemek összerendelését a 11.3-as fejezet tartalmazza.

6.3.1.5 Legjobb gyakorlatok

Az alábbiakban a fenti alfejezetekben leírt megoldások konkrét alkalmazásait mutatjuk be, illetve az alkalmazandó AI-kat ismertetjük:

6-2. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), tételszám (AI (10)) és minőségmegőrzési idő (AI (15)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, zsákos kiserelésre alkalmazható címke.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Marhatakmány-keverék típus 1.0 5kg
GTIN:	05996507301007
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	50,00 kg
MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN):	2018.11.07.
 (01) 0 5996507 30100 7 (15) 181107 (10) 20171107_ABC	

6-3. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

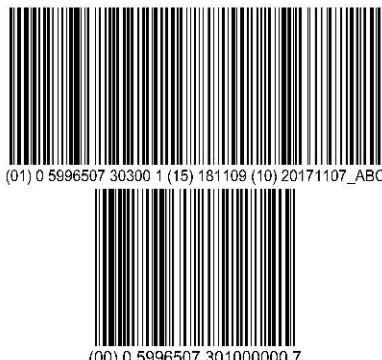
GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)), minőségmegőrzési idő (AI (15)) és tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, zsákos kiserelésre alkalmazható címke.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Marhatakmány-keverék típus 1.0
GTIN:	95996507302007
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	52,30 kg
MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN):	2018.11.08.
 (01) 9 5996507 30200 7 (3102) 005230 (15) 181108 (10) 20171107_ABC	

6-4. ábra: Homogén, állandó tömegű, magasabb szintű csomagolási egység azonosítása GTIN-nel és SSCC-vel:

a GTIN (AI (01)), az SSCC (AI (00)), a minőségmegőrzési idő (AI (15)) és a tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Marhatakarmány-keverék típus 1.0
SSCC:	059965073010000007
GTIN:	05996507303001
LOT:	20171107 ABC
NETTÓ TÖMEG:	250,00 kg
MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN):	2018.11.09.

(01) 0 5996507 30300 1 (15) 181109 (10) 20171107_ABC
(00) 0 5996507 301000000 7

6-5. ábra: Homogén, változó tömegű, magasabb szintű csomagolási egység azonosítása SSCC-vel

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007
SSCC: 059965073020000004

(00) 0 5996507 302000000 4

6.3.2 Tejtermelő gazdaság

Idetartoznak azok az állattartó telepek, amelyek tejtermelés céljából tartanak szarvasmarhákat, kecskéket. Az élő állatokra számos jogszabály vonatkozik az EU-s joganyagban és az egyes országok joganyagában. Az állattartó telepeknek, vagyis a tejtermelő gazdaságoknak rendelkezniük kell tenyészetkóddal és tartáshely-azonosítóval, továbbá az állomány minden egyes egyedének ENAR-azonosítóval kell rendelkeznie.

6.3.2.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

A tejtermelő gazdaságoknak nyilvántartást kell vezetniük az egyes fejési ciklusokról, és az abban érintett egyedek ENAR-azonosítójáról. Az egyes fejési ciklusokból képzett átadásra, vagy elszállításra kerülő tételekhez rendeltet kell tételszámot képezni, és a belső nyilvántartásokban ahhoz csatoltan vezetni az adatokat.

6.3.2.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Az adott nyerstej típushoz (pl. tehén-nyerstej, kecske-nyerstej) a tejtermelő gazdaságok saját GTIN-t rendelhetnek, és ez a tételszámmal együtt alkalmas a nyomonkövetési egység azonosítására. A nyerstej átadása, illetve gyűjtő-állomásra, vagy feldolgozóba történő szállítása jellemzően változó mennyiségben történik, ezért szükséges az azonosítóhoz (GTIN) és a tételszámhoz a mennyiség megadása, és kísérő dokumentumokon, vagy címkéken azok feltüntetése, kódolása.

6.3.2.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyerstej szállításokat tejszállítási igazoló lappal kell kíséni, amelynek tartalmaznia kell a kibocsátó telep adatait, a célállomást, a tej mennyiségét és a minőségét igazoló információkat (hőfok, gátlóanyag gyorseszteszt vizsgálat eredménye, gümőkór-brucella mentességi igazolás, MTKI dekádvizsgálatainak eredménye).

6.3.2.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az adatok kódolása és kommunikációs GS1-szabványelemei megegyeznek a 3. sz. mellékletben található táblázatokban foglaltakkal.

6.3.2.5 Legjobb gyakorlatok

6-6. ábra: 5348 liter nyers tehéntej átadását kísérő címke:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet (nyers tehéntej) azonosító GTIN-t (AI (01)), a mennyiséget (AI (3102)), a hozzájuk rendelt tételszámot (AI (10)), a minőségmegőrzési időt (AI (15)) Az adott tételszámhoz tartozó egyedi további, jogszabályi adatok megadása az átvevő fél részére elektronikus, és előzetesen megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik.

Tejtermelő Gazdaság KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV:	Nyers tehéntej
GTIN:	95996507305008
LOT:	20171109_XYZ
NETTÓ TÖMEG:	5348 liter
MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN):	2017.11.12
NYILVÁNTARTÁSI KÓD:	HU-999 / szabad szöveges
	
(01) 9 5996507 30500 8 (3150) 005348 (15) 171112 (10) 20171109_XYZ	

6.3.3 Tejgyűjtő állomás

Idetartoznak azok a tejgyűjtők, akik a tejtermelő gazdáktól gyűjtik a nyerstejet. Ez történhet úgy, hogy saját tartályautókkal a gazdák telephelyeit keresik fel, és fejtik át ott a bevizsgálást követően a nyerstejet a tartálykocsikba, vagy saját telephelyeikre szállítják be a tejtermelő gazdák a nyerstejet, s ott történik meg a bevizsgálást és az átvétel.

6.3.3.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

Mindkét – a 6.3.1-es, fenti bekezdésben leírt – esetben az a jellemző, hogy több tejtermelő telepről származó tej keveredik össze egy átvett, tárolt, s majd tejfeldolgozóknak kiszállított tételben. Ezért a tejgyűjtő állomásoknak nyilvántartást kell vezetnie az átvett, majd egy tételként tárolt és kiszállított nyomonkövetési egységekről.

6.3.3.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Az adott tej típusához (pl. nyers tehéntej, nyers kecsketej) rendelt a tejgyűjtő állomások GTIN-t képezhetnek. A tárolás és/vagy legkésőbb a kiszállítás időpontjában egy új tételszámot kell képezniük, és ahhoz rendelt nyilvántartani a hozzárendelt beérkezett/átvett tételeket. A nyerstej átadása, illetve feldolgozóba történő szállítása jellemzően változó mennyiségben történik, ezért szükséges az azonosítóhoz (GTIN) és a tételszámhoz a mennyiség megadása, és kísérő dokumentumokon, vagy címkéken azok feltüntetése, kódolása.

6.3.3.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyerstej szállításokat tejszállítási igazoló lappal kell kíséni, amelynek tartalmaznia kell a kibocsátó telep adatait, a célállomást, a tej mennyiségét és a minőségét igazoló információkat (hőfok, gátlóanyag gyorseszteszt vizsgálat eredménye, gümőkór-brucella mentességi igazolás, MTKI dekádvizsgálatainak eredménye).

6.3.3.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az adatok kódolása és kommunikációs GS1-szabványelemei megegyeznek a 11.3-as fejezetben található táblázatokban foglaltakkal.

6.3.3.5 Legjobb gyakorlatok

6-7. ábra: 32459 liter nyers tehéntej átadását kísérő címke:

amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet (nyers tehéntej) azonosító GTIN-t (AI (01)), a mennyiséget (AI (3102)), a hozzájuk rendelt tételszámot (AI (10)), a minőségmegőrzési időt (AI (15)) Az adott tételszámhoz tartozó egyedi további, jogszabályi adatok megadása az átvévő fél részére elektronikus, és előzetesen megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik.

Tejgyűjtő Állomás KFT. 5000 Szolnok Példa u. 3. Feladó GLN: 5996507400021	
TERMÉK NÉV: Nyers tehéntej	MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN): 2017.11.18
GTIN: 95996507308009	NETTÓ TÖMEG: 32459 liter
LOT: 20171115_DEF	TEJGYŰJTŐ ÁLLOMÁS AZONOSÍTÓJA: 123456789
 (01) 9 5996507 30800 9 (3150) 032459 (15) 171118 (10) 20171115_DEF	

6.3.4 Tejfeldolgozó

A tejfeldolgozók nagy tételben átveszik a nyerstejet a tejtermelő gazdaságoktól, vagy a tejgyűjtő állomásoktól, majd a tejet különböző fogyasztói kiszerelésekben értékesítik, illetve különböző tejtermékeket (túró, joghurt, tejföl, tejszín, kefir, sajt, stb) állítanak elő. Termékeiket fogyasztói, gyűjtő és logisztikai kiszerelésekben adják a nagy- és kiskereskedőknek, vagy más tejfeldolgozóknak.

Az élelmiszerjog a kötelező adatok feltüntetésénél minden esetben azt kívánja meg, hogy az információ egyértelmű legyen, és előírja a fogyasztói csomagoláson való megjelenítés mikéntjét is. A GS1 azonban a vonatkozó termék- és nyomonkövetési adatok lehető leghatékonyabb, elektronikus és zökkenőmentes rögzítése és megosztása érdekében javasolja a globális azonosítási és kommunikációs szabványok használatát elsősorban az üzleti szereplők között, de a fogyasztói tájékoztatás eszközeként is.

6.3.4.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

A feldolgozók az általuk létrehozott termékekhez általában saját tételszámot kell, hogy képezzenek a feldolgozási technológiájuknak megfelelően. Belső nyilvántartásaikban biztosítaniuk kell, hogy a beérkezett tételek azonosítóit (és további nyomonkövetési adatait) össze tudják kapcsolni az általuk kibocsátott tételszámokkal (és további nyomonkövetési adataikkal), hogy visszakeresés esetén a beérkezett és kiszállított tételek egyértelműen és a lehető legrövidebb időn belül összerendelhetőek legyenek. A feldolgozók által létrehozott tételazonosítók az azonos körülmények között előállított tételeket fogják össze és a belső nyilvántartásokban kell ezekhez hozzárendelni a jogszabályi és üzleti követelményeknek megfelelő adatkészletet.

Ezen szereplők esetében a nyomonkövetési egység meghatározása nagyban függ attól, hogy logisztikai folyamataikban, illetve kereskedelmi kapcsolataikban milyen szinten valósítják meg nyomonkövetési megoldásaikat. Így nyomonkövetési egység lehet:

- Fogyasztói kiszerelés
- Gyűjtőcsomagolás
- Raklap/logisztikai egység

Ezek mindegyike megjelenhet állandó és változó tömegű kiszerelésben is.

6.3.4.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Az egalizált vagy változó tömegű kiszállítások a tej és tejtermékek esetén jellemzően a technológiától függően kialakított fogyasztói egységekből képzett gyűjtőkartonokban vagy rekeszekben/ládákban

történik. Ezek azonosítása a terméktípus meghatározását követően GTIN+tételszámmal, illetve gyűjtőkarton esetén SSCC-vel is történhet. A mennyiségi adatok megadása nem egalizált termékek esetén feltétlenül szükséges.

- Állandó tömegű fogyasztói kiszerelés azonosítása
 - GTIN+tételszám
- Változó tömegű fogyasztói kiszerelés azonosítása
 - GTIN+tömeg+tételszám
- Állandó tömegű gyűjtőcsomagolás azonosítása
 - GTIN+tételszám
 - SSCC
- Változó tömegű gyűjtőcsomagolás azonosítása
 - GTIN+tömeg+tételszám
 - SSCC+tömeg
- Állandó tömegű Raklap/logisztikai egység azonosítása
 - SSCC
- Változó tömegű Raklap/logisztikai egység azonosítása
 - SSCC+tömeg

6.3.4.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A tejfeldolgozók nyilvántartási és adatkommunikációs kötelezettsége kiterjed:

- szállító/feladó/tejfeldolgozó neve, címe, nyilvántartási/jóváhagyási azonosítója
- termék neve, azonosítója, gyártási tételszáma
- terméktípustól függően a gyártás napja vagy a minőségmegőrzési ideje
- származási ország
- mennyiség

6.3.4.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az adatok kódolása és kommunikációs GS1-szabványelemei megegyeznek a 3. sz. mellékletben található táblázatokban foglaltakkal.

6.3.4.5 Legjobb gyakorlatok

6-8. ábra: Állandó tömegű fogyasztói kiszerelés:

GTIN azonosítójának (AI (01)), a nettó tömegének (AI (3102)), és tételszámának (AI (10)), valamint minőségmegőrzési idejének feltüntetése GS1 DataBar típusú kódban történő feltüntetésével.

Tejfeldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV: Félzsíros tehéntúró	NETTÓ TÖMEG: 450 gr
GTIN: 05996507310009	MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN): 2017.12.09.
LOT: 20171118_KLM	NYILVÁNTARTÁSI KÓD: HU-996/szabad szöveges
	
(01) 0 5996507 31000 9 (15) 171209 (10) 20171118_KLM	

6-9. ábra: Változó tömegű fogyasztói kiszerelés:

GTIN azonosítójának (AI (01)), a nettó tömegének (AI (3102)), és tételszámának (AI (10)), valamint minőségmegőrzési idejének feltüntetése GS1 DataBar típusú kódban történő feltüntetésével. Ebben az esetben az átvevő fél (másik tejfeldolgozó, nagy- vagy kiskereskedő) további feldolgozást végezhet. Ilyenkor a további feldolgozást (pl. csemege pultban darabolt egységek értékesítése) követő címkézés, s ezzel együtt a nyomkövetési adatok biztosítása az átvevő fél feladata és felelőssége.

Tejfeldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV: Házi füstölt sajttömb	NETTÓ TÖMEG: 2,65 kg
GTIN: 95996507311009	MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN): 2017.12.08.
LOT: 20171117_NOP	NYILVÁNTARTÁSI KÓD: HU-996/szabad szöveges
 (01) 9 5996507 31100 9 (3102) 000265 (15) 171208 (10) 20171117_NOP	

6-10. ábra: Állandó tömegű gyűjtő kiszerelés:

azonosító (AI (GTIN)), tételszám (AI (10)), mennyiség (AI (3102) és minőségmegőrzési idő (AI (15)) megadásával.

Tejfeldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV: Félzsíros tehéntúró 10x450gr	NETTÓ TÖMEG: 4,7 kg
GTIN: 05996507312003	MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN): 2017.12.08.
LOT: 20171118_KLM	NYILVÁNTARTÁSI KÓD: HU-996/szabad szöveges
 (01) 0 5996507 31200 3 (15) 171209 (10) 20171118_KLM	

6-11. ábra: Változó tömegű gyűjtő kiszerelés:

azonosító (AI (GTIN)), tételszám (AI (10)), mennyiség (AI (3102) és minőségmegőrzési idő (AI (15)) megadásával.

Tejfeldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV: Házi füstölt sajttömb	NETTÓ TÖMEG: 13,84 kg
GTIN: 95996507313003	MINŐSÉGÉT MEGŐRZI (ÉÉHHNN): 2017.12.08.
LOT: 20171117_NOP	NYILVÁNTARTÁSI KÓD: HU-996/szabad szöveges
MENNYISÉG: 5 DB	
 (01) 9 5996507 31300 3 (3102) 001384 (30) 05 (15) 171208 (10) 20171117_NOP	

6.3.5 Nagy- és kiskereskedelem

Idetartoznak: Az olyan élelmiszer-vállalkozók, akik előre csomagolt, vagy nem előre csomagolt (csomagolás nélkül, fogyasztó kérésére, vagy a fogyasztó távollétében csomagolt) fogyasztási cikket értékesítenek közvetlenül a végső fogyasztó számára.

Az alábbi kötelező jelölési követelmények csak a pultkészre csomagolt termékekre vonatkoznak, a vendéglátóipari szektorra nem. A közétkeztetésben működő gazdasági szereplők (pl. éttermek, étkezdék) beszállítói azonban (az 1169/2011/EU rendeletnek megfelelően) kötelesek vevőiknek átadni a megfelelő származási információkat.

A nagy- és kiskereskedelmi szereplők jellemzően a hozzájuk beszállító vállalkozások által az értékesítési egységükön már elhelyezett címkéket alkalmazzák folyamataikban. Az általuk csomagolt termékek esetében (pl. csemege pult) a feldolgozóknál feltüntetett, fogyasztói egységre vonatkozó legjobb gyakorlatok mutatnak példát. Amennyiben egy nagykereskedő képez olyan nyomonkövetési egységeket, amelyek magasabb csomagolási szinten jelennek meg, akkor a feldolgozóknál megjelenített kötelezettségek vonatkoznak rá, és a gyűjtőkartonokhoz rendelt jelölési példákat vehetik figyelembe.

Amennyiben a címkén EAN-13 helyett GS1 DataBar van, a vonalkód a GTIN-hez vagy a változó tömegű termékek korlátozott térbeli elosztású számához képest több információt is tartalmazhat; pl. gyártási tételszám, nettó tömeg, minőségmegőrzési idő. Így az EPCIS-alapú informatikai rendszerek még a terméket eladó üzlet pénztáránál is használhatóak. A termékek GS1 DataBar-ban való azonosításakor a GS1 szabványok nem támogatják a GTIN helyett az RCN használatát.

6.3.6 Elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára

6.3.6.1 A nyomon követendő egység meghatározása

Az elsődleges csomagolóanyag beszállítók a termékkel közvetlenül érintkező csomagoló anyagokat gyártanak (pl.: zsák, fólia, háló, neccháló, műanyag doboz, stb.).

6.3.6.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomon követendő egység a csomagoló anyag típusa és annak gyártási tétele, illetve annak logisztikai (szállítási) egysége.

Minden logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkeznie (pl.: dobozok, ládák, raklapot, stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A kereskedelmi áru azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egységszinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

A termelő/betakarító cég egyedi megkülönböztetéséhez a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

6.3.6.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A csomagolóanyag nyomon követhetősége érdekében minden olyan információt rögzítenie és tárolnia kell a gyártónak, amely a termék előállítása során meghatározó lehet annak minőségére és jellemzőire vonatkozóan (pl.: alapanyagok és beszállítók, gyártásba bevont gépek és személyek, stb.). Ezen túlmenően a vevők és a hozzájuk szállított termékek azonosítóinak rögzítése is szükséges.

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani, amelyek azt a minimum adatkört képviselik, mellyel biztosítható a nyomonkövethetőség a termelő és üzleti partnerei között.

- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi árumennyiség és mértékegység
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvétőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Átvétő fél azonosítása (GLN)
 - Feladó fél azonosítása (GLN)

- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) logisztikai tétele:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

6.3.6.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A gyűjtőcsomagolásban értékesített csomagolóanyag adatait gyűjtő-, abból képzett logisztikai egység esetén logisztikai címkén kell feltüntetni. Az azonosítók és a hozzá tartozó adatok vonalkóddal is feltüntethetők a GS1 Adattartalom azonosítók segítségével.

6-12. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, gyűjtőegység (doboz) címke.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV: Vákuum formázott műanyag doboz tetővel 100 db	
GTIN: 05996507318005	
LOT: 20171020CSOM	MENNYISÉG: 100 DB
 (01) 0 5996507 31800 5 (10) 20171020CSOM	

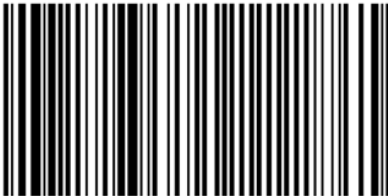
6-13. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV:	Vákuum formázott műanyag doboz tetővel 20x100 db
SSCC:	059965073100000009
GTIN:	05996507319002
LOT:	20171020CSOM
MENNYISÉG:	2000 DB
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: MAGYARORSZÁG	

(01) 0 5996507 31900 2 (10) 20171020CSOM

(00) 0 5996507 310000000 9

6-14. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV:	Műanyag neccháló, piros-sárga, 50x100m
GTIN:	05996507320008
LOT:	20170605EFG

(01) 0 5996507 32000 8 (10) 20170605EFG

6-15. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV:	Extrudált műanyag háló, 10x1000m
GTIN:	05996507321005
LOT:	20170609HJK

(01) 0 5996507 32100 5 (10) 20170609HJK

6-16. ábra: Heterogén szállítási (logisztikai) egység
azonosítása SSCC-vel:

az SSCC (AI (00)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal
raklapcímken.

7 Útmutató a feldolgozott és feldolgozatlan hal termékek nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához

7.1 Az Útmutató hatálya alá tartozó termékek

E fejezet tárgyköre kiterjed a feldolgozott és feldolgozatlan hal termékek ellátási láncára. Ennek megfelelően a következők szerint alakul:

- Az útmutató az emberi fogyasztásra szánt feldolgozott és feldolgozatlan halra összpontosít.
- A hal ellátási láncot egészében vesszük figyelembe. Azzal a kiegészítéssel, hogy a dokumentum összeállításának időpontjában Magyarországon nem engedélyezett a természetes vizeken történő halászat, és a földrajzi adottságokat tekintve nem jellemző a tengeri halászat, illetve az abból származó termékek feldolgozása. Így az ezen a tevékenységekre vonatkozó nyomonkövetési kötelezettségeket jelen útmutató nem tárgyalja. A tengereken és más természetes vizeken végzett halászati feldolgozott és feldolgozatlan termékek importjával, forgalmazásával foglalkozó vállalkozások a „Fish Traceability in Europe Guideline, 3 Issue 1.0, Final, March 6, 2015 – GS1 in Europe” dokumentumban ismertetett kötelezettségeket és nyomonkövetési megoldásokat vehetik figyelembe a megfelelőségük ellenőrzésére, megoldásaik fejlesztésére. E dokumentum angol és magyar nyelvű példánya is elérhető a nenyp.hu honlap hal és hús munkacsoportjának dokumentumai között.
- Tekintetbe vesszük a logisztikai egységeket, kereskedelmi árukat és a fogyasztási cikkeket.
- A feldolgozott és feldolgozatlan hal ellátási lánc forgatókönyvei kiterjednek az alábbiak mindegyikére:
 - Halgazdaságok, haltenyésztetek, halfeldolgozók, illetve az ezen szereplőktől származó feldolgozott és feldolgozatlan termékek forgalmazásában részt vevő nagy- és kiskereskedők

7.2 Szabályozási környezet

A logisztikai/kereskedelmi és a fogyasztói információkra különböző jogszabályi követelmények vonatkoznak a nyomon követhetőség és jelölés tekintetében.

Az Európai Unióban horizontális és vertikális szabályok széles köre van hatályban a halászati és akvakultúra szektorra vonatkozóan. Az uniós rendeletek és irányelvek (végrehajtási rendeleteikkel együtt) valamennyi tagállamra és az Európai Unió területén forgalomba kerülő termékekre vonatkoznak, a nemzeti jogszabályok csak az adott országban alkalmazandók.

Az élelmiszer-vállalkozóknak részletesen tájékozódniuk kell az áruik rendeltetési országában hatályos nemzet előírásokról.

7.2.1 A legfontosabb uniós és hazai jogszabályok felsorolása

A mindenkor hatályos élelmiszer-jogszabályok a NÉBIH által folyamatosan frissített jogszabálygyűjteményben érhetőek el az alábbi weboldalon: <http://portal.nebih.gov.hu/-/elelmiszer-jogszabalyok-jegyzeke>

Az alábbi felsorolás a feldolgozott és feldolgozatlan hal termékek szempontjából legfontosabb uniós rendeleteket tartalmazza:

- 102/2013. törvény a halgazdálkodásról és a hal védelméről

A Kormány 413/2017. (XII. 15.) Korm. rendelete egyes halgazdálkodási eljárásokra vonatkozó szabályokról

- 127/2008. (IX. 29.) FVM rendelet a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állat-egészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről

- 34/2011. (IV. 28.) VM rendelet a halkeltető állomások üzemeltetéséről, valamint a tenyészhalak és hal szaporítóanyag felajánlásáról, értékesítéséről

Útmutató a halkeltető állomások üzemeltetéséről, valamint a tenyészhalak és hal szaporítóanyag felajánlásáról, értékesítéséről szóló 34/2011. (IV.28.) VM rendelethez (Útmutató letöltése)

- 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról
- 111/2009. (VIII. 19.) FVM rendelet az idegen és nem honos halfajoknak akvakultúrában való alkalmazásával kapcsolatos szabályokról
- 123/2005. (XII.27.) FVM rendelet a tenyésztő szervezeti és fajtaelismerés rendjéről
- 119/2007. (X.18.) FVM rendelet a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről
- 114/1993. törvény az állattenyésztésről
- 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet a halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról
- 314/2014. (XII. 12.) Korm. rendelet a halgazdálkodási és a halvédelmi bírságról
- 53/1996. törvény a természet védelméről
- 36/2014. (XII. 17.) FM rendelet az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásról
- Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI.12.) FVM rendelet 38. melléklet a halászati- és akvakultúra-termékek tudományos neve és kereskedelmi megnevezéséről

Az alábbi felsorolás a halászati és akvakultúra szektor szempontjából legfontosabb uniós rendeleteket tartalmazza:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 178/2002/EK RENDELETE (2002. január 28.)

az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 852/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az élelmiszer-higiéniáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 853/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 854/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.)

az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különleges szabályok megállapításáról

- A BIZOTTSÁG 931/2011/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2011. szeptember 19.) a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az állati eredetű élelmiszerek nyomon követésével kapcsolatban megállapított követelményeiről

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1169/2011/EU RENDELETE (2011. október 25.)

a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a

2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről

■ A BIZOTTSÁG 16/2012/EU RENDELETE (2012. január 11.)

a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletének az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű fagyasztott élelmiszerekre vonatkozó előírások tekintetében történő módosításáról

■ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1308/2013/EU RENDELETE (2013. december 17.)

a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

■ 2008. évi XLVI tv. 16. § (1), (2) és 22. § (1) b) (Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről)

■ 3/2010 VM r. 5.§ (1), (2), (3); 2.§ 5. pont (Az élelmiszer-előállítás és -forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomon követhetőségről)

■ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1224/2009/EK RENDELETE (2009. november 20.)

a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EGK, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

■ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1379/2013/EU RENDELETE (2013. december 11.) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

■ A BIZOTTSÁG 2065/2001/EK RENDELETE (2001. október 22.) a fogyasztóknak a halászati és akvakultúra-termékekről történő tájékoztatása tekintetében a 104/2000/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról

■ A TANÁCS 1184/2006/EK RENDELETE (2006. július 24.) az egyes versenyszabályok mezőgazdasági termékek termelésére és kereskedelmére történő alkalmazásáról

7.2.2 A kulcsfontosságú adatelemek és jogi előírások forrástáblázata

A főbb uniós rendeletekből eredő követelményeket a 7-1 foglaltuk össze.

7-1. táblázat: Az uniós rendeletekből levezethető követelménye

	gtin	58. cikk Nyomon követés	
		(5): minimum címkézési és tájékoztatási követelmények	
	Tétel	(a) minden egyes tétel azonosítószáma	
	Mennyiség vagy nettó tömeg	58. cikk Nyomon követés (5): minimum címkézési és tájékoztatási követelmények (e) valamennyi faj kilogrammban meghatározott nettó mennyisége vagy adott esetben az egyedek száma	
	Fogyaszthatósági idő vagy minőségmegőrzési idő (az érintett termék függvényében)		35. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás (1): megfelelő jelölés vagy címkézés (e) a minőségmegőrzési idő, ahol értelmezhető
	Halászhajó GLN-je	58. cikk Nyomon követés	
	Halászhajó neve	(5): minimum címkézési és tájékoztatási követelmények (b)a halászhajó külső azonosító száma és neve vagy az akvakultúra-termelőhely neve	
	Előállítási egység GLN-je	58. cikk Nyomon követés	
	Előállítási egység neve	(5): minimum címkézési és tájékoztatási követelmények (b)a halászhajó külső azonosító száma és neve vagy az akvakultúra-termelőhely neve	
	Halfajok	58. cikk Nyomon követés (5): minimum címkézési és tájékoztatási követelmények (c) valamennyi faj FAO szerinti hárombetűs kódja	
	Tudományos elnevezés		35. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás (1): megfelelő jelölés vagy címkézés (a) a faj kereskedelmi megnevezése és tudományos neve
	Kereskedelmi megnevezés		
	Fogási terület		35. cikk Kötelező fogyasztói tájékoztatás (1): megfelelő jelölés vagy címkézés (c) az a terület, ahol a terméket halászták vagy tenyésztették, valamint a halak kifogására használt halászeszköz-kategória, e rendelet III.

			melléklete első oszlopának megfelelően
--	--	--	---

A felsorolt rendeletekben a jogalkotó számos, az „élelmiszer-vállalkozókra” vonatkozó fogalom meghatározásra utal. A vállalkozások különböző szerepeket és felelősségi köröket kötelesek vállalni és betartani attól függően, hogy fizikailag a birtokukban van a termék és/vagy küldik azt (feladó), jogilag felelősek-e érte, kapják (címzett) vagy éppen importálják a terméket.

Az egyes élelmiszer-vállalkozók szerepének (szerepeinek) megfelelően különböző adattartalom azonosítók érhetők el (11.4-es fejezetben).

7.2.3 Jelölési követelmények

7.2.3.1 Általános jelölési követelmények

A jelölési rendeletként (FIC) ismert 1169/2011/EU rendeletnek köszönhetően most először vonatkoznak egységes jelölési követelmények az EU teljes területére. A jogi követelmények nagy része 2014. december 13-tól kötelező az előre csomagolt élelmiszerekre. Emellett az előre csomagolt élelmiszerek nagy részére nézve 2016. december 13-ától kötelezővé vált a tápértékjelölés.

- Az előre csomagolt élelmiszereknél az összetevők felsorolásában ki kell emelni az allergén anyagokat.
- A nem előre csomagolt élelmiszereknél (beleértve a vendéglátóipart is), az allergénekre vonatkozó információkat elérhetővé kell tenni a fogyasztók részére.
- A legtöbb előre csomagolt élelmiszer esetén (kivéve pl. az egy összetevőből állókat) kötelező a tápérték információk feltüntetése, amelyet egységes formában kell megjeleníteni.
- Meghatározott minimális betűméret az élelmiszerek címkéjén lévő kötelező tájékoztatásra nézve, úgy, mint az élelmiszer neve, összetevők felsorolása, dátumjelzések stb. Ez a csomagolás elején lévő (FOP), önkéntesen feltüntetett tápanyag információkra is vonatkozik.
- A fagyasztás napját (vagy, ha a terméket egynél többször fagyasztották, az első fagyasztás napját) kötelező feltüntetni.

A rendelet nem teszi kötelezővé, hogy a felsorolt információk bármelyikét vonalkód formájában kell kódolni – az automatikus nyomon követhetőség érdekében azonban javasolt a kódolás. A GS1 segít ezen előírások teljesítésében.

„előre csomagolt élelmiszer”: a végső fogyasztónak vagy vendéglátásnak, illetve közétkeztetésnek való eljuttatásra szánt olyan egység, amely az élelmiszerből és az élelmiszer csomagolásából áll, amelybe az élelmiszert értékesítésre való felkínálás előtt csomagolták be – függetlenül attól, hogy a csomagolás teljes egészében vagy csak részben tartalmazza-e az élelmiszert – oly módon, hogy a csomagolás tartalmát ne lehessen megváltoztatni a csomagolás felnyitása vagy megváltoztatása nélkül; az értékesítés helyszínén a fogyasztó kérésére vagy közvetlen értékesítés céljára becsomagolt élelmiszer nem minősül előre csomagolt élelmiszernek;

Az élelmiszer-jelölési rendelet értelmében a jelölés valamennyi forgalmazási csatornára nézve kötelező, beleértve a távértékesítést is.

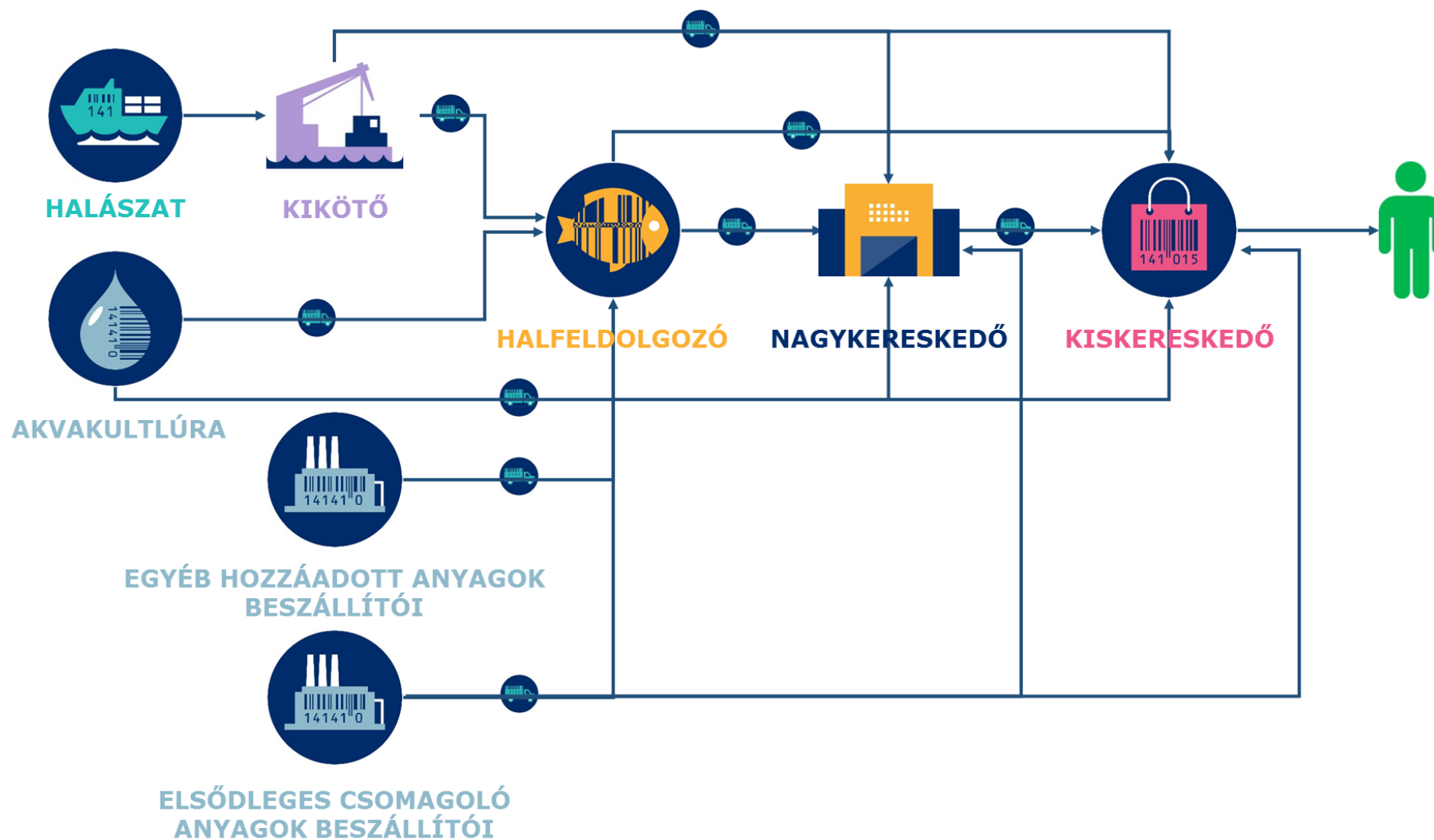
7.3 Az általános hal ellátási lánc áttekintése

7.3.1 Feldolgozott és feldolgozatlan hal ellátási lánc

Jelen fejezet ismerteti a magyarországi FELDOLGOZOTT ÉS FELDOLGOZATLAN HAL ELLÁTÁSI LÁNC érintett szereplőit, folyamatait és az egyes szereplőkhöz köthető, a 3. fejezetben tárgyalt nyomkövetési előírásoknak való megfelelés eszközeit. Az érintett szereplőket és az ellátási láncot a

7-1. ábrában foglaltuk össze. Az egyes szereplők által alkalmazható EDI üzenetet, vagyis elektronikus feladási értesítést bemutató példánkat a 11.5-ös fejezet tartalmazza.

7-1. ábra: FELDOLGOZOTT ÉS FELDOLGOZATLAN HAL ELLÁTÁSI LÁNC

Az egyes ellátási lánc szereplők további bontását, illetve tevékenységük leírását a 7-2 táblázat foglalja össze

7-2. táblázat: A feldolgozott és feldolgozatlan hal ellátási lánc szereplői és tevékenységeinek leírása

Szerep	Leírás
Halászhajók	Megfogják a halakat, és leszállítják a gyártóhoz/feldolgozóhoz.
Feldolgozó halászhajó	Egy halászhajó felszerelt hajó, amely képes az alapvető kezdeti feldolgozási lépések végrehajtására, valamint a különböző halfajok elkülönítésére, esetenként azok osztályozására is.
Halfeldolgozó hajó	Egy hajó, mely fedélzetén komoly halfeldolgozó és -fagyasztó létesítmények találhatóak. Képes halászni, majd feldolgozni és osztályozni, kereskedelmi forgalomba hozható csomagolással ellátni és lefagyasztani a halakat.
Haltenyésztő	Szaporítja, neveli és lehalássza a halakat, majd leszállítja a fogást egy feldolgozóhoz.
Vágóhid	Itt ölik meg a halakat, kibevezik vagy félbe is vágják ezeket.
Bevizsgáló, állatorvos hatósági	Átvizsgálja a halat és meggyőződik arról, hogy az megfelel a higiénia- és egészségügyi jogszabályi előírásoknak, mielőtt feldolgozásra kerülne és bejutna a kereskedelmi ellátási láncba.
Szállító / fuvarozó	A kereskedelmi partnerek között szállítja a halászhajóval kifogott, vagy megtermelt halakat, kezeli a tényleges kereskedelmi árut (gyűjtőcsomagolások vagy raklapok), gondoskodik a megfelelő higiéniai körülményekről és hőmérsékletéről, vezeti az elszámoltathatósági információkat (hőmérséklet, nyomon követhetőség stb.).
Gyártó / feldolgozó	Nagy tételben átvizsgálja a halat a halászhajótól, a feldolgozó halászhajótól vagy a bevizsgálótól, vagy a haltermelőtől, azután megtisztítja és filézi, vagy más módon előkészíti a halat, dobozokba csomagolja és elküldi az elosztó központba.
Elosztó központ	Átvizsgálja a gyártótól / feldolgozótól, halfeldolgozó hajótól vagy a halászhajótól, vagy a haltermelőktől érkező halat, azután továbbküldi a többi érintett félnek.
Nagykereskedő	Átvizsgálja az elosztó központtól érkező halat, és rendelésre kiszállítja az éttermekbe, vagy más vendéglátó egységekbe, illetve a kiskereskedelembe.
Kiskereskedő	Átvizsgálja a halat a láncban előtte álló beszállítótól, és eladja a terméket a fogyasztóknak.

A takarmány beszállítók az állattartók számára biztosítják az állatok etetéséhez szükséges takarmányokat. A fogadó fél, vagyis az állattartók felé kötelesek kommunikálni a tételekre vonatkozó nyomonkövetési információkat a 3. fejezetben részletesen ismertetett jogszabályi előírások szerint.

A haltermelő gazdaságok a szállítmány érkezése előtt legalább 24 órával kötelesek megadni a szállítmány azonosító adatait a feldolgozó részére. Ezt követően az ennek megfelelő adatokat kell kommunikálni a láncban lefelé is; az ellátási láncban mindvégig ezen adatok alkalmazandók, egészen a fogyasztói egység végső címkézéséig, azt is beleértve.

A feldolgozás során következő fázisai sokféleképpen alakulhatnak, mind a további feldolgozás mibenlétét, mind a bevont feldolgozók számát tekintve. A következő szakaszokban – akár az ellátási lánc adott szereplőjén belül, akár azok között zajlanak – a termékeket sok, emberi szemmel olvasható információval látják el, és gyakran vonalkódokba kódolt adatokkal is. Az információk köre azonban vállalkozásról vállalkozásra változik.

A GS1 globálisan különböző GS1 adathordozók használatát fogadja el a logisztikai alkalmazásokban. Napjainkban a GS1-128 szimbólumba kódolt GS1 adattartalom azonosító (AI szabvány) Európában széles körben használatos az ellátási láncba kerülő kereskedelmi áruk, logisztikai egységeken, míg a fogyasztói egységeken a GS1DataBar alkalmazása teszi lehetővé a nyomonkövetési információk kódolását.

A következő alfejezetek azzal kapcsolatban adnak útmutatást, hogy az ellátási láncban belüli pozíció függvényében – a takarmány-szállítástól a fogyasztóig – milyen információkat kell megadni. Az előírt adatok köre az adatkommunikációra használt technológiától függetlenül mindig azonos.

11.4-es fejezetünkben foglaltuk össze az egyes kötelező adattartalmak GS1 szabvány szerinti megadási lehetőségeit.

7.3.2 Takarmányelőállító és -forgalmazó

A takarmányok előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának egyes szabályairól szóló 65/2012. (VII. 4.) VM rendeletben előírtaknak megfelelően engedélyezettett és/vagy regisztrált vállalkozások jelenhetnek meg a magyarországi ellátási láncokban. Tevékenységükre vonatkozó adatokat a gazdálkodási naplóban kell rögzíteniük. A haltermelőknél történő szállításaik során kötelesek a fogadó fél felé az előírt nyomonkövetési adatokat biztosítani. A nyomonkövetési egységek azonosítására és a nyomonkövetési adatok megadására az alábbi GS1-szabványos megoldások alkalmazhatók.

7.3.2.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

A takarmányelőállító és -forgalmazók jellemzően zsákos vagy ömlesztett kiszerelésben szállítanak az állattartóknak, ezért esetükben **állandó vagy változó tömegű zsákok és változó tömegű ömlesztett nyomonkövetési egységek** azonosítása és kiegészítő információval történő ellátása szükséges.

7.3.2.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Az állandó tömegű egységek azonosítása GTIN-nel történik. A változó mennyiségű egységek azonosítása is történhet GTIN-nel, de a változó mennyiség esetén szükséges a mennyiségi adatok hozzárendelése is. Mindkét egység esetén alkalmazható SSCC, ennek alkalmazásakor azonban figyelembe kell venni, hogy állandó mennyiségű egység esetén a nyomonkövetési adatokat, változó mennyiségű egység esetén pedig a nyomonkövetési adatokat és a mennyiséget is fel kell tüntetni az alkalmazott jelölésnek megfelelően szemmel olvasható és kódolt formában is.

7.3.2.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A takarmányelőállítóknak és -forgalmazóknak hatósági és kereskedelmi adatszolgáltatásaik során az alábbi adatokat kell elérhetővé tenniük az adott kommunikációs csatornának megfelelő formában. Tehát kereskedelmi szállításaik során ezeket kell a kísérő dokumentációban, és vonalkód- vagy EDI-alkalmazás esetén a nyomonkövetési egységekhez rendelt címkéken, illetve üzenetekben közölniük:

- Nyomonkövetési egység megnevezése
- Nyomonkövetési egység azonosítása
- Nyomonkövetési egység mennyisége
- Nyomonkövetési egység értéke (hatósági adatszolgáltatás)
- Nyomonkövetési egység tételszáma
- Első hazai betárolás helye (hatósági adatszolgáltatás)

7.3.2.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az egyes adatok megjelenítésére az alábbi GS1-elemek alkalmazása szükséges:

- Nyomonkövetési egység megnevezése – szöveges megjelenítés logisztikai címkén vagy EDI üzenetben
- Nyomonkövetési egység azonosítása – GTIN, SSCC
- Nyomonkövetési egység mennyisége – mennyiség megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben
- Nyomonkövetési egység értéke – érték megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben
- Nyomonkövetési egység tételszáma – tételszám megjelenítése kísérő címkén a megfelelő AI alkalmazásával; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben
- Első hazai betárolás helye – az első hazai betárolás helye: vállalkozás neve és címe, engedély- vagy nyilvántartási száma; a vállalkozás GLN azonosítójának megjelenítése kísérő címkén; vagy amennyiben a címkén csak az SSCC-ét alkalmazták, a kiszállítást megelőző EDI üzenetben

A megjelenítendő adatok és a vonatkozó GS1-szabványelemek összerendelését a 11.3-as fejezet tartalmazza.

7.3.2.5 Legjobb gyakorlatok

Az alábbiakban a fenti alfejezetekben leírt megoldások konkrét alkalmazásait mutatjuk be, illetve az alkalmazandó AI-kat ismertetjük:

7-2. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), tételszám (AI (10)) és származási ország (AI (422)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, zsákos kiszerezésre alkalmazható címke.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Haltakarmány 50 kg
GTIN:	05996507301007
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	50,00 kg
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	Magyarország
	
(01) 0 5996507 30100 7 (422) 348 (10) 20171107_ABC	

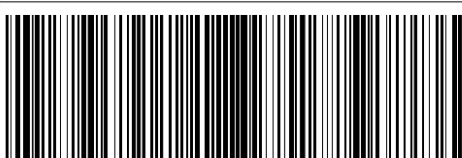
7-3. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)),
származási ország (AI (422)) és tételszám (AI
(10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, zsákos
kiszerezésre alkalmazható címke.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Haltakarmány-keverék típus 1.0
GTIN:	95996507302007
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	38,4 kg
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	Magyarország
 (01) 9 5996507 30200 7 (3102) 003840 (422) 348 (10) 20171107_ABC	

7-4. ábra: Homogén, állandó tömegű, magasabb szintű
csomagolási egység azonosítása GTIN-nel és SSCC-vel:

a GTIN (AI (01)), az SSCC (AI (00)), a származási ország (AI
(422)) és a tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128
vonalkóddal raklapcímken.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Haltakarmány-keverék típus 1.0 250 kg
SSCC:	059965073010000007
GTIN:	05996507303001
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	250,00 kg
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	Magyarország
 (01) 0 5996507 30300 1 (422) 348 (10) 20171107_ABC	
 (00) 0 5996507 301000000 7	

7-5. ábra: Heterogén, állandó tömegű, magasabb szintű
csomagolási egység azonosítása SSCC-vel:

az SSCC (AI (00)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal
raklapcímken.

Takarmányelőállító és -forgalmazó KFT. 5000, Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
SSCC: 059965073020000004	
 (00) 0 5996507 302000000 4	

7.3.3 Élőállat – haltenyészet, halgazdaság

Ide tartoznak a halfeldolgozóknak szállító élelmiszer-vállalkozók (pl. intenzív haltermelő telepek, tógazdaságok). Az élő állatokra számos jogszabály vonatkozik az EU-s joganyagban és az egyes országok joganyagában. Vannak olyan halgazdaságok, ahol szaporítást is végeznek, és vannak olyanok, ahol csak neveléssel foglalkoznak, azaz más halgazdaságtól vásárolják meg a zsenge, előnevelt, egynyaras vagy kétnyaras halakat és azokat nevelik a piaci méretig.

7.3.3.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

Az élőállat nyomonkövetési egysége az egy meghatározott helyről egy meghatározott időszakban lehalászott halfajonként elkülönített példányok csoportja. Adott szereplő esetén szükséges lehet a fajon belül a méret szerinti szétválogatás is.

7.3.3.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Az adott fajhoz – és szükség esetén mérethez - GTIN azonosító rendelhető, amelyekhez minden esetben hozzá kell rendelni a tételszámot is, amely belső nyilvántartásokban az ahhoz tartozó adatokat biztosítani kell. Például: pettyes busa – GTIN1; ponty 1,5-2 kg – GTIN2; ponty 2-4 kg – GTIN3.

7.3.3.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A lehalászati kimutatásban vezetni kell a halfajt, a termelt mennyiséget, a területi adatokat és a feldolgozott mennyiséget.

7.3.3.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az adatok kódolása és kommunikációs GS1-szabványelemei megegyeznek a 3. sz. mellékletben található táblázatokban foglaltakkal.

7.3.3.5 Legjobb gyakorlatok

7-6. ábra: 250,75 kg-nyi ponty átadását kísérő címke:

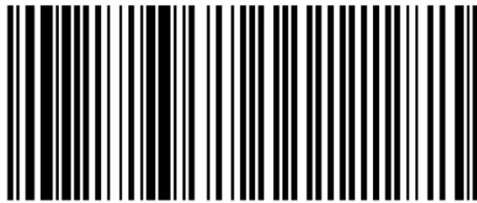
amely tartalmazza a nyomonkövetési egységet (élő állat) azonosító GTIN-t (AI (01)), az átadott élő állatok mennyiségét (AI (3102)), a hozzájuk rendelt tételszámot (AI (10)), a származási országot (AI (422)) Az adott tételszámhoz tartozó egyedi további, jogszabályi adatok megadása az átvevő fél részére elektronikus, és előzetesen megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik. Ez a példa feltételezi, hogy az élőállatok fajtánként/korcsoportonként/tömegük

alapján történő csoportosítás szerint egyedi típusazonosításnak megfelelően rendelkeznek GTIN azonosítóval.

7-7. ábra: Olyan élő állat tétel átadásának kísérő címkéje, amely vegyes fajtájú, különböző származású halak szállítmányát kíséri:

Ez esetben az SSCC fogja össze ezek adatait, amelyeket kiegészítve a jogszabályi adatokkal az átvevő fél részére elektronikus, és előzetesen megküldött szállítólevélben, illetve a kísérő dokumentumokban történik. Így az átvételkor az SSCC leolvasásával a már korábban beérkezett adatokkal történik az átvétel megerősítése.

Haltenyészet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV:	Ponty
GTIN:	95996507305008
LOT:	20171109_XYZ
NETTÓ TÖMEG:	250,75 kg
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	Magyarország
 (01) 9 5996507 30500 8 (3102) 025075 (422) 348 (10) 20171109_XYZ	

Haltenyészet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
SSCC:	059965073030000001
 (00) 0 5996507 303000000 1	

7.3.4 Halfeldolgozó

A halfeldolgozók nagy tételben átveszik a halat a halgazdaságoktól, azután leölik, majd megtisztítják és különböző módokon feldolgozzák, vagy a fogyasztó számára előkészítik, és fagyasztják, vagy frissen csomagolják az egész, vagy darabolt halat, halszeletet, amelyet aztán dobozokba csomagolnak és elküldik azokat a nagykereskedőknek, vagy logisztikai szolgáltatóknak.

Az élelmiszerjog a kötelező adatok feltüntetésénél minden esetben azt kívánja meg, hogy az információ egyértelmű legyen, és előírja a fogyasztói csomagoláson való megjelenítés mikéntjét is. A GS1 azonban a vonatkozó termék- és nyomonkövetési adatok lehető leghatékonyabb, elektronikus és zökkenőmentes rögzítése és megosztása érdekében javasolja a globális azonosítási és kommunikációs szabványok használatát elsősorban az üzleti szereplők között, de a fogyasztói tájékoztatás eszközeként is.

7.3.4.1 Nyomonkövetési egység meghatározása

A feldolgozók az általuk létrehozott termékekhez általában saját tételszámot kell, hogy képezzenek a feldolgozási technológiájuknak megfelelően. Belső nyilvántartásaikban biztosítaniuk kell, hogy a beérkezett tételek azonosítóit (és további nyomonkövetési adatait) össze tudják kapcsolni az általuk kibocsátott tételszámokkal (és további nyomonkövetési adataikkal), hogy visszakeresés esetén a beérkezett és kiszállított tételek egyértelműen és a lehető legrövidebb időn belül összerendelhetőek legyenek. A feldolgozók által létrehozott tételazonosítók az azonos körülmények között előállított tételeket fogják össze és a belső nyilvántartásokban kell ezekhez hozzárendelni a jogszabályi és üzleti követelményeknek megfelelő adatkészletet.

Ezen szereplők esetében a nyomonkövetési egység meghatározása nagyban függ attól, hogy logisztikai folyamataikban, illetve kereskedelmi kapcsolataikban milyen szinten valósítják meg nyomonkövetési megoldásaikat. Így nyomonkövetési egység lehet:

- Fogyasztói kiszerelés
- Gyűjtőcsomagolás
- Raklap/logisztikai egység

Ezek mindegyike megjelenhet állandó és változó tömegű kiszerelésben is.

7.3.4.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Az egalizált vagy változó tömegű kiszállítások a feldolgozott vagy feldolgozatlan hal termékek esetén jellemzően a technológiától függően kialakított fogyasztói egységekből képzett gyűjtőkartonokban vagy rekeszekben/ládákban történik. Ezek azonosítása a terméktípus meghatározását követően GTIN+tételszámmal, illetve gyűjtőkarton esetén SSCC-vel is történhet. A mennyiségi adatok megadása nem egalizált termékek esetén feltétlenül szükséges.

- Állandó tömegű fogyasztói kiszerelés azonosítása
 - GTIN+tételszám
- Változó tömegű fogyasztói kiszerelés azonosítása
 - GTIN+tömeg+tételszám
- Állandó tömegű gyűjtőcsomagolás azonosítása
 - GTIN+tételszám
 - SSCC
- Változó tömegű gyűjtőcsomagolás azonosítása
 - GTIN+tömeg+tételszám
 - SSCC+tömeg
- Állandó tömegű Raklap/logisztikai egység azonosítása
 - SSCC
- Változó tömegű Raklap/logisztikai egység azonosítása
 - SSCC+tömeg

7.3.4.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A halfeldolgozók nyilvántartási kötelezettsége kiterjed:

- halfaj
- területi (származási adatok az átvett tételekre vonatkozóan) adatok
- feldolgozott halmennyiség

7.3.4.4 Nyomonkövetési adatok kódolása és kommunikációja GS1 szabványelemek használatával

Az adatok kódolása és kommunikációs GS1-szabványelemei megegyeznek a 3. sz. mellékletben található táblázatokban foglaltakkal.

7.3.4.5 Legjobb gyakorlatok

7-8. ábra: 24 db tisztított egész ponty átadásának címkéje:

A változó mennyiségű (tömegű) termék (vagyis a gyűjtő kiszerelés), GTIN azonosítójának (AI (01)), a nettó tömegének (AI (3102)), darabszámának (AI (30)), származási országának (AI (422)) és tételszámának (AI (10)) GS1 DataBar típusú kódban történő feltüntetésével. Ebben az esetben az átvevő további feldolgozást is végezhet, s így a fogyasztói egység csomagolása és azonosítása, illetve megfelelő jelölése már az ő felelősségi körébe tartozik.

Halfeldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 3. Feladó GLN: 5996507400021	
TERMÉK NÉV: Tisztított egész ponty 24 db	NETTÓ TÖMEG: 42,30 kg
GTIN: 95996507306005	MENNYISÉG: 24 db
LOT: 20171115_DEF	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
 (01) 9 5996507 30800 9 (3102) 004230 (30) 24 (422) 348 (10) 20171115_DEF	

7-9. ábra: Az I. pontban (6-8. ábra) leírt gyűjtő kiszerelés kódolása történhet GS1-128 típusú vonalkóddal is.

Halfeldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 3. Feladó GLN: 5996507400021	
TERMÉK NÉV: Tisztított egész ponty 24 db	NETTÓ TÖMEG: 42,30 kg
GTIN: 95996507306005	MENNYISÉG: 24 db
LOT: 20171115_DEF	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
 (01) 9 5996507 30800 9 (3102) 004230 (30) 24 (422) 348	
 (10) 20171115_DEF	

7-10. ábra: Ebben a példában a feldolgozó már fogyasztói egységet állít elő, s elvégzi azok azonosítását és jelölését, majd ezeket gyűjtőkartonba csomagolva adja át az átvevő félnek:

(jellemzően nagy- vagy kiskereskedőnek). A feltüntetett és kódolt adatok megegyeznek az I. és II. példában megjelenítettekkel, a kódolás GS1 DataBar típusú kóddal történik.

Halfeldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 3. Feladó GLN: 5996507400021	
TERMÉK NÉV: Szürke harcsafilé 10x600g	NETTÓ TÖMEG: 6,00 kg
GTIN: 05996507310009	MENNYISÉG: 10 db
LOT: 20171115_DEZ	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
 (01) 0 5996507 31000 9 (422) 348 (10) 20171115_DEZ	

7-11. ábra: A III. példában azonosított gyűjtőkarton jelölése történhet GS1-128 típusú vonalkóddal is.

Halfeldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 3. Feladó GLN: 5996507400021	
TERMÉK NÉV: Szürke harcsafilé 10x600g	NETTÓ TÖMEG: 6,00 kg
GTIN: 05996507310009	MENNYISÉG: 10 db
LOT: 20171115_DEZ	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
 (01) 0 5996507 31000 9 (422) 348 (10) 20171115_DEZ	

7.3.5 Nagy- és kiskereskedelem

Idetartoznak: Az olyan élelmiszer-vállalkozók, akik előre csomagolt, vagy nem előre csomagolt (csomagolás nélkül, fogyasztó kérésére, vagy a fogyasztó távollétében csomagolt) fogyasztási cikket értékesítenek közvetlenül a végső fogyasztó számára.

Az alábbi kötelező jelölési követelmények csak az előrecsomagolt termékekre vonatkoznak. A közétkeztetésben, vendéglátásban működő gazdasági szereplők (pl. éttermek, étkezdék) beszállítói azonban (az 1169/2011/EU rendeletnek megfelelően) kötelesek vevőiknek átadni a rendelet által előírt élelmiszerekkel kapcsolatos információkat.

A nagy- és kiskereskedelmi szereplők jellemzően a hozzájuk beszállító vállalkozások által az értékesítési egységükön már elhelyezett címkéket alkalmazzák folyamataikban. Az általuk csomagolt termékek esetében (pl. csemege pult) a feldolgozóknál feltüntetett, fogyasztói egységre vonatkozó legjobb gyakorlatok mutatnak példát. Amennyiben egy nagykereskedő képez olyan nyomonkövetési egységeket, amelyek magasabb csomagolási szinten jelennek meg, akkor a feldolgozóknál megjelenített kötelezettségek vonatkoznak rá, és a gyűjtőkartonokhoz rendelt címkézési példákat vehetik figyelembe.

Amennyiben a címkén EAN-13 helyett GS1 DataBar van, a vonalkód a GTIN-hez vagy a változó tömegű termékek korlátozott térbeli elosztású számához képest több információt is tartalmazhat; pl. gyártási tételszám, nettó tömeg, minőségmegőrzési idő. Így az EPCIS-alapú informatikai rendszerek még a terméket eladó üzlet pénztáránál is használhatóak. A termékek GS1 DataBar-ban való azonosításakor a GS1 szabványok nem támogatják a GTIN helyett az RCN használatát.

7.3.6 Elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára

7.3.6.1 A nyomon követendő egység meghatározása

Az elsődleges csomagolóanyag beszállítók a termékkel közvetlenül érintkező csomagoló anyagokat gyártanak (pl.: rekesz, tartály, karton stb.).

7.3.6.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomon követendő egység a csomagoló anyag típusa és annak gyártási tétele, illetve annak logisztikai (szállítási) egysége.

Minden logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkeznie (pl.: dobozok, ládák, raklapot, stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A kereskedelmi áru azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egységszinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

A termelő/betakarító cég egyedi megkülönböztetéséhez a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

7.3.6.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A csomagolóanyag nyomon követhetősége érdekében minden olyan információt rögzítenie és tárolnia kell a gyártónak, amely a termék előállítása során meghatározó lehet annak minőségére és jellemzőire vonatkozóan (pl.: alapanyagok és beszállítók, gyártásba bevont gépek és személyek stb.). Ezen túlmenően a vevők és a hozzájuk szállított termékek azonosítóinak rögzítése is szükséges.

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani, amelyek azt a minimum adatkört képviselik, mellyel biztosítható a nyomonkövethetőség a termelő és üzleti partnerei között.

- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi árleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi árumennyiség és mértékegység
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) logisztikai tétele:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

7.3.6.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A gyűjtőcsomagolásban értékesített csomagolóanyag adatait gyűjtő-, abból képzett logisztikai egység esetén logisztikai címkén kell feltüntetni. Az azonosítók és a hozzá tartozó adatok vonalkóddal is feltüntethetők a GS1 Adattartalom azonosítók segítségével.

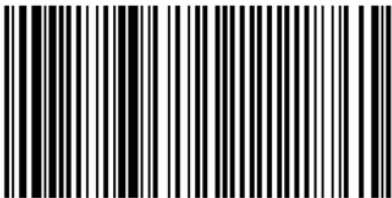
7-12. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és tételszám (AI (10)) feltüntetése
GS1-128 vonalkóddal, gyűjtőegység (doboz)
címké.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV: Vákuum formázott műanyag doboz tetővel 100 db	
GTIN: 05996507318005	
LOT: 20171020CSOM	MENNYISÉG: 100 DB
 (01) 0 5996507 31800 5 (10) 20171020CSOM	

7-13. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi
áru azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével,
valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása
SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal
raklapcímkén.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV: Vákuum formázott műanyag doboz tetővel 20x100 db	
SSCC: 059965073100000009	
GTIN: 05996507319002	
LOT: 20171020CSOM	
MENNYISÉG: 2000 DB	
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: MAGYARORSZÁG	
 (01) 0 5996507 31900 2 (10) 20171020CSOM	
 (00) 0 5996507 310000000 9	

7-14. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10))
feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal
raklapcímkén.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV: Műanyag neccháló, piros-sárga, 50x100m	
GTIN: 05996507320008	
LOT: 20170605EFG	
 (01) 0 5996507 32000 8 (10) 20170605EFG	

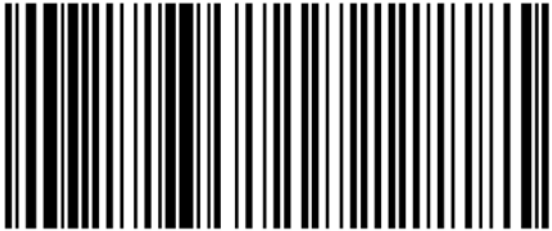
7-15. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési
egység azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10))
feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal
raklapcímken.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076
TERMÉK NÉV: Extrudált műanyag háló, 10x1000m GTIN: 05996507321005 LOT: 20170609HJK
 (01) 0 5996507 32100 5 (10) 20170609HJK

7-16. ábra: Heterogén szállítási (logisztikai) egység
azonosítása SSCC-vel:

az SSCC (AI (00)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal
raklapcímken.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076
SSCC: 059965073110000006
 (00) 0 5996507 311000000 6

8 Útmutató a zöldség és gyümölcs nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához

8.1 Az Útmutató hatálya alá tartozó termékek

E fejezet tárgyköre kiterjed a friss zöldség és gyümölcs termékek ellátási láncra. Ennek megfelelően a következők szerint alakul:

- A fogyasztásra kerülő zöldség és a gyümölcs termékekre összpontosít.
- A zöldség és a gyümölcs ellátási láncot egészében vesszük figyelembe.
- Tekintetbe vesszük a logisztikai egységeket, kereskedelmi árukat és a fogyasztási cikkeket.
- A zöldség és a gyümölcs ellátási lánc forgatókönyvei kiterjednek az alábbiak mindegyikére:
 - Friss zöldség és a gyümölcs ellátási láncra,
 - Feldolgozott zöldség és a gyümölcs ellátási láncra.

8.2 Szabályozási környezet - Európai Unió és hazai jogszabályi környezet áttekintése

8.2.1 A zöldség és gyümölcs ágazat jogszabályi környezetének áttekintése

A mindenkor hatályos élelmiszer-jogszabályok a NÉBIH által folyamatosan frissített jogszabálygyűjteményben érhetők el az alábbi weboldalon: <http://portal.nebih.gov.hu/-/elelmiszer-jogszabalyok-jegyzek>

Az alábbi felsorolás a zöldség és gyümölcs ágazat szempontjából legfontosabb uniós rendeleteket tartalmazza:

- Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU Európai Parlament és a Tanács (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról
- Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról
- 82/2004. (V. 11.) FVM rendelet a gyümölcs és zöldség ellenőrzéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról

8.2.2 Jelölési követelmények

A 1308/2013/EU rendelet a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról alapján az Európai Unióban, így Magyarországon is kizárólag úgy forgalmazható zöldség és gyümölcs, hogy a csomagoláson, vagy a pultra kitett áru mellett (alatt, fölött) a kötelező adatok fel vannak tüntetve.

A fentieket egészíti ki az 543/2011/EU rendelet a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozott zöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályaival, ami alapján minden zöldség és gyümölcs termék csomagolásán (rekesz, láda, zsák stb.) kötelező feltüntetni a származási országot, a termelő vagy forgalmazó nevét, címét és a csomagolás dátumát is. Ezen kívül azon zöldség és gyümölcs termékek esetében, amelyekre specifikus forgalmazási minőség szabvány vonatkozik további olyan adatokat is fel kell a címkén tüntetni, amelyeket a szabvány előír. Ömlesztett áru esetében az adatokat táblán kell feltüntetni az áru mellett.

A 8-1. táblázat a jogszabályok által előírt termékspecifikus jelölési követelményeket foglalja össze.

8-1. táblázat: Termékspecifikus jogszabályi jelölési követelmények

Termék	Forgalmazó neve, címe	Származási ország	Csomagolás dátuma	Minőségi osztály	Fajta	Méret	Egyéb
Alma	x	x	x	x	x	x	
Körte	x	x	x	x	x	x	
Őszibarack	x	x	x	x		x	hús színe
Nektarin	x	x	x	x		x	hús színe
Szamóca	x	x	x	x			
Paprika	x	x	x	x		x	
Paradicsom	x	x	x	x		x	
Saláta	x	x	x	x			
Citrusfélék	x	x	x	x	x	x	héjkezelés
Kivi	x	x	x	x		x	
Szőlő	x	x	x	x	x		
Görögdinnye	x	x	x	x		x	
Burgonya	x	x	x		x		főzési típus
Egyéb	x	x	x				

Ha a termelő a saját áruját forgalmazza, a fenti jelölési szabályokat ugyanúgy kötelező betartani. Ez alól kivétel csak akkor van, ha a saját telephelyén közvetlenül a fogyasztónak értékesít. Ha a termelő a saját áruját a felvásárlóhelyre vagy tárolóba, csomagolóba szállítja, akkor az árunak jogszabály szerint a forgalmazási minőség szabványnak nem kell megfelelnie, de a nyomon követhetőség miatt jelölni ekkor is kell az árut. Ilyenkor nem szükséges minden csomagolási egységet vagy rekeszt külön címkézni, de legalább raklaponként a termelőt és a származást fel kell tüntetni, vagy ömlesztett áru esetén a szállítóeszközben kell ezen adatokat jól láthatóan feltüntetni.

Nem kötelező adatokat (pl. termelési régió vagy fajta ott, ahol nem kötelező) fel lehet tüntetni, de a szabvány által kötelező adatoknak mindenképpen szerepelni kell a címkén.

8.2.3 Nyomonkövetési követelmények

A 178/2002/EK rendelete az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről alapján a zöldség-gyümölcs termelés és kereskedelem élelmiszer vállalkozásnak minősül, ezért, nyomonkövetési rendszert kell működtetnie, azaz pontosan vezetni kell a beszerzett és eladott árut és mennyiséget. A nyomon követhetőség ellenőrzése érdekében a forgalmazott áruk beszerzési számlája vagy árukísérő dokumentum (pl. fuvarlevél) legalább másolatban a helyszínen.

8.3 Ellátási láncok áttekintése és a nyomon követési megoldások alkalmazásba vétele

A zöldség és gyümölcs ágazatban el kell különíteni a friss-, illetve a feldolgozott zöldség és gyümölcs termékek ellátási láncát. Bár a két ellátási lánc szereplői szinte teljesen megegyeznek, az egyes szereplők jogszabályi előírásai, feladatai, illetve lehetőségei nagymértékben eltérhetnek. A két ellátási láncot a 8-1. és 8-2. ábrák mutatják be.

8.3.1 A friss- illetve a feldolgozott zöldség és gyümölcs ellátási lánc és szereplői

8.3.1.1 Általános ellátási folyamat

Egy általános zöldség és gyümölcs ellátási lánc tipikus szereplői a vetőmag/szaporító anyag előállítók, a termelők, az elsődleges csomagoló anyag beszállítók, a Termelői Értékesítő Szervezetek (TÉSZ), az integrátorok, a feldolgozók, a nagy- és a kiskereskedők, és a fogyasztók. Friss zöldség és gyümölcsnél a Rövid Ellátási Lánc (REL), míg a friss- illetve a feldolgozott zöldség és gyümölcs láncban a HORECA szereplő is megjelenik. Az egyes szereplők által végzett tevékenységeket a 8-2. táblázat foglalja össze.

8-2. táblázat: A legismertebb szerepek és tevékenységeik a termék ellátási láncban

Szerep	Leírás
Vetőmag/szaporítóanyag előállító	A zöldség gyümölcs termelők mag és palánta beszállítói.
Elsődleges csomagolóanyag beszállító	Csomagolóanyag beszállító (rekeszek, tasakok, hálók, dobozok, címkék, ládák stb.)
Termelő	Fő tevékenységük a zöldség és gyümölcstermékek termesztése, begyűjtése, tárolása, értékesítése és szállítása.
TÉSZ/ Integrátor	A zöldség és gyümölcstermelők által termesztett termékeket összegyűjti és a méretgazdaságosság szempontjait figyelembevéve csomagolja és értékesíti.
Gyártó / feldolgozó	Nagy tételben átveszi a gyümölcsöt a termelőktől, megtisztítja és különböző élelmiszeripari technológiák segítségével tartósítja, csomagolja és elküldi az elosztó központba.
Szállító / fuvarozó	A kereskedelmi partnerek között szállítja a friss vagy feldolgozott zöldség/gyümölcs termékeket, kezeli a tényleges kereskedelmi árukat (gyűjtőcsomagolások vagy raklapok), gondoskodik a megfelelő higiéniai körülményekről és hőmérsékletekről, vezeti az elszámoltathatósági információkat (hőmérséklet, nyomon követhetőség stb.).
Nagykereskedő	Átveszi a szállítótól a friss vagy feldolgozott termékeket és rendelésre kiszállítja az éttermekbe, vagy más vendéglátó egységekbe, illetve a kiskereskedelembe.
Kiskereskedő	Átveszi a zöldség és gyümölcstermékeket a láncban előtte álló beszállítótól, és eladja a terméket a fogyasztóknak.
Rövid Ellátási Lánc (REL)	A zöldség és gyümölcstermelő a lánc szereplőit kihagyva, maga értékesít a végső fogyasztónak.
HORECA	Az ellátási láncban részt vevő hotelek, éttermek és kávézók gyűjtőneve.

A 8.3-8.7 fejezetek szerepenként mutatják be a nyomon követés biztosításához szükséges legfontosabb tennivalókat. Jelen útmutatóban annak terjedelmi korlátjai okán a másodlagos szerepek közül kizárólag az elsődleges csomagolóanyag beszállító szerepkör feladatai és lehetőségei kerülnek ismertetésre a 8.4. fejezetben, a többi szereplőre (pl.: HORECA) nem térünk ki.

A csomagolás vagy újracsomagolás tevékenységet a termelőtől a kiskereskedőig bármely szereplő megvalósíthatja az ellátási láncban az üzleti érdekek és gyakorlat, így az egy helyen, a TÉSZ/Integrátor szerepnél kerül bemutatásra.

8.3.1.2 Rövid Ellátási Lánc (REL)

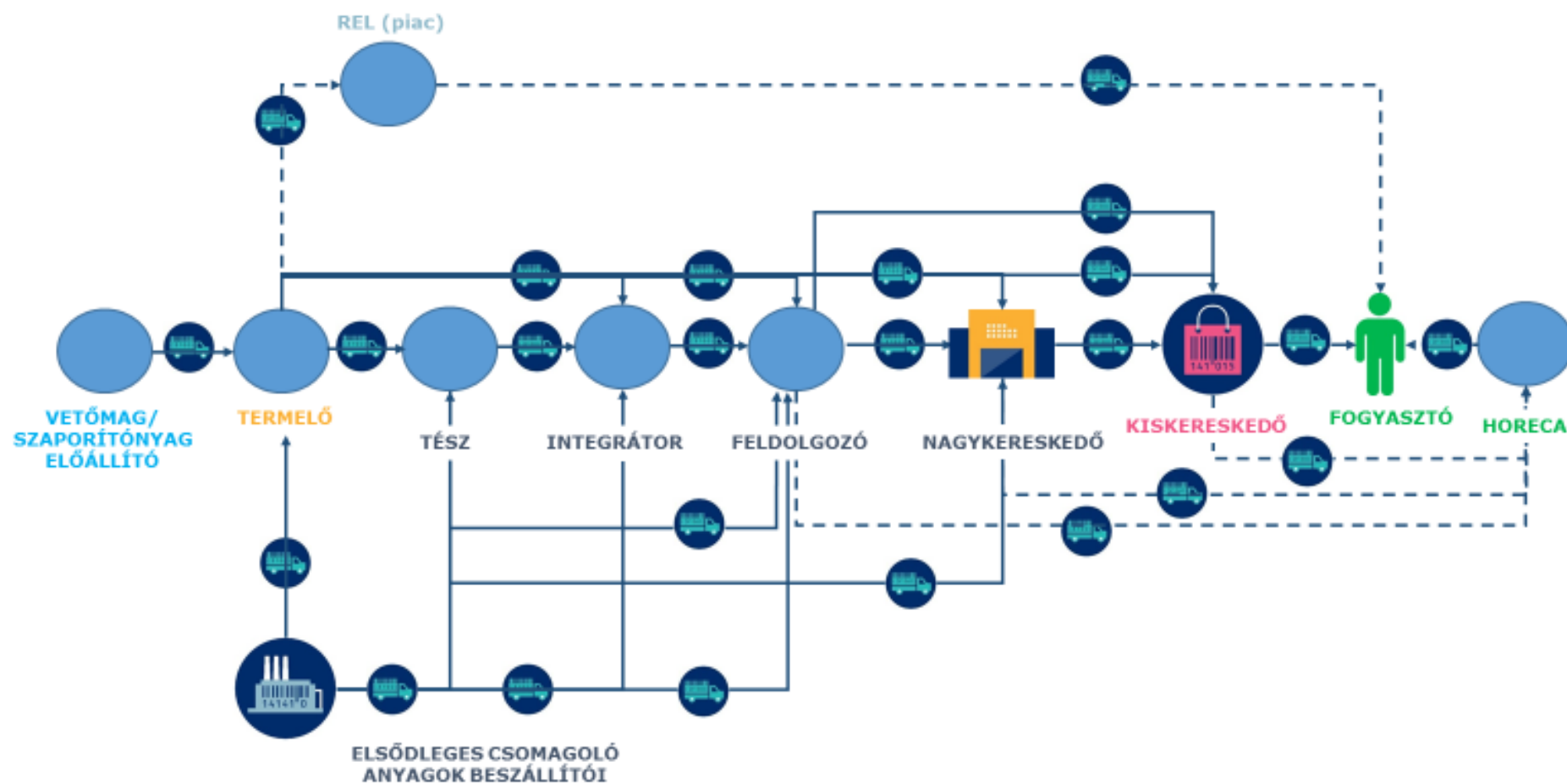
A zöldség-gyümölcs kereskedelem egyik hagyományos és továbbra is jellemző értékesítési formája a termelőtől a fogyasztónak közvetlenül értékesített termék (pl. termelői piacon), de természetesen REL-nek tekinthető pl. termelő közvetlen beszállítása étteremnek is, vagy a termelő közvetlen beszállítása a feldolgozóhoz. Jellemző a termelő-fogyasztó kapcsolat közvetlenségéből adódó bizalom.

Korábban az azonosítás és a jelölés itt nem volt jellemző a terméken, hiszen a termelő volt maga a garancia. A jelölési követelmények ugyanakkor a termelőkre is vonatkoznak, így fel kell tüntetni a származást, méretet, fajtát, minőségi osztályt. Erre az ellátási lánci folyamatrésze általában jellemző a kisebb volumen és a hagyományos papír alapú jelölő címke, kézzel írt adatmegadással.

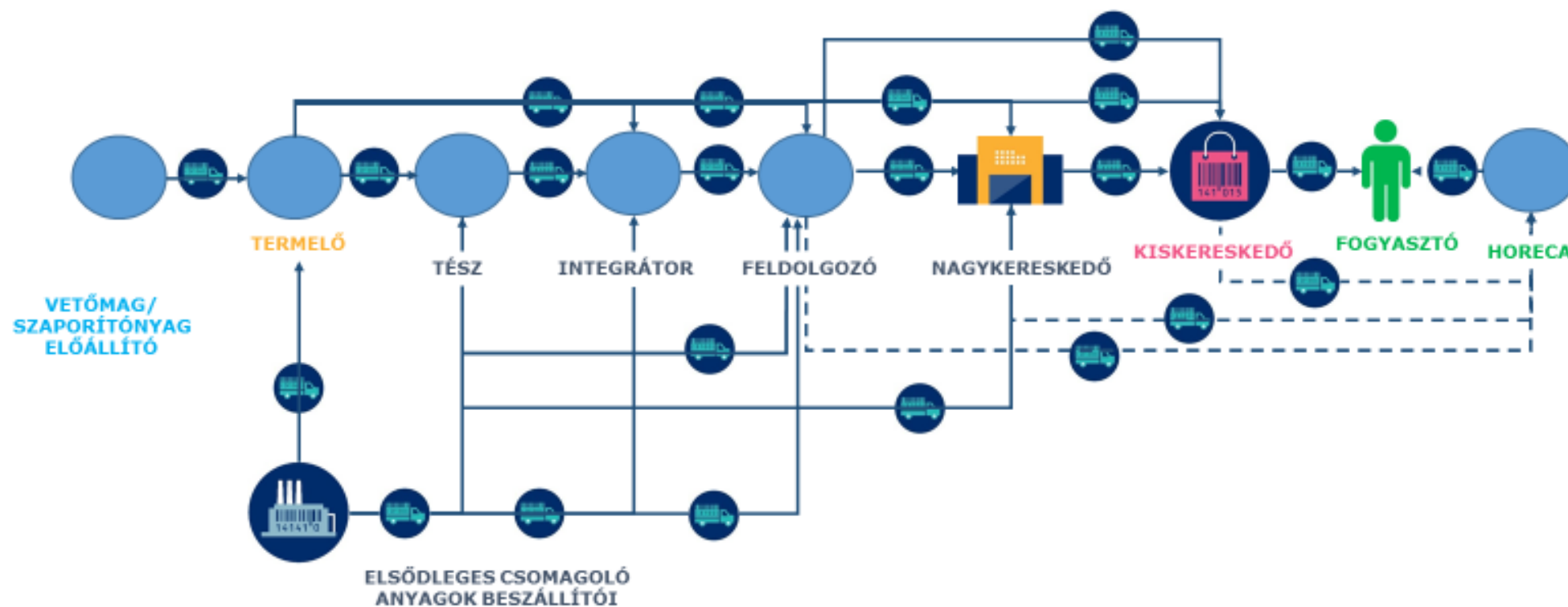
8.3.1.3 Biotermékek speciális elvárásai

A friss zöldség és gyümölcsök esetében azok egyik speciális, egyelőre kis volumenű, de növekvő igényt kielégítő termékkör a biotermékek köre. Esetükben a nyomon követés, címkézés, adattovábbítási hatósági elvárások megegyeznek a hagyományos termékekre vonatkozó előírásoknak és azok megvalósíthatóságának. Egyedüli kivételként a termék bio jellegének feltüntetése és jelölése jelenik meg plusz feladatként az érintett vállalkozások számára a bio tanúsítást végző cég az Ökológiai jelöléssel és az „Ellenőrizte: HU ÖKO-.. (pl.: Biokontroll)” jelzéssel (címkén, bizonylaton stb.).

8-1. ábra: A friss zöldség és gyümölcs ellátási lánc

8-2. ábra: A feldolgozott zöldség és gyümölcs ellátási lánc

8.3.2 Zöldségek és gyümölcsök kiszerelési egységei

8.3.2.1 Fogyasztói egységek

A fogyasztási cikkek azonosító számát gyakran használják a termék pénztári (Point-of-Sale - POS) azonosítására. Ha az azonosító szám egy PLU (azaz manuálisan gépelik be a POS-nál), vagy ha a fogyasztói csomag GTIN számmal rendelkezik, amely vonalkóddal tüntethető fel lehetővé téve az automatikus adatbevitelt, úgy a fogyasztói egység a pénztárban számlázhatóvá válik.

Különbséget kell tenni az előre csomagolt és csomagolatlan (lédig) cikkek között. Az előre csomagolt fogyasztói termék mindig egy vonalkóddal feltüntetett GTIN azonosítóval azonosított, hogy ez a termék az értékesítés helyén leolvasható legyen.

A csomagolás nélküli (vagy lédig) fogyasztói egységek csomagolás nélküliek, pl. egyetlen gyümölcs van egy dobozban vagy kartonban. Ezeket a fogyasztónak darabra vagy súly szerint értékesítik. Bár a szállító önálló azonosítószámot (GTIN) rendelhetett egy lédig termékhez címkével feltüntetve az, a legtöbb esetben ezek a lédig fogyasztói egységek nem rendelkeznek címkével, és a kiskereskedő maga gondoskodik az értékesítésről a fogyasztó számára; például: egy PLU-t rendel hozzá a kiskereskedő, vagy a fogyasztó a kiskereskedő belső címkéjét ragasztja a cikkre miután megmérte azt. A nem címkézett fogyasztói egységek ezért kiskereskedelmi belső folyamatként kezelendők.

Ettől eltekintve vannak olyan fogyasztói csomagok is, amelyeket csomagolták, de nem címkét. Ezek darabra vagy tömegük alapján értékesíthetők a kiskereskedő belső folyamatainak megfelelően.

Előre csomagolt fogyasztói egység: egy címkézett termékcsomag, amely végső fogyasztásra szolgál. A kiskereskedelemben ezt az elemet a pénztárnál szkennelni fogják.

Lédig termék (tömeg vagy darab alapján, csomagolatlan): gyümölcsök és zöldségek, amelyeket dobozokban vagy zsákban szállítanak a boltba, és amelyekből a fogyasztó maga veszi ki és méri le a megvásárolni kívánt mennyiséget.

Fogyasztói csomag: egy nem címkézett nyitott termékcsomag, amely védi a gyümölcsöt (pl.: eper, szeder stb.). Az előre létrehozott fogyasztói egység címkézése jogi vagy szabályozási követelmények okán nem szükséges, azonban a szállító / csomagoló részéről a pénztári azonosítás érdekében címkézhető (például egy GTIN-vel).

Megjegyzések: Az EU 543/2011 szerint az európai célpiacok előírják, hogy a kereskedelmi termékek címkézése a származási ország címkézésével történjen.

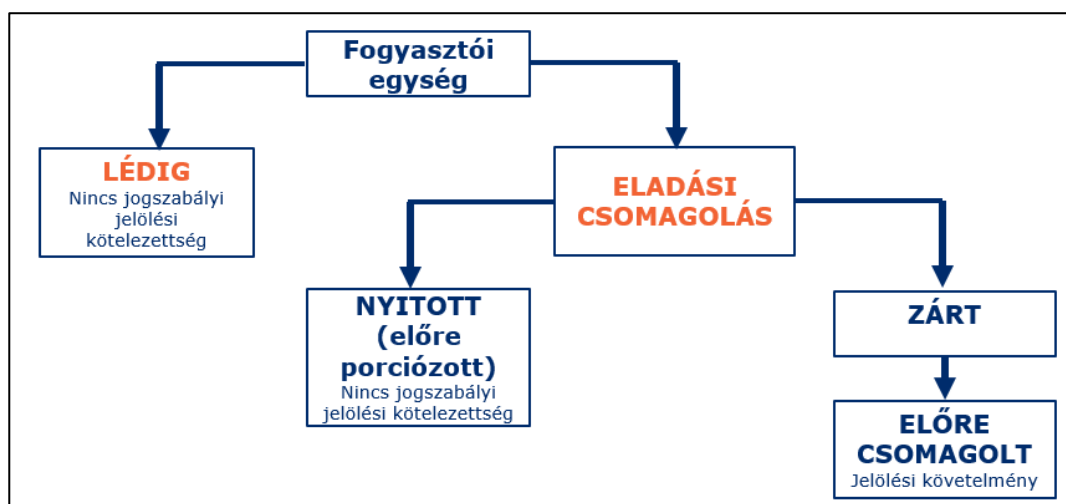
A védőcsomaggal és a címkével ellátott termékek nem kereskedői belső folyamatként kezelendők. A címkézés tekintetében különbség van az előre kitöltött és a lédig cikkek között az európai célpiacon.

Az 1169/2011. Sz. EU rendelet szerint az előre csomagolt fogyasztói terméknek mindig olyan címkéje van, amely egyértelműen meghatározott információkkal rendelkezik. Vonalkóddal kódolt GTIN-azonosító számot kell rajta feltüntetni, hogy ez a cikk az értékesítés helyén azonosítható legyen.

A laza gyümölcsöket és zöldségeket, valamint a kizárólag védelemmel ellátott, előre adagolt fogyasztói egységeket az 1169/2011 EU rendelet szabályozza, és a címkézésre nincs jogi kötelezettség. Például egy süttőtök; a fogyasztó a kívánt mennyiségben veszi fel őket. Darabszám vagy súly szerint értékesítik őket. A címkézési döntés a kiskereskedő belátása szerint történik.

A címkével nem rendelkező, előzetesen összeállított fogyasztói egységek kiskereskedői belső folyamatként kezelendők. A törvény szerint nincs kötelezettség arra, hogy a termelő vagy a kereskedő címkét tegyen fel ezekre a kereskedelmi termékekre. A szállító hozzárendelhet egy külön azonosító számot (GTIN vagy PLU) és címkézheti. Az alábbi 5-3. ábra útmutatást nyújt a csomagolási szintek és a címkézés összefüggései között.

8-3. ábra: Fogyasztói egységek csomagolási szintjei és a címkézés összefüggései

8.3.2.2 Kereskedelmi egységek

A kereskedelmi termékek a fogyasztói egységek egy vagy több külső csomagolásából állnak. Ha egy tétel raklaponként, raklaprétegenként, csomagonként vagy fogyasztói egységenként rendelhető, akkor mindegyikhez külön GTIN számot kell rendelni. A kereskedelmi egységek általában állandó súlyúak vagy darabszámú terméket tartalmaznak, csak kivételesen változó mennyiségűek.

Kereskedelmi csomag: olyan cikk, amely egy vagy több fogyasztói csomagot tartalmaz, és rendeltetési és szállítási folyamatokként szolgál; ez a rendelési egység.

Változó mennyiségű kereskedelmi csomag: olyan termékcsomag, amelynek ára aktuális súlya alapján kerül megállapításra.

8.3.2.3 Logisztikai egységek

A logisztikai egység egy szállításra és/ vagy tárolásra létrehozott tetszőleges felépítésű elem, amelyet az ellátási lánc mentén történő árumozgatás megkönnyítése érdekében fognak létre. Egy SSCC-vel van azonosítva, és általában ugyanazon kereskedelmi egységekből áll, de vegyes logisztikai egységek is lehetségesek, vagy a logisztikai egység maga is kereskedelmi egység.

Logisztikai egység: szállításra és/ vagy tárolásra létrehozott tetszőleges felépítésű szállítási egység, amelyet az ellátási láncban keresztül kell tudni kezelni.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a zárt előretöltött fogyasztói termék mindig címkével rendelkezik. Egy vonalkóddal kódolt GTIN-t kell hordania, hogy lehetővé tegye az értékesítés helyén történő szkennelést.

A csomagolatlan / laza gyümölcsöket és zöldségeket a dobozból vagy kartonból kínálják a fogyasztónak. A jogi előírásoknak megfelelően nincs kötelezettség arra, hogy címkét helyezzenek el egyetlen egységre. A fogyasztó a kívánt mennyiségben veszi fel őket. Mindegyik vagy súly szerint értékesítik őket. A címkézési döntés a kiskereskedő belátása szerint, egyes esetekben jogi szempontok alapján történik. A beszállító különálló azonosítószámot (GTIN vagy PLU) rendelhet egy laza termékhez és címkézheti (például egy dinnye). A legtöbb esetben nincsenek címkézve, és maga a kiskereskedő gondoskodik az eladásról a fogyasztónak; például a PLU-t a kiskereskedő hozzárendeli, vagy a fogyasztó a kijavítás után megcímszi a kiskereskedő belső címkét a cikkeken. A címkék nélküli elemek nincsenek érvényben.

8.3.3 Bevezetési útmutató a termelők számára

A következő fejezet azon termelőknek hasznos, akik NEM csomagolnak terméket (azaz kizárólag termesztéssel foglalkoznak), terméküket lédig, kereskedelmi egységként értékesítik. A csomagolást végző termelőknek a 6.4. fejezetben leírtak áttanulmányozása is javasolt.

8.3.3.1 A nyomon követendő egység meghatározása

Amennyiben termelő csak termelői feladatot végez, a követendő tétel minden esetben a logisztikai egység. A nyomonkövetés érdekében a termelőnek meg kell őriznie a termék előállításával kapcsolatos minden alapvető információt (pl.: alkalmazott növényvédő szerek, használatuk ideje, vetőmagok leírása, műtrágyák, csomagolóanyag, betakarítást végző személyzet és öntöző víz forrása stb.). Ezek az információk elengedhetetlenek, és a vállalat belső nyomonkövetésének vázát alkotják.

A termelő ömlesztett zsákos, rekeszes, ládás kiszerezésben (lédig) szállít a TÉSznek vagy integrátornak, ezért esetekben ömlesztett **állandó vagy változó tömegű zsákok, ládák, illetve további változó tömegű ömlesztett áruk tárolására alkalmas szállító egységek (pl.: konténer)** azonosítása és kiegészítő információval történő ellátása szükséges.

8.3.3.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Minden **logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkeznie** (ládák, göngyölegek, konténerek, trélerek stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához, illetve az elektronikus kereskedelemben történő részvételhez a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A csomagolás napjának (gyártási tételszám) megadásához – a csomagoló üzem segítségével – a termelőknek használniuk kell a logisztikai egység címkeazonosítóját, amely olvasható formában tartalmazza a termelő/betakarító minden fontos adatát. A rajta feltüntetett információknak segítenie kell egy jól követhető gyártási tétel létrehozását és tartalmazhatja a betakarítók nevét, a betakarítás helyét és idejét stb.

A termelő/betakarító **cég egyedi megkülönböztetéséhez** a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

8.3.3.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani, amelyek azt a minimum adatkört képviselik, mellyel biztosítható a nyomon követhetőség a termelő és üzleti partnerei között:

- Logisztikai egység azonosítója (SSCC)
- Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
- Fogadó fél azonosítója (GLN)
- A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
- Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
- Szállítási dátum
- A termelő rögzíti a termesztéssel/előállítással kapcsolatos adatokat (pl.: föld, magok, termelés érdekében felhasznált erőforrások)
- További termelői adatok (pl.: betakarítást végző személyzet, betakarítás ideje) a gyártási tétel kereskedő partner (csomagoló) általi meghatározásához.
- Feladó fél azonosítója (GLN)

Homogén szállítási egység esetén a kereskedelmi egység is azonosítható (GTIN), segítve ezáltal a szállítási egység tartalmát jelentő termék adatainak vonalkódos feltüntethetőségét is.

8.3.3.4 Nyomonkövetési egység jelölése

Minden logisztikai címkén a következő adatokat kell feltüntetni olvasható formában:

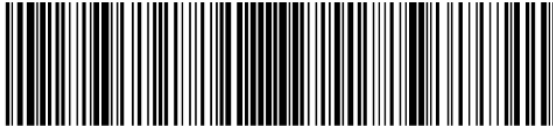
- Egyedi logisztikai egység azonosító (pl: SSCC)
- Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
- A termelő/betakarító cég egyedi azonosítója (GLN)
- További adatok a termelőről/betakarítóról

Vonalkód formájában az SSCC szám tüntetendő fel, illetve homogén szállítási egység esetén a tartalmazott kereskedelmi egység(ek) GTIN azonosítója is megjeleníthető, hozzá láncolva a termék egyéb tulajdonságait (pl: csomagolás napja).

A fentiekben leírt megoldások konkrét megvalósításait a következő ábrák szemléltetik. A vonalkódok az adatok GS1 szabvány szerint alkalmazandó Adattartalom azonosítókat (AI) is tartalmazzák.

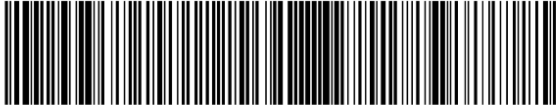
8-4. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), tételszám (AI (10)) és származási
ország (AI (422)) feltüntetése GS1-128
vonalkóddal, ömlesztett áru
rekeszére/ládájára/zsákjára alkalmazható címke.

Zöldség és Gyümölcstermelő KFT. 5000 Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Jonagold alma lédig 15kg
GTIN:	05996507301007
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	15,00 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	II. osztály
MÉRET:	6-7
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG
 (01) 0 5996507 30100 7 (422) 348 (10) 20171107_ABC	

8-5. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)),
származási ország (AI (422)) és tételszám (AI (10))
feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, ömlesztett áru
rekeszére/ládájára/zsákjára alkalmazható címke.

Zöldség és Gyümölcstermelő KFT. 5000 Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Jonagold alma lédig
GTIN:	95996507302007
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	16,70 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	II. osztály
MÉRET:	6-7
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG
 (01) 9 5996507 30200 7 (3102) 001670 (422) 348 (10) 20171107_ABC	

8-6. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), a származási ország (AI (422)) és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Zöldség és Gyümölcstermelő KFT. 5000 Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Jonagold alma lédíj 16x15 kg
SSCC:	059965073010000007
GTIN:	05996507303001
LOT:	20171107_ABC
MÉRET:	6-7
NETTÓ TÖMEG:	240,00 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	II. osztály
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG

(01) 0 5996507 30300 1 (422) 348 (10) 20171107_ABC

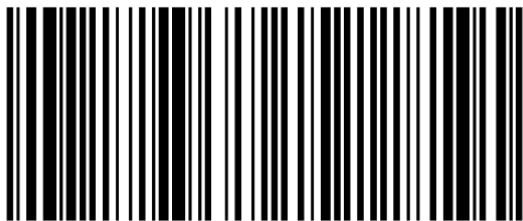

(00) 0 5996507 301000000 7

8-7. ábra: Heterogén, állandó tömegű szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel:

az SSCC (AI (00)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Zöldség és Gyümölcstermelő KFT. 5000 Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007
SSCC: 059965073020000004

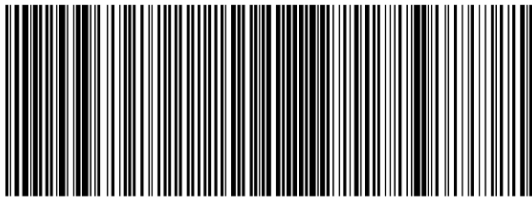

(00) 0 5996507 302000000 4

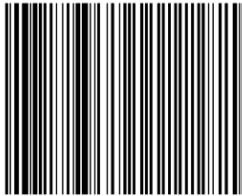
8-8. ábra: Homogén, változó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)), a származási ország (AI (422)) és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Zöldség és Gyümölcstermelő KFT. 5000 Szolnok Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Jonagold alma lédig
SSCC:	059965073030000001
GTIN:	95996507304001
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	247,32 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	II. osztály
MÉRET:	6-7
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: MAGYARORSZÁG	

(01) 9 5996507 30400 1 (3102) 024732 (422) 348 (10) 20171107_ABC

(00) 0 5996507 303000000 1

8.3.3.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon termelők jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más termelők jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

8.3.4 Bevezetési útmutató az elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára

8.3.4.1 A nyomon követendő egység meghatározása

Az elsődleges csomagolóanyag beszállítók a termékkel közvetlenül érintkező csomagoló anyagokat gyártanak (pl.: zsák, fólia, háló, neccháló, műanyag doboz stb.).

8.3.4.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomon követendő egység a csomagoló anyag típusa és annak gyártási tétele, illetve annak logisztikai (szállítási) egysége.

Minden **logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkeznie** (pl.: dobozok, ládák, raklapot, stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A **kereskedelmi áru** azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egységszinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

A termelő/betakarító **cég egyedi megkülönböztetéséhez a** bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

8.3.4.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A csomagolóanyag nyomon követhetősége érdekében minden olyan információt rögzítenie és tárolnia kell a gyártónak, amely a termék előállítása során meghatározó lehet annak minőségére és jellemzőire

vonatkozóan (pl.: alapanyagok és beszállítók, gyártásba bevont gépek és személyek stb.). Ezen túlmenően a vevők és a hozzájuk szállított termékek azonosítóinak rögzítése is szükséges.

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani, amelyek azt a minimum adatkört képviselik, mellyel biztosítható a nyomon követhetőség a termelő és üzleti partnerei között.

- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi árleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi árumennyiség és mértékegység
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) logisztikai tétele:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

8.3.4.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A gyűjtőcsomagolásban értékesített csomagolóanyag adatait gyűjtő-, abból képzett logisztikai egység esetén logisztikai címkén kell feltüntetni. Az azonosítók és a hozzá tartozó adatok vonalkóddal is feltüntethetők a GS1 Adattartalom azonosítók segítségével.

8-9. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

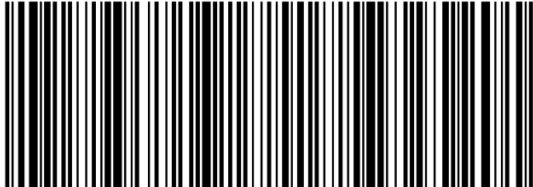
GTIN (AI (01)), és tételszám (AI (10))
feltüntetése GS1-128 vonalkóddal,
gyűjtőegység (doboz) címke.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV: Vákuum formázott műanyag doboz tetővel 100 db	
GTIN: 05996507318005	
LOT: 20171020CSOM	MENNYISÉG: 100 DB
 (01) 0 5996507 31800 5 (10) 20171020CSOM	

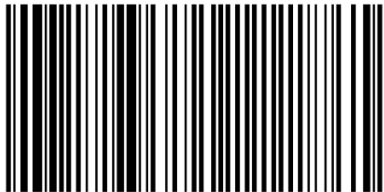
8-10. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímken.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV:	Vákuum formázott műanyag doboz tetővel 20x100 db
SSCC:	059965073100000009
GTIN:	05996507319002
LOT:	20171020CSOM
MENNYISÉG:	2000 DB
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG

(01) 0 5996507 31900 2 (10) 20171020CSOM

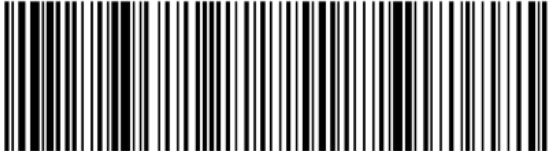

(00) 0 5996507 310000000 9

8-11. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal raklapcímken.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV:	Műanyag neccháló, piros-sárga, 50x100m
GTIN:	05996507320008
LOT:	20170605EFG

(01) 0 5996507 32000 8 (10) 20170605EFG

8-12. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal raklapcímken.

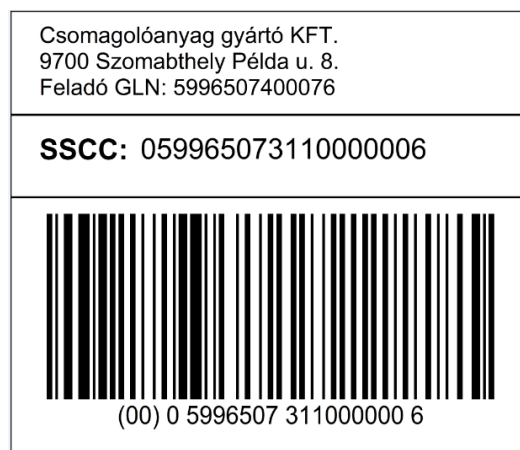
Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076	
TERMÉK NÉV:	Extrudált műanyag háló, 10x1000m
GTIN:	05996507321005
LOT:	20170609HJK

(01) 0 5996507 32100 5 (10) 20170609HJK

8-13. ábra: Heterogén szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel:

az SSCC (AI (00)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

8.3.4.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon elsődleges csomagolóanyag gyártók, beszállítók jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más elsődleges csomagolóanyag gyártó jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

8.3.5 Bevezetési útmutató a TÉSZ és az integrátor számára

8.3.5.1 A nyomon követendő egység meghatározása

A termelőtől lédig módon érkező terméket csomagolóként a TÉSZ illetve az integrátor továbbra is lédig módon értékesíti tovább, vagy előrecsomagolt fogyasztói egységeket tartalmazó nyitott, valamint zárt kereskedelmi egységeket képez. Ezeket aztán gyűjtő- vagy logisztikai egységbe rendezi.

8.3.5.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomon követendő egység a fogyasztói egység, illetve annak gyűjtő- és logisztikai kiserelése, illetve a szállítási egység.

A **logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkezniük** (pl.: dobozok, ládák, raklapok stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A **kereskedelmi áru** azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egységszinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

A jogi személyek **egyedi megkülönböztetéséhez** a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

8.3.5.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani. A TÉSZ és az integrátor beszállítóik (vagyis a termelők) és vevői közötti nyomon követhetőség biztosításához a minimálisan szükséges adatok a következők.

- Amennyiben a bejövő nyomon követendő tétel a termelő bejövő logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Átvételi dátum
 - További adatok a termelőről/betakarítóról
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)

- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolást végző cég (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi áru mennyisége és mértékegysége
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolást végző cég (kimenő) logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolást végző cég (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

8.3.5.4 Nyomonkövetési egység jelölése

Előre csomagolt fogyasztói egységnél nincs címkézési követelmény nyílt csomagokban lévő fogyasztói cikkek esetében. A címkézés a kereskedelmi csomagon történik.

Nyitott kereskedelmi csomagnál a kereskedelmi csomagolás címkézése nem szükséges, ha olyan címkézett fogyasztói egységeket tartalmaz, amelyek kívülről láthatóak.

Zárt kereskedelmi csomagnál a fogyasztói egységre vonatkozó valamennyi kötelező információt a kereskedési csomagon is ki kell jelölni vagy címkézni.

Lédig terméknél a kereskedelmi egység és a fogyasztói egységcímkézése nem kötelező, de megtehető.

Fontos kiemelni, hogy a **fogyasztói kizsérélések esetében a címkeminták kizárólag a nyomon követés szempontjából kerültek elkészítésre**, azok a vonatkozó jogszabályok szempontjából teljeskörűen **NEM minden szükséges adatot tartalmaznak**, így például az esetleges összetevők, tápérték és allergén információk stb. adatokat nem tartalmaznak.

8-14. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

kizárólag GTIN (AI (01)), feltüntetése EAN-13 vonalkóddal, előre csomagolt fogyasztói kizsérelés címke.

8-15. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), származási ország (AI (422)) és
tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1 DataBar
Kiterjesztett halmozott vonalkóddal, előre
csomagolt fogyasztói kiszerelés címke.

Termelői Értékesítő Szervezet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Bébiszilvás paradicsom 250 gr	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
GTIN: 05996507305005	MINŐSÉGI OSZTÁLY: I.o
LOT: 20171118_KLM	MÉRET: 25-35mm
NETTÓ TÖMEG: 250 gr	
	
(01) 0 5996507 30500 5 (422) 348 (10) 20171118_KLM	

8-16. ábra: Változó tömegű nyomkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), a nettó tömeg (AI (3102)), a
származási ország (AI (422)) és a tételszám (AI
(10)) feltüntetése GS1 DataBar kiterjesztett
halmozott vonalkóddal, előre csomagolt
fogyasztói kiszerelés címke.

Termelői Értékesítő Szervezet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Bébiszilvás paradicsom	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
GTIN: 95996507306005	MINŐSÉGI OSZTÁLY: I.o
LOT: 20171117_NOP	MÉRET: 25-35mm
NETTÓ TÖMEG: 283 gr	
	
(01) 9 5996507 30600 5 (3103) 000283 (422) 348 (10) 20171117_NOP	

8-17. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

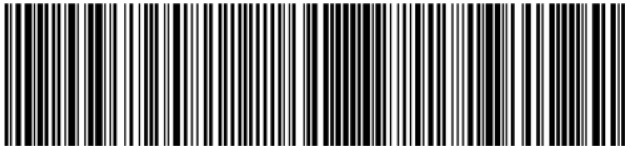
GTIN (AI (01)), a származási ország (AI (422)) és
a tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128
vonalkóddal, kereskedelmi áru
rekeszére/ládájára/zsákjára alkalmazható
címke.

Termelői Értékesítő Szervezet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Bébiszilvás paradicsom 10x250 gr	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
GTIN: 05996507307009	MINŐSÉGI OSZTÁLY: I.o
LOT: 20171118_KLM	MÉRET: 25-35mm
NETTÓ TÖMEG: 2,50 kg	
	
(01) 0 5996507 30700 9 (422) 348 (10) 20171118_KLM	

8-18. ábra: Változó tömegű
nyomonkövetési egység azonosítása
GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), a nettó tömeg (AI (3102)),
a származási ország (AI (422)) és a
tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128
vonalkóddal, kereskedelmi áru
rekeszére/ládájára/zsákjára
alkalmazható címke.

Termelői Értékesítő Szervezet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Bébiszilvás paradicsom	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
GTIN: 95996507308009	MINŐSÉGI OSZTÁLY: I.o
LOT: 20171117_NOP	MÉRET: 25-35mm
NETTÓ TÖMEG: 2,65 kg	

(01) 9 5996507 30800 9 (3102) 000265 (422) 348 (10) 20171117_NOP

8-19. ábra: Homogén, állandó tömegű
kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), a származási ország (AI (422)) és a
tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a
szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel,
az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal
raklapcímken.

Termelői Értékesítő Szervezet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Bébiszilvás paradicsom 20x2,50kg	
SSCC: 059965073040000008	
GTIN: 05996507309003	
LOT: 20171118_KLM	
MÉRET: 25-35 mm	
NETTÓ TÖMEG: 50 kg	
MINŐSÉGI OSZTÁLY: I. osztály	
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: MAGYARORSZÁG	

(01) 0 5996507 30900 3 (422) 348 (10) 20171118_KLM

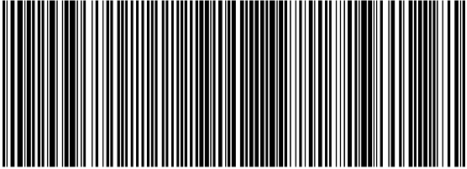

(00) 0 5996507 304000000 8

8-20. ábra: Homogén, változó tömegű kereskedelmi
áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), a nettó tömeg (AI (3102)), a származási
ország (AI (422)) és a tételszám (AI (10))
feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai)
egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-
128 vonalkóddal raklapcímkén.

Termelői Értékesítő Szervezet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV:	Bébiszilvás paradicsom
SSCC:	059965073050000005
GTIN:	95996507310002
LOT:	20171117_NOP
MÉRET:	25-35 mm
NETTÓ TÖMEG:	53,12 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	I. osztály
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG

(01) 9 5996507 31000 2 (3102) 005312 (422) 348 (10) 20171117_NOP

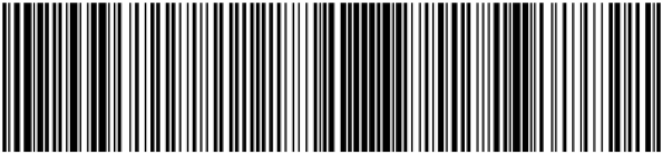

(00) 0 5996507 305000000 5

8-21. ábra: Változó tömegű
nyomonkövetési egység azonosítása
GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)),
származási ország (AI (422)) és
tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-
128 vonalkóddal, ömlesztett áru
rekeszére/ládájára/ zsákjára
alkalmazható címke.

Termelői Értékesítő Szervezet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV: Bébiszilvás paradicsom	SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
GTIN: 95996507311009	MINŐSÉGI OSZTÁLY: II.o
LOT: 20171117_ABC	MÉRET: 35-45mm
NETTÓ TÖMEG: 10,35 kg	

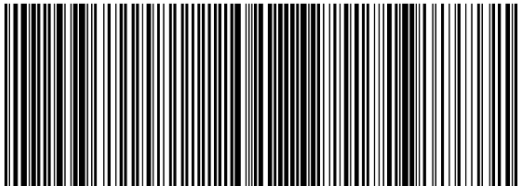

(01) 9 5996507 31100 9 (3102) 001035 (422) 348 (10) 20171117_ABC

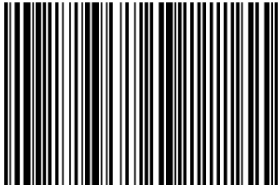
8-22. ábra: Homogén, változó tömegű
ömlesztett kereskedelmi áru azonosítása GTIN-
vel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)), a
származási ország (AI (422)) és a tételszám (AI
(10)) feltüntetésével, valamint a szállítási
(logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az
SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal
raklapcímkén.

Termelői Értékesítő Szervezet KFT. 5000 Szolnok Példa u. 2. Feladó GLN: 5996507400014	
TERMÉK NÉV:	Bébiszilvás paradicsom
SSCC:	059965073060000002
GTIN:	95996507312006
LOT:	20171117_ABC
MÉRET:	35-45 mm
NETTÓ TÖMEG:	202,62 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	II. osztály
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG

(01) 9 5996507 31200 6 (3102) 020262 (422) 348 (10) 20171117_ABC

(00) 0 5996507 306000000 2

8.3.5.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon TÉSZ illetve integrátorok jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más hasonló vállalkozás jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

8.3.6 Bevezetési útmutató a feldolgozó számára

Ide tartoznak: elkészített vagy feldolgozott gyümölcs és zöldség (pl. vágott, tisztított, hízott, félvált, hámozott, szeletelt, főtt, szárított, füstöl, adalékanyagok és keverékek hozzáadásával átalakított más élelmiszerek) termékeket előállító feldolgozó vállalkozások.

8.3.6.1 A nyomon követendő egység meghatározása

A feldolgozott zöldség és gyümölcs termékek fogyasztói egységei zárt műanyag dobozba, tégelybe, fóliába kerülnek csomagolásra, amelyből ládába, dobozba helyezve azokat állandó vagy változó tömegű homogén gyűjtő egységeket, majd belőlük logisztikai egységeket képeznek.

8.3.6.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomon követendő egység a fogyasztói egység, illetve annak gyűjtő- és logisztikai kiserelése, illetve a szállítási egység.

A **logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkezniük** (pl.: dobozok, ládák, raklapok stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A **kereskedelmi áru** azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egységszinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

A jogi személyek **egyedi megkülönböztetéséhez** a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

8.3.6.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében minimálisan az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani a feldolgozó részéről.

- Amennyiben a bejövő nyomon követendő tétel a termelő, TÉSZ vagy integrátor bejövő logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Átvételi dátum
 - További adatok a termelőről/betakarítóról
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a feldolgozó végző cég (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi áru mennyisége és mértékegysége
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a feldolgozó cég (kimenő) logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a feldolgozó cég (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

8.3.6.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A nyomon követendő egységeket fogyasztói címkével, gyűjtő- és logisztikai címkével kell ellátni.

Fontos kiemelni, hogy a **fogyasztói kizárólag a címkeminták kizárólag a nyomon követés szempontjából kerültek elkészítésre**, azok a vonatkozó jogszabályok szempontjából teljeskörűen **NEM minden szükséges adatot tartalmaznak**, így például az esetleges összetevők, tápérték és allergén információk stb. adatokat nem tartalmazzák.

8-23. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

kizárólag GTIN feltüntetése EAN-13 vonalkóddal, többi adat csak szemmel olvashatóan jelenik meg, előre csomagolt fogyasztói kiserelés címke.

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045
TERMÉK NÉV: Saláta keverék 500 gr GTIN: 5996507313000 SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
 5 996507 313000

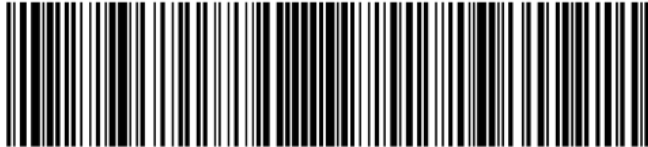
8-24. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), feltüntetése GS1 DataBar Kiterjesztett vonalkóddal, előre csomagolt fogyasztói kiserelés címke.

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV: Saláta keverék 500 gr GTIN: 05996507313000 LOT: 20171118_KLM	NETTÓ TÖMEG: 500 gr SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
 (01) 0 5996507 31300 0 (422) 348 (10) 20171118_KLM	

8-25. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), származási ország (AI (422)) és tétel szám (AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, előre csomagolt áru rekeszére/ládájára/zsákjára alkalmazható címke.

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV: Saláta keverék 20x500 gr GTIN: 05996507314007 LOT: 20171118_KLM	NETTÓ TÖMEG: 10 KG SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: Magyarország
 (01) 0 5996507 31400 7 (422) 348 (10) 20171118_KLM	

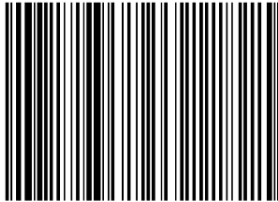
8-26. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), származási ország (AI (422)) és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV:	Saláta keverék 30x10kg
SSCC:	059965073070000009
GTIN:	05996507315004
LOT:	20171118_KLM
NETTÓ TÖMEG:	300 KG
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: MAGYARORSZÁG	

(01) 0 5996507 31500 4 (422) 348 (10) 20171118_KLM

(00) 0 5996507 307000000 9

8-27. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)), származási ország (AI (422)) és tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, feldolgozott áru rekeszére/ládájára/zsákjára alkalmazható címke.

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV:	Savanyított káposzta hordóban
GTIN:	95996507316004
LOT:	20171117_NOP
NETTÓ TÖMEG:	48,44 KG
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG: MAGYARORSZÁG	

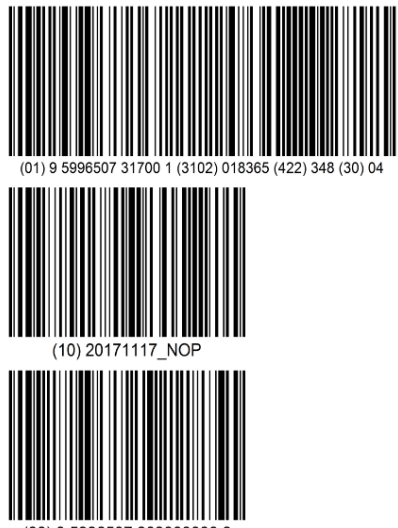

(01) 9 5996507 31600 4 (3102) 004844 (422) 348 (10) 20171117_NOP

8-28. ábra: Homogén, változó tömegű, feldolgozott ömlesztett kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)), a mennyiség (AI(30)), a származási ország (AI (422)) és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Feldolgozó KFT. 5000 Szolnok Példa u. 4. Feladó GLN: 5996507400045	
TERMÉK NÉV:	Savanyított káposzta hordóban
SSCC:	059965073090000003
GTIN:	95996507317001
LOT:	20171117_NOP
NETTÓ TÖMEG:	183,65 KG
MENNYISÉG:	4 DB
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG

(01) 9 5996507 31700 1 (3102) 018365 (422) 348 (30) 04

(10) 20171117_NOP

(00) 0 5996507 309000000 3

8.3.6.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon feldolgozók jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más hasonló vállalkozás jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

8.3.7 Bevezetési útmutató a nagy- és kiskereskedő számára

8.3.7.1 A nyomon követendő egység meghatározása

A forgalmazók/kereskedők a beszállító cégeitől kötelesek begyűjteni a termékinformációkat. E termékek Globális kereskedelmi áruazonosító számuk (GTIN) révén azonosíthatók. A márkatulajdonos felelőssége a GTIN-ek kiadása valamennyi forgalomba hozott termékhez (azaz minden termékkonfigurációhoz), továbbá ezeket a forgalmazó/kereskedő belső rendszereibe is rögzíteni kell még a termék kereskedelmi forgalomba hozatala előtt. A GS1 GTIN használatával az egyedi termékazonosítás egy adott beszállító minden termékkonfigurációja esetében megvalósul, és egyúttal a beszerzési források egyedisége is biztosított.

A nyomon követés úgy valósul meg, hogy minden GTIN társítva van a hozzá kapcsolódó gyártási tételhez. A GTIN és gyártási tételszám információk az egyes gyűjtőcsomagolás-címkéken vannak feltüntetve. Ezeket az adatokat be kell gyűjteni és rögzíteni, és közölni kell őket az élelmiszeripari szolgáltatóval/kiskereskedővel.

Forgalmazóknak/kiskereskedőknek adott esetben a bejövő logisztikai egységekkel (jellemzően raklapokkal) kapcsolatos információkat is gyűjteniük kell. A raklapok azonosítása azok csomagoló általi létrehozásakor, az egyedi GS1 Szállítási egység sorszám kód (SSCC) azonosítóval történik. Ezt a számot a csomagoló/feladó rendeli hozzá, és az egyedi logisztikai egység címkéin van feltüntetve. A raklapcímké más fontos, begyűjtendő és rögzítendő információkat is tartalmaz. A nyomon követhetőség érdekében a forgalmazóknak/kereskedőknek a saját célra felhasznált egyéb bejövő termékeket (pl. csomagolóanyag) is rögzíteniük kell. Ezek az információk mind elengedhetetlenek, a vállalati belső nyomon követhetőség gerincét alkotják

8.3.7.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Ha a forgalmazó/kereskedő egyszerűen tovább értékesíti a csomagoló/újracsomagoló beszállítójától átvett terméket (azaz a terméket nem strukturálják át más kereskedelmi egységbe), akkor a GS1 GTIN-eket kell használnia, melyet a csomagoló/újracsomagoló szállító rendelt hozzá a bejövő termékhez.

Abban az esetben, ha a forgalmazók újrakonfigurálják a beszállítótól kapott terméket, a Globális kereskedelmi áruazonosító szám (GTIN) használata számít bevált gyakorlatnak.

8.3.7.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani. A TÉSZ és az integrátor beszállítói (vagyis a termelők) és vevői közötti nyomon követhetőség biztosításához a minimálisan szükséges adatok a következők.

- Ha a nyomon követendő tétel a csomagoló/újracsomagoló (bejövő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi áru mennyisége és mértékegysége
 - A feladás helyszínének (szállítási hely) azonosítása
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvételi dátum
- Amennyiben a nyomon követendő tétel egy csomagoló/újracsomagoló (bejövő) logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyszínének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Átvételi dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Szállítási dátum
- Amennyiben a nyomon követendő tétel egy csomagoló/újracsomagoló (bejövő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmányazonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyszínének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyszínének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
 - Átvételi dátum
- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedő saját (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tétel
 - Kereskedelmi áru mennyisége és mértékegysége
 - A feladás helyszínének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyszínének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedő saját (kimenő) logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyszínének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyszínének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)

- Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedő saját (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyszínének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyszínének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

8.3.7.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A nagy- és kiskereskedelmi szereplők jellemzően a hozzájuk beszállító vállalkozások által az értékesítési egységükön már elhelyezett címkéket alkalmazzák folyamataikban. Az általuk csomagolt termékek esetében (pl. csemege pult) a feldolgozóknál feltüntetett, fogyasztói egységre vonatkozó legjobb gyakorlatok mutatnak példát. Amennyiben egy nagykereskedő képez olyan nyomonkövetési egységeket, amelyek magasabb csomagolási szinten jelennek meg, akkor a feldolgozóknál megjelenített kötelezettségek vonatkoznak rá, és a gyűjtőkartonokhoz rendelt címkézési példákat vehetik figyelembe.

8.3.7.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon nagy- illetve kiskereskedők jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más hasonló vállalkozás jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

9 Útmutató a bor és pálinka nyomon követésére vonatkozó előírások betartásához

9.1 Az útmutató hatálya alá tartozó termékek

E fejezet tárgyköre kiterjed a bor és pálinka ellátási láncra. Ennek megfelelően a következők szerint alakul:

- A fogyasztásra kerülő bor és pálinka termékekre összpontosít.
- A bor, illetve a pálinka ellátási láncot egészében vesszük figyelembe.
- Tekintetbe vesszük a logisztikai egységeket, kereskedelmi árukat és a fogyasztási cikkeket.

A pálinka egy olyan speciális szeszital, mely Uniós oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel is rendelkezik. Bár a köznyelvben szélesebb körben értelmezik, de törvényileg az alábbi a meghatározása: „*Pálinkának csak a 110/2008/EK rendelet II. számú mellékletének 9. számú kategóriája szerinti eljárással készített olyan gyümölcspárlat nevezhető, amelyet Magyarországon termett gyümölcsből - ideértve a gyümölcsvelőt is - készítettek, és amelynek cefrézését, lepárlását, érlelését és palackozását is Magyarországon végeztek. Sűrítmenyből, aszalványból, szárítmányból készült termék nem nevezhető pálinkának. Nem lehet ízesíteni, színeztetni, édesíteni még a termék végső ízének lekerekítése érdekében sem.*”

További Nemzeti és/vagy Uniós oltalommal rendelkező pálinka termékek a <http://eredetvedelem.kormany.hu/foldrajzi-arujelzok> oldalon megtalálhatóak.

9.2 Szabályozási környezet - Európai Unió és hazai jogszabályi környezet áttekintése

9.2.1 A szőlő-bor ágazat jogszabályi környezetének áttekintése

9.2.1.1 Szőlő-Bor ágazat nyomonkövetési, nyilvántartási, adatszolgáltatási jogszabályai

A mindenkor hatályos élelmiszer-jogszabályok a NÉBIH által folyamatosan frissített jogszabálygyűjteményben érhetők el az alábbi weboldalon: <http://portal.nebih.gov.hu/-/elelmiszer-jogszabalyok-jegyzek>

Az alábbi felsorolás a szőlő-bor ágazat szempontjából legfontosabb jogi szabályozásokat tartalmazza:

- A szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról 2004. évi XVIII. törvény
- A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény
- A jövedéki adóról 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: jövedéki törvény)
- A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: jövedéki Vhr.)
- A szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről szóló 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet (a továbbiakban: 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet)
- A borászati termékek egységes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási rendjéről szóló 27/2011. (IV. 12.) VM rendelet (a továbbiakban: 27/2011. (IV. 12.) VM rendelet)
- A kisüzemi bortermelői regiszterről szóló 49/2017. (IX. 29.) FM rendelet

9.2.1.2 Nyomon követés és adatszolgáltatás

A szőlő-bor ágazat borászati termékei szőlőterméstől a borászati termék forgalomba hozataláig, a származási bizonyítványok révén, nyomon kell követni. A származási bizonyítványok a 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet hatálya alá tartoznak és tartalmazniuk kell a termék származásának pontos helyét, helyrajzi szám szintjén, továbbá a termék alapvető minőségi paramétereit, mint a szőlőfajta, vagy fajták, mustfok, vagy az alkohol tartalom adatait, továbbá a termékkel végzett, a jogszabályok szerint nyilvántartandó kezeléseket.

A 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet ugyancsak rendelkezik a hegybíró számára történő kötelező szőlészeti és borászati adatszolgáltatásokról. E rendelet szerinti adatszolgáltatásra az útmutató részleteiben nem tér ki.

9.2.1.3 Nyilvántartás vezetése

A szőlészeti-borászati termelők nyilvántartásukat alapesetben a 27/2011. (IV. 12.) VM rendelet alapján kötelesek vezetni. A rendelet pinckönyv vezetési kötelezettséget ír elő, melyben a szőlőtermesztés, betárolás, termék-előállítás és kezelés, értékesítés é szállítás adatait kell vezetni, műveletenként úgy, hogy pontosan nyomon követhető legyen a termék teljes életútja az értékesítésig. A borászati termékek szállításával kapcsolatban a jogszabály ugyancsak rendelkezik borkísérő okmány használatáról, mellyel egyértelműen nyomon követhető a bortermelőtől elszállított áru.

9.2.1.4 Új jövedéki kategória: Kisüzemi bortermelő

A jövedéki törvény új fogalomként vezeti be a kisüzemi bortermelőt. A kategóriának megfelel a bortermelő, ha az utolsó három borpiaci év átlagában kevesebb, mint évi 1000 hl csendes bort állít elő, szőlőt, valamint sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmeny kivételével más borászati terméket másik tagállamból vagy harmadik országból nem szerez be, és csendes bort nem szerez be, és csendes boron, 10 000 liter palackos terjesztésű habzóboron kívül más jövedéki terméket nem állít elő, nem tárol és nem hoz forgalomba.

A kisüzemi bortermelői regiszterről szóló 49/2017. (IX. 29.) FM rendelet alapján jövedéki törvény szerinti a kisüzemi bortermelőknél lehetőségük van egyszerűbb, jóval kisebb adminisztrációs terhekkel járó nyilvántartás, a kisüzemi regiszter vezetésére.

A jövedéki törvény ugyancsak jelentősen csökkenti a kisüzemi bortermelők adminisztratív terheit. Az új szabályozás értelmében a kisüzemi bortermelőknél nem kell adóraktári engedélyt kiváltaniuk, mentesülnek az adóraktári kötelezettségeik alól, azonban nyilatkozniuk kell, hogy kisüzemi bortermelőként folytatják a termelést. Évi adatszolgáltatásukat a hegybíróhoz nyújtják be, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz a hivatalos zár elszámolások, a habzóbor utáni adóbevallások, illetve az exportra történő értékesítés esetén kötelező nyilvántartásba vétel kapcsán szolgáltatnak adatot.

9.2.2 A pálinkák és szeszesitalok jogszabályi környezetének áttekintése

9.2.2.1 A pálinkák és szeszesitalok nyomonkövetési, nyilvántartási, adatszolgáltatási jogszabályai

 A mindenkor hatályos élelmiszer-jogszabályok a NÉBIH által folyamatosan frissített jogszabálygyűjteményben érhetők el az alábbi weboldalon: <http://portal.nebih.gov.hu/-/elelmiszer-jogszabalyok-jegyezeke>

Az alábbi felsorolás pálinkák és szeszesitalok szempontjából legfontosabb jogi szabályozásokat tartalmazza:

- 2008. évi LXXIII. törvény a pálinkáról, a törkölypálinkáról és a Pálinka Nemzeti Tanácsról
- 158/2009. (VII. 30) Korm. rendelet a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi árujelzőinek oltalmára és a termékek ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról
- A szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kisereléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az 1576/89/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2008. január 15-i 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet
- A Bizottság 716/2013/EU végrehajtási rendelete (2013. július 25.) a szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kisereléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak megállapításáról
- A jövedéki adóról 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: jövedéki törvény)
- A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: jövedéki Vhr.)

9.2.2.2 Nyomon követés és adatszolgáltatás

A jövedéki törvény alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak a kereskedelmi főzdek a hivatalos zár elszámolások kapcsán szolgáltatnak további adatot.

9.2.2.3 Nyilvántartás vezetése

A szeszfőzdek és szeszüzemek szesztermelési naplót kötelesek vezetni. Ebben az alapanyag, a főzött mennyiség, szeszfok adatait kell vezetni, úgy, hogy nyomon követhető legyen a termék.

A nyilvántartásokat az alábbi jogszabályok szerint kell vezetni:

- Adóraktárak nyilvántartása és adatszolgáltatása (jövedéki termékenként):
 - jövedéki törvény 23-24§,
 - jövedéki Vhr. 21§,
 - jövedéki Vhr. 1. sz. melléklet. (kötelezően elektronikusan).
- Jövedéki engedélyes kereskedő nyilvántartás és adatszolgáltatás adattartalma (jövedéki termékenként: jövedéki Vhr. 3. sz. melléklet.
- Zárjegy készletváltozásról adatszolgáltatás: jövedéki Vhr. 93/I-93/J§.

Az adatszolgáltatás nyomtatványai az ÁNYK nyomtatványkitöltő program segítségével tölthetők ki. A jövedéki törvényhez kapcsolódó nyomtatványok elnevezése NAV_JXX, BEV_JXX.

9.3 Ellátási láncok áttekintése és a nyomon követési megoldások alkalmazásba vétele

9.3.1 A bor általános ellátási lánc és szereplői

A bor ellátási lánc tipikus szereplői a borszőlő termelők, az elsődleges csomagoló anyag beszállítók, a borászatok, a Rövid Ellátási Lánc (REL), a nagy- és a kiskereskedők, és a fogyasztók.

Útmutatónkban a Rövid Ellátási Lánc (REL) nyomon követési megoldásaira nem térünk ki..

9-1. táblázat: A legismertebb szerepek és tevékenységeik a termék ellátási láncban

Szerep	Leírás
Szőlő beszállító	Olyan kereskedelmi beszállító, aki csak a szőlő termelésével foglalkozik.
Szőlő termelő	Fő tevékenységük a szőlő termesztése, begyűjtése, tárolása, értékesítése és szállítása.
Más borászat	Olyan borok termelésével foglalkozó vállalkozás, amely az általa termelt félkész és késztermékeket további feldolgozásra értékesíti.
Borászat	Fő tevékenységük a saját maguk által termelt szőlő szeszes itallá történő feldolgozása.
Nagykereskedő	Átveszi a szállítótól a bort és rendelésre kiszállítja az éttermekbe, vagy más vendéglátó egységekbe, illetve a kiskereskedelembe.
Kiskereskedő	Átveszi a bort a láncban előtte álló beszállítótól, és eladja a terméket a fogyasztóknak.

9.3.2 A pálinka általános ellátási lánc és szereplői

A pálinka általános ellátási lánc tipikus szereplői a gyümölcstermelők, borászatok, az elsődleges csomagoló anyag beszállítók, a kereskedelmi szeszfőzdek, a nagy- és a kiskereskedők, és a fogyasztók.

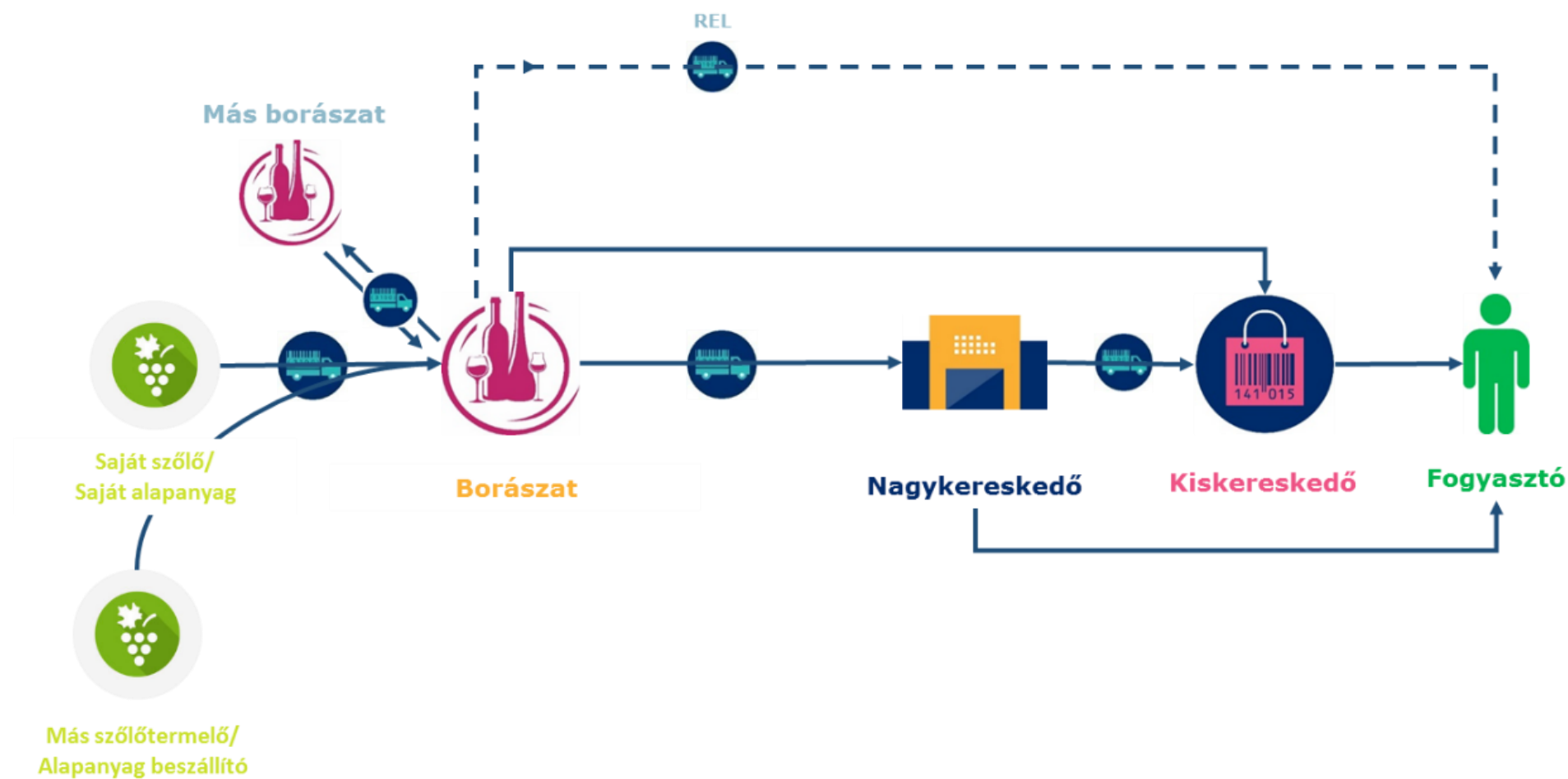
Pálinka „kereskedelmi szeszfőzde” adóraktári engedéllyel rendelkező üzemben állítható elő. A bérfőzési tevékenység egy szolgáltatás ennek keretében, és a magánfőzés keretében előállított termék a párlat. A párlat kereskedelmi forgalomba nem kerülhet a jelenlegi szabályozás szerint, így annak nyomon követése jelen dokumentumban sem vizsgált. Kereskedelmi szeszfőzdei engedéllyel rendelkező üzemekben egyéb szeszitalok is előállíthatóak.

A szeszital ellátási lánc a pálinka ellátási láncsal azonos, annyi különbséggel, hogy a kereskedelmi szeszfőzdék helyett abban a szeszital-gyártókat, a pezsgőkészítőket, és az egyéb alkoholos ital gyártókat kellene feltüntetni. Az útmutatóban az utóbbiakat külön nem tüntetjük fel és szereplőként külön nem ismertetjük, a nyomon követési megoldásokat a kereskedelmi szeszfőzdékkel mutatjuk be.

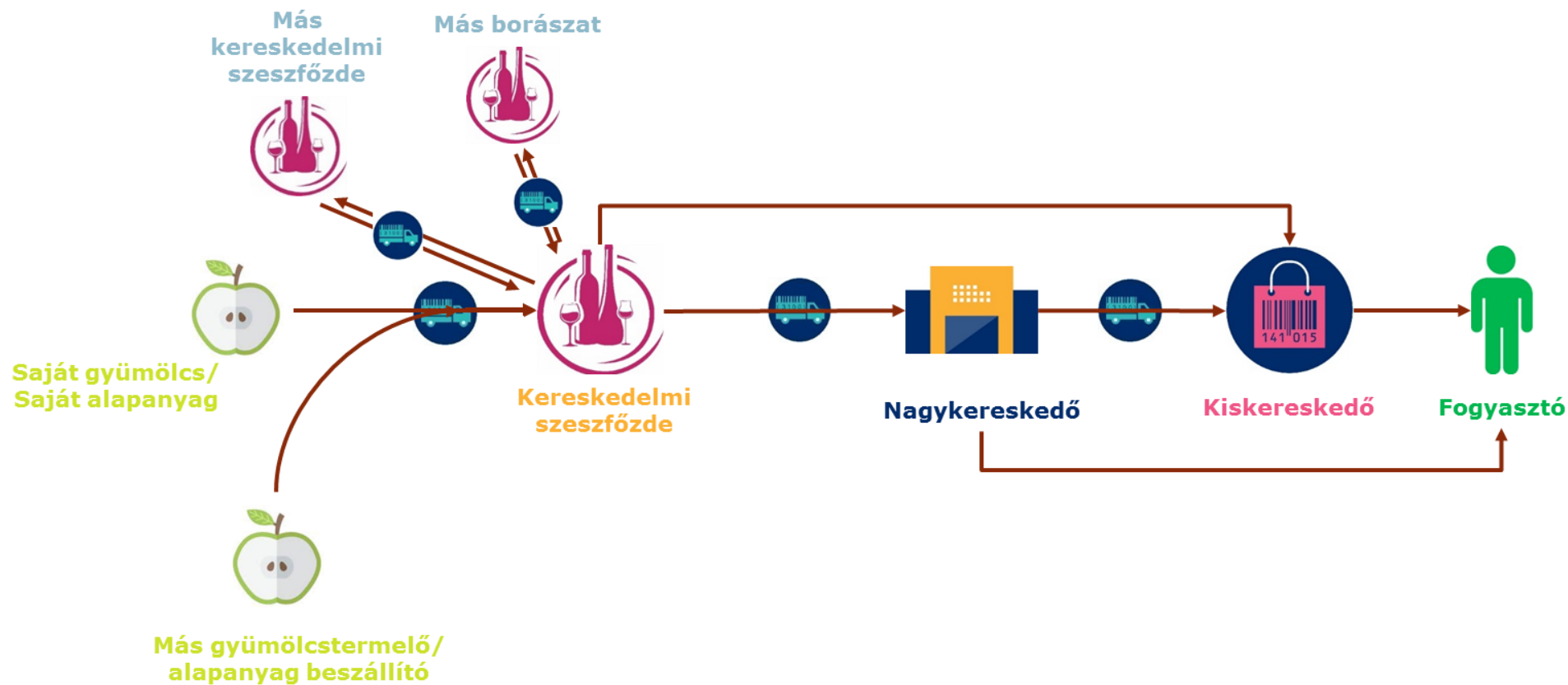
9-2. táblázat: A legismertebb szerepek és tevékenységeik a termék ellátási láncban

Szerep	Leírás
Gyümölcs beszállító	Olyan kereskedelmi beszállító, aki csak a gyümölcsök termelésével foglalkozik.
Gyümölcs termelő	Fő tevékenységük a gyümölcstermékek termesztése, begyűjtése, tárolása, értékesítése és szállítása.
Kereskedelmi szeszfőzde	Szeszes italok termelésével foglalkozó vállalkozás, amely az általa termelt félkész- és késztermékeket további feldolgozásra értékesíti, vagy a maga által termelt gyümölcsök szeszkes itallá történő feldolgozását végzi.
Nagykereskedő	Átveszi a szállítótól a pálinkát és egyéb szeszkes italokat és rendelésre kiszállítja az éttermekbe, vagy más vendéglátó egységekbe, illetve a kiskereskedelembe.
Kiskereskedő	Átveszi a pálinkát és egyéb szeszkes italokat a láncban előtte álló beszállítótól, és eladja a terméket a fogyasztóknak.

9-1. ábra: A bor általános ellátási lánc és szereplői

9-2. ábra: A pálinka általános ellátási lánc és szereplői

9.3.3 Bevezetési útmutató a borszőlő termelő számára

A borszőlő termelő felelős a termelésért (összhangban az integrált termelési elvekkel), a szüretért és a szőlő leszállításáért, illetve az átvett és továbbított árura vonatkozó megfelelő információk nyilvántartásáért.

9.3.3.1 A nyomon követendő egység meghatározása

A bor ellátási láncban a termelő csak termelői feladatot végez, a követendő tétel minden esetben a logisztikai egység. A termelő ömlesztett rekeszes, ládás kiszerezésben (lédig) **vagy ömlesztett áruk tárolására alkalmas szállító egységekben (pl.: konténer, pótkocsi)** juttatja el a szőlőt a borászathoz, így ezek azonosítása és kiegészítő információval történő ellátása szükséges.

A szőlőültetvény kezelésére vonatkozó információknak elérhetőnek kell lenniük igény esetén, így lényeges, hogy a termelő nyilvántartást vezessen minden egyes általa felügyelt szőlőtelekről vagy szőlőparcelláról. Ebbe beleértendő a szőlőtőkék helye, típusa és gondozásának megjelölése, az éves termelési nyilvántartás, a tisztításhoz és öntözéshez használt víz eredete és vegyszertartalma, illetve az éves kezelési nyilvántartás, amely tartalmazza az összes felhasznált műtrágya, irtószer, gombaölő szer és/vagy egyéb kezelések leírását. A szőlőtőkék kezeléséhez a beszállítóktól vásárolt termékek átvételénél rögzíteni kell a beszállító adatait, az átvett termékek leírását, valamint az alkalmazandó gyártási tételszámokat.

9.3.3.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomonkövetési célok teljesüléséhez kulcsfontosságú adatként jelenik meg a szőlőtelkek vagy szőlőparcellák azonosítója (a szőlő eredete), valamint a szüret időpontja. A szőlő nyomon követhetőségét a szőlő származási bizonyítványa segíti, amit a hegybíró ad ki. A szőlőtermelőknek van Gazdasági Akta (GA) száma, ami Magyarországon azonosítja őket. A szőlőtermelő **egyedi megkülönböztetéséhez** a nemzetközileg bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

Minden **logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkeznie** (amennyiben azok termelőtől történő szállításra kerülnek felhasználásra úgy a ládák, illetve konténerek, pótkocsik, stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához, illetve az elektronikus kereskedelemben történő részvételhez a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A csomagolás napjának (gyártási tételszám) megadásához – a csomagoló üzem segítségével – a termelőknek használniuk kell a logisztikai egység címkeazonosítóját, amely olvasható formában tartalmazza a termelő minden fontos adatát. A rajta feltüntetett információknak segítenie kell egy jól követhető gyártási tétel létrehozását és tartalmazhatja a betakarítók nevét, a betakarítás helyét és idejét stb.

9.3.3.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani, amelyek azt a minimum adatkört képviselik, mellyel biztosítható a nyomon követhetőség a termelő és üzleti partnerei között:

- Logisztikai egység azonosítója (SSCC)
- Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
- Fogadó fél azonosítója (GLN)
- A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
- Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvétőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
- Szállítási dátum
- A termelő rögzíti a termesztéssel/előállítással kapcsolatos adatokat (pl.: föld, magok, termelés érdekében felhasznált erőforrások)
- További termelői adatok (pl.: betakarítást végző személyzet, betakarítás ideje) a gyártási tétel kereskedő partner (csomagoló) általi meghatározásához.

- Feladó fél azonosítója (GLN)

Homogén szállítási egység esetén a kereskedelmi egység is azonosítható (GTIN), segítve ezáltal a szállítási egység tartalmát jelentő termék adatainak vonalkódos feltüntethetőségét is.

9.3.3.4 Nyomonkövetési egység jelölése

Minden logisztikai címkén a következő adatokat kell feltüntetni olvasható formában:

- Egyedi logisztikai egység azonosító (pl: SSCC)
- Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
- A termelő egyedi azonosítója (GLN)
- További adatok a termelőről

Vonalkód formájában az SSCC szám tüntetendő fel, illetve homogén szállítási egység esetén a tartalmazott kereskedelmi egység(ek) GTIN azonosítója is megjeleníthető, hozzá láncolva a termék egyéb tulajdonságait (pl: csomagolás napja).

A fentiekben leírt megoldások konkrét megvalósításait a következő ábrák szemléltetik. A vonalkódok az adatok GS1 szabvány szerint alkalmazandó Adattartalom azonosítókat (AI) is tartalmazzák.

9-3. ábra: Homogén, változó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)), a származási ország (AI (422)) és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Szőlőtermelő Kft. 6500 Baja, Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507400007	
TERMÉK NÉV:	Chardonnay szőlő
SSCC:	059965070000000009
GTIN:	95996507301000
LOT:	20170620_KDJ
NETTÓ TÖMEG:	1865,6 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	II. osztály
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG

(01)95996507301000(3101)018656(422)348(10)20170620_KDJ

(00)059965070000000009

9.3.3.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon termelők jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más termelők jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

9.3.4 Bevezetési útmutató a gyümölcstermelő alapanyagbeszállító számára

A gyümölcstermelő (alapanyag beszállító) felelős a termelésért (összhangban az integrált termelési elvekkel), a szüretért és a gyümölcs leszállításáért, illetve az átvett és továbbított árura vonatkozó megfelelő információk nyilvántartásáért.

9.3.4.1 A nyomon követendő egység meghatározása

Amennyiben termelő csak termelői feladatot végez, a követendő tétel minden esetben a logisztikai egység. A nyomon követés érdekében a termelőnek meg kell őriznie a termék előállításával kapcsolatos minden alapvető információt (pl.: alkalmazott növényvédő szerek, használatuk ideje, műtrágyák, csomagolóanyag, betakarítást végző személyzet és öntöző víz forrása, stb.). Ezek az információk elengedhetetlenek, és a vállalat belső nyomon követésének vázát alkotják. A végzett munkaműveleteket a Gazdálkodási Naplóban (GN) illetve permetezési naplóban kell rögzíteni.

A termelő ömlesztett rekeszes vagy ládás kiszerezésben (lédig, vagy **változó tömegű ömlesztett áruk tárolására alkalmas szállító egységekben (pl.: konténer, pótkocsi)** szállít, így azonosítása és kiegészítő információval történő ellátása szükséges.

9.3.4.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Minden **logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkeznie** (amennyiben azok termelőtől történő szállításra kerülnek felhasználásra úgy a ládák, illetve konténerek, pótkocsik, stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához, illetve az elektronikus kereskedelemben történő részvételhez a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A csomagolás napjának (gyártási tételszám) megadásához – a csomagoló üzem segítségével – a termelőknek használniuk kell a logisztikai egység címkeazonosítóját, amely olvasható formában tartalmazza a termelő/betakarító minden fontos adatát. A rajta feltüntetett információknak segítenie kell egy jól követhető gyártási tétel létrehozását és tartalmazhatja a betakarító nevét, a betakarítás helyét és idejét stb.

A gyümölcs termelő/betakarító rendelkezik Gazdasági Akta (GA) számmal, ami Magyarországon azonosítja őt, míg **cég egyedi megkülönböztetéséhez** a nemzetközileg bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

9.3.4.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani, amelyek azt a minimum adatkört képviselik, mellyel biztosítható a nyomon követhetőség a termelő és üzleti partnerei között:

- Logisztikai egység azonosítója (SSCC)
- Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
- Fogadó fél azonosítója (GLN)
- A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
- Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvételi hely/ kereskedelmi szeszfőzde GLN-je)
- Szállítási dátum
- A termelő rögzíti a termesztéssel/előállítással kapcsolatos adatokat (pl.: termelés érdekében felhasznált erőforrások)
- További termelői adatok (pl.: betakarítást végző személyzet, betakarítás ideje)
- Feladó fél azonosítója (GLN)

Homogén szállítási egység esetén a kereskedelmi egység is azonosítható (GTIN), segítve ezáltal a szállítási egység tartalmát jelentő termék adatainak vonalkódos feltüntethetőségét is.

9.3.4.4 Nyomonkövetési egység jelölése

Minden logisztikai címkén a következő adatokat kell feltüntetni olvasható formában:

- Egyedi logisztikai egység azonosító (pl: SSCC)
- Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
- A termelő/betakarító cég egyedi azonosítója (GLN)
- További adatok a termelőről/betakarítóról

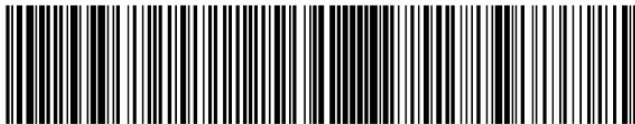
Vonalkód formájában az SSCC szám tüntetendő fel, illetve homogén szállítási egység esetén a tartalmazott kereskedelmi egység(ek) GTIN azonosítója is megjeleníthető, hozzá láncolva a termék egyéb tulajdonságait (pl: csomagolás napja).

A fentiekben leírt megoldások konkrét megvalósításait a következő ábrák szemléltetik. A vonalkódok az adatok GS1 szabvány szerint alkalmazandó Adattartalom azonosítókat (AI) is tartalmazzák.

9-4. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)),
származási ország (AI (422)) és tételszám (AI
(10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal,
ömlesztett áru rekeszére/ládájára/zsákjára
alkalmazható címke.

Gyümölcstermelő KFT. 4371 Nyírlugos Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507500004	
TERMÉK NÉV:	Jonagold alma lédig
GTIN:	95996507302007
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	16,70 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	II. osztály
MÉRET:	6-7
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG

(01) 9 5996507 30200 7 (3102) 001670 (422) 348 (10) 20171107_ABC

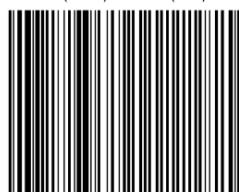
9-5. ábra: Homogén, változó tömegű kereskedelmi áru
azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), nettó tömeg (AI (3102)), a származási
ország (AI (422)) és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével,
valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása
SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal
raklapcímken.

Gyümölcstermelő KFT. 4371 Nyírlugos Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507500004	
TERMÉK NÉV:	Jonagold alma lédig
SSCC:	059965073030000001
GTIN:	95996507304001
LOT:	20171107_ABC
NETTÓ TÖMEG:	247,32 kg
MINŐSÉGI OSZTÁLY:	II. osztály
MÉRET:	6-7
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG:	MAGYARORSZÁG

(01) 9 5996507 30400 1 (3102) 024732 (422) 348 (10) 20171107_ABC

(00) 0 5996507 303000000 1

9.3.4.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon gyümölcs alapanyag beszállítók (termelők) jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más termelők jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

9.3.5 Bevezetési útmutató az elsődleges csomagolóanyag beszállítók számára

9.3.5.1 A nyomon követendő egység meghatározása

Az elsődleges csomagolóanyag beszállítók a termékkel közvetlenül érintkező csomagoló anyagokat gyártanak (pl.: üveg vagy műanyag borospalack, hordó, stb.).

9.3.5.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomon követendő egység a csomagoló anyag (kereskedelmi áru) és annak gyártási tétele, illetve annak logisztikai (szállítási) egysége.

Minden logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkeznie (pl.: dobozok, ládák, raklapok, stb.). A logisztikai egységek egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszáma kódjának használata (SSCC).

A kereskedelmi áru azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egységszinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

Az elsődleges csomagolóanyag beszállító cég egyedi megkülönböztetéséhez a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

9.3.5.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A csomagolóanyag nyomon követhetősége érdekében minden olyan információt rögzíteni és tárolnia kell a gyártónak, amely a termék előállítása során meghatározó lehet annak minőségére és jellemzőire vonatkozóan (pl.: alapanyagok és beszállítók, gyártásba bevont gépek és személyek, stb.). Ezen túlmenően a vevők és a hozzájuk szállított termékek azonosítóinak rögzítése is szükséges.

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani, amelyek azt a minimum adatkört képviselik, mellyel biztosítható a nyomonkövethetőség a termelő és üzleti partnerei között.

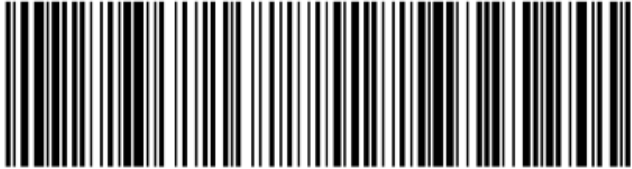
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi árumennyiség és mértékegység
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó cég (kimenő) logisztikai tétele:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolóanyag gyártó (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

9.3.5.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A gyűjtőcsomagolásban értékesített csomagolóanyag adatait gyűjtő-, abból képzett logisztikai egység esetén logisztikai címkén kell feltüntetni. Az azonosítók és a hozzá tartozó adatok vonalkóddal is feltüntethetők a GS1 Adattartalom azonosítók segítségével.

9-6. ábra: Állandó mennyiségű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, gyűjtőegység (doboz) címke.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076
TERMÉK NÉV: Műanyag borospalack 2l 20db GTIN: 05996507317008 LOT: 20171020CSOM
 (01) 0 5996507 31700 8 (10) 20171020CSOM

9-7. ábra: Változó darabszámú (20 helyett 18 darabú) kereskedelmi egység, mint nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076
TERMÉK NÉV: Műanyag borospalack 2l 20db GTIN: 95996507318008 LOT: 20171020CSOM MENNYISÉG: 18 DB
 (01) 9 5996507 31800 8 (10) 20171020CSOM (30) 18

9-8. ábra: Homogén, állandó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Csomagolóanyag gyártó KFT. 9700 Szomabthely Példa u. 8. Feladó GLN: 5996507400076
TERMÉK NÉV: Műanyag borospalack 2l 20*20db SSCC: 059965073060000002 LOT: 20171020CSOM GTIN: 05996507319002 MENNYISÉG: 400 DB
 (01) 0 5996507 31900 2 (10) 20171020CSOM
 (00) 0 5996507 306000000 2

9.3.5.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon elsődleges csomagolóanyag gyártók, beszállítók jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más elsődleges csomagolóanyag gyártó jogszabályi-és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

9.3.6 Bevezetési útmutató a borászat számára

9.3.6.1 A nyomon követendő egység meghatározása

A termelőtől a szőlő lédig módon ládában, rekeszben vagy pótkocsin, konténerben érkezik a borászathoz. A szőlő borrá történő átalakítása számos lépést igényelhet, de minden bor ugyanazon alapeljárással készül. Számos eljárás és művelet elvégzésére sor kerül, így a bortermelőnek pontos nyilvántartást kell vezetnie az egyes eljárásokról minden bor készítésekor. A pincészet feladata az egyes gyártási sorozatok ellátása gyártási tételszámmal.

Az elkészült bort megküldésre kerülhet:

- A palackozónak a készáruk betöltésére és becsomagolására (kereskedelmi áru),
- Egy másik bortermelő pincészetnek eseti befogadásra vagy összekeverésre,
- Egy lédig bor elosztónak.

A lédig bor elosztója veszi át a lédig bort a bortermelőtől, amely azonosítása GTIN-nel és gyártási tételszámmal történik. A lédig bor szállítási egységének azonosítója (SSCC) az érkezéskor kerül rögzítésre. A kapott és rögzített információ tartalmazza az átvett bor mennyiségét is (adattartalom azonosító (315n)).

A bort általában beszivattyúzzák a szállító egységekbe, mint pl. a közúti tartálykocsikba vagy hordókba. Amikor a bor megérkezik a „tartálytelepre”, a lédig bor elosztója ellenőrzi az átvételi dokumentumokat, és mintát vesz kóstolásra és elemzésre. Jóváhagyja vagy elutasítja a bort (elutasítás esetén a bor visszatér a megjelölt forráshoz). Két külön folyamat azonosítása következik:

- A lédig bor tárolása és feladása bármilyen összekeverés vagy egyéb feldolgozás nélkül. A kimenet gyártási tételszáma megegyezik a bemenetével.
- A különböző borok tárolása, összekeverése, valamint az új ömlesztett keverék feladása. Egy új gyártási tételszámot kell kiosztani, ami különbözik bármely más, az összekeverési folyamatban használt gyártási palackozó felelős a késztermékek átvételéért, tárolásáért, feldolgozásáért, a késztermékekből történő mintavételért, a késztermékek elemzéséért, csomagolásáért és feladásáért, illetve az átvett és feladott árura vonatkozó megfelelő információk nyilvántartásáért.

A palackozó/csomagoló veszi át a tárolótartályokban érkező lédig bort a tranzit pincétől vagy a lédig bor elosztójától. Minden egyes tartály lédig bor a GS1-128 vonalkódban tárolt SSCC-vel, GTIN-nel és gyártási tételszámmal kerül azonosításra, és szemmel olvasható módon is beazonosíthatók. A borral kapcsolatba lépő „száraz áruk” (palackok, kupakok, dugók stb.) is átvételre kerülnek, így minden logisztikai egységet azonosítani kell egy SSCC, GTIN és gyártási tételszám alapján. Az e tételek vonatkozásában felmerülő további adatokat is rögzíteni kell (pl. a betöltő berendezés mosásához használt vízre vonatkozó adatok, a tisztításhoz használt vegyszerek stb.).

Fenn kell tartani a kapcsolatot ezen komponensek (lédig bor, késztermék) között. Ezen fázisban a bort különféle tárolóegységekbe töltik, mint pl. palackokba, kegekbe, hordókba vagy bag in boks-ba). A fogyasztói egységek a leszállított bortételekből kerülnek előállításra, és gyártási tételszámot rendelnek hozzájuk. A következő lépés a fogyasztói egységek kartonokba, raklapokba vagy más logisztikai egységekbe történő csomagolása.

9.3.6.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A nyomon követendő egység a fogyasztói egység, illetve annak gyűjtő- és logisztikai kiszerelése, illetve a szállítási egység.

A kereskedelmi áru azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egységszinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

A logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkezniük (pl.: rekeszek, dobozok, raklapok). A logisztikai egységek egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A jogi személyek egyedi megkülönböztetéséhez a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

9.3.6.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani a borászat részéről beszállítóik (vagyis a termelők) és vevői közötti nyomon követhetőség biztosításához a minimálisan szükséges adatok a következők.

- Amennyiben a bejövő nyomon követendő tétel a termelő bejövő logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Átvételi dátum
 - További adatok a termelőről/betakarítóról
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a csomagolást végző cég (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi áru mennyisége és mértékegysége
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a borászat (kimenő) logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a borászat (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

9.3.6.4 Nyomonkövetési egység jelölése

Az alábbiakban a borászatok által alkalmazható, a must illetve bor lé, a fogyasztói illetve a különböző állandó vagy változó mennyiségű gyűjtő- és raklap kiserelések címkemintái kerülnek bemutatásra.

9-9. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel (must):

GTIN (AI (01)), nettó térfogat (AI (3150)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetésével gyűjtőcsomagolásra (hordóra).

Borászat KFT. 2091 Etyek Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507600001	
TERMÉK NÉV: Szőlő lé/ Must	LOT: 20171115_DEF
GTIN: 95996507308009	NETTÓ TÖMEG: 31521 liter
	
(01) 9 5996507 30800 9 (3150) 031521 (10) 20171115_DEF	

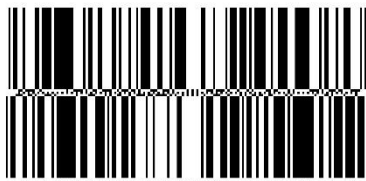
9-10. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel (must):

GTIN (AI (01)), nettó térfogat (AI (3150)), és gyűjtőmennyiségére (hordó) alkalmazható címke:

Borászat KFT. 2091 Etyek Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507600001	
TERMÉK NÉV: Dunántúli Chardonnay	
GTIN: 95996507309006	NETTÓ TÖMEG: 33012 liter
LOT: 20171115_LKA	NÉBIH: XXXX
	
(01) 9 5996507 30900 6 (3150) 033012 (10) 20171115_LKA	

9-11. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), származási ország (AI (422)) és tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1 DataBar Kiterjesztett halmozott vonalkóddal, előre csomagolt fogyasztói kiserelés címke.

TERMÉK NÉV: Dunántúli Chardonnay 2017. 0,75l	
GTIN: 05996507310009	NETTÓ TÖMEG: 0,75 l
LOT: 20171118_KLM	NÉBIH: XXXX
	
(01) 0 5996507 31000 9 (10) 20171118_KLM	

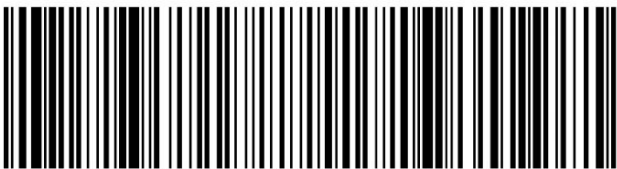
9-12. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési
egység azonosítása GTIN-nel:

kizárólag GTIN (AI (01)), feltüntetése EAN-13
vonalkóddal, előre csomagolt fogyasztói kiserelés
címké.

Borászat KFT. 2091 Etyek Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507600001	
TERMÉK NÉV: Dunántúli Chardonnay 2017. 0,75l	
GTIN: 5996507310009	NETTÓ TÖMEG: 0,75 l
LOT: 20171118_KLM	NÉBIH: XXXX
 5 996507 310009	

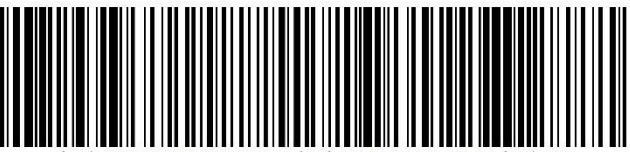
9-13. ábra: Állandó mennyiségű
nyomkövetési egység azonosítása
GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10))
feltüntetése GS1-128 vonalkóddal,
kereskedelmi áru rekeszére/dobozára
alkalmazható címke.

Borászat KFT. 2091 Etyek Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507600001	
TERMÉK NÉV: Dunántúli Chardonnay 2017. 6*0,75l	
GTIN: 05996507311006	NETTÓ TÖMEG: 6*0,75 l
LOT: 20171118_KLM	NÉBIH: XXXX
 (01) 0 5996507 31100 6 (10) 20171118_KLM	

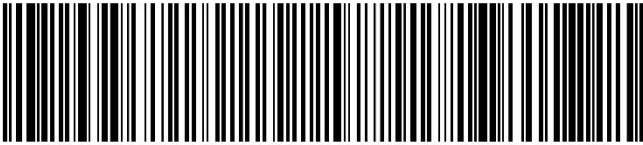
9-14. ábra: Homogén, változó
mennyiségű kereskedelmi áru
azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), tételszám (AI (10)) és a
változó mennyiség (AI(30) - darabszám)
feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal,
kereskedelmi áru rekeszére/dobozára
alkalmazható címke.

Borászat KFT. 2091 Etyek Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507600001	
TERMÉK NÉV: Dunántúli Chardonnay 2017. 6*0,75l	
GTIN: 95996507312006	NETTÓ TÖMEG: 6*0,75 l
LOT: 20171118_KLM	MENNYISÉG: 4 DB
NÉBIH: XXXX	
 (01) 9 5996507 31200 6 (10) 20171118_KLM (30) 04	

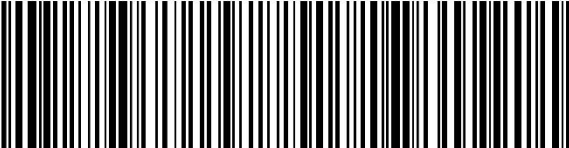
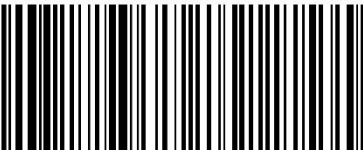
9-15. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), tételszám (AI (10)) és a változó nettó térfogat (AI(3150) - liter) feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal, kereskedelmi áru gyűjtőmennyiségére (hordó) alkalmazható címke.

Borászat KFT. 2091 Etyek Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507600001	
TERMÉK NÉV: Dunántúli Chardonnay 2017. 100l	
GTIN: 95996507314000	NETTÓ TÖMEG: 97 l
LOT: 20171117_NOP	NÉBIH: XXXX
 (01) 9 5996507 31400 0 (3150) 000097 (10) 20171117_NOP	

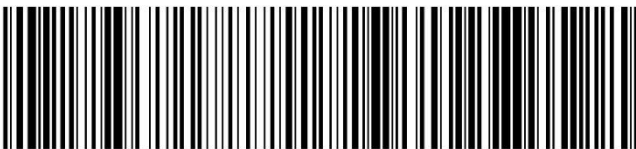
9-16. ábra: Homogén, állandó mennyiségű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és tételszám (AI (10)) feltüntetése, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Borászat KFT. 2091 Etyek Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507600001	
TERMÉK NÉV: Dunántúli Chardonnay 2017. 50*6*0,75l	LOT: 20171118_KLM
SSCC: 059965073040000008	NETTÓ TÖMEG: 300*0,75l
GTIN: 05996507315004	NÉBIH: XXXX
 (01) 0 5996507 31500 4 (10) 20171118_KLM	
 (00) 0 5996507 304000000 8	

9-17. ábra: Homogén, változó mennyiséget tartalmazó kereskedelmi áru azonosítása a beépülő termék (gyűjtő) GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), a tételszám (AI (10)) és a beépülő termék darabszám (AI(37)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímkén.

Borászat KFT. 2091 Etyek Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507600001	
TERMÉK NÉV: Dunántúli Chardonnay 2017. 6*0,75l	LOT: 20171118_KLM
SSCC: 059965073050000005	MENNYISÉG: 48
GTIN: 05996507311006	NÉBIH: XXXX
 (02) 0 5996507 31100 6 (10) 20171118_KLM (37) 48	
 (00) 0 5996507 305000000 5	

9.3.6.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon borászatok jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más hasonló vállalkozás jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

9.4 Bevezetési útmutató a kereskedelmi szeszfőzde számára

A pálinka készítés első lépése a szakszerű gyümölcs cefre előállítása, mely a termelőtől lédig formában érkező érett, egészséges, emberi fogyasztásra alkalmas gyümölcs feldolgozásával kezdődik. Ezt követi a lepárlás, a pihentetés, alkoholfok beállítás, végül a betöltés, csomagolás.

9.4.1.1 A nyomon követendő egység meghatározása

A gyümölcstermelőtől a gyümölcs lédig módon ládában, rekeszben vagy pótkocsin, konténerben érkezik a kereskedelmi szeszfőzdehez. A lepárlást követően a pálinka jellemzően fogyasztói kiszerezésű palackozásra kerül, de lédig módon is szállítható, amelyet más pálinka főzde palackoz. A folyamatban minden esetben azonosítandó a nyomon követendő egység, azaz a lédig pálinka, illetve az abból készült fogyasztói kiszerezés és annak magasabb csomagolási egységei, illetve ezek szállítási egységei.

9.4.1.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

A kereskedelmi áru azonosítója – gyűjtő- illetve logisztikai egység szinten egyaránt a gyakorlatban megszokott módon – a termék GTIN száma.

A logisztikai egységnek egyedi azonosítóval kell rendelkezniük (pl.: hordók, esetleg dobozok, raklapok). A logisztikai egység egyedi azonosításához a bevált gyakorlat a GS1 Szállítási egység sorszám kódjának használata (SSCC).

A jogi személyek egyedi megkülönböztetéséhez a bevált gyakorlat a Globális helyazonosító szám (GLN) használata.

9.4.1.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében minimálisan az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani a borászat részéről.

- Amennyiben a bejövő nyomon követendő tétel a termelő bejövő logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - Árucikk megnevezése és a fajta neve, ahol releváns
 - A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Átvételi dátum
 - További adatok a termelőről/betakarítóról
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedelmi szeszfőzde (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi áru mennyisége és mértékegysége
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedelmi szeszfőzde (kimenő) logisztikai egysége:

- Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
- A feladás helyének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
- Az átvétel helyének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
- Szállítási dátum
- Feladó fél azonosítása (GLN)
- Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedelmi szeszfőzde (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

9.4.1.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A nyomon követendő egységeket fogyasztói címkével, gyűjtő- vagy logisztikai címkével kell ellátni. Az alábbi címkeminták alkalmazandók a kereskedelmi szeszfőzdek részéről.

9-18. ábra: Állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

kizárólag GTIN feltüntetése EAN-13 vonalkóddal, többi adat csak szemmel olvashatóan jelenik meg. – Fogyasztói kiserelés címkéje.

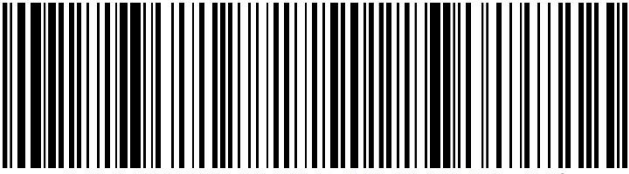
9-19. ábra: Állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1 DataBar Kiterjesztett vonalkóddal. – Fogyasztói kiserelés címkéje.

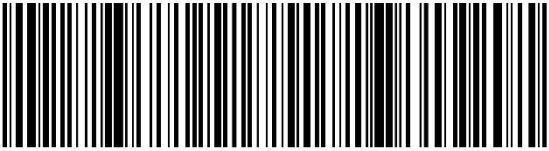
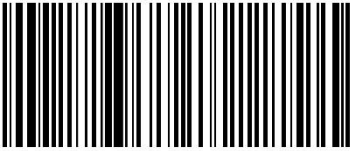
9-20. ábra: Homogén, állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:

GTIN (AI (01)), és tételszám (AI (10)) feltüntetése GS1-128 vonalkóddal, fogyasztói kiszerelés gyűjtőcsomagolása.
– Rekesz/láda/doboz gyűjtőcímkeje.

Kereskedelmi szeszfőzde Kft. 4600 Kisvárdai Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507700008
TERMÉK NÉV: ARANY alma pálinka 36*0,2l GTIN: 05996507321005 LOT: 20180106_ABC NETTÓ TÖMEG: 36*0,2 l
 (01) 0 5996507 32100 5 (10) 20180106_ABC

9-21. ábra: Homogén, állandó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), és a tételszám (AI (10)) feltüntetése, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímken.

Kereskedelmi szeszfőzde Kft. 4600 Kisvárdai Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507700008
TERMÉK NÉV: ARANY alma pálinka 20*36*0,2l SSCC: 05996507322002 LOT: 20171118_KLM GTIN: 05996507315004 NETTÓ TÖMEG: 300*0,75l
 (01) 0 5996507 32200 2 (10) 20171118_KLM (00) 0 5996507 304000000 8

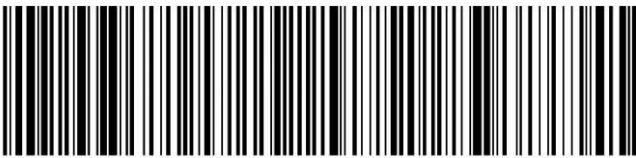
9-22. ábra: Homogén, változó mennyiséget tartalmazó kereskedelmi áru azonosítása a beépülő termék (gyűjtő) GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), a tételszám (AI (10)) és a beépülő termék darabszám (AI(37)) feltüntetésével, valamint a szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel, az SSCC (AI (00)), GS1-128 vonalkóddal raklapcímken.

Kereskedelmi szeszfőzde Kft. 4600 Kisvárdai Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507700008
TERMÉK NÉV: ARANY alma pálinka 36*0,2l SSCC: 059965073100000009 LOT: 20180106_ABC GTIN: 95996507321008 MENNYISÉG: 19
 (02) 9 5996507 32100 8 (10) 20180106_ABC (37) 19 (00) 0 5996507 310000000 9

9-23. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:

GTIN (AI (01)), tételszám (AI (10)) és a változó nettó térfogat (AI(3150) - liter) feltüntetésével GS1-128 vonalkóddal, kereskedelmi áru gyűjtőmennyiségére (hordó) alkalmazható címke.

Kereskedelmi szeszőzde Kft. 4600 Kisvárda Példa u. 1. Feladó GLN: 5996507700008	
TERMÉK NÉV: ARANY alma pálinka	
GTIN: 95996507322005	
LOT: 20180106_ABC	NETTÓ TÖMEG: 97 l
 (01) 9 5996507 32200 5 (3150) 000097 (10) 20180106_ABC	

9.4.1.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon kereskedelmi szeszőzdek jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más hasonló vállalkozás jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

9.4.2 Bevezetési útmutató a nagy- és kiskereskedő számára

9.4.2.1 A nyomon követendő egység meghatározása

A nagykereskedő, mint készáruk elosztója felel a készáruk átvételéért, tárolásáért, készletgazdálkodásáért és feladásáért, valamint adott esetben az eltérő termelőktől származó magasabb csomagolási egységeinek bontásával (a kiskereskedelmi egység sértetlenül hagyásával) azokat új egységcsomagokba rendezik (nem átpalackozzák), és azt saját címkéjével történő jelöléséért, a termékek karanténba helyezéséért és az átvett és továbbított árura vonatkozó megfelelő információk nyilvántartásáért.

A nagykereskedő veszi át a borászattól, illetve kereskedelmi főzdetől érkező raklapokat és kartonokat. Ezen kereskedelmi áruk és logisztikai egységek a rögzített GTIN-nel, gyártási tételszámmal és SSCC-vel kerülnek azonosításra. A készáruk elosztója újracsomagolhatja és újracímkézheti a termékeket az egyedi vásárlói követelmények szerint. Ebben az esetben a borászatnál, illetve kereskedelmi főzdenél ismertetett módon kell a nagykereskedőnek eljárnia.

A nagykereskedő feladja a kartonokat és raklapokat a kiskereskedőnek. Ezen kereskedelmi áruk és logisztikai egységek azonosítója megegyezik az átvételkor használttal (amennyiben a konfiguráció nem változott), de új SSCC kiosztására kerül sor, ha a logisztikai tárolóegységet újracsomagolták. Amennyiben a kartonok tönkremennek, és újra felhasználják őket bizonyos megrendelések becsomagolására, a kartonon lévő eredeti azonosítót el kell rejteni, és a készáruk elosztója által kiosztott új SSCC-t kell alkalmazni az új karton-konfiguráció azonosításához.

A nyomon követés úgy valósul meg, hogy minden GTIN társítva van a hozzá kapcsolódó gyártási tételhez. A GTIN és gyártási tételszám információk az egyes gyűjtőcsomagolás-címkéken vannak feltüntetve. Ezeket az adatokat be kell gyűjteni és rögzíteni, és közölni kell őket az élelmiszeripari szolgáltatóval/kiskereskedővel.

Forgalmazóknak/kiskereskedőknek adott esetben a bejövő logisztikai egységekkel (jellemzően raklapokkal) kapcsolatos információkat is gyűjteniük kell. A raklapok azonosítása azok csomagoló általi létrehozásakor, az egyedi GS1 Szállítási egység sorszám kód (SSCC) azonosítóval történik. Ezt a számot a csomagoló/feladó rendeli hozzá, és az egyedi logisztikai egység címkéin van feltüntetve. A raklapcímke más fontos, begyűjtendő és rögzítendő információkat is tartalmaz. A nyomon követhetőség érdekében a forgalmazóknak/kereskedőknek a saját célra felhasznált egyéb bejövő

termékeket (pl. csomagolóanyag) is rögzíteniük kell. Ezek az információk mind elengedhetetlenek, a vállalati belső nyomon követhetőség gerincét alkotják.

9.4.2.2 Nyomonkövetési egység azonosítása

Ha a forgalmazó/kereskedő egyszerűen továbbértékesíti a csomagoló/újracsomagoló beszállítójától átvett terméket (azaz a terméket nem strukturálják át más kereskedelmi egységbe), akkor azokat a GTIN-eket kell használnia, melyet a borászat rendelt hozzá a bejövő termékhez.

Abban az esetben, ha a forgalmazók újrakonfigurálják a beszállítótól kapott terméket, a Globális kereskedelmi áruazonosító szám (GTIN) használata számít bevált gyakorlatnak, míg a szállítási egységek azonosítása a SSCC számmal valósul meg.

9.4.2.3 Nyomonkövetési és jogszabályi adatok meghatározása

A nyomonkövetési láncolat fenntartása érdekében az alábbi adatokat kell összegyűjteni, rögzíteni és megosztani. A borászat (vagyis a gyártó) és vevői közötti nyomon követhetőség biztosításához a minimálisan szükséges adatok a következők.

- Ha a nyomon követendő tétel a csomagoló/újracsomagoló (bejövő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tételszám
 - Kereskedelmi áru mennyisége és mértékegysége
 - A feladás helyszínének (szállítási hely) azonosítása
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvételi dátum
- Amennyiben a nyomon követendő tétel egy csomagoló/újracsomagoló (bejövő) logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyszínének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Átvételi dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Szállítási dátum
- Amennyiben a nyomon követendő tétel egy csomagoló/újracsomagoló (bejövő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmányazonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyszínének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyszínének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
 - Átvételi dátum
- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedő saját (kimenő) terméke (csomagolás/gyűjtőcsomagolás):
 - Kereskedelmi áru azonosítása (GTIN)
 - Kereskedelmi áruleírás
 - Gyártási tétel
 - Kereskedelmi áru mennyisége és mértékegysége
 - A feladás helyszínének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyszínének azonosítása (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedő saját (kimenő) logisztikai egysége:
 - Logisztikai egység azonosítása (SSCC)
 - A feladás helyszínének azonosítója (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyszínének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)
- Ha a nyomon követendő tétel a kereskedő saját (kimenő) szállítmánya:
 - Egyedi szállítmány azonosítása (pl. a fuvarlevél száma lehet)
 - A feladás helyszínének azonosítása (azaz a szállítási hely GLN-je)
 - Az átvétel helyszínének azonosítója (azaz az átvevőhely/kereskedelmi partner GLN-je)
 - Szállítási dátum
 - Feladó fél azonosítása (GLN)
 - Átvevő fél azonosítása (GLN)

9.4.2.4 Nyomonkövetési egység jelölése

A nagy- és kiskereskedelmi szereplők jellemzően a hozzájuk beszállító vállalkozások által az értékesítési egységükön már elhelyezett címkéket alkalmazzák folyamataikban. Amennyiben egy nagykereskedő képez olyan nyomonkövetési egységeket, amelyek magasabb csomagolási szinten jelennek meg, akkor a borászatnál megjelenített kötelezettségek vonatkoznak rá, és a gyűjtőkartonokhoz illetve nagykereskedőnél továbbá a raklap címkék rendelt címkézési példákat vehetik figyelembe.

9.4.2.5 Legjobb gyakorlatok

Ez az alfejezet a legjobb hazai gyakorlatokat hivatott bemutatni esetpélda szinten. Várjuk azon nagy- illetve kiskereskedők jelentkezését, akik nevük feltüntetésével vállalják jelölési megoldásaik bemutatását elősegítve ezzel más hasonló vállalkozás jogszabályi- és/vagy kereskedelmi partnereknek történő megfelelését.

10 Különleges kérdések

10.1 Vegyes (egynél több állatfajból készült) termékek

Az olyan, előre csomagolt, friss húskészítmények, mint a darált hús és a vegyes grilltálak esetén, amelyek egynél több állatfajból származó húst tartalmaznak, az 1169/2011/EU és az 1337/2013/EU rendelet értelmében kötelező minden egyes fajta származását feltüntetni. Ennek következtében a vágás országát minden állatfajra nézve emberi szemmel olvasható módon fel kell tüntetni a címkén. Amennyiben a termékben marhahústól eltérő húskészítmény található, a címkének mind az 1169/2011/EU, illetve 1337/2013/EU és az 1760/2000/EU rendelet előírásainak meg kell felelnie.

Az adattartalom azonosítók (AI) általánosak, és biztosítandó, hogy a vonalkódba foglalt információ egyedi és félreértelmezhetetlen legyen, minden AI csak egyszer használható fel egy címkén.

Ezért a fent felsorolt, emberi szemmel olvasható információk feltüntetése mellett javasoljuk a GTIN (AI 01), gyártási tételszám (AI 10), tömeg (AI 310x) és a minőségmegőrzési határidő / fogyaszthatósági határidő (AI 15 / 17) kódolását a csomagoláson.

Az előre csomagolt, friss, vegyes termékek adatainak közléséhez bevált gyakorlat az EPCIS vagy a DESADV in EANCOM® elektronikus feladási értesítés vagy GS1 XML formátum használata. Ez megkívánja legalább a GTIN és gyártási szám vagy gyártási tételszám, illetve SSCC feltüntetését a címkén. Az egyéb vonatkozó információk emberi szemmel olvasható formában kerülnek feltüntetésre magán a tételen.

Amennyiben az ellátási láncban részt vevő valamely partnernek nem áll módjában az EPCIS vagy GS1 eCom üzenetek használata, a 91-99-ig terjedő adattartalom azonosítók rendelkeznek hozzá a vállalat belső információihoz vagy a kölcsönös megállapodás szerinti információkhoz.

10.2 Származási hely: EU / nem EU

Bizonyos esetekben konkrét ország helyett elegendő az „EU” vagy „nem EU” mint származási hely megjelölése. Mivel az ISO-3166-1 kódjegyzékben nincs 3-jegyű numerikus kód erre a két nyilatkozatra, kétoldalú megállapodás alapján a 900-999-ig terjedő kódok használhatók erre a célra.

A halászati és akvakultúra termékek esetében a halászati körzet/ország és víztest/termelés szerinti ország információt át kell adni a fogyasztónak előre csomagolt és nem előre csomagolt termék esetében is.

10.3 Több származási hely feltüntetése

Az Unió marhahús-információs rendelete és élelmiszer-információs rendelete értelmében bizonyos termékek esetében az „állattartás helyeként” több uniós tagállamot/Európai Unió kívüli országot (vagy a kettő kombinációját) is fel kell tüntetni. Ez fordul elő például akkor, ha az állatok egy adott homogén gyártási tételének tartása (születésük után) kezdetben Belgiumban történik, majd a befejező időszakra eladják őket egy holland gazdának. Ezt a 423-as adattartalom azonosító, a „Kezdő feldolgozás országa” fedi le, amely a húsipari ágazatban az állattartás országához/országaihoz kapcsolódik, és akár 5 különböző ország egy vonalkódba történő kódolását is lehetővé teszi.

10.4 Eredetvédelem

A megfelelően alkalmazott nyomonkövetési megoldások önmagukban is szolgálják a hamisítás elleni védekezést, illetve az eredetvédelmet. A származási hely pontos megadása, illetve az adott speciális termék egyedi azonosítója, illetve az ahhoz rendelt és adatbázisokon keresztül elérhető információk biztosíthatják a fogyasztót arról, hogy valóban az általa elvárt minőségű, márkájú, eredetű termékért fizeti meg a magasabb árat. Az ellátási lánc szereplői az ilyen termékek esetében megkövetelhetik egymástól a származást, eredetet igazoló adatok kommunikációját, azonban vannak olyan esetek, ahol jogszabályok is kötelezővé teszik a származásra, eredetre vonatkozó adatok megadását. A védjegyekkel

igazolt származás, eredet esetében fontos, hogy a tanúsító hatóság által karbantartott adatbázisok szolgáljanak a teljes ellátási lánc számára adatforrással. A termékek és a védjegyek összekapcsolása az egyedi azonosítók révén biztosítható.

A rendelet értelmében távértékesítés esetén a származási nyilatkozatnak már a megrendelés leadása előtt a vásárló rendelkezésére kell állnia. Az Európai Parlament GYIK listája szerint lehetőség van az országok egy bizonyos körének megjelölésére is. A megjelölésnek ellenőrizhetőnek kell lennie, és a jogi nyilatkozat kötelező.

10.5 A termékeket érintő változások kezelése

Nehézséget okozhat, ha az élelmiszert olyan módon változtatják meg, hogy az a címkén kötelezően feltüntetendő adatokat is érinti. Ilyen esetben lesz egy időszak, amikor a terméknek még mind a régi, mind már az új változata jelen lesz az ellátási láncban. Ezen időszak alatt a kiskereskedőnek nincs módja megtudni, hogy a kommissiózás napján és helyén a termék weboldalon megrendelt változata lesz-e elérhető.

A termék lényeges megváltoztatása új GTIN hozzárendelését teszi szükségessé, amely növeli annak az esélyét, hogy a megfelelő változat lesz rendelkezésre bocsátható kommissiózásra, vagy ha nem, a kiskereskedő akkor is automatikusan fel tudja ismerni, hogy a kommissiózott változat különbözik-e a megrendelt változattól, és értesíteni tudja a fogyasztót.

Azonban, ha a rendelet értelmében kötelezően megadandó termékadatok csak kisebb mértékben módosulnak, ez nem teszi szükségessé, hogy a megváltozott cikk új GTIN-t kapjon. Ebben az esetben a kiskereskedő nem tud a GTIN alapján különbséget tenni az átvevőhelyen a termék két változata között. Az élelmiszer-iparban kialakult megegyezés szerint ennek ellenére ebben az esetben is követni kell a GTIN-hozzárendelési szabályokat. A folyamatirányítás és/vagy kézi beavatkozás segítheti a megrendelt és szállított változatok közti keveredés minimálisra csökkentését, és egyes végrehajtó hatóságok mutathatnak némi toleranciát az egyik változatról a másikra történő átállás ideje alatt, annak ellenére, hogy a rendelet szigorú értelmezéséhez képest ez eltérés jelent. Ha minden apró módosítás következtében létrejött termékváltozat új GTIN-t kapna, az plusz költségekkel és hibalehetőségekkel járna, valamint csökkentené a hatékonyságot, és így sérthetné a fogyasztók érdekeit is. Fontos kihangsúlyozni, hogy a GTIN változatlanul hagyása csak apróbb változtatások esetén megengedett, és ha fennáll a veszélye, hogy a két változat összekeverése egészségügyi kockázatokkal járhat, az új változatnak új GTIN-t kell kapnia.

Eltérően pl. az összetevők felsorolásától, a származási hely adatok szinte soha nem kapcsolódnak gyártási tételszám törzsadatokhoz. Egy adott termék származási információi az egyes szállítások között is változhatnak, sőt, előfordulhat, hogy egy adott szállítás sem csak egyfajta, homogén származási információt tartalmaz. Ezért a GDSN szempontjából nem relevánsak. Bizonyos esetekben azonban, ha a termék származási információi állandók, a GDSN keretében is közölhetők.

A rendelet értelmében távértékesítés esetén a származási nyilatkozatnak már a megrendelés leadása előtt a vásárló rendelkezésére kell állnia. Az Európai Parlament GYIK listája szerint lehetőség van az országok egy bizonyos körének megjelölésére is. A megjelölésnek ellenőrizhetőnek kell lennie, és a jogi nyilatkozat kötelező.

10.6 Allergének feltüntetése

2014. december 13. óta minden olyan, allergiát vagy intoleranciát okozó, a 1169/2011 EU Rendelet II. mellékletében szereplő, vagy a II. mellékletben szereplő anyagokból vagy termékekből származó összetevő vagy technológiai segédanyag, amelyet élelmiszer előállításánál vagy elkészítésénél használnak fel, és a késztermékben még jelen van, akár megváltozott formában is, felsorolandó az összetevők között. Az allergént közvetlenül az adott összetevő után kell feltüntetni. Más előírásoktól

eltérően az allergéneket a nem előre csomagolt, pultban árusított élelmiszerek esetén is fel kell tüntetni.

Az élelmiszer-információs rendelet értelmében allergiát vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek a következők:

Itt a legfrissebbet lenne célszerű alkalmazni:

- Glutént tartalmazó gabonafélék, azaz búza (például tönkölybúza vagy khorasan búza), rozs, árpa, zab, illetve hibridizált fajtáik, valamint a belőlük készült termékek, kivéve:
 - búzából készült glükózsirup, beleértve a dextrózt is (1);
 - búzából készült maltodextrin (1);
 - árpából készült glükózsirup;
 - alkoholpárlatok – így például mezőgazdasági eredetű etil-alkohol – készítéséhez használt gabonafélék.
- Rákfélék és a belőlük készült termékek.
- Tojás és a belőle készült termékek.
- Hal és a belőle készült termékek, kivéve:
 - vitaminok vagy karotinoidkészítmények hordozójaként
- Tojás és a belőle készült termékek;
- Hal és a belőle készült termékek*;
- Földimogyoró és a belőle készült termékek;
- Szójabab és a belőle készült termékek;
- Tej és az abból készült termékek (beleértve a laktózt)*;
- Diófélék, azaz mandula (*Amygdalus communis* L.), mogyoró (*Corylus avellana*), dió (*Juglans regia*), kesudió (*Anacardium occidentale*), pekándió (*Carya illinoensis* [Wangenh.] K. Koch), brazil dió (*Bertholletia excelsa*), pisztácia (*Pistacia vera*), makadámia vagy queenslandi dió (*Macadamia ternifolia*) és a belőlük készült termékek*;
- Zeller és a belőle készült termékek;
- Mustár és a belőle készült termékek;
- Szezám-mag és a belőle készült termékek;
- Kén-dioxid és az SO₂-ben kifejezett szulfitek 10 mg/kg, illetve 10 mg/liter összkoncentrációt meghaladó mennyiségben; a számítást a fogyasztásra kész termékekre vagy a gyártó utasítása alapján elkészített termékekre vonatkozóan kell elvégezni;
- Csillagfűrt és a belőle készült termékek;
- Puhatestűek és a belőlük készült termékek.

Számos húskészítmény és előkészített hús tartalmaz további összetevőket, úgy mint fűszereket, élelmiszer-adalékanyagokat vagy technológiai segédanyagokat, amelyeket – beleértve az allergéneket – teljes körűen fel kell tüntetni az ellátási lánc feljebb lévő fázisaiban, vagyis az ilyen összetevőket beszállító szakaszban.

10.7 Első fagyasztás dátuma

Fagyasztott hús és fagyasztott előkészített hús esetén a rendelet megköveteli a fagyasztás dátumának, vagy ha a terméket többször fagyasztották le, az első fagyasztás dátumának feltüntetését. Ez a követelmény azokra a húsokra is vonatkozik, amelyeket utólag kiolvasztottak, és kiolvasztva árusítják.

A fagyasztás vagy első fagyasztás dátumát az alábbiak szerint kell feltüntetni:

- a. A dátumot a „Fagyasztás időpontja: ...” kifejezés előzi meg;
- b. Az a) pontban említett szót követi:
maga a dátum, vagy utalás arra, hogy a dátum hol található a jelölésen.

- c. A dátum kódolatlan formában tartalmazza a napot, a hónapot és az évet, ebben a sorrendben.

Sok termék esetén a folyamatlánc elején még nem határozzák meg, hogy végül a fogyasztók vagy a vendéglátóipar számára fogják értékesíteni, vagy feldolgozásra kerül. Ezért javasoljuk a cégek számára, hogy az „előzetes fagyasztás” esetén valamennyi terméken jelenítsék meg a vonatkozó információt.

10.8 Hozzáadott víz feltüntetése

Olyan húskészítmények és előkészített húsok esetében, amelyek megjelenése darab, ízület, szelet, állati test vagy féltest, amennyiben a hozzáadott víz a késztermék tömegének 5 %-át meghaladja, az élelmiszer nevében fel kell tüntetni, hogy a termék hozzáadott vizet tartalmaz (pl. gyorsfagyasztott készresütött csirkecomb).

A rendelet értelmében ez a szabály nem vonatkozik arra az esetre, ha a vizet technológiai okokból adták a termékhez (pl. a vörösáruk készítésénél).

10.9 A releváns állattartási időszak meghatározása

Az olyan állatokból készült élelmiszer esetén, amelyeknél a születés helye szerinti ország nem egyezik meg az állattartás / vágás szerinti országgal, az állattartás szerinti országot az alábbiak szerint kell feltüntetni:

- sertés
 - vágási kor > 6 hónap: utolsó 4 hónap
 - vágási kor < 6 hónap
 - és az élősúly > 80 kg: a tartási idő a 30 kg-os élősúlytól számítandó
 - és az élősúly < 80 kg: a teljes tartási idő
- juh és kecske
 - vágási kor > 6 hónap: utolsó 6 hónap
 - vágási kor < 6 hónap: teljes tartási idő
- baromfi
 - vágási kor > 1 hónap: utolsó hónap
 - vágási kor < 1 hónap: a tartási idő az állattartás kezdetétől számít

10.10 Más állatból származó fehérje

A más állatból származó, hozzáadott fehérjét fel kell tüntetni az összetevők között, és emellett az élelmiszer nevében is. Az állati fehérjét továbbá megfelelően fel kell tüntetni a törzsadatok részeként is.

A tejtermékek esetében a növényi zsíradék alkalmazása esetén a termék megnevezésének közvetlen közelében meg kell adni a helyettesítő elemet, a megnevezés betűméretének legalább 75%-át kitevő betűnagysággal.

A kevert tejből (különféle tejelő állatoktól származó tejből illetve tejtermékből) készített termék esetén az állatfaj neve kizárólag akkor tüntethető fel a termék elnevezésében, ha az egyszerű termékanyag legalább 70%-a a megnevezett állatfaj tejéből származik. A kevert alapanyagból gyártott termékek esetén a megnevezésben ezt fel kell tüntetni. Az összetevők felsorolásában a felhasznált tejfélések mennyiségét szerepeltetni kell.

Hozzáadott fehérjét – beleértve más állatból származó hidrolizált fehérjét – tartalmazó húskészítmények, előkészített húsok és haltermékek esetén az élelmiszer megnevezésének utalnia kell ezen fehérjék jelenlétére és származására.

A más állatból származó, hozzáadott fehérjét fel kell tüntetni az összetevők között, és emellett az élelmiszer nevénél is. Az állati fehérjét továbbá megfelelően fel kell tüntetni a törzsadatok részeként is.

10.11 Miért nem elegendő a vállalat saját belső nyomon követhetőségi rendszere?

A legtöbb vállalatnak van saját belső nyomonkövetési rendszere, melynek révén a termékeket a saját falaikon belül nyomon tudják követni. Ugyanakkor a legtöbb cég nem gyűjti, rögzíti, illetve osztja meg a kereskedelmi partnerei számára szükséges nyomon követhetőségi információkat, így amint a termék kikerül a négy fal közül, a folyamat megszakad. Tény továbbá az is, hogy a cégeknél nem ugyanaz a nyomon követhetőségi rendszer van használatban. Ahhoz, hogy a kereskedelmi partnerek a termékeket az ellátási láncban felfelé és lefelé nyomon követhessék, saját belső nyomon követhetőségi rendszereikben be kell vezetniük bizonyos szabványosított kulcsinformációk használatát (magát a rendszert nem kell lecserélniük), amelyek kapcsolódási pontokként szolgálnak kereskedelmi partnereik belső nyomon követhetőségi rendszereihez. A GTIN-t és a gyártási tételszámot, mint minden egyes áru-gyűjtőcsomagoláson szereplő, minimálisan szükséges kulcsfontosságú adatot – a gyors nyomon követhetőség és visszakeresés érdekében – minden kereskedelmi partnernek saját adatbázisában kell tárolnia.

10.12 Miért fontos a GTIN-t és a gyártási tételszámot minden gyűjtőcsomagoláson feltüntetni?

A GTIN és a hozzá tartozó gyártási tételszám az a minimálisan szükséges információ, melynek révén a csomagoló, az újracsomagoló, illetve a feladó a terméket annak forrásáig visszakövetheti. Minél több információt tartalmaz a gyártási tételszám, annál pontosabb lesz a visszakövetés, aminek köszönhetően az érintett termékek mennyisége minimálisra csökkenthető. A GTIN-t és a gyártási tételszámot szemmel olvasható és gépi úton leolvasható módon (vonalkód) egyaránt fel kell tüntetni. Visszahívás esetén a szemmel olvasható kód alapján az emberek maguk is képesek az érintett gyűjtőcsomagolás fizikai felismerésére, hogy kivonhassák azt saját tevékenységeik köréből.

10.13 Miért fontos minden logisztikai egységet SSCC-vel és gyártási tételszámmal ellátni?

Az SSCC szám és a hozzá tartozó gyártási tételszám ahhoz szükséges, hogy a csomagolók, újracsomagolók, termelők és feladók visszakövethessék a terméket annak forrásáig. Minél több információt tartalmaz a gyártási tételszám, annál pontosabb lesz a visszakövetés, aminek köszönhetően az érintett termékek köre minimálisra csökkenthető.

10.14 Miért fontos a GTIN-t és a gyártási tételszámot GS1-128 vonalkódba kódolni?

Így az információk automatikusan begyűjthetők, vagyis a kereskedelmi partnereknek nem kell minden egyes gyűjtőcsomagolás szállítási/átvételi adatait kézzel felvinniük.

A GS1-128 vonalkód a mai élelmiszer-ellátási lánc legszélesebb körben elfogadott vonalkódtípusa – a legtöbb kiskereskedő és vendéglátóipari szervezet már jelenleg is le tudja olvasni, bőséges adattároló kapacitása pedig lehetővé teszi a GTIN és vele együtt a gyártási tételszám tárolását.

10.15 Miért fontos rögzíteni ezeket az információkat?

Egy adott GTIN-re és a hozzá tartozó gyártási tételszámmra vonatkozó visszahívás esetén e két adatmező alapján keresést végezhet saját nyomon követhetőségi rendszerében, így megtalálhatja azokat a dátumokat, amikor az adott GTIN kombináció az Ön üzemébe beérkezett, illetve amikor elhagyta azt.

Ekkor saját belső nyomon követhetőségi rendszerében tovább vizsgálódhat, hogy kiderítse, mi történt az adott időkereten belül.

Ha ezek az információk papírok helyett egy adatbázisban szerepelnek, a kérdéses terméket percekben belül beazonosíthatja. Így gyorsan megállapíthatja a termék egyes kezelőit, azt, hogy a termék mikor melyik kezelő birtokában volt éppen, és mi történt a termékkel, mialatt az egyes kezelők birtokában volt.

10.16 Mi az „egy lépés felfelé, egy lépés lefelé” nyomon követhetőség előnye?

Minden cég számára létfontosságú, hogy nyomon tudja követni, honnan származtak a termékei, és hová szállították azokat. Az általános üzleti folyamatokba – mint pl. a beszerzés, átvétel, tárolás, gyártás és forgalmazás – eleve be vannak ágyazva az alapvető nyomonkövetési gyakorlatok. Ennek köszönhetően az „egy lépés felfelé, egy lépés lefelé” modell az Önök cégének beszállítói és vásárlói körében könnyedén bevezethető.

10.17 Mi az elektronikus feladási értesítés előnye?

Annak a műveletnek a során, amikor a cégek beolvassák és rögzítik a bejövő gyűjtőcsomagolásokkal kapcsolatos információkat (pl. a GTIN-t és a gyártási tételszámot), az elektronikus feladási értesítés segítségével az átvételi folyamat felgyorsul. A továbbfejlesztett szállítási/átvételi folyamat segítségével könnyebbé válik az egyes raklapok GS1 Szállítási egység sorszám kód (SSCC) révén történő azonosítása. Az ilyen raklapokkal kapcsolatos információk így már a raklapon is feltüntethetők (egy GS1-128 vonalkód formájában), és elektronikus üzenet formájában is továbbíthatók (az EDI EANCOM® használatával). Mivel az elektronikus üzenet már az áruk fizikai átvétele előtt kicserélhető, az átvevő fél már ekkor megismerheti, hogy az egyes raklapokhoz mely gyűjtőcsomagolások vannak hozzárendelve. Az alábbiakban ezt a folyamatot írjuk le.

1. LÉPÉS:

- Egyedi SSCC szám hozzárendelése az egyes raklapokhoz
- Az SSCC számok kódolása GS1-128 vonalkódba
- A vonalkódok raklapcímkeire nyomtatása

2. LÉPÉS:

- Minden egyes, az adott raklaphoz tartozó gyűjtőcsomagolás GTIN-jének beolvasása ezek és összekapcsolása a raklap SSCC számával

3. LÉPÉS:

- Raklapcímke felhelyezése a raklapra

4. LÉPÉS:

- Feladási értesítés küldése elektronikus üzenetben (EANCOM®) a kereskedelmi partnernek
- Amint a szállítmány kész a szállításra, a feladási értesítés továbbítása az átvevő félnek

5. LÉPÉS:

- Az átvevő megkapja a feladási értesítést, és rögzíti az SSCC számot, valamint az annak megfelelő információkat

6. LÉPÉS:

- Az átvevő fél lerakodja a szállítmányt
- Az átvevő fél beolvassa a raklapcímkeket, és lekéri az SSCC számot
- Az átvevő fél megkeresi belső rendszerében a bejövő SSCC szám rekordját

11 Mellékletek

11.1 Nyomonkövetési rendszer kialakítása

Az első lépések

Ez a rész áttekintést nyújt a nyomonkövetési rendszerek kialakításának lépésről lépésre történő módszertanáról. A módszertant az egyes vállalatok, illetve olyan szervezetek vagy munkacsoportok használják, amelyek ágazati és / vagy regionális iránymutatásokat kívánnak létrehozni.

C.1 Kezdés előtt

A nyomonkövetési rendszer megtervezése előtt fontos információkat gyűjteni a rendelkezésre álló iránymutatásokkal és folyamatban lévő kezdeményezésekkel kapcsolatban. Számos iparági szervezet munkacsoportot hozott létre a bevált gyakorlatok meghatározása és a koordinált megközelítés kialakítása érdekében.

C.2 Szükséges lépések

Ez a rész lépésenkénti módszertant nyújt az értékláncok nyomon követéséhez az egyes vállalatok számára, de azokat a szervezetek is alkalmazhatják az ágazati / termék-iránymutatások kialakításában.

C.3 A nyomonkövetési rendszer megtervezése

1. lépés: A nyomon követés céljainak meghatározása

A nyomon követés az értéklánc valamennyi szereplőjének közös felelőssége. Ez azt jelenti, hogy a nyomonkövetési célok megállapítása érdekében minden egyes szereplőnek figyelembe kell vennie saját stratégiáját, valamint a hálózat többi szereplőjének stratégiáját. Gyakran léteznek olyan erők, amelyek segítenek meghatározni az irányt, például a domináns szereplők jogi vagy kereskedelmi igényei. A végfelhasználók nagyobb átláthatóság iránti igénye is egyre fontosabb tényező.

Mivel további követelményeket támasztanak a szervezetekre, hogy nyomon kövessék és visszakereshetővé tegyék a dolgok mozgását az ellátási lánc mentén, fontos hangsúlyozni a nyomonkövetési rendszer bevezetésének átfogó céljait és célkitűzéseit. „Milyen problémát próbálunk megoldani?”

2. lépés: Gyűjtsük össze a nyomonkövetési információkra vonatkozó követelményeket

Ebben a lépésben a nyomonkövetési célkitűzések olyan konkrét információs kérésekké alakulnak át, amelyeket a nyomonkövetési rendszernek teljesítenie kell.

3. lépés: Az üzleti folyamat elemzése

A következő lépés az üzleti folyamat olyan részletes szintű elemzése, amely elegendő a célokhoz és az információs követelményekhez kapcsolódó nyomonkövetési szempontok megértéséhez.

Az elemzésnek tartalmaznia kell:

- Ellátási lánc érdekelt felei és a közöttük lévő interakciók.
- Nyomonkövetési szerepek és felelősségek érdekelt felenként.
- A nyomon követhető objektumok állapotváltozását és mozgását ábrázoló folyamatok.

4. lépés: Az azonosítási követelmények meghatározása

Az üzleti folyamatok elemzése alapján világossá vált, hogy mely entitások esetén lesz szükség az azonosítókra. A következő lépés az, hogy meghatározzuk a megfelelő azonosítási szintet mindegyik entitáshoz.

A kereskedelmi áruk azonosítási szintjének meghatározása jelentős döntés, amely messzemenő következményekkel jár. Más entitások esetében, például helyszíneken és dokumentumoknál fontos figyelembe venni az azonosítás módját és szintjét.

5. lépés: A nyomonkövetési követelmények meghatározása

A nyomonkövetési adatokra vonatkozó követelmények elsősorban a szükséges precíziós szinttől függenek.

Jó módja a továbblépésnek, hogy megvizsgáljuk a Ki, Mi, Mikor, Hol és Miért dimenziók mentén az egyes kapcsolatokat, tranzakciókat és eseményeket.

6. lépés: Az nyomonkövetési adattárolási funkciók megtervezése

A szükséges adatgyűjtési és rögzítési funkciók megértéséhez segítséget nyújt a nyomonkövetési adattárak meglévő funkcióinak áttekintése. Bizonyos esetekben az adattár fizikailag is kialakításra kerül; más esetekben az adattár továbbra is virtuális fogalom, amely szükség szerint dinamikusan integrál különböző adatforrásokat.

Három fő funkciót kell teljesíteni:

- Adatgyűjtés.
- Adattárolás, beleértve az archiválási eljárásokat, amelyek meghatározzák a nyomonkövetési adatok rögzítését, tárolását és / vagy nyilvántartási módját, figyelembe véve a jogi és kereskedelmi szempontból szükséges minimális megőrzési időt.
- Adatmegosztás.

7. lépés: A nyomonkövetési adathasználati funkciók megtervezése

Különleges funkciókra van szükség a kivételek észleléséhez és az incidensek megelőzéséhez. Ezek a funkciók az egyszerű lekérdezésektől a fejlett adatelemzésig terjedhetnek.

Példák:

- Lejárt tanúsítvány.
- Hőmérsékleti kivétel a szállítás alatt.
- Hamisítvány észlelés.

Továbbá a beavatkozások kezeléséhez funkciókra van szükség. A beavatkozási eljárások lehetnek egyszerűek (belsőre korlátozva) vagy komplexek (nagy számú külső fél bevonásával).

Példák:

- Visszahívási értesítés, végrehajtás és lezárás.
- Karantén.
- Hamisítvány kármentesítés.

C.4 A nyomonkövetési rendszer kiépítése

8. lépés: Végezze el a hiányokra vonatkozó elemzést ('ahogyan van' és 'ahogyan lennie kell')

A tervezési fázis alapján nyilvánvalóvá válik, hogy vannak-e hiányosságok a jelenlegi és az elérni kívánt helyzet között.

9. lépés: Létrehozni a nyomonkövetési rendszer elemeit

A következő lépés annak felmérése, hogy lehetséges-e a meglévő hardver és szoftver felhasználása, vagy új elemek beszerzésére lesz szükség.

10. lépés: Tesztelés és próba

Keressen kereskedelmi partner(ek)e(t) a nyomonkövetési rendszer tesztelésére / kipróbálására.

C.5 A nyomonkövetési rendszer telepítése és használata

11. lépés: Kiépítés

Végrehajtási tervek készítése termék / létesítmény szerint.

Priorizálás az azonosított gyors eredménnyel járó elemek szerint, az érdekelt felek bizalmának megteremtése érdekében.

12. lépés: Dokumentáció és tréning

A nyomonkövetési rendszer kialakítása mellett a felelős érintetteknek a nyomonkövetési rendszerek kialakítására és fenntartására is ki kell térniük, mint például:

- A konkrét emberek elszámoltathatósága.
- Rendelkezik írásos eljárásokkal.
- A belső és külső nyomonkövetési résztvevő felek listája, amelyekkel kapcsolatba kell lépni.
- A meghatározott feladatokkal rendelkező, válságkezeléssel foglalkozó kulcsfontosságú személyzet jegyzéke, például a kezdeményezés és jóváhagyás szerepeinek szétválasztása olyan események esetén, mint a visszahívások.
- Belső és külső nyomonkövetési kérelmek kommunikációs terv.

13. lépés: Felügyelet és karbantartás

A felügyeleti és karbantartási eljárás alapvető fontosságúak, meghatározva az aktuális művelet ellenőrzésének módját és azt, hogy a nyomonkövetési rendszer hogyan marad összhangban a tényleges gyártási és terjesztési folyamattal. Az eljárás magában foglalhatja a következőket:

- Rendszeres ellenőrzések, hogy a rendszer továbbra is megfelel-e a nyomonkövetési céloknak.
- A nyomonkövetési adatok rendelkezésre állásának és minőségének biztosítását és fenntartását szolgáló ellenőrzések.

11.2 Szószedet és fogalommeghatározások

A teljes GS1 szószedet az alábbi linken található meg:

<http://apps.gs1.org/GDD/glossary/Pages/Home.aspx>

Szakkifejezés	Meghatározások
Szereplő	Egy felhasználó adott rendszerben játszott szerepe.
GS1 Adattartalom azonosító	Két vagy több számjegyből álló mező az elemfűzér kezdetén, amely egyedileg meghatározza annak formátumát és jelentését.
Gyártási tétel	A gyártási tételszám összekapcsolja az árut azzal az információval, amit a gyártó fontosnak tart a kereskedelmi áru nyomon követhetőségéhez. Az adat utalhat magára az árura vagy a benne lévő árukra is.
Fogyasztói egység	A termék vagy termékek kereskedelmi partnerek által megállapított – a kiskereskedelmi értékesítési helyen értékesítendő – méretű csomagolása.
Adathordozó	Egy mód adatok géppel beolvasható módon történő megjelenítésére; elemfűzések automatikus beolvasását teszi lehetővé.
Esemény	Egy eseménynek négy dimenziója van: Mi: mely fizikai objektumok érintettek (termékazonosító (GTIN)) Mikor: amikor az Esemény megtörtént (időbélyeg) Hol: ahol az esemény megtörtént (helyazonosító (GLN)) Miért: mely üzleti lépés végrehajtása során történt
Külső nyomon követhetőség	Külső nyomon követhetőség akkor valósul meg, ha a nyomon követendő tételek példányait az egyik nyomon követhetőségi partner (nyomon követendő tétel forrása) fizikailag átadja egy másik nyomon követhetőségi partnernek (nyomon követendő tétel címzettje).
GLN (Globális helyazonosító szám)	A GS1 helyszínek vagy jogi személyek azonosítására szolgáló kulcsa. A kulcs elemei: GS1 cégprefix, helyreferencia és ellenőrző szám.
GTIN (Globális kereskedelmi áruazonosító szám)	A GS1 árucikkek azonosítására szolgáló kulcsa. A kulcs GS1 Cégprefixből, árureferenciából és ellenőrző számból áll.
Globális visszatérő tárgyazonosító szám (GRAI)	Önálló tárgyak azonosítására használt GS1 Azonosító kulcs. A kulcs GS1 Cégprefixből és egyedi tárgyreferenciából áll.
GS1 Rendszer	A GS1 által kezelt műszaki leírások, szabványok és irányelvek.
Azonosítás	A GLN-re, GTIN-re, SSCC-re, GRAI-ra vonatkozik.
Azonosító adathordozója	Jel / jelölés / címke kísérendokumentum, amelyet bizonyos ipari szektorban „útlevelelnek”, „személyi igazolványnak” vagy „Pedigree”-nek hívnak.
Belső folyamat	Tevékenységek, változtatások vagy funkció(k) sorozata egy szervezeten vagy egy eredményt előidéző szervezeten belül.

Belső nyomon követhetőség	A belső nyomon követhetőségi folyamat akkor zajlik, ha adott nyomon követhetőségi partner átvesz egy vagy több bejövő tételt, amelyek belső folyamatokon mennek keresztül, mielőtt egy vagy több nyomon követendő tétel formájában kikerülnének.
Link	Egy másik releváns információhoz eljuttató kapcsolat létrehozásához szükséges információ rögzítése.
Hely	Az a hely, ahol a nyomon követendő tétel fellelhető vagy potenciálisan fellelhető [ISO/CD 22519]. A gyártás, kezelés, tárolás és/vagy értékesítés helye.
Logisztikai egység	Bármely összeállítású egység, amely szállítás és/vagy raktározás céljára készült, és az ellátási lánc keretében kezelendő. SSCC-vel azonosítják.
Törzsadat	Minden, az adatszinkronizáció kapcsán több üzleti tranzakció esetében felhasználható adat. A törzsadat az ellátási láncon zajló folyamatok valamennyi tételének, ill. érintett szereplőjének összefoglaló elnevezése. A Globális kereskedelmi áruazonosító szám (GTIN), illetve a Globális helyazonosító szám (GLN) az egyes adathalmazok egyedi azonosítására szolgál. A törzsadatok köre semleges adatokra és a kapcsolattól függő adatokra osztható fel.
Fél	Egy fél vagy helyszín egy olyan jogi vagy fizikailag létező, az ellátási lánc valamely pontján érintett szervezet, amellyel kapcsolatban igény az előre meghatározott információk visszanyerése. A felet a Globális helyazonosító szám (GLN) azonosítja egyedi módon.
Folyamat	A GS1 kontextusában az üzleti folyamatot jelöli. Olyan tevékenységek vagy funkciók sorozata, amelyek egy bemenetet kimenetté alakítanak, hozzájárulva a szervezet célkitűzéseinek teljesítéséhez. A bemenetek és kimenetek lehetnek adatok, fizikailag létező szervezetek vagy ezek egyvelege, vagy például megrendeléstől a kifizetésig („order to cash”) tranzakciók, együttműködéses tervezés, raktárgazdálkodás és közvetlen átrakás („crossdocking”).
Termékleírás	A GS1 Global meghatározása szerint: Olyan információ, amely egy azonosító számhoz tartozó jellemzőt tükröz [például egy GTIN®-hez kapcsolódó lejárat dátum vagy termékleírás].
Mennyiség	A tételek, darabok vagy egységek pontos száma. A mértékegységgel együtt használatos.
Átvételi dátum	A GS1 Global meghatározása szerint: Az a dátum/időpont, amikor valamelyik fél árukat vesz át.
Feljegyzés	Az a cselekvés, melynek során egy állandó információ formájában rögzítünk egy megtörtént eseményt.
Szállítási egység sorszám kódja (SSCC)	A GS1 logisztikai egységek azonosítására szolgáló kulcsa. A kulcs elemei: kiterjesztő számjegy, GS1 cégprefix, sorszámreferencia és ellenőrző szám.

SGTIN (Folytatólagos számozású globális kereskedelmi áruazonosító szám)	A SGTIN használatával egység vagy kiskereskedelmi szinten, és a gyűjtőcsomagolás és a karton szintjén is lehet tételeket azonosítani. Egy, a GS1-től kapott cégprefixből és árureferenciából áll (GTIN), melyet egy sorszámmal kombinálnak. Ahol hagyományosan eddig a GS1 vonalkódot használták, az SGTIN Útmutató az EPC-címkével kombinálva az árureferencián túlmutató láthatóságot biztosít egészen a tétel pontos sorszámaig.
Megosztás	Egy szervezettel vagy nyomon követendő tétellel kapcsolatos információk megosztása egy másik kereskedelmi partnerrel.
Szállítási dátum	Az a nap, amikor az árukat elszállíttatja vagy elküldi a beszállító.
A feladás helyszíne	Annak a félnek az azonosítója, akitől elszállították vagy el fogják szállítani az árukat.
Szakkifejezés	Meghatározás
Az átvétel helyszíne	Annak a félnek az azonosítója, akinek elszállították vagy el fogják szállítani az árukat.
Szállítmány	Az áruk eladója (feladó) által összeállított és azonosított logisztikai és szállítási egységek csoportja, amely egy feladási értesítés és/vagy fuvarlevél alatt kerül szállításra egy adott vevőhöz (címzett).
Szállítmány hivatkozási	Egy szállítmányhoz rendelt referenciaszám.
Nyomon követhetőség	[ISO 9001: 2000] A nyomon követhetőség annak képessége, hogy nyomon kövessük az érintett tétel történetét, felhasználását vagy helyét.
Nyomon követhetőségi adatok	Minden, a nyomon követendő tétel történetével, felhasználásával vagy helyével kapcsolatos információ (törzsadat vagy tranzakciós adat).
Nyomon követendő tétel	Fizikai objektum, ami lehet kereskedelmi áru (de nem feltétlenül az), és amely kapcsán felmerülhet az igény az áru történetéről, felhasználásáról vagy helyéről szóló információ megszerzésére. A szint, amelyen egy nyomon követendő tétel meghatározásra kerül, az adott iparágtól és a szükséges ellenőrzési foktól függ (pl. egy termékcsomagoláson vagy logisztikai hierarchián belül). Nyomonkövethető, visszakereshető, visszahívható és visszavonható. Egyszerre több helyen is létezhet (pl. ha kereskedelmi áruként és gyártási tétel szintjén is azonosításra kerül). Egy nyomon követendő tétel másik nyomon követendő tételhez is kapcsolódhat. A nyomon követhetőségi partner dönt arról, hogy az adott nyomon követendő tételre melyik azonosítási szintet (pl. GTIN, gyártási tételszám vagy sorszám) választja. Ld. még a Folyamat definícióját.
Nyomonkövetési kérés	Formális lekérdezés a nyomon követendő tétel történetéről, felhasználásáról vagy helyéről. A lekérdezési igény továbbiakat generálhat az ellátási lánc mindkét irányában az eredeti kérés teljesítése érdekében.

Nyomon követés (visszakeresés)	Az a képesség, amellyel lehetővé válik egy bizonyos, az ellátási láncban található nyomon követendő tétel eredetének, attribútumainak vagy történetének azonosítása a tételre vonatkozó feljegyzések segítségével. Ebben a dokumentumban a „nyomonkövetés visszafelé” és a „nyomonkövetés előre felé” kifejezéseket részesítjük előnyben.
Nyomon követés (előrefelé)	Az a képesség, amellyel lehetővé válik egy nyomon követendő tétel útjának követése az ellátási láncban, illetve a tétel felek közötti mozgása.
Kereskedelmi áru	Valamely áru (termék vagy szolgáltatás), amellyel kapcsolatban igény az előre meghatározott információk visszanyerése, és amelyek bármely ellátási lánc bármely pontján árazhatók, rendelhetők és/vagy számlázhatók.
Kereskedelmi partner	Minden ellátási lánc partner, amely közvetlen hatást gyakorol az áruk ellátási láncban keresztüli áramlására. Ide tartozik például a harmadik fél logisztikai szolgáltató, gyártó, kiskereskedő és termelő.
Átalakítás	A nyomon követendő tétel jellegének olyan változtatása, mely nyomán megváltozik a nyomon követendő tétel azonossága és/vagy megváltoznak a tétel jellemzői. A tétel megváltoztatása, mint pl. az összetevők vegyítése egy késztermék létrehozása érdekében, vagy a gyűjtőcsomagolások komissiózása egy új raklap létrehozása érdekében. Az átalakítás jelentheti a nyomon követendő tétel gyártását, összevonását, csoportosítását, felosztását, összekeverését, összevegyítését, csomagolását vagy újracsomagolását.
Szállítmányozó	Nyomon követhetőségi partner, aki átalakítás nélkül vesz át, szállít egyik pontról a másikra, és ad át egy vagy több nyomon követendő tételt. Jellemzően csak birtokolja, letétként kezeli vagy ellenőrzi a nyomon követendő tételt, de tulajdonjoggal is rendelkezhet.
Mértékegység	Az adott mennyiségre vonatkozó mértékegység. A mennyiségi értékre opcionálisan vonatkozó mértékegység-kódra utal. Mértékegységek lehetnek például a font, a méter és a kilogramm.

11.3 Nyomonkövetési rendszerek megfelelőségének értékelése

1. Azonosítási követelmények (ideértve a statikus adatkezelést)

	Követelmény	Alkalmazandó GS1 szabványok
K01	A résztvevő felek nyomonkövetési rendszereinek globálisan egyedi azonosítókat kell alkalmaznia minden a felek által létrehozott vagy kezelt nyomon követhető objektumra, és nyilvántartást kell vezetnie a kapcsolódó törzsadatokkal. Kivétel: Közbenső termékek esetén belső azonosítót LEHET alkalmazni.	
a	Hány általunk gyártott és/vagy értékesített kereskedelmi árucikk rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval? (*)	GTIN
b	Hány szállítási logisztikai egység rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval?	SSCC, (GSIN, GINC)
c	Hány általunk gyártott és/vagy kezelt eszköz rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval? (*)	GRAI, GIAI
K02	A résztvevő fél olyan nyomon követhető objektumokat is kezelhet, amelyek azonosítóit más felek hozták létre és kezelték. Ebben a helyzetben az adott nyomonkövetési rendszerének is rögzítenie kell az ilyen azonosítókat az általa begyűjtött nyomonkövetési adatokban, és adott esetben előhívni az ezekhez az azonosítóhoz kapcsolódó releváns törzsadatokat.	
a	Hány kereskedelmi árucikk, amelyet vásárolunk / fogadunk a beszállítóinktól, rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval? (*)	GTIN
b	Hány beszállítóinktól kapott logisztikai egység rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval? (*)	SSCC, (GSIN, GINC)
c	Hány általunk használt (de más résztvevő felek tulajdonában vannak vagy irányítása alatt álló) eszköz rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval? (*)	GRAI, GIAI
K03	A résztvevő felek nyomonkövetési rendszerének azonosítania kell a felek által gyártott, kezelt és / vagy értékesített nyomon követhető objektumokat azon a szinten, amely a végponttól végpontig tartó ellátási lánc valamennyi résztvevőjének nyomonkövetési követelményeinek megfelel.	
a	Hány általunk gyártott és / vagy értékesített, szerializált azonosítást igénylő kereskedelmi árucikk rendelkezik megfelelő azonosítóval? (*)	GTIN + sorozat azonosító (SGTIN)
b	Hány általunk gyártott és / vagy értékesített, gyártásitétel-szintű azonosítást igénylő kereskedelmi árucikk rendelkezik megfelelő azonosítóval? (*)	GTIN + gyártási tételszám (LGTIN)
K04	A résztvevő felek nyomonkövetési rendszereinek globálisan egyedi azonosítókat kell alkalmaznia minden a felek által kezelt nyomon követhető résztvevő félre, és nyilvántartást kell vezetnie a kapcsolódó törzsadatokkal.	
a	Hány további felekkel érintett folyamatokban és tranzakciókban résztvevő jogalany és funkció rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval? (*)	GLN, GSRN

K05	A résztvevő felek nyomonkövetési rendszerének globálisan egyedi azonosítókat kell használnia minden a felek által kezelt fizikai helyszínrre, és nyilvántartást kell vezetnie a kapcsolódó törzsadatokkal.	
a	Hány további felekkel érintett folyamatokban és tranzakciókban részt vevő fizikai helyszín rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval? (*)	GLN vagy GLN + kibővítés
K06	A résztvevő felek nyomonkövetési rendszerének globálisan egyedi azonosítókat kell használnia minden, a felek által létrehozott és másokkal megosztott tranzakcióra és dokumentumra, és ebben az esetben nyilvántartást kell vezetnie a kapcsolódó adatokkal.	
a	Hány általunk létrehozott és másokkal megosztott tranzakció és dokumentum rendelkezik globálisan egyedi azonosítóval? (*)	GDTI
(*) A KPI-t a teljes mennyiség százalékában kell kifejezni.		

2. Automatikus adatgyűjtési és azonosítási (AIDC) követelmények

	Követelmény	Alkalmazandó GS1 szabványok
K10	Azon nyomon követhető objektumok esetében, amelyeket a résztvevő felek hoztak létre vagy kezelnek, és automatikus azonosítást igényelnek, nyílt szabványokat kell alkalmazni.	
a	Hány általunk létrehozott vagy kezelt nyomon követhető objektum van ellátva a megfelelő pontossági szintű jelöléssel, nyitott AIDC szabvány használatával? (*)	GS1 vonalkódok GS1 EPC/RFID
K11	Azon nyomon követhető objektumok esetében, amelyeket más résztvevő felek hoztak létre vagy kezelnek, és automatikus azonosítást igényelnek, nyílt szabványokat kell alkalmazni.	
a	Hány más résztvevő felek által létrehozott vagy kezelt nyomon követhető objektum van ellátva a megfelelő pontossági szintű jelöléssel, nyitott AIDC szabvány használatával? (*)	GS1 vonalkódok GS1 EPC/RFID
(*) A KPI-t a teljes mennyiség százalékában kell kifejezni.		

3. Adatrögzítési követelmények (kapcsolati adatok és KNYE-k)

	Követelmény	Alkalmazandó GS1 szabványok
K20	A felek nyomonkövetési rendszerének nyilvántartást kell vezetnie kereskedelmi árucikkeként az összes ellátási láncbeli partneréről. A kapcsolati adatoknak tartalmazniuk kell: ▪ A kereskedelmi áru kategória-szintű vagy osztályszintű azonosítója ▪ A forrás / rendeltetési partner azonosítója ▪ A forrás / célhely azonosítója ▪ Az érvényességi idő	
a	Hány beszállítónk esetén állnak rendelkezésre a kapcsolati adatok? (*)	GDSN, GS1 EDI, EPCIS

b	Hány ügyfelünk esetén állnak rendelkezésre a kapcsolati adatok? (*)	GDSN, GS1 EDI, EPCIS
c	Hány harmadik fél szolgáltatónk esetén állnak rendelkezésre a kapcsolati adatok? (*)	GDSN, GS1 EDI, EPCIS
d	Milyen a kapcsolati adatok átlagos adatminősége (teljesség és pontosság), 1-5 skálán? (**)	GDSN, GS1 EDI, EPCIS
K21	A résztvevő felek nyomonkövetési rendszerének nyilvántartást kell vezetnie a szállítmányokra és átvételekre vonatkozó összes KNYE-ről, amely a következőkből áll: ▪ A nyomon követhető objektumok osztályszintű, gyártásitétel-szintű vagy termékszintű azonosítója ▪ A forrás / rendeltetési partner azonosítója ▪ A forrás / célhely azonosítója ▪ A feladás / átvétel dátuma	
a	Hány általunk kapott szállítmány van nyilvántartásban rögzítve?	GS1 EDI, EPCIS
b	Hány általunk feladott szállítmány van nyilvántartásban rögzítve?	GS1 EDI, EPCIS
K22	Minden olyan KNYE-t, amelyek során nyomon követhető objektumok eredetileg létrejöttek (pl. megbízás), nyilvántartásban kell rögzíteni.	
a	A KNYE-k közül, amelyek során nyomon követhető objektumokat hozunk létre, hány van nyilvántartásban rögzítve?	EPCIS
K23	Minden egyes KNYE esetében a következő adatokat kell minimálisan rögzíteni a nyilvántartásban: ▪ Esemény dátuma és időpontja (beleértve az időzónát és az UTC időeltolást) ▪ A nyomon követhető objektum azonosítója a termék szintjén vagy a gyártási tétel szintjén ▪ Az esemény helyszínének azonosítója ▪ Üzleti folyamat lépés és elhelyezkedés ▪ A felelős fél azonosítója (abban az esetben, ha az eltér a helyszín vezetőjétől)	
a	Milyen az ezen eseményekhez rögzített adatok átlagos adatminősége (teljesség és pontosság), 1-5 skálán? (**)	EPCIS, GS1 EDI
K24	Azon KNYE-k esetében, amelyekben nyomon követhető objektumok átalakulnak (például gyártás), a bemenetek és a kimenetek közötti kapcsolatot rögzíteni a nyilvántartásban.	
a	Milyen az ezen átalakítási eseményekhez rögzített adatok átlagos adatminősége (teljesség és pontosság), 1-5 skálán? (**)	EPCIS
K25	Azon KNYE-k esetében, amelyekben a nyomon követhető objektumokat egyesítik (például csomagolás vagy összeszerelés) vagy szétbontják (például kicsomagolás vagy szétszerelés), a gyermek és a szülő közötti kapcsolatot minden egyes elválasztási szinten rögzíteni kell a nyilvántartásban.	
a	Milyen az ezen egyesítési eseményekhez rögzített adatok átlagos adatminősége (teljesség és pontosság), 1-5 skálán? (**)	EPCIS

K26	A felek nyomonkövetési rendszerének adott esetben rögzítenie kell további kritikus nyomon követési eseményeket (KNYE-ket).	
a	Mely további KNYE-ket kell rögzíteni? Pl. telepítés, ártalmatlanítás, ...	EPCIS
b	Ezek közül hányat rögzítünk jelenleg?	EPCIS
(*) A KPI-t a teljes mennyiség százalékában kell kifejezni. (**) A KPI értékét 1-5 skálán kell megadni, az alábbiak szerint: 1. A minőség nem ismert. 2. Gyenge, az adatok többnyire nem szolgálják igényeinket. 3. Átlagos, az adatok a legtöbb esetben az igényeinket szolgálják, de rendszeres minőségbiztosítási ellenőrzéseket nem alkalmazunk. 4. Jó, az adatok a legtöbb esetben az igényeinket szolgálják, és rendszeres minőségbiztosítási ellenőrzéseket alkalmazunk.		

4. Adatmegosztási követelmények

	Követelmény	Alkalmazandó GS1 szabványok
K30	A nyomonkövetési rendszernek lehetővé kell tennie a nyomonkövetési adatok más felek számára történő nyújtását, valamint a nyomonkövetési adatok más felektől való fogadását a szükséges időn belül, hatékony és biztonságos mechanizmusok alkalmazásával.	
a	Tudunk-e nyomonkövetési adatokat szolgáltatni az ellátási láncbéli partnereinknek a megadott határidőn belül?	GDSN, GS1 EDI, GS1 EPCIS, CBV
b	Elérhetjük-e az ellátási láncbéli partnereink nyomonkövetési adatait a megadott határidőn belül?	GDSN, GS1 EDI, GS1 EPCIS, CBV
c	Léteznek-e olyan engedélyezési mechanizmusok, amelyek segítenek meghatározni, hogy mely felek férhetnek hozzá az adatokhoz?	GDSN, GS1 EDI, GS1 EPCIS, CBV
K31	A nyomonkövetési adatokat meg kell őrizni és hozzáférhetően kell tartani az engedélyezett felek számára, az összes ellátási láncbéli partner nyomonkövetési követelményeinek való megfelelés érdekében.	
a	Van-e archiválási eljárásunk az általunk létrehozott nyomonkövetési adatokra, megfelelő adatmegőrzési idővel?	GDSN, GS1 EDI, GS1 EPCIS, CBV
b	Az ellátási láncbéli partnereink rendelkeznek-e archiválási eljárással a szükséges nyomonkövetési adatokra, megfelelő adatmegőrzési idővel?	GDSN, GS1 EDI, GS1 EPCIS, CBV
K32	Azon nyomonkövetési adatok esetében, amelyeket elektronikus úton cserélnek ki a felek között automatizált feldolgozásra, nyílt adatmegosztási szabványokat kell alkalmazni.	
a	Valamennyi nyomonkövetési adat cseréje nyílt adatcsere-szabványokkal történik?	GDSN, GS1 EDI, GS1 EPCIS, CBV
b	Alkalmaznak automatikus kommunikációs módszereket (push, pull)?	GDSN, GS1 EDI, GS1 EPCIS, CBV

11.4 A releváns GS1 Adattartalom azonosítók (AI) listája

A GS1 Adattartalom azonosítók (AI) teljes listája elérhető a GS1 Magyarországnál.

AI	Adattartalom	Formátum	FNC1 szükséges
00	SSCC (szállítási egység sorszám kódja)	N2+N18	
01	Globális kereskedelmi áruazonosító szám (Global Trade Item Number, GTIN)	N2+N14	
02	Logisztikai egység tartalmának GTIN-je (AI 37-re és 00-ra tekintettel)	N2+N14	
10	Gyártási tételszám	N2+X..20	(FNC1)
11 (**)	Gyártás napja (ÉÉHHNN)	N2+N6	
13 (**)	Csomagolás napja (ÉÉHHNN)	N2+N6	
15 (**)	Minőségmegőrzési határidő (ÉÉHHNN)	N2+N6	
17 (**)	Fogyaszthatósági határidő (ÉÉHHNN)	N2+N6	
21	Gyártási szám	N2+X..20	(FNC1)
251	A forrásszervezetre utaló azonosító (pl. a füljelző száma)	N3+X..30	(FNC1)
254	GLN bővítő elem	N3+X..20	(FNC1)
30	Árumennyiség (Változó mennyiségű kereskedelmi áru esetén)	N2+N..8	(FNC1)
37	Logisztikai egységben lévő kereskedelmi egységek száma (AI 02-vel és 00-val együtt)	N2+N..8	(FNC1)
310 (***)	Nettó tömeg, kilogramm (változó mennyiségű kereskedelmi áru esetén)	N4+N6	
320 (***)	Nettó tömeg, fontban (változó mennyiségű kereskedelmi áru esetén)	N4+N6	
330 (***)	Logisztikai tömeg, kg	N4+N6	
392 (***)	Változó mennyiségű kereskedelmi áruért fizetendő összeg, azonos pénzegység területen belül	N4+N..15	(FNC1)
410	Szállítási cím - globális helyazonosító számmal	N3+N13	
411	Számlatovábbítási cím - globális helyazonosító számmal	N3+N13	
412	Feladó címe globális helyazonosító számmal	N3+N13	

413	Áru végső szállítási címe globális helyazonosító számmal	N3+N13	
414	Objektum azonosítás - globális helyazonosító számmal	N3+N13	
415	A számlakiállító globális hely és szervezetazonosító száma	N3+N13	
422	Kereskedelmi áru származási országa (a születési országhoz kapcsolódik)	N3+N3	(FNC1)
423	Kezdő feldolgozás országa (az állattartás országához/országaihoz kapcsolódik)	N3+N3+N..12	(FNC1)
424	Feldolgozás országa (a vágás országához kapcsolódik)	N3+N3	(FNC1)
425	Szétszerelés országa	N3+N3	(FNC1)
426	Teljes feldolgozás országa (AI 422-424 helyett)	N3+N3	(FNC1)
7002	UN/ECE Tőkehús és szeletelt hús osztályozás	N4+X..30	(FNC1)
7006	Első fagyasztás napja	N4+N6	(FNC1)
7007	Betakarítás napja (a húsiparban: Vágás napja)	N4+N6..12	(FNC1)
7030	A feldolgozó jóváhagyási száma, ISO országkóddal (vágóhíd)	N4+N3+X..27	(FNC1)
7031	A feldolgozó jóváhagyási száma, ISO országkóddal (első csontozó/daraboló üzem)	N4+N3+X..27	(FNC1)
7032-7037	A feldolgozó jóváhagyási száma, ISO országkóddal (a másodiktól a hetedik feldolgozó helyszínig (daraboló üzemig))	N4+N3+X..27	(FNC1)
7038	A feldolgozó jóváhagyási száma, ISO országkóddal (vágóhíd)	N4+N3+X..27	(FNC1)
7039	A feldolgozó jóváhagyási száma, ISO országkóddal (vágóhíd)	N4+N3+X..27	(FNC1)
8003	Globális visszatérő tárgyazonosító szám (GRAI)	N4+N14+X..16	(FNC1)
8200	Kibővített csomagolás URL	N4+X..70	(FNC1)

MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK:

(*) Az első helyen lévő szám a GS1 adattartalom azonosító hosszát (számjegyeinek számát) mutatja. A következő érték az adattartalom formátumára utal. Az alábbi jelzések használatosak:

- N számjel
- X bármilyen karakter (lásd a GS1 Általános Specifikációk 7.11-1. ábráját)
- N3 3-jegyű szám, fix hosszúságú
- N.. 3 legfeljebb 3-jegyű szám
- X.. 3 legfeljebb 3 karakter (lásd a GS1 Általános Specifikációk 7.11-1. ábráját)

(**) Ha csak az év és a hónap áll rendelkezésre, a NN helyére két nulla írandó.

(***) A GS1 adattartalom azonosító negyedik számjegye a benne foglalt tizedesvessző helyzetét mutatja.

Példa:

- 3100 Nettó tömeg tizedesjegy nélkül
- 3102 Nettó tömeg két tizedesjeggyel

(****) Az (FNC1) jelzésű GS1 adattartalom azonosítók változó hosszúságúként kerülnek meghatározásra, és lehatárolandók, kivéve, ha ez az elemfűzér a szimbólumba utolsóként kódolandó elem. A lehatárolónak a GS1-128, a GS1 DataBar Kiterjesztett verziókban Function 1 Symbol Characternek kell lennie, és a GS1 DataMatrix és GS1 QR rendszerekben is javasolt a Function 1 Symbol Character.

11.5 DESADV példaüzenet

UNH+ME000001+DESADV:D:01B:UN:EAN007'

BGM+351+DES587441+9'

DTM+137:20170402:102'

DTM+11:20170403:102'

DTM+64:20170403:102'

RFF+ON:PO12332'

DTM+171:20170325:102'

NAD+SU+5996507400045::9'

NAD+BY+5996507400052::9'

TDT+20+MTB653+30'

CPS+1'

PAC+2++201::9'

CPS+2+1'

PAC+1++201::9'

MEA+PD+AAA+KGM:400'

PCI+33E'

GIN+BJ+059965073030000001'

PAC+100++CT'

LIN+1++05996507312003:SRV'

05996507312003

MEA+PD+AAA+KGM:4'

QTY+12:100'

ALI+HU'

GIN+BX+20171118_KLM'

CPS+3+1'

raklap)

PAC+1++201::9'

MEA+PD+AAA+KGM:650'

PCI+33E'

GIN+BJ+059965073040000008'

PAC+113++CT'

Üzenet fejléc

Üzenet azonosítószáma DES587441

Üzenet dátuma: 2017.04.02.

Árufeladás dátuma: 2017.04.03.

Legkorábbi kézbesítési idő: 2017.04.03.I

Megrendelés száma: PO12332

Megrendelés dátuma: 2017.03.25.

Szállító GLN-je: 5996507400045

Vevő GLN-je: 5996507400052

Szállítóeszköz (rend)száma: MTB653

Szállítmány első szintje

2 db ISO1 raklap

Szállítmány második szintje (első raklap)

1 db ISO1 raklap

Logisztikai egység nettó tömege: 400 kg

A raklap SSCC-vel van ellátva

SSCC: 059965073030000001

Raklap tartalma: 100 db karton

Raklap lévő első tétel GTIN:

Termék (itt karton) nettó tömege: 4 kg

Feladott mennyiség: 100 db

Származási ország: Magyarország

Tételszám: 20171118_KLM

Szállítmány második szintje (második

1 db ISO1 raklap

Logisztikai egység nettó tömege: 650 kg

A raklap SSCC-vel van ellátva

SSCC: 059965073040000008

Raklap tartalma: 113 karton

LIN+2++05996507312003:SRV'	Raklap első tétel GTIN: 05996507312003
MEA+PD+AAA+KGM:4'	Termék (itt karton) nettó tömege: 4 kg
QTY+12:100'	Feladott mennyiség 100 db
ALI+HU'	Származási ország: Magyarország
GIN+BX+20171118_KLM'	Tételszám: 20171118_KLM
LIN+3++95996507313003:SRV'	Raklap második tétel GTIN:
95996507313003	
MEA+PD+AAA+KGM:19.2'	Tétel nettó tömege: 19,20 kilogramm
QTY+12:13'	Feladott mennyiség: 13 db
ALI+HU'	Származási ország: Magyarország
GIN+BX+20171117_NOP'	Tételszám: 20171117_NOP
CNT+2:3'	Tételsorok száma az üzenetben: 3
UNT+41+ME000001'	Az üzenet szegmenseinek száma: 41

12 Ábrajegyzék

3-1. ábra: Nyomon követés a könnyebb döntéshozatal érdekében	22
3-2. ábra: Láthatóság, nyomon követés és a szükséges adatok.....	23
3-3. ábra: Nyomonkövetés adat létrehozása – egy szervezet esetén.....	24
3-4. ábra: Nyomonkövetési adat létrehozása – ellátási láncban	25
3-5. ábra: Példa azonosítási szintek kombinációira	26
3-6. ábra: GTS keretrendszer interoperábilis nyomonkövetési rendszerekhez.....	26
3-7. ábra: Kritikus nyomonkövetési események és kulcsfontosságú adatelemek - példa.....	28
3-8. ábra: Nyomon követési adat az ellátási láncok között	29
3-9. ábra: Nyomon követési adat forrásai	31
3-10. ábra: Nyomonkövetési adat pontossága	31
3-11. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák.....	33
3-12. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák – egy lépést fel, egy lépést le	34
3-13. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák - centralizált	34
3-14. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák - hálózati.....	34
3-15. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák - halmozott.....	35
3-16. ábra: Nyomonkövetési koreográfiák - decentralizált	35
3-17. ábra: Nyomonkövetési képességek IT összetevőkben	36
3-18. ábra: Nyomon követhető egységek szintjei és ezek azonosítókulcsai.....	38
4-1. ábra: Az ellátási lánc és a GS1 szabványelemek kapcsolódási pontjai.....	43
4-2. ábra: Különböző hosszúságú GS1 Cégprefixe felépítése Magyarországon.....	44
4-3. ábra: Példa: az azonosítható elemek száma a GS1 Cégprefix hosszának függvényében GTIN–13 esetén	44
4-4. ábra: A GTIN-13 azonosító szám felépítése, például 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén	47
4-5. ábra: Az SSCC szám felépítése, például 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén.....	48
4-6. ábra: A GLN Globális helyazonosító szám felépítése, például 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén	50
4-7. ábra: A GRAI azonosító szám felépítése, például 9 jegyű GS1 Cégprefix esetén.....	50
4-8. ábra: Példa EAN jelképrendszerhez tartozó EAN–13 illetve EAN–8 vonalkód jelképre	53
4-9. ábra: Példa az ITF-14 vonalkód jelképre	54
4-10. ábra: GS1-12 jelkép GTIN szám-mal és kiegészítő információkkal (fogyaszthatósági határidő és gyártási tételszám)	54
4-11. ábra: Példa csak GTIN számot megjelenítő GS1 DataBar Halmozott omnidirekcionális jelképre.....	55
4-12. ábra: Példa az EAN–13 jelkép helyigényére a legkisebb szabványos modulmérettel, illetve a GS1 DataBar omnidirekcionális valamint a GS1 DataBar Halmozott omnidirekcionális vonalkódok helyigényére	55
4-13. ábra: Példa GS1 DataBar Kiterjesztett jelképre, amely itt GTIN-t, illetve egy kiegészítő információt (minőségmegőrzési határidő) jelenít meg.....	56
4-14. ábra: Példa DataMatrix jelképre, amely itt GTIN-t, illetve egy kiegészítő információt (gyártási szám) jelenít meg.	56
4-15. ábra: A GDSN folyamatai	58
4-16. ábra: Kereskedelmi partnerek informatikai rendszerei közötti EDI üzenetek.....	59
4-17. ábra: Áru- és információáramláshoz kapcsolódó külső és belső folyamatok, illetve az ahhoz rendelhető elektronikus üzenetek	59
4-18. ábra: EPCIS-alapú rendszer áttekintése	61

5-1. ábra: FRISS HÚS ÉS HÚSKÉSZÍTMÉNY ELLÁTÁSI LÁNC - négylábú állatokból – marha, sertés, kecske, juh, nyúl és kétlábú állatokból – csirke, pulyka, liba, kacsá.....	73
5-2. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	76
5-3. ábra: Változó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	77
5-4. ábra: Homogén, állandó tömegű, magasabb szintű csomagolási egység azonosítása GTIN-nel és SSCC-vel:	77
5-5. ábra: Heterogén, állandó tömegű, magasabb szintű csomagolási egység azonosítása SSCC-vel:	77
5-6. ábra: Változó tömegű, ömlesztett nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	78
5-7. ábra: 48 db élő szürkemarha átadását kísérő címke:	79
5-8. ábra: 315 db élő állat átadását kísérő címke:	79
5-9. ábra: 562 db élő állat átadását kísérő címke:	80
5-10. ábra: Változó tömegű, homogén nyomkövetési egység rekesz/láda címkéje:	83
5-11. ábra: Változó tömegű, homogén nyomkövetési egység rekesz/láda címkéje:	86
5-12. ábra: Állandó tömegű, fogyasztói kiserelés címkéje:	89
5-13. ábra: Változó mennyiségű, fogyasztói kiserelés címkéje:	89
5-14. ábra: Állandó tömegű, gyűjtőkarton címkéje:	89
5-15. ábra: Változó mennyiségű, gyűjtőkarton címkéje:	90
5-16. ábra: Homogén, állandó tömegű raklap címkéje:.....	90
5-17. ábra: Heterogén, állandó tömegű raklap címkéje:	91
5-18. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	94
5-19. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	94
5-20. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	95
5-21. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	95
5-22. ábra: Heterogén szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel:.....	95
5-23. ábra: FRISS HÚS ÉS HÚSKÉSZÍTMÉNY ELLÁTÁSI LÁNC – vadon élő állatokból	96
6-1. ábra: TEJ ÉS TEJTERMÉK ELLÁTÁSI LÁNC.....	102
6-2. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	105
6-3. ábra: Változó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	105
6-4. ábra: Homogén, állandó tömegű, magasabb szintű csomagolási egység azonosítása GTIN-nel és SSCC-vel:.....	106
6-5. ábra: Homogén, változó tömegű, magasabb szintű csomagolási egység azonosítása SSCC-vel .	106
6-6. ábra: 5348 liter nyers tehéntej átadását kísérő címke:	107
6-7. ábra: 32459 liter nyers tehéntej átadását kísérő címke:	108
6-8. ábra: Állandó tömegű fogyasztói kiserelés:	109
6-9. ábra: Változó tömegű fogyasztói kiserelés:.....	110
6-10. ábra: Állandó tömegű gyűjtő kiserelés:.....	110
6-11. ábra: Változó tömegű gyűjtő kiserelés:.....	110
6-12. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	112
6-13. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	113
6-14. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	113
6-15. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	113
6-16. ábra: Heterogén szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel:.....	114
7-1. ábra: FELDOLGOZOTT ÉS FELDOLGOZATLAN HAL ELLÁTÁSI LÁNC	121
7-2. ábra: Állandó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	124
7-3. ábra: Változó tömegű nyomkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	125

7-4. ábra: Homogén, állandó tömegű, magasabb szintű csomagolási egység azonosítása GTIN-nel és SSCC-vel:	125
7-5. ábra: Heterogén, állandó tömegű, magasabb szintű csomagolási egység azonosítása SSCC-vel:	125
7-6. ábra: 250,75 kg-nyi ponty átadását kísérő címke:	126
7-7. ábra: Olyan élő állat tétel átadásának kísérő címkéje, amely vegyes fajtájú, különböző származású halak szállítmányát kíséri:	126
7-8. ábra: 24 db tisztított egész ponty átadásának címkéje:	128
7-9. ábra: Az I. pontban (6-8. ábra) leírt gyűjtő kiszerelés kódolása történhet GS1-128 típusú vonalkóddal is.....	128
7-10. ábra: Ebben a példában a feldolgozó már fogyasztói egységet állít elő, s elvégzi azok azonosítását és jelölését, majd ezeket gyűjtőkartonba csomagolva adja át az átvevő félnek:	129
7-11. ábra: A III. példában azonosított gyűjtőkarton jelölése történhet GS1-128 típusú vonalkóddal is.	129
7-12. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	131
7-13. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	131
7-14. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	131
7-15. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	132
7-16. ábra: Heterogén szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel:.....	132
8-1. ábra: A friss zöldség és gyümölcs ellátási lánc.....	137
8-2. ábra: A feldolgozott zöldség és gyümölcs ellátási lánc	138
8-3. ábra: Fogyasztói egységek csomagolási szintjei és a címkézés összefüggései	140
8-4. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	143
8-5. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	143
8-6. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	144
8-7. ábra: Heterogén, állandó tömegű szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel:	144
8-8. ábra: Homogén, változó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:.....	145
8-9. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	146
8-10. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	147
8-11. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	147
8-12. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	147
8-13. ábra: Heterogén szállítási (logisztikai) egység azonosítása SSCC-vel:.....	148
8-14. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	149
8-15. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	150
8-16. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:	150
8-17. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:.....	150
8-18. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:	151
8-19. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	151
8-20. ábra: Homogén, változó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:.....	152
8-21. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	152
8-22. ábra: Homogén, változó tömegű ömlesztett kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	153
8-23. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	155
8-24. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	155
8-25. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:.....	155
8-26. ábra: Homogén, állandó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	156

8-27. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	156
8-28. ábra: Homogén, változó tömegű, feldolgozott ömlesztett kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	157
9-1. ábra: A bor általános ellátási lánc és szereplői	164
9-2. ábra: A pálinka általános ellátási lánc és szereplői	165
9-3. ábra: Homogén, változó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	167
9-4. ábra: Változó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	169
9-5. ábra: Homogén, változó tömegű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	169
9-6. ábra: Állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	171
9-7. ábra: Változó darabszámú (20 helyett 18 darabú) kereskedelmi egység, mint nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:	171
9-8. ábra: Homogén, állandó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	171
9-9. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel (must):	174
9-10. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel (bor lé):	174
9-11. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	174
9-12. ábra: Állandó tömegű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	175
9-13. ábra: Állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-vel:	175
9-14. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	175
9-15. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	176
9-16. ábra: Homogén, állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	176
9-17. ábra: Homogén, változó mennyiséget tartalmazó kereskedelmi áru azonosítása a beépülő termék (gyűjtő) GTIN-vel:	176
9-18. ábra: Állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	178
9-19. ábra: Állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	178
9-20. ábra: Homogén, állandó mennyiségű nyomonkövetési egység azonosítása GTIN-nel:	179
9-21. ábra: Homogén, állandó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	179
9-22. ábra: Homogén, változó mennyiséget tartalmazó kereskedelmi áru azonosítása a beépülő termék (gyűjtő) GTIN-vel:	179
9-23. ábra: Homogén, változó mennyiségű kereskedelmi áru azonosítása GTIN-vel:	180

13 Táblázatjegyzék

3-1. táblázat: A kereskedelmi áruk nyomonkövetési adatainak pontossága	32
3-2. táblázat: Egy szervezet belső vagy külső adatainak példája	33
3-3. táblázat: Kereskedelmi áruk azonosítása - precíziós szintek	37
3-4. táblázat: Nyomonkövetési koreográfia - alkalmazható kommunikációs módszerek	40
3-5. táblázat: Adatkezelési felelősség megosztása az ellátási láncban	41
4-1. táblázat: A GS1 adatmegosztási szabványok áttekintése	46
4-2. táblázat: Leggyakrabban alkalmazott GS1 Adattartalom azonosítók	52
5-1. táblázat: Az uniós rendeletekből levezethető követelmények (Figyelembe kell venni az állatfajt, a hasznosítási módot, és a termékpályán elhelyezkedő szereplőt).	64
5-2. táblázat: A friss hús és húskészítmények ellátási lánc szereplői és tevékenységeinek leírása	74
5-3. táblázat: Nyomonkövetési adatok kötelezősége fajonként, és az adatok kódolása	82
5-4. táblázat: Nyomonkövetési adatok kötelezősége fajonként, és az adatok kódolása	85

5-5. táblázat: Nyomonkövetési adatok kötelezősége fajonként, és az adatok kódolása	88
5-6. táblázat: Nyomonkövetési adatok kötelezősége fajonként, és az adatok kódolása	92
6-1. táblázat: A tej és tejtermék ellátási lánc szereplői és tevékenységeinek leírása	103
7-1. táblázat: Az uniós rendeletekből levezethető követelménye	117
7-2. táblázat: A feldolgozott és feldolgozatlan hal ellátási lánc szereplői és tevékenységeinek leírása	122
8-1. táblázat: Termékspecifikus jogszabályi jelölési követelmények.....	134
8-2. táblázat: A legismertebb szerepek és tevékenységeik a termék ellátási láncban	135
9-1. táblázat: A legismertebb szerepek és tevékenységeik a termék ellátási láncban	162
9-2. táblázat: A legismertebb szerepek és tevékenységeik a termék ellátási láncban	163